הארץ

85 אג' יום ד' כ"ז בסיון תשמ"ז, 24 ביוני 1987 VOL. 68/20717 JUNE 24 1987

הורוביץ אהרון

טכנאי רב-בריח

* שירות פתיחת דלתות ומנעולים 24 שעות ביממה
* התקנת כל סוגי המנעולים לדלתות עץ ופלדה (כולל רב-בריח)
* התקנת מנעולי רב-בריח לרכב לכל סוגי הרכב

מורשה על ידי חברות הביטוח והמשטרה

03-5528342

מתיחות במיגזר הערבי לקראת השביתה היום

השביתה – לרגל "יום השוויון" • ויצמן וארנס קוראים לערבים לא לשבות • כרוזים בגדה: אל תצאו לעבודה, כהזדהות עם ערביי ישראל

מאת עטאללה מנצור
כתב "הארץ"

במיגזר הערבי במדינה תיערך היום שביתה כללית לרגל "יום השוויון". צפויים שיבושים בחיים השוטפים, אם כי מארגני השביתה הכללית חוזרים ומדגישים כי אין תכניות לקיים תהלוכות או עצרות.

(סוף בעמוד 4)

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: מוטי אשכנזי, מוביל תנועת המחאה לאחר מלחמת יום הכיפורים.
על: החלטת המטכ"ל למנוע תופעת עצבנות של אנשי מילואים (עמ' 2)

*

רבין לוחץ על השרים לסיים ביום ראשון את הדיון בממשלה על הלביא (עמ' 2)

*

ח"כ עוזי ברעם: יש סדקים במפלגת העבודה (עמ' 2)

*

קצין חינוך ראשי: התלמידים רואים מערכת החינוך כצבועה (עמ' 3)

*

משרד הבריאות יפנה 2000 חולים ממוסדות גריאטריים פרטיים (עמ' 6)

*

בריונים פרצו לדירה של ערבים, היכו אותם והרסו התכולה (עמ' 8)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: נאה, עם ירידה בטמפרטורות.
הטמפרטורות:
• ירושלים: 18–29.
• תל-אביב: 18–28.
• חיפה: 18–28.
באר-שבע: 17–34.
הגולן 17–32, צפת 17–29, השומרון 19–31, נתב"ג 17–30, עזה 19–27, אילת 22–38.

זכו בלוטו
בהגרלת הלוטו אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 39, 32, 24, 23, 17, 10. המספר הנוסף: 6.

אתה צריך מזגן?
אל תתרוצץ קרא ליועץ!
• ת"א 03-9630303 • חיפה 04-671416 • י-ם 02-718910 • ב"ש 057-72317 • אילת 059-72933

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6114	+0.0045
נוסעים	1.9153	+0.0054
שוחר	1.6100	+0.0100

שער הסל

יציג	1.6768	−0.0010

בגליון זה 14 עמודים

חיוכים בדאונינג סטריט 10: מרגרט תאצ'ר ושמעון פרס אתמול. (תצלום איפי)

תאצ'ר לפרס: אדבר עם חוסיין, רייגן והסובייטים על הוועידה

הבטיחה לדאוג שמלך ירדן לא יאבד סבלנותו בגלל המבוי הסתום שנוצר בישראל • פרס לאחר הפגישה בדאונינג סטריט: קשרי ראש ממשלת בריטניה בירדן – נכס לתהליך השלום • ר"מ בריטניה הביעה נכונות להשתתף בתהליך המזרח־תיכוני לפי קווי ההבנה ישראל־ירדן

מאת שאול צדקא
כתב "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ") ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, הביעה אתמול נכונות לערב עצמה בתהליך המזרח־תיכוני, על־פי קווי ההבנה שהושגו בין ישראל לירדן. היא תפעל בשבועיים הקרובים למען רעיון הוועידה הבינלאומית בשיחותיה עם המלך חוסיין בשבוע הבא, עם הנשיא רייגן בחודש הבא ועם נציגים סובייטיים בכירים, מהם תבקש הבהרות לעמדתו העדכנית של הקרמלין.

תאצ'ר אירחה בלשכתה את שר החוץ שמעון פרס לפגישה, אשר אמורה היתה להיערך שעה אך נסתיימה כעבור שעה ו־45 דקות. במהלך התוועדותם צידדה בעמדה כי אין לנצח למוסקווה למלא תפקיד פעיל בפורום הבינלאומי, וסמכה ידיה על התנאי הישראלי לפתיחת שערי ברית־המועצות ליהודים. היא ופרס הביעו את הדעה כי

(סוף בעמוד 4)

קרן המטבע לישראל: היזהרו מפריצת תקציב, שכר ואשראי

רוב חברי מועצת המנהלים של הקרן תומכים בשימוש בשער החליפין כאחד הכלים לייצוב המשק • מודאגים מהעליה הריאלית שחלה בשכר ותובעים מהממשלה לפעול לריסונו • שבחים לישראל על התוכנית הכלכלית • נסים: השכר עלה בשנה האחרונה במידה גדולה מן המותר

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ"
לענייני כלכלה

מועצת המנהלים של קרן המטבע הבינלאומית מזהירה את ישראל מפני פריצת מסגרת התקציב, השכר והאשראי במשק. בישיבת המועצה שהתקיימה לפני מספר ימים הודגש, כי יש לפעול להקטנת הוצאות הממשלה במטרה לצמצם את חלקו של התקציב בפעילות הכלכלית.

חברי המועצה מביעים דאגה לנוכח העלייה הריאלית שחלה בשכר ותובעים מהממשלה לפעול לריסונו. הם חוששים מהתרחבות האשראי הבנקאי וחלקם טוענים כי הורדת הריבית במשק היתה מוקדמת מדי וכי זו עלולה לסכן את יציבות המחירים. זאת, על אף הבעיה הקשה, שהמדיניות המוניטרית ניצבת מולה: ריסון האשראי ושערי ריבית גבוהים הנובעים מכך, בעוד שער החליפין קבוע.

רוב חברי המועצה תומכים בשימוש בשער החליפין כאחד הכלים לייצוב המשק, לדעתם, הדבר אפשרי כל עוד לא מתרחב הפער בין האינפלציה בישראל לבין זו שבחו"ל.

לדעתם, יש לנסות ולהאט עוד יותר את עליית המחירים בישראל וכן להשלים את הרפורמה במס הכנסה והרחבת בסיס המס.

שבחים לתוכנית

בדיווח מוואשינגטון שנתקבל באוצר ובבנק ישראל, נמסר כי כל המשתתפים בדיון שיבחו את הישגי התכנית הכלכלית עד כה והיו אף שאמרו, כי זוהי התכנית המוצלחת ביותר מבין התכניות הכלכליות שהונהגו בעת האחרונה בעולם.

הצלחת התכנית נבעה בעיקר מהצימצום שהושג בגרעון הממשלה ומהסכמה רחבה של הציבור. שני מרכיבים אלה היו חסרים בתכניות הכלכליות שהופעלו באותו זמן במדינות דרום אמריקה, ולכן גם

(סוף בעמוד 4)

הברפלד: הגמשה מצד האוצר, או עיצומים

מאת יהודית וינקלר,
כתבת "הארץ"

אם לא תהיה הגמשה מצד האוצר במשא ומתן על הסכם השכר במיגזר הציבורי, המתנהל עתה, לא יהיה מנוס מעיצומים במשק, חזר ואיים אתמול יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד.

(סוף בעמוד 4)

פח"ק במקום תפ"ס

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ"
לענייני כלכלה

בנק ישראל יבטל בקרוב את פקדונות התפ"ס (תעודות הפיקדון הסחירות) ויציע במקומן לציבור תכנית דומה בשם "פקדון חוזר קרדיטורי" – פח"ק. הפח"ק הינו חשבון פיקדון בלתי צמוד בשקלים הדומה לחשבון עו"ש רגיל, לא יותר לבצע בו פעילות באמצעות המחאות, ולא תהיה למפקיד

(סוף בעמוד 4)

פולין לישראל: הקמת הממסר לקול אמריקה – מעשה עוין

ורשה (עי"ד ועי"ט). פולין הודיעה אתמול את ישראל, כי הקמת תחנת־ממסר של "קול אמריקה" שנועדה לשדר לגוש הסובייטי, תיחשב בעיניה כמעשה עוין.

דובר ממשלת פולין אמר, כי "קול אמריקה" היא "מכשיר של תוקפנות תעמולתית נגד פולין ומדינות סוציאליסטיות אחרות".

השר גד יעקבי חתם בשבוע שעבר בוואשינגטון על הסכם לבניית המשדר בנגב.

פולין תוקפת לעיתים תכופות שידורים בשפה הפולנית של "קול אמריקה" ו"רדיו אירופה החופשית".

דובר ממשלת פולין תקף במסיבת העיתונאים השבועית שלו את ישראל על שהיא "משתפת פעולה עם ארה"ב", וציין כי התוכניות של תחנות השידור האמריקאיות "סותרות את הנורמות של היחסים הבינלאומיים".

מילוא: דרעי ימחק קידומת מספר הזיהוי לילדי ברזיל

מאת סופר "הארץ"

ממלא מקום שר הפנים, רוני מילוא, אמר אמש כי מנכ"ל המשרד, אריה דרעי, ייאלץ לכבד את הוראות השר הממונה עליו, ולמחוק את הקידומת המיוחדת שנרשמה במספרי תעודות הזיהוי של הילדים המאומצים מברזיל.

(סוף בעמוד 4)

ב.ב. נוחתת הערב בארץ

בריז'יט בארדו, מי שהיתה אלילת המין והכוכבת הקולנוע הצרפתית, תנחת הערב בנמל התעופה בן־גוריון.

בארדו תגיע מלווה במזכירתה האישית לוסיל ובשניים מכלביה. משדה התעופה תיסע לאולפני הרצליה להקלטת התוכנית "ממני" משם תחזור לסוויטה במלון הילטון בת"א.

ביום חמישי תטייל בת"א ובערב תשתתף במסיבת עיתונאים בבית המלון. ביום שישי תבלה עם כלביה בתערוכת הכלבים בגני התערוכה.

שוק ההון / אריה לביא

תיקון טכני

לאחר הירידות החדות בשני ימי המסחר, נרשם אתמול תיקון טכני, כאשר למרבית ניירות הערך נרשמו ביקושים ועליות שערים של 4%–5% אמנם. לדעת מרבית הפעילים, אין בכך כדי להביא למפנה, וההערכה היא כי תהליך השחיקה יימשך.

המחזור במניות ההמפשיות היה קטן מהרגיל והגיע ל־16 מיליון שקל – מזה קרוב לשליש בשלב המסחר במשתנים. קרנות הנאמנות המשיכו לסבול מפדיונות, שהוערכו אתמול בכ־5 מיליון דולר.

במהלך היומיים האחרונים העלה בנק ישראל את מחיר הדולר היציג בקרוב לאגורה. מחירו של הדולר השחור עלה במקצת, והוא נסחר בכ־1.61 שקל לדולר.

משרד החוץ מנחה שגרירי ישראל למתן הביקורת על מפגש ולדהיים והאפיפיור

מומחי משרד החוץ מאמינים כי ולדהיים יתודה בוותיקן על מעשיו במלחמה ויבקש מחילה ★ נשיא אוסטריה יתקבל מחר ברומא בהפגנות

מאת עקיבא אלדר
ואורי בר
סופרי "הארץ"

שגרירים ישראלים באירופה ובארצות הברית, קיבלו בימים האחרונים הנחיות למתן את הביקורת נגד המפגש של נשיא אוסטריה, קורט ולדהיים, בוותיקן. גורמים מקצועיים במשרד החוץ הסבירו לשגרירים, כי אין להחריף את המתיחות בין ישראל לבין אוסטריה והוותיקן. אותם גורמים מצפים, כי ולדהיים יתודה באוזני האפיפיור ויבקש מחילה על מעשיו במלחמה.

ידידי ישראל בחוץ לארץ וגורמים במשרד החוץ האוסטרי ובממשלת אוסטריה, לוחצים על הממשלה האוסטרית שתאריך את כהונתו של השגריר בישראל, ד"ר אוטו קליינר, בשנה נוספת. במשרד החוץ יש גורמים המעריכים, כי ריכוך ההתקפות נגד ולדהיים עשוי למנוע את הורדת דרג היחסים בין אוסטריה לישראל. דבר שיקרה מעשית אם יסיים קליינר את כהונתו הקיץ, כמתוכנן, ובמקרה כזה לא תשלח אוסטריה שגריר חדש.

שגרירות ישראל ברומא התנחתה להסביר את הגינוי הישראלי להזמנת ולדהיים לאפיפיור בצורך לעשות את רצון המנהיגים היהודיים בארצות הברית.

הרבנות מגנה

הרבנים הראשיים לישראל פונים לאפיפיור לבטל את פגישתו עם ולדהיים, כיוון שהפגישה מהווה

(סוף בעמוד 4)

הנהלת כור דנה בעתיד מפעל סולתם; מנכ"ל המפעל מתריע על מצבו החמור

מייסד המפעל שלמה זבלדוביץ: לסגור את סולתם לשבעה חודשים

מאת סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

הנהלת כור דנה בימים אלו בעתיד מפעל סולתם כך מסר ל"הארץ" ישעיהו גביש מנכ"ל כור. גביש אישר, כי מפעל סולתם נתון כיום בקשיים חמורים בגלל צבירת מלאי גדול ואי־קבלת הזמנות חדשות. גביש עצמו סרב להתייחס לאפשרות סגירת המפעל או פיטורי עובדים נוספים בעתיד הקרוב.

ידיד של סופר "הארץ" מסר, כי שלמה זבלדוביץ, יו"ר מועצת המנהלים של "סולתם" הציע להנהלת "כור" לסגור את המפעל ביוקנעם ל־4–7 חודשים ולנסות בתקופה זו להשיג הזמנות למפעל שיאפשרו את פתיחתו מחדש.

בשיחה עם סופר "הארץ" אמר זבלדוביץ כי כל יום עובר מוסיף לסולתם גרעון של רבע מיליון דולר.

מנכ"ל סולתם ד"ר אליעזר ברק התריע אתמול על מצבו החמור של המפעל. הוא ציין, כי המפעל אינו עומד בתחזית המכירות שלו. תוכנית העבודה של סולתם בשנה זו התבססה על היקף מכירות של 50 מיליון דולר תוך צמצום מצבת כוח האדם ל־1,050 עובדים בהשוואה לכ־1,400 בתחילת השנה. קשיי המפעל בעת האחרונה נובעים בעיקר מהצימצום הדראסטי בהזמנות משרד הביטחון וחוסר היכולת לקבל הזמנות חדשות מארצות חוץ ובכלל זה ארה"ב ודרום אמריקה. המלאי במחסני סולתם עקב אי־קבלת הזמנות מגיע כיום ל־70 מיליון דולר.

משה ורטמן מזכיר מועצת פועלי חיפה מסר אתמול ל"הארץ", כי פנה למזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, וביקש ממנו לברר אם נשתנו הנסיבות של פיתוח עשויים להוליך על פיטורים נוספים במפעל. הוא ציין, כי גם הוא וגם ראשי העירייה יוקנעם, שבה ממוקם המפעל, מתנגדים לכל הליך פיטורים נוסף השנה. יצויין כי לפני שלוש שנים העסיק מפעל סולתם כאלפיים עובדים והיקף המכירות שלו הגיע ל־140 מיליון דולר, מזה קרוב למאה מיליון דולר ייצוא.

נהגי התברואה בתל־אביב חזרו אמש לעבודה – בעקבות צו של בית הדין

להט: נהג תברואה מקבל נטו יותר מ־1000 דולר בחודש עבור יום עבודה של 7–8 שעות

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

נהגי התברואה בעיריית תל אביב חזרו אמש לעבודה והחלו בפינוי השווקים והמוקדים המרכזיים בעיר. היום אמורים הנהגים לדון בהמשך צעדיהם, בעקבות החלטת בית הדין הארצי לעבודה להוציא צו המורה להם לחזור לעבודה סדירה, החל מאמש בשבע.

אתמול הוחמרו העיצומים שננקטו על ידי הנהגים. הרקע להחמרה היה בין השאר איומו של ראש עיריית תל אביב, שלמה להט, להפעיל קבלנים לפינוי האשפה שהצטברה בעיר. אנשי ועד הנהגים אומרים, כי אם יופעלו קבלנים לפינוי אשפה יפעלו נגדם הנהגים בכוח ולא יאפשרו להם לעבוד.

עיריית תל אביב הכינה תכנית פעולה למקרה שהשביתה תימשך. בין השאר, תוכננה יציאתם של אלפי צופים לחלק שקיות אשפה גדולות לבתים, בהן היו אמורים התושבים לרכז את האשפה. את השקיות היו התושבים אמורים להעביר למקומות ריכוז, משם היו קבלנים מפנים אותן. כל מי שהיה מביא אשפה למקומות הריכוז היה מקבל תשלום מהעירייה.

ראש עיריית תל אביב, שלמה להט, אמר אתמול בפגישה עם עתונאים, כי כל נהג תברואה מקבל נטו יותר מ־1000 דולר בחודש עבור יום עבודה שנמשך בין 7–8 שעות. להט הבהיר, כי אם לא יכבדו הנהגים את הצו שהוצא נגדם וימשיכו לשבות, יפעיל מיד קבלנים. עם זאת, בכוונתו להכניס קבלנים לעבודת הניקיון גם במקרה שהשביתה תיפסק ואולם הוא יעשה כן תוך כדי מו"מ עם הנהגים. "לא נכנע לכל סחטנות מצד הנהגים", אמר להט.

דובר עיריית תל אביב בני כהן אמר, כי משמעות דרישותיהם של הנהגים היא העלאה של 30–40 אחוזים בשכרם, ולא אחוזים בודדים, כפי שהם טוענים. להט הוסיף, כי העירייה תשלם רק עבור תוספת עבודה ולא "תוספת סחיטה".

ועד הנהגים סירב להגיב על הטענות הללו.

היום בבג"צ: דיון בבקשת נקש נגד שרות בתי הסוהר לעכב את הסגרתו

פרקליטו של נקש יוצא לפאריס בנסיון לשכנע הצרפתים לוותר על ההסגרה • העדה החרדית בירושלים הוציאה גילוי דעת: ההסגרה מנוגדת לדין תורה

מאת ברונה אלון
ויואב טוקר
סופרי "הארץ"

שופט בית המשפט העליון, מנחם אלון, ידון היום בבקשת וויליאם נקש להוציא צו ביניים נגד נציב שירות בתי הסוהר על־מנת שיימנע מלהסגיר את נקש לצרפת, עד שבג"ץ ידון, בשבוע הבא, בעתירה שהגישו פרקליטיהם של רינה ווויליאם נקש, נגד שר המשפטים כי יחזור בו מהחלטתו על צו ההסגרה ויאפשר לנקש לעמוד לדין בישראל.

אחיו של וויליאם נקש, הנמצא עתה בפאריס, מנסה להפעיל אישים ישראלים ויהודים בצרפת, במגמה להשיג מהממשל הצרפתי ויתור על בקשת ההסגרה שהוגשה לישראל.

אתמול הגישו פרקליטיו של נקש, עורכי־הדין ... והרב שמחה מירון בקשה לשופט מנחם אלון, להוציא צו ביניים כדי לעכב את גירושו של נקש עד לדיון בבג"צ, בהרכב של שלושה שופטים.

השופט אלון, שהיה בהרכב בג"ץ הקודם שבו הוחלט לבטל את החלטת השר אברהם שריר, שלא להסגיר את נקש, הודיע, כי יקיים היום בלשכתו דיון בבקשה, בהשתתפות שני הצדדים.

במקביל, פנה פרקליטו של נקש אל מנהל המחלקה הבינלאומית בפרקליטות המדינה, מרדכי תקוה, וביקש כי לא ייעשו כל צעדים להסגרתו של נקש לצרפת, עד שיסתיים הדיון המשפטי בבג"ץ.

הוא עומד לצאת היום לצרפת, שם יפגש עם גורמים במשרד המשפטים הצרפתי, וינסה לשכנעם להמיר את בקשת ההסגרה, בהצעה כי נקש יעמוד לדין בישראל, אם יורשע ירצה את עונש המאסר בארץ.

אחיו של נקש מגדף דיפלומטים ישראלים

במגעיו האחרונים עם שליחים ישראלים בפאריס, הטיח אחיו של נקש האשמות וגידופים בדיפלומטים ישראליים: "אתם בוגדים, אתם מוכנים שיסגירו אותו", נאמר לפקיד ישראלי, שסירב להיענות לבקשותיו.

נראה כי זאת, מצויד בהבטחות תמיכה מצד גורמים מפלגתיים ואחרים בישראל, ומבקש לבטל בכך קשר זה את התחושה, כי גורמי ממשל צרפתיים רואים בפרשה "סגור מיוחד". בצרפת לא עוררה עד כה, הפרשה תגובות חריפות לכיוון זה או אחר.

גורמים צרפתיים, בהם דרג מיניסטריאלי בכיר, רמזו לא פעם במהלך החודשים האחרונים באוזני נציגים ישראליים, כי מבחינתם יתכן שעדיף כי הפרשה כולה תסתיים בישראל.

(סוף בעמוד 4)

הכט במבצע **הכט במבצע**

הכט
בית ממכר לבשר ודברים טובים
Meats and other treats
HECHT

גריל במחיר לא רגיל

בואי לטעום מחיר מיוחד של סטייק מיוחד
רק: 10 ש"ח לק"ג

ספריבס יש לך סיני במחיר מיני
רק: 10 ש"ח לק"ג

סטייק בלי עצם אבל עם הנחה
רק: 15 ש"ח לק"ג

צלע לבן במחיר מוקטן
רק: 14 ש"ח לק"ג

שיפדנו את מחיר השיפודים
רק: 15 ש"ח לק"ג

...וגם ראם-סטייק בקר בהחלט לא יקר
רק: 26.80 ש"ח לק"ג

* המבצע עד גמר המלאי.
* בהכט מכבדים את כרטיס הכמקארד ואת כל כרטיסי האשראי.

הכט - אצלנו גסטרונומיה היא תרבות

מרכז מסחרי כפר שמריהו. טל. 052-78631

בימים ב', ג', ד', ה' - פתוח רצוף 08.00–19.00
ביום א' - 08.00–13.00. ביום ו' - עד 14.00.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

רבין לוחץ על השרים לסיים ביום ראשון הדיון בממשלה על ה"לביא"

חושש מעיכוב הדיון בארה"ב על הסיוע הבטחוני עד קבלת החלטה בישראל בנושא

מאת ראובן פדהצור, סופרו הצבאי של "הארץ"

שר הביטחון, יצחק רבין, לוחץ על חברי הממשלה על מנת שהדיון על גורלו של הלביא יסתיים כבר בישיבת הממשלה הקרובה, ביום ראשון.

השר רבין אמר בימים האחרונים, כי יש לקיים את הדיון עד לקבלת ההחלטה "גם אם תשב הממשלה עד חצות הלילה".

נראה, כי הלחץ שמפעיל שר הביטחון על הממשלה נובע מההבהרה שהעביר הממשל האמריקאי למשרד הביטחון, לפיה לא יתקיים כל דיון בבקשה הישראלית לסיוע צבאי אמריקאי לשנה הבאה, עד אשר תקבל ממשלת ישראל החלטה בנושא הלביא.

הממשל האמריקאי אף ביטל לפני כשלושה שבועות דיון, שתוכנן להתקיים בוואשינגטון, בין משלחות משתי המדינות על המענק הצבאי.

עם זאת, מבקש השר רבין כי תינתן אפשרות לכל השרים להביע את דעתם על הלביא, בטרם תתקיים ההצבעה בממשלה. רבים מהשרים עשויים לקבוע את עמדתם לאור העמדה שיציג שר הביטחון עצמו. נראה, כי השר רבין יסכם את הדיון בעמדה הנחרצת, כי לא יתנגד להמשך הפרוייקט אם הממשלה תסכים להוסיף עוד 220 מיליון דולר לשנה לתקציב הביטחון. אם לא יימצאו המקורות הכספיים הנוספים, לא ניתן יהיה, לדעת רבין, להמשיך בפיתוח הלביא.

מפקד חיל הים: המשך הדיון על הלביא מעכב החלטה על הצטיידות

מאת ראובן פדהצור, סופרו הצבאי של "הארץ"

"כל עוד הלביא נמצא על שולחן הדיונים, אין סיכוי שיחולו על כניסה למשא ומתן עם המספנות האמריקאיות האמורות לבנות את כלי השיט העתידיים של חיל הים". כך אמר אתמול מפקד חיל הים, האלוף אברהם בן-שושן, במסיבת כתבים צבאיים לרגל יום החיל.

האלוף בן-שושן הבהיר, כי אם לא יצטייד חיל הים בספינות הטילים "סער 5" והכוללות התרשות, פירושו של דבר הוא למעשה החלטה על "חיסולו הפיסי של חיל הים".

לדעתו של האלוף בן-שושן, "ללא תלות בגורלו של הלביא, יצטרך חיל הים לקבל את הנתח המגיע לו לבניית סדר הכוחות העתידי שלו. מי שאומר שלא ניתן למצוא את האמצעים הנדרשים לבניית חיל הים, עושה טעות חמורה".

לטענת האלוף, כל דחייה בקבלת ההחלטה להגשים את פרויקט הצטיידות של החיל גורמת לגידול בעלות הפרויקט כולה, הנאמדת היום בכ-1.5 מיליארד דולר. דחייה עלולה לגרום שהעלות תעלה עד ל-2 מיליארד דולר.

חיל הים לא הצטייד בכלים חדשים בשמונה השנים האחרונות, וחלקו של החיל בתקציב הביטחון קטן מאד. ה.

ציר ערב

בהתייחסו לוויכוח על התפיסה המבצעית הגלומה ביסודה של ה"סער 5", אמר האלוף בן-שושן, כי מי שחושב שניתן להגן על ספינה מהאוויר או רק באמצעות מהירות וכושר תימרון של כלי השיט, טועה טעות חמורה. יעיד על כך המקרה של הפגיעה בספינה האמריקאית "סטארק".

בהתייחסו לאיום הימי על ישראל, אמר, כי תהליך התעצמות של צי ערב נמשך, ובעיקר מושם הדגש בצי הסורי על הצטיידות בנשק חדיש. הסורים רכשו אמצעי לחימה ימיים איכותיים יותר מבעבר והיקף האימונים של הצי שלהם גדול מבשנים קודמות.

ארגוני המחבלים כולם, והם גם כנראה הארגונים השיעיים, עוסקים בהקמת תשתית ימית בתחום כוח האדם והציוד. מחבלים מתאמנים בצורה מסודרת בבסיס של מדינות ערב. בכל מקום שאנו יודעים על נסיונות לרכישת ציוד ימי על ידי מחבלים, במדינות אתן יש לנו קשרי ידידות, אנו מתריעים בפניהן על התופעה ומבקשים את תשומת לבן לנושא.

עדויות איראנגייט: שם הקוד לישראל — "בננה"

מאת צבי בראל שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") במהלך העדות בקונגרס בפרשת מכירות הנשק לאיראן אמר נציג הפנטאגון מר קוך' כי מייקל לדין נקב במחיר נמוך מאד של 2500 דולר עבור כל טיל מרגם שאותו תקבל ישראל בתמורה לטילים שנמכרו לאיראן. המחיר הנמוך הזה אילץ את נציגי הפנטאגון להתמקח מחדש עם ישראל על המחיר. קוך סיפר בוועדת החקירה כי הוא בא במגע עם ראש משלחת הרכש בניו-יורק, אברהם בן-יוסף, והן עימו על המחיר. המפגש התרחש בשדה התעופה בוואשינגטון בנוכח האורחים החשובים.

כיוון שמדובר בפעולה חשאית ניתן לכל אחד ולמקומות שם קוד. קוך סיפר כי כינויו שלו היה "אהרון", של קולונל אוליבר נורת' "גואל" ושל אברהם בן-יוסף "הושכנואי". הטילים כונו "כלבים", שדה התעופה "בריכת שחיה", איראן "תפוח" ישראל "בננה" ולקול צחוק הקהל, ארה"ב "תפוחים" ובני הערובה "זברות". הפרקליט החוקר, סקסון, שאל אישה: "אם אני מבין אותך נכון אזי פאול שלח את אהרון ואת הושכנואי לבריכת השחיה לרזן במחיר.

ראיתי שמעתי

צעירי חרות נוזפים בשר נסים

במסדרונות לשכת ראש הממשלה, ובקרב צעירי תנועת החרות, שורר זעם גדול כלפי שר האוצר, משה נסים. לטענתם, התאמץ נסים בצורה בלתי רגילה להביא לסיום השביתה ברדיו ובטלוויזיה דווקא ביום בו יצא שר החוץ, שמעון פרס לביקור בחו"ל, ולא פעל באותה הנחישות בעת ביקורו של שמיר באפריקה.

צעירי חרות שלחו לשר נסים מברק ברכה על פעילותו לחידוש השידורים, אך הוסיפו כי מי שמפחד מהתקשורת או מההסתדרות, מוטב שימסור את תפקיד שר האוצר לשר יצחק מודעי.

אילן שחורי

מיהו הצעיר הדינמי והמוכשר

"צעיר, דינמי, מוכשר ויליד מרוקו", כך תיארה מרגרט תאצ'ר את אלי דיין, ראש עיריית אשקלון בשיחתה עם שמעון פרס. המנהיגה הבריטית זוכרת את דיין מביקורו באשקלון לפני שנה, ופרס מצידו סיפר לה כי הצעיר המוכשר הזה הוכיח את עצמו פעם נוספת, כאשר הצטרף למפלגת העבודה.

אלי דיין

תאצ'ר היתה אסירת תודה לפרס על שהביא עימו מתנה עבורה. היתה זו סיכת יהלומים מתקופה קדומה אשר נמסרה לה בתוך קופסת עתיקה, שעוררה את התפעלותה לא פחות מן הסיכה עצמה.

שאול צדקא
לונדון

משפחה תרמה 125 אלף דולר לעמותת "חיים"

עמותת "חיים", המסייעת למחלקת טיפול יום-ילדים בבית החולים בילינסון, קיימה אמש ערב לכבוד משפחת קסטרודש מארה"ב, אשר תרמה 125,000 דולרים לבניית יחידת אשפוז לילה. חברי העמותה וידידיה חזו במופע להקת "בת דור", שתרמה את הערב, ונהנו מכיבוד, תרומת חברות שונות.

זה זמן רב פועלת העמותה להרחבת מסגרת הטיפול במחלקת יום-ילדים, כך שילדים חולי סרטן הזקוקים לאשפוז בעקבות טיפולים, יוכלו להתאשפז במסגרת המחלקה, ולא יטולטלו למחלקות רגילות. עלות בניין היחידה לאשפוז לילה עומדת על 450,000 דולרים, מהם גויסו כבר 350,000. העמותה עומדת על סף חתימת חוזה עם קופת חולים הכללית להפעלת המחלקה החדשה, והיא מחפשת עכשיו אחיות שיעבדו בה. ששת התקנים שאושרו לצורך זה אינם מאוישים, וקיימת בעיה של ממש למצוא אחיות שישובצו בהם.

בין המוזמנים אמש לאולם בת דור בתל אביב היו כל עובדי המחלקה: רופאים, אחיות, אנשי מעבדה, סגל מינהלי ועד עובדי הניקיון.

א.ג.

מתוקה ובעלת השפעה

בימים אלה עושה בארץ מתוקה בנג'מין, מנהלת בית הספר הגבוה "סטפן וייס" בלוס אנג'לס, האשה הנשים בעלות השפעה בקהילה היהודית שם. בנג'מין היא בת דודתו של הח"כ רוני מילוא. אתמול הגיעו לבקרה במלון דן אכדיה יחיאל קדישאי, מי שהיה מזכירו האישי של מנחם בגין וחסיה מילוא, בתו של בגין. היום תתארח אצלה אשתו של ראש הממשלה, שולמית שמיר.

הסלון היפאי של סאלי דוגרטי

אין להכחיש, בנוף המסעדות, הפאבים, הגלריות והקפה-תיאטרון היה חסר משהו. משהו תרבותי, אירופי. אולי משהו בסגנון הסלון הפאריסאי של המאה ה-19. כך חשה גם סאלי דוגרטי, בלגית בשנות ה-חמישים, שהחליטה לפתוח ביפו סלון שבו ישיקו אלה לאלה המוסיקה, האמנות והפולקלור.

דוגרטי, המתגוררת בבאר שבע זה שנה וחצי, רכשה לאחרונה בית יפאי ישן מאד ובו תנסה לקיים ערבים מוסיקליים, להציג תערוכות ולגרום ליצירת שילוב בין אמנות בדואית לבין מוסיקה של מלחינים ישראלים כמו משה ארגוב ומשה וילנסקי.

בעריכת עירית רוזנבלום

שיחת היום / ירח טל

עם: מוטי אשכנזי, מחולל תנועת המחאה לאחר מלחמת יום הכיפורים

על: החלטת המטכ"ל להלחם בתופעת עצומות אנשי מילואים

צבא עם ראש גדול

המטה הכללי של צה"ל החליט להלחם בתופעה של כתיבת עצומות וגילויי דעת לשרים, חברי כנסת ולכלי התקשורת בידי אנשי מילואים. חסל סדר תנועות המחאה?

לא בהכרח. שכן אם מדובר באנשים רציניים הרי שהם ימצאו דרך אחרת לבטא את אי-ההשלמה שלהם עם תופעות חריגות ונלוזות.

השלמה עם תופעת כתיבת העצומות לא היתה מביאה פוליטיזציה לצבא?

אם מחפשים פוליטיזציה, היא קיימת בצבא שנים רבות ולאו דווקא בקרב חיילי השדה אלא ברמות הגבוהות ביותר של הפיקוד הבכיר של הצבא. קצינים גבוהים, זמן קצר אחרי השירות ולעיתים אפילו בזמן השירות, כבר מחליטים על עסקנות מפלגתית. מי שעושה זאת לא יוכל להגיד לחיילי מילואים שאסור להם להתבטא בחופשיות.

קצפם של שר הביטחון והמטכ"ל יצא על גילוי דעת נגד המתנחלים בחברון שאותו חיברו אנשי יחידת מילואים ששירתה באיזור. אין בכך הפרת משמעת חמורה?

אם העצומה נחתמה ונשלחה לאחר שאנשי היחידה פשטו את מדיהם, צריך לברך על כך. זה מראה שמדובר באנשים איכפתיים, באנשים עם ראש גדול וצבא טוב הוא צבא שלחייליו ראש גדול ולא ראש קטן. חיילים כאלה הם חיילים שרואים, חושבים ומגיבים.

החלטת המטכ"ל תנציח לדעתך את התופעה הראש הקטן בצה"ל?

הרושם שכן. העובדה היא שיוזמות של מחאה כאלה הן נחלת מעטים בלבד. הרוב הגדול עדיין אדיש.

אתה מאמין שיש סיכוי שתנועת מחאה תתפתח היום?

לדאבוני, המטכ"ל בארץ היה מאז ומתמיד מאוד פוליטי, כי מסרי, תמיד שייך לחלק מקורב לשלטון. אני עצמי, שילמתי מחיר גבוה עבור תפיסת הראש הגדול שלי. הורחקתי למעשה מהצבא. אבל זה לא צריך להרתיע.

המטכ"ל בודק אפשרות לנקוט אמצעים משמעתיים נגד מחברי העצומה בגנות המתנחלים בחברון. אילו עצות מעשיות יש לך עבורם?

החשוב הוא שאם מחברי העצומה מאמינים בצדקת ענינם שימשיכו להאבק. הניסיון מלמד שמרבית המוחים כיום נשימתם קצרה. צועקים צעקה והולכים הביתה. בכך לא משיגים דבר. צריך שיבוא לכך המשך.

מתחדש המו"מ עם אגד — חברי המזכירות התחייבו שלא לשבות

מאת מיכאל גרטי ועדנה אירידור סופרי "הארץ" וסוכנות עתים

המו"מ בין אגד לבין נציגי הממשלה, שהיה אמור להתחיל אתמול ברוח הצדדים ועובר לחידוש הבוקר.

חבר מזכירות אגד אמר אתמול בתשובה לשאלת "הארץ", כי הקואופרטיב לא התחייב לשקט תעשייתי עד ה-15 ביולי, כפי שטען במשרד האוצר, אך נראה כי אם לא יתפוצץ המו"מ עם חידושו לא יינקטו כל עיצומים בשבועות הקרובים.

ועדת הכלכלה תובעת הזרמת כספים לאגד

ועדת הכלכלה של הכנסת תבעה אתמול מהאוצר הזרמה מידית של 30-40 מליון שקלים לאגד, מבלי לקבוע עמדה לגבי ההתחשבנות הכוללת בין אגד לממשלה שתבוא על פתרונה במשא ומתן עצמו. הוועדה פנתה לראש הממשלה להפעיל את השפעתו ולהגביל את המו"מ עם אגד לעשרה ימים.

שר התחבורה, חיים קורפו שהוזמן לדיון, לא הסכים להשמיע דבריו בנוכחות חברי מזכירות אגד. השר שעזב את חדר הוועדה טרם סיום הישיבה אמר, כי השבתת השרות היתה מיותרת והיתה לגביו הפתעה והביטוי לסיכום מפורש עמו בחודש מאי השנה. לדבריו, משרד התחבורה מצוייד כיום בפעם הראשונה במידע ובנתונים המאפשרים לו מו"מ יעיל עם הקואופרטיב וביטול מערכת הקשרים בין אגד והחברות הבנות שלה.

היו"ר המתפטר של מזכירות אגד, שלמה לוין ידע את חברי הוועדה כי הגרעון החודשי בנתונים המוסכמים של הקואופרטיב עומד על 7 מליון שקלים.

חברי מזכירות אגד התחייבו לא לשבש השירות

חברי מזכירות אגד הצהירו אתמול בפני שופט בית המשפט המחוזי בירושלים, כי יכבדו את צווי המניעה שהוצאו ולא ישבשו את התחבורה הציבורית. ההצהרות ניתנו במהלך הדיון בתביעת המועצה הישראלית לצרכנות נגד חברי המזכירות על ביזיון בית-המשפט, לאחר שלא קיימו את צווי המניעה שאסרו לשבש את התחבורה.

חברי מזכירות אגד לא הופיעו לדיון המשפטי בשעה שנקבעה והשופט אליהו בן זימרה דחה את הדיון בתוכנית השעה וציווה על חברי המזכירות להתייצב בפניו.

השופט פסק, כי צווי המניעה ישארו בתוקף, והורה לחברי המזכירות להצהיר, כי יכבדו אותם.

ברברה טאופר: להתגייר זה קצת כמו לחזור הביתה

(עז) ברברה טאופר, שזוהה כשלושה נספחת העתונות בשגרירות אוסטריה בישראל, אמרה אמש בראיון ליומן גלי צה"ל, כי חשבה שנים רבות על ענין הגיור, מאחר ששירותה בארץ מאז 1963, עד אשר החליטה לפני שישה חודשים כי היא "צריכה לעשות את זה".

לשאלה אם להיות יהודי זה גם להיות ציוני, השיבה ברברה טאופר: "אני לא חושבת כך, את זאת צריך לשאול את מיליוני היהודים באמריקה ובאירופה. ואילו אני התגוררתי כאן כמעט 15 שנים מחיי — אז אני לא הנבוכה לשאלה זו". עוד אמרה בהקשר זה, כי הגיור עבורה הוא בגדר חזרה הביתה.

לשאלה אם היא חושבת לעבור להתגורר בישראל, השיבה: "נראה".

ברברה טאופר נשאלה, איך מתיישב מעשה הגיור שלה עם דעותיה הסוציאליסטיות ועל כך השיבה: "אני סוציאליסטית, ואני חושבת שגם משה רבנו היה הסוציאליסט הראשון. התורה מלאה עם דברים יפים מאד, רק צריך קצת ללמוד ואני בטוחה שיש שם גם משהו בשביל הסוציאליסטים".

היא ביקשה שלא לדבר על נושא אוסטריה, ואלדהיים.

דוד קמחי מנהל מגעים לקראת חידוש היחסים הדיפלומטיים ישראל-ניגריה

קניה מכחישה ידיעות על מפגש של פרס עם הנשיא ארפ מוי

מאת עקיבא אלדר, סופרו המדיני של "הארץ"

מנכ"ל משרד החוץ לשעבר דוד קמחי מקיים מגעים עם שלטונות ניגריה בדבר חידוש היחסים עם ישראל.

לאחר פרישתו נתבקש קמחי על ידי שר החוץ שמעון פרס להמשיך במאמציו בנושא זה. נודע כי בבירורים שמסר קמחי, כמו גם בבירורים של גורמים ישראליים הפעילים בניגריה, הודגשה נכונותה העקרונית של ניגריה לחדש את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל. עם זאת הוסבר כי השעה אינה כשרה לכך בגלל בעיות פנימיות במדינה זו. תגובה דומה שמע ראש הממשלה יצחק שמיר מפי נשיא קניה דניאל ארפ מוי, שעימו נועד בעת שמטוסו חנה לתידלוק בנמל התעופה של ניירובי.

שמיר נועד שם למשך שעה קלה עם ארפ מוי בטרם המשיך בדרכו לטוגו. כמו בפגישות קודמות שנערכו תוך כדי חניות ביניים של הנשיא חיים הרצוג ושמיר עצמו, בעת שהיו בדרכם לאזור, השמיע נשיא קניה דברי ידידות, אולם הסביר כי הוא נתון ללחץ ערבי. בשל כך, מעריך ארפ מוי כי יש להסתפק לפי שעה במתכונת היחסים הקיימת בין שתי המדינות. הוא הביע שביעות רצון מהפעילות הכלכלית של ישראל בארצו והזכיר את תנועות של חברת התעופה אל-על בנמל התעופה הבינלאומי של ניירובי.

קניה מכחישה מפגש עם שמיר

(ע"צ ועז) קניה הכחישה אתמול, כי נערכה פגישה חשאית בין נשיאה, דניאל ארפ מוי, לבין ראש הממשלה יצחק שמיר.

דובר של שמיר סרב אתמול בירושלים לאשר או להכחיש את הידיעה.

במגעים עם שלטונות הקהילה המרכז אפריקאית הובטח לנציגים ישראליים כי עם תום ההליכים המשפטיים נגד השליט המודח בוקסה, תתקבל החלטה על חידוש היחסים עם ישראל.

ברעם: יש סדקים במפלגת העבודה, אסור לגמגם בענין הסברת השלום

צוות התגובות של העבודה: יותר אנשים בארץ ובעולם לוקחים ברצינות את נושא הוועידה הבינלאומית מאשר את דברי שמיר

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, הודה אתמול כי מזה מספר חודשים נפערים סדקים בתוככי מפלגת העבודה והחוסן הפנימי של המפלגה אינו כפי שהיה בעבר. ברעם, שדיבר בפני לשכת מפלגת העבודה וסיעתה בכנסת שהתכנסו בבניין הכנסת בירושלים, אמר כי דווקא עתה, אסור למפלגת העבודה לגמגם בנושא הסברת השלום ועליה להפעיל יד אחת ומאוחדת במבצע ההסברה הארצי למען תוכניתו של מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס.

היה זה הדיון השני בלשכת מפלגת העבודה שהוקדש למיבצע ההסברה של המערך בנושא תוכנית השלום. בישיבה הקודמת, לפני כעשרה ימים, התעוררה כזכור מחלוקת קשה בין היונים לניצים במפלגה סביב הסיסמאות שיופצו במבצע ההסברה. ברעם מסר אתמול, כי בשבת האחרונה, נאספו כבר 75 אלף חתימות על העצומה הקוראת לממשלה לדון ולאשר את התוכנית. בהמשך המבצע בשבת הקרובה, עתידה לדבריו המפלגה להשיג עד 400 אלף חתימות.

בישיבת הלשכה עירער ח"כ מנחם הכהן על הפעלת המבצע תוך חילול השבת, ומזכ"ל מפלגת העבודה השיב לו, כי רק בשבתות ניתן להגיע לציבור גדול ולהסביר לו את חשיבות התוכנית.

מאבק על חוק המרת הדת

בנושא אחר אמר ברעם, כי סביב העברת חוק המרת הדת בכנסת מתנהל בימים אלה מאבק קשה, תוך נסיונות לפגוע בסוברניות של יו"ר הכנסת. ברעם הביע גם תמיכה בהצעת שר האנרגיה משה שחל, שפנה לליכוד להגיע להסכם פנימי שלא לפעול למען עריקת חברי כנסת מהסיעות השונות, כדי שלא לשלם את המחיר הפוליטי הגבוה עבור צעד זה.

צוות התגובות נגד שמיר

צוות התגובות של מפלגת העבודה שהתכנס אתמול לראשונה התייחס להכרזתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת שלשום, כי הוא שמח שרצונו של פרס להקמת הוועידה הבינלאומית אינו מתממש. בהודעת צוות התגובות נאמר, כי יותר אנשים בארץ ובעולם לוקחים ברצינות את נושא הוועידה הבינלאומית מאשר את דברי שמיר. בהודעה נאמר עוד, כי מפלגת העבודה לא תיתן לנושא השלום לרדת מסדר היום — למרות נסיונות הליכוד למנוע את קידום התהליך. צויין גם, כי מפלגת העבודה רואה בהסכמת חוסיין לפתוח בדיאלוג ישיר עם ישראל באמצעות הוועידה הבינלאומית ניסיון חשוב במערכה של ישראל בזירה הבינלאומית. עם ישראל לא יתן ידו לתכסיסים שמטרתם לסכל את תוכנית השלום — נאמר בהודעת צוות התגובות של מפלגת העבודה.

הליכוד עשוי להציע בחירות אם יפרוש רפאל איתן מהתחיה

כדי לא ליפול במארב פרלמנטרי של מפלגת העבודה עם הצטרפות איתן לתומכים בבחירות * ביקורת בלשכת שמיר על איתן * ראש הממשלה וראשי התחיה ייפגשו ביום ב'

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ראש הממשלה, יצחק שמיר, הזמין לשיחה בלשכתו ביום שני הבא את ראשי תנועת התחיה, כדי לדון בהתפתחויות האחרונות בתנועה והאולטימטום של התחיה לליכוד, שהתקבל בישיבת מועצת התחיה, לפני כשבועיים.

הערב מתכנסת מזכירות התחיה לדיון מיוחד, בעקבות האולטימטום שהציבו ח"כ רפאל איתן ומספר ממקורביו לראשי המפלגה. מחר עומדים שבעת חברי תנועת צומת לשעבר להיפגש עם יו"ר תנועת התחיה, ח"כ יובל נאמן, כדי להציג בפניו את תביעותיהם, שדחייתן עשויה להביא לפרישתו של רפול מסיעת התחיה או להצבעתו המידית בעד הקדמת הבחירות לכנסת.

בתחיה שורר כעס רב על צעדו של ח"כ איתן. לטענת אישים בכירים במפלגה, גורם רפול כיום לתחיה נזק בל יתוקן, דווקא בתקופה בה היא נמצאת בשיא פריחתה והאהדה כלפיה מתרחבת מיום ליום. איתן תובע ממפלגתו שיפור מעמדם של אנשי "צומת" ברשימה לכנסת הבאה. הדרישה: מהליכוד להבנת ההתנחלויות לאלתר.

ביקורת בלשכת שמיר

גם בלשכת ראש הממשלה נשמעה אתמול ביקורת קשה על צעדו של ח"כ איתן. הודגש, כי ייתכן הליכוד, אם אכן יפרוש איתן מהתחיה, יצטרך ליזום בעצמו את הקדמת הבחירות — כדי שלא יפול למארב של מפלגת העבודה.

גורמים בלשכת ראש הממשלה טענו אתמול, כי אין טעם להתחם הסכמים עם שרידי סיעות בכנסת כמו יגאל הורוביץ, אבו חצירא וזידן עטשי, ולשלם להם מחיר פוליטי כבד, כשבה בשעה דווקא מסיעת התחיה תקבל מפלגת העבודה את הקול לו היא זקוקה להקדמת הבחירות.

בסיעת התחיה רואים בפגישה עם ראש הממשלה פגישה מכרעת לגבי עמדתה בשאלת הקדמת הבחירות.

הליכוד: שיקולים פוליטיים במשטרה

מאת סופרו הפרלמנטרי של הארץ

צוות ח"כים מסיעת הליכוד עומד להיפגש עם היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, כדי לדרוש ממנו "שיפקח עיניו ויחדד חושיו וימנע מן המשטרה לפעול על פי שיקולים פוליטיים". החלטה זו קיבלה אמש סיעת הליכוד, ביוזמתם של סגן השר רוני מילוא ויו"ר הסיעה, חיים קופמן.

העילה העיקרית להחלטה היתה, לדברי מילוא, שהמשטרה עצרה, בטענות סרק, בן של שר בכיר בליכוד, ואחר-כך התברר שהכל הבלים. לדברי קופמן שר המשטרה משתמש במשטרה ככיוון לפגוע בו בליכוד.

בתגובה ראשונה אמר אמש ח"כ אהרון נחמיאס מן המערך, החבר בוועדת המשנה למשטרה של ועדת הפנים, כי הליכוד מכפיש את המשטרה והשר העומד בראשה במטרה להתערב במשרד העושה את עבודתו נאמנה ללא שיקולים פוליטיים או זרים. מסע הפחדה גם זה לא ירתיע, אמר נחמיאס.

גופות שני מחבלים התגלו באזור הביטחון

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

כוח צה"ל שערך אתמול סריקות בצפון תחום רצועת הביטחון בגזרה המרכזית גילה את גופותיהם של שני מחבלים שנהרגו אור ליום ראשון בהיתקלות בין כוח צה"ל לחוליית מחבלים באזור הכפר ברעשית, בגזרה המרכזית של אזור הביטחון.

ערך את העמוד: אורי ברנדר

אל על

	מטמ' מינימום	מטמ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	12	18	מעונן	11	14
אתונה	22	28	נאה	18	25
בוקרשט	16	26	מימטרים	15	20
בריסל	11	18	מעונן	12	16
וינה	10	20	גשום	12	15
ז'נבה	11	19	גשם קל	9	14
לונדון	12	18	מעונן	12	16
ליסבון	19	27	מ"ח	23	29
מדריד	17	29	בהיר	18	27
ניו-יורק	20	27	מעונן	18	24
פאריס	11	20	מעונן	13	18
פרנקפורט	10	16	גשום	8	14
ציריך	11	18	גשם קל	9	14
קהיר	22	33	בהיר	25	34
קופנהאגן	12	16	גשום	18	15
רומא	17	23	מ"ח	17	22
שטוקהולם	10	16	גשום	9	15

ELAL אל על

יכי אי השוויון
מקומו בכביק
ערביי ישראל אינם
השעירים לעזאזל
של המשטרים בישראל
לכולם לחיות באותם
כאזרחים שווים

קבלת מודעות
ללוח העיר
מ-8.00 - 20.00
פרסום פון
אשראי מיוחד!!!
03-738707 03-735588-9
03-727630

ליפעת נבו

אתך באבלך על מות

אביך

הארץ

ביחד עם מרדכי מרדר יו"ר החברה ומשפחתו אנו אבלים על פטירתה של

הרעיה והאם

מרת אסתר מרדר ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

חברי הדירקטוריון
המנכ"ל
וצוות העובדים של
החברה הכלכלית של מרכז הקבלנים והבונים בישראל בע"מ

עיריית תל-אביב-יפו

הודעה לציבור — מספר 2

אל תושבי תל-אביב יפו

כידוע לכם, ועד נהגי התברואה בעירית תל-אביב יפו נוקט בעיצומים, ואתמול הופסקה העבודה למעשה.

העיצומים היו ללא הסכמת ארגון העובדים ובניגוד להסכמים.

בית הדין לעבודה הורה אתמול לעובדים — עפ"י בקשת העיריה — לחזור מיד לעבודה סדירה, אך יעברו מספר ימים עד אשר העיר תחזור ותהיה נקיה.

מה עליך לעשות.

* ארוז את האשפה בשקית אטומה.
* אל תשליך את האשפה ברחוב — הנח אותה בפח או לידו.

מה עליך לא לעשות.

* אל תגזום ענפים וירק.
* אל תוציא ארגזים ואריזות אל הרחוב.

עזור לנו לפעול יחד למען תל-אביב נקיה

בכנסת

שר הביטחון רבין: הבכורה באיזור עוברת לסובייטים

"כהונת רייגן עומדת להסתיים, ועימה תקוותו לנקוט יוזמות באזור המזרח התיכון – כך נגררת ארה"ב אחר הסובייטים במעשים, כאקט של חוסר ברירה" ★ שילנסקי בדהיישה: דנים בהקמת משמר אזרחי בהתנחלויות

ועדות וסיעות /

עמוס בדרור

סיור של ועדת הפנים ואיכות הסביבה להתנחלויות ביהודה ושומרון ביקר אתמול במחנה דהיישה, בלא שנמסרה למוכתר המקום הודעה מוקדמת על הביקור. הח"כים סיירו כחצי שעה בין התושבים ודיברו איתם. אחר־כך המשיכו בסיורם, שתכליתו, לדברי יו"ר הוועדה, דב שילנסקי, (ליכוד־חרות) היתה לברר, האם יש מקום להקים ביהודה ושומרון משמר אזרחי, והאם יש להפעיל רכזי ביטחון שוטף "כנהוג בכל היישובים בארץ".

בעקבות הסיור פנה ח"כ מוחמד ואתד (מפ"ם) אל יו"ר הכנסת, שלמה הלל, בתלונה כי שילנסקי מנצל את ועדת הפנים להתחרות עם הרב כהנא. דבר המתבטא בפרובוקציות חוזרות ונשנות בקרב הציבור הערבי, ובסיורים תכופים במקומות רגישים. את כוונת שילנסקי לכונן משמר אזרחי ביישובים, כינה ואתד "פעילות להקמת מיליציות מזויינות בשטחים".

חבר ועדת הפנים, דב בן־מאיר, (מערך) שהשתתף בסיור, אמר כי הביקור בדהיישה היה מיותר. לדבריו, אילו רצו הח"כים לקבל מושג על המתרחש במחנה, עליהם היה לתאם את ביקורם עם המוכתר, כפי שביישובים היהודיים מודיעים מראש על בואם לוועד המקומי, או ליו"ר המועצה.

בן־מאיר הוסיף, כי אין תכלית בכך שמסתובבים בשוק, מדברים עם הסוחרים, או שואלים נשים אקראיות מה דעתן על המצב. לדעת בן־מאיר, אם יוחלט להקים משמר אזרחי יהודי, יש להקים גם משמר אזרחי ערבי ביישובי הגדה, שייעשה כתותח לשלטונות במקרה של התפרעויות ומעשים חריגים".

ארה"ב נגררת אחרי ברה"מ

הסיור במחנה הפליטים דהיישה נעשה באיבטוחו של איש משמר הגבול אחד בלבד. שילנסקי הסביר, כי בכוונה ביקש שהסיור יתבצע ללא ליווי, "כדי שהמשטרה לא תעשה הצגה" כמו בהר הבית, כשר 800 שוטרים נשלחו לשם."

ארבעה אנשי משמר הגבול הנוספים, שהצטרפו להח"כים בהמשך סיורם עשו כך, שלא על־פי בקשת יו"ר הוועדה.

בין היתר, סיירו חברי הוועדה בקסבה של חברון, בתוך המון ערבים.

אחר־כך המשיכו ליישובים ביהודה, שם נשמעה בכל מקום הדרישה להקים משמר אזרחי.

שר הביטחון, יצחק רבין, אמר בהרצאתו בוועדת החוץ והביטחון בנושא: "התמונה האיסטרטגית באזור" כי הבכורה באזור עוברת לסובייטים. לדברי רבין, ברית המועצות דוחקת בשיטתיות את רגליה של ארצות הברית כמו הדי מינטי באזורנו. לדעתו, ברית המועצות מנצלת את העובדה כי תקופת כהונתו של רונלד רייגן עומדת להסתיים, ועימה תקוותו לנקוט יוזמות באזור המזרח התיכון. היות שכך, נגררת ארצות הברית אחר הסובייטים במעשים, כאקט של חוסר ברירה.

בהמשך דבריו, אמר רבין כי ברית המועצות מנסה לפשר בין סוריה ועיראק, ואף להביא את המלחמה במפרץ הפרסי לגמר. השפעתה גוברת גם במצרים. אף במפרץ הפרסי, המשיך שר הביטחון בהרצאתו, מקום בו ארצות הברית מנסה להגן על שיט המיכליות, היא נאלצת לקבל את ברית המועצות כשותפה.

ארצות הברית אינה מסוגלת להבטיח לבדה את חופש השייט במים הבינלאומיים. בין הכלים היעילים ביותר להגבור השפעה הסובייטית, ציין שר הביטחון את אש"ף.

עצומת חיילי המילואים

דן מרידור (ליכוד־חרות) שאל את שר הביטחון האם, לדעתו, רעיון הוועידה הבינלאומית, שאותו קידמו ברית המועצות ואף אש"ף, לא תרם להגברת השפעתה של מוסקווה.

פנחס גולדשטיין (ליכוד־ליברלים) ואלעזר גרנות (מפ"ם) שאלו מה דעתו של רבין על עצומות כגון עצומת חיילי המילואים. רבין שלל אותה, מכל־וכל, והוסיף כי הרמטכ"ל, דן שומרון, הורה מפורשות להפסיק בנוהג זה.

בתשובה על עניין אל"מ אלי גבע, השיב רבין על שאלתו של רפאל איתן (התחיה) כי גבע לא יוכל לשוב לצה"ל, אלא אם יחזור בו ויתנצל בפומבי על גישתו השגויה. רבין הוסיף, כי לא ייתכן שבצה"ל ישרת איש צבא שאינו ממלא פקודות, פרט לפקודות בלתי־חוקיות, ארם המערער על סמכותו של הדרג המדיני, ומי שעוזב את הצבא כאות מחאה על פקודות או על מדיניות.

בתגובה על־כך שאל דוד מגן (ליכוד־חרות) על האלוף עמרם מיצנע, שקרא בעבר לשר הביטחון דאז, אריאל שרון להתפטר. רבין השיב, כי האלוף כתב מכתב התנצלות מסודר, גם לראש הממשלה מנחם בגין, והתנצל אצל הרמטכ"ל באותם ימים, רפאל איתן.

חסינות ח"כ ביטון

במסגרת דיון בבקשת ח"כ מיכאל איתן (ליכוד־חרות) להסיר את חסינותו של ח"כ צ'ארלי ביטון (חד"ש) עקב המיפגש עם נציגי אש"ף ברומניה, ביקש איתן גם לשלול מביטון את דרכון השירות הישראלי.

דרכון השירות ניתן על־ידי משרד החוץ לישראלים, הנוסעים בשליחות המדינה אך אינם במעמד דיפלומטיים. איתן אמר, כי לא ייתכן לנצל דרכון שירות למטרות, שבעליל אינן חוקיות. איתן אף ביקש, להסיר את חסינות ביטון מפני חיפושים על גופו ובמסמכיו, כדי שאפשר יהיה לגלות, אצלו ניירות, שלדעת איתן יביאו להרשעת שותפיו ה"בלתי חסינים" של ח"כ ביטון, בעבירות לכאורה על הפקודה למניעת טרור. זאת, כיוון שנפגשו עם מנהיגי אש"ף.

מרדכי וירשובסקי (שינוי) הציע בפנייתו אל מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, כי מפלגת העבודה תתמוך בתיקונים לפקודה, אשר על פיה מותר יהיה במפורש לח"כים להיפגש עם נציגי אש"ף. וירשובסקי מציע בנוסף, לבטל את האיסור הכללי על מיפגשים כאלה.

סוהרים ברמה נמוכה

נציב שירות בתי הסוהר, גונדר דוד מיימון, אמר אתמול בדבריו לוועדת המשנה לעניני משטרה של ועדת הפנים, בראשותו של ח"כ מרדכי וירשובסקי, כי נאלץ לגייס סוהרים שאינם מתאימים לקריטריונים הקבועים בנוהלי המשטרה. משום ששירות בתי הסוהר לא הצליח לגייס סוהרים; רמת השכר הנמוכה ותנאי העבודה הקשים, הביאו לכך שחסרים כיום 150 סוהרים לאיוש התקנים.

שוב מיהו יהודי?

ועדת הכנסת אמורה להצביע הבוקר על הצעת הליכוד והסיעות הדתיות, לאפשר העלאה מחדש של סוגיית "מיהו יהודי", או כתיקון לחוק השבות, שיידרש בו "גיור כהלכה", או בצורה של הפעלת "חוק המרת הדת", כדרישת סיעת ש"ס, שגם עליו גיור. ההצעות אינן כלולות בסדר היום של ישיבות היום, כפי שנקבעו על־ידי יו"ר הכנסת, אך יש בכוחה של ועדת הכנסת להביא לתוספת כזאת.

בהודעה שפרסם יו"ר סיעת המערך, ח"כ רפי אדרי, נאמר כי "הליכוד מוכן, תמורת אתנן פוליטי, למכור גם את סמכותו של יו"ר הכנסת ולהפוך את תקנותיו למטבע עובר לסוחר".

ד"ר שמואל קרקובסקי, חוקר "יד ושם" בנושא השואה:

אין מקום לטענת דמיאניוק כי היה כפוף לקאפו יהודי

עדות מפורטת על חיסול שבויי־מלחמה שבידי הגרמנים

מאת מרדכי בקיטל
כתב עת"ים

סדרת תצהירים, עדויות וסיכומים משפטיים, לרבות הודעות של ניצולי מחנה ההשמדה טרבלינקה שנפטרו, ובינהן כאלה על "גורלו של איוואן האיום" – הוגשו אתמול מטעם התביעה והסניגוריה לבית המשפט הדן בעניינו של איוואן דמיאניוק בירושלים.

המסמכים הוגשו בהסכמה מצד התביעה והסניגוריה, על ידי עו"ד מיכאל שקד, ויוסכו הופעתם של שורת עדים בפני בית המשפט.

אב בית הדין השופט דב לוין, הודה לתביעה ולסניגוריה, על שלאחר חודשי דיונים הגיעו להסכמה על הגשת הסדרה הארוכה של המסמכים וההודעות האלה.

כאשר הגיש התובע, בין היתר, הודעות של שלושה ניצולי טרבלינקה שנפטרו בינתיים והמתייחסות למרד שהתחולל במחנה טרבלינקה ב־2 באוגוסט 1943, ואשר בו, לטענת כמה מן הניצולים הנפטרים, נהרג "איוואן האיום" – כנימוק לבסיס התביעה, לפיו ג'ון דמיאניוק, העומד לדין בירושלים, הוא "איוואן האיום".

כבראיה – הודעות מנוגדות

הודעה אחת של המנוח אברהם גולדפרב, מניצולי טרבלינקה, נגבתה ב־13 במארס 1961 והיא מוגשת מטעם הסניגוריה. (ככל הנראה בעדות זו אומר גולדפרב כי "איוואן האיום" נהרג במרד).

הודעה שניה של גולדפרב מחודש מאי 1979, שנגבתה על ידי ד"ר יצחק ארד מנהל "יד ושם", הוגשה מטעם התביעה. (בהודעה זו, ככל הנראה, חוזר בו גולדפרב מן הדברים הקודמים שכאילו "איוואן האיום" נהרג במרד).

עדות של שלמה הלמן, ניצול השואה שנפטר, מ־7 ביוני 1961 הוגשה על ידי הסניגוריה (ככל הנראה גם כן בעניין מותו של "איוואן האיום" במרד).

מטעם ההגנה הוגש דו"ח על הצגת תמונות למנוח אברהם ליני־דוחסר מ־3 באוקטובר 1976 בקשר לזיהוי פיודור פדרנקו, אוקראיני מכוחות העזר, שפעל במחנה טרבלינקה ואשר הוסגר מארה"ב לברית המועצות.

כן הוגשה הודעת יוסף צ'רני, המתגורר כיום בחיפה, משנת 1976. ההודעה הוגשה מטעם ההגנה. ההודעה של צ'רני מתייחסת אף היא למרד במחנה טרבלינקה.

עו"ד שקד הגיש להלן עוד שורה של מסמכים ותצהירים, ביניהם שתי סדרות של תמונות הנאשם, שהוצגו בפני איש הס. ס. לשעבר אוטו הורן, ובהן שתי תמונות שהוא זיהה כתמונותיו של הנאשם.

"איוואן לא היה כפוף ליהודי"

ד"ר שמואל קרקובסקי, שהעיד בהמשך המשפט, שלל את טענתו של הנאשם ג'ון דמיאניוק, לפיה היה במחנה שבויים בחלם ושם היה כפוף למרותו של קאפו יהודי.

העד הסביר, כי אנשי "קאפו" לא שרתו כלל במחנות שבויים, אלא רק במחנות ריכוז והשמדה.

ד"ר שמואל קרקובסקי הוא חוקר "יד ושם" בנושא השואה, שהתמחה בין היתר בגורל השבויים הסובייטים שנפלו בידי הגרמנים במלחמת העולם השניה והחיילים היהודים בצבא האדום שנפלו בשבי.

הוא העיד כי במלחמת העולם השניה נפלו בידי הגרמנים 5,750,000 שבויים סובייטים. ברובם הגדול, 3,300,000 שבויים, נפלו בידי הגרמנים בחודשים הראשונים של המלחמה מיוני עד דצמבר 1941. מאז חלה ירידה במספר השבויים.

בתשובה לשאלה, כיצד קרה שבסוף המלחמה עדיין נפלו שבויים בידי הכוחות הגרמנים, שהיו על סף התמוטטות, אמר העד: במהלך הנסיגה ביצעו הגרמנים מדי פעם התקפות נגד, ואפילו ב־1945, ואז נפלו שבויים סובייטים בידיהם.

העד נשאל מה היתה המדיניות הגרמנית הכוללת כלפי שבויים סובייטים?

הוא השיב: גרמניה הנאצית הכינה תוכנית מפורטת המבוססת על שני עקרונות – חיסול פיזי בקנה מידה נרחב של כל היסודות העויינים, ומאידך גיסא, גיוס לכוחות העזר של הצבא הגרמני ביסודות הנכונים לשתף פעולה עם המשטר הנאצי.

חיסול שבויים יהודים

הוא הזכיר תידרוך של היטלר ל־250 גנרלים, הורס"ים לפני הפלישה לבריה"מ, שהדגיש, כי עומדת להתקיים מלחמת השמד. הוסיף כי על חורבות ברית המועצות תקום מדינה ללא אינטליגנציה משלה, כפני שכולה תחוסל.

בעקבות זאת אמנם יצאה פקודה ב־17 ביוני 1941 ובה פרטים לחיסול בעלי תפקידים במינהל הסובייטי, חיסול כל הקומיסרים ופעילים אחרים ומעל הכל – חיסול כל היהודים בצבא הסובייטי.

באותה תקופה גם יצאה הפקודה לגיוס אנשים מהימנים לכוחות העזר של הצבא הגרמני.

ערך את העמוד: חיים טל

ד"ר קרקובסקי אתמול במהלך עדותו. (צילם: אליהו הראתי)

האם נהרג דמיאניוק במרד?

(ט) גירסות מנוגדות על מה שעלה בגורלו של "איוואן האיום" במרד שהתחולל במחנה ההשמדה טרבלינקה ב־2 באוגוסט 1942, עולות מן התצהירים של ניצולי טרבלינקה שנפטרו והוגשו בהסכמה מטעם התביעה הסניגוריה במשפט איוואן דמיאניוק ביום שלישי.

בתצהיר שנרשם מפיו של ניצול טרבלינקה שלמה הלמן שנפטר, מן ה־7 ביוני 1961 באידיש נאמר בין היתר בתיאור המרד ב־2 באוגוסט 1942: "לראשונה הרגנו את איש המשמר האוקראיני ליד הבאר. האוקראינים ששמרו על מגדלי המשמר התחילו לירות. במגדל של הבונקר מורושא, משה שנייד, ניצבן רעיון טוב. הוא קרא לאוקראינים: "אל תירו, מהפכה פרצה בברלין. כדאי לכם לרדת ממגדלי המשמר."

כשירדו האוקראינים השתלטנו עליהם. חיים שטייר דקר בגרזן את אחד האוקראינים. לאוקראיני היה כינוי "צאק צאק". בה בשעה הסתערו קבוצות אחרות על הגרמנים אשר על ההוספורים, ואלה שרוצו את גופות ההרוגים מתאי הגזים אל הבורות.

הכנסת לא תבעה ביטול פגישת נשיא אוסטריה עם האפיפיור

פרטיכל הדיון, שבו הושמעו דברים חריפים על ולדהיים יוחנן פאולוס השני, יישלח לוואתיקן

באולם המליאה /

עמוס בדרור

הכנסת אינה תובעת ביטול פגישת נשיא אוסטריה, קורט ולדהיים, עם האפיפיור. ח"כים מסיעות שונות, הסכימו אמש עם דברי מ"מ שר החוץ עזר ויצמן, לתבוע הסבר מהוואתיקן על פגישת האפיפיור עם ולדהיים, הצפויה מחר, ולהמתין לתוצאות. עם זאת נקבע, על־ידי יו"ר הישיבה דן תיכון, כי פרטיכל הדיון, שבו הושמעו דברים חריפים על ולדהיים ועל האפיפיור, יוחנן פאולוס השני, יישלח לוואתיקן.

בין הדברים שהשמיעו הנואמים: שבח וייס (מערך): "הפגישה בין הכס הקדוש של האפיפיור, לכס הטמא של ולדהיים, היא מתן לגיטימציה לנאצי." שולמית אלוני (רצ): "ביקורו של ולדהיים אינו ביקור של חוטא, המתוודה בפני ראש הדת שלו, אלא של נשיא מדינה, הבא לבקר ריבון אחר במדינתו. זהו ביקור מדיני."

גאולה כהן (תחיה): "הזמנת ולדהיים מוכיחה, כי לא רק שהאפיפיור יכול לטעות, אלא שהוואתיקן לא השתחרר עדיין משנאת ישראל. לי־הדים יש קשר בין צלב לצלב־קרס." דב שילנסקי (ליכוד־חרות): "זוהי גושפנקא לשתיקה בזמן השואה. אם הפגישה תתרחש, יש להטיל חרם על האפיפיור." שמעון בן־שלמה (ש"ס): "זהו צעד אומלל, פרוע ופוגע. האפיפיור הפר את המאבק שהטילו על ולדהיים כל האומות הנאורות בעולם." אבנר שאקי (מפד"ל): "זו פגיעה בכל יהדות העולם. חבל שלא שומעים קולות מחאה גם ממדינות אחרות בעולם."

השר ויצמן הזכיר את צעדיה של ישראל אחרי בחירתו של ולדהיים, בכך שלא מינתה שגריר לאוסטריה. לדברי ויצמן, לא היו יכולים בוואתיקן להיות מופתעים מהתמיהה והזעזוע בעולם היהודי ובישראל, נוכח הפגישה עם האיש שראשי תיבותיו רשומים על מסמכים רבים של רדיפה והשמדה.

ויצמן הוסיף, כי האפיפיור השתדל בשנים האחרונות לקרב את הדרישות עם העם היהודי, לנוכח העבר הנוראי רווי הרדיפות. בינתיים תתבע ישראל הסבר, ותמתין לתוצאות הפגישה אם אכן תתקיים. ויצמן אמר כי: "אנו מסרבים להאמין כי הביקור בא לטשטש, לא סבורים שבא 'לטהר'." על קריאת ביניים בדברי אחד הנואמים, השיב ויצמן: "לא נתבע את ביטול הביקור."

תיירות בעדיפות נמוכה

שר התיירות, אברהם שריר, קבל על מתן עדיפות נמוכה לתיירות. לדבריו, קיים פער גדול בין תרומת ענף התיירות למשק, לעדיפות הניתנת לו בתקציב המדינה. לדברי שריר עובדה זו "מראיבה ומכבידה ביותר".

שריר אף סקר את פעולות משרדו. לדבריו, בשנת 1987 יגיע מספר התיירים ל־1.4 מיליון נפש, וההכנסות במטבע־חוץ יגיעו למיליארד וחמש מאות מיליון דולר.

שר התיירות ציין, כי השנה חלה התאוששות בתיירות. בארבעת החודשים הראשונים של השנה, עלה שיעור התיירים ב־25%, לעומת החודשים המקבילים אשתקד. גם השנה תופס ענף התיירות את המקום הראשון – 85% מבחינת הערך המוסף – בין ענפי הייצוא של המדינה. לדעת שריר, האפשרות לפתח את התיירות בעתיד, תלויה בהקצאת יותר משאבים לתשתית, לקידום השיווק ובשכלול השירותים הניתנים בארץ לתיירים.

ביום עיון על מערכת החינוך מול הירידה מהארץ

קצין חינוך ראשי: התלמידים רואים מערכת החינוך כצבועה

"מנסים להחדיר בהם ערכים כאהבת מולדת לנוכח השחתת המידות המתרחשת במדינה" ★ מדי שנה יורדים מהארץ 25% מבין המהנדסים והאקדמאים בתחומי המדע

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

קצין חינוך ראשי, תא"ל נחמיה דגן, אמר אתמול ביום עיון שנערך על־ידי ועדת החינוך של הכנסת, בשיתוף עם משרד החינוך והקליטה, בנושא "התמודדות מערכת החינוך עם הירידה מהארץ", כי מערכת החינוך מצטיירת בעיני התלמידים כ"צבועה ומטומטמת", כשמנסים להחדיר בהם ערכים כאהבת מולדת, לנוכח השחתת המידות המתרחשת במדינה בפועל.

דגן אמר, כי כשהוא פונה לחיילים, בבקשה לגלות אחריות לאומית ולחתום קבע, הם משיבים לו: "תראה כמה משרות שרים אינן מאויישות. תראה איך משרד המשפטים עובד. מה אתה מדבר איתנו על אחריות לאומית?".

דגן הוסיף כי אף נושא נקש זוכה להתייחסות מבידם: כשהחיילים מתבקשים להקפיד בענייני משמעת, הם מתריסים נגדו: "יש נקש. תראה איך הוא מסתובב כאן, ואתם מדברים על משמעת". דגן ציין, כי לדעתו שום מסר חינוכי לא יעבור לתלמידים, בשל הרמה הנמוכה של המורים.

פרופסור צבי סובל, שראיין כאלף יורדים, שרובם היגרו לארצות הברית, אמר כי אחת מהסיבות העיקריות לירידה שצויינו בעת הראיון: פחד ממלחמה וחשש לגורל המדינה, בשל המצב במזרח התיכון. "רבים טענו שאינם מוכנים לסבול עוד מלחמה, ועקב־כך הם בורחים לגיל". העניין הכלכלי, הציג פרופ' סובל, היה בין הגורמים השוליים לירידה.

בריחת מוחות

פרופ' יהושע יורטנר, נשיא האקדמיה הלאומית למדעים, מסר כי מדי שנה יורדים מהארץ 25% מבין המהנדסים והאקדמאים בתחומי המדע. ב־1984, לדוגמה, שהו באוניברסיטאות בארצות הברית 1,600 פרופסורים ומורים מישראל, ביניהם אנשי מקצוע מהבולטים בעולם. מספר אנשי הסגל האקדמי בארץ הוא כ־6,000.

יורטנר הוסיף: "זה תהליך מפחיד. הסגל האקדמי שלנו הזדקן. ישראל מייצאת את חומר הגלם היקר שלה ללא תמורה".

פרופסור דוד מיטלברג, מאוניברסיטת חיפה, הציג ממצאים ראשונים של מחקר השוואתי על תופעת הירידה בקרב צעירים עירוניים ובני קיבוצים. מממצאי המחקר עולה, כי 10% מהאוכלוסיה הישראלית אינם בטוחים אם יישארו בעתיד בארץ. מתוך קבוצה זו, 60% הם בגילאי 29־18.

פיפס...

הרדיו מונע מאיתנו תחרות גלויה עם קוקה קולה.
משום כך נאלצנו להוציא את השם קוקה־קולה מתשדיר הפרסומת שלנו ולהכניס במקומו "פִּיפְּס..."

אולם במסר אין שינוי:

כשאין רואים את הבקבוק, התווית והשם,
אפשר רק מדבר אחד להתרשם -
הטעם.
מזוג כוס קוקה (פִּיפְּס...) קולה וכוס טמפו־קולה
ותראה
שגם אתה אינך יכול להבחין.*

* במחקרי טעימה מדעיים שנערכו ע"י מכון המחקר "טלסקרי", נקבע בצורה מוחלטת כי רוב האוכלוסיה אינה מסוגלת להבדיל בין טעם טמפו־קולה לטעם קוקה־קולה.

טמפו

טעם ותאמין. טמפו.

גיתם מערכות תדמית

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

תפנית בפרשת אוחנה: ישוחרר על־ידי מאלין לטורניר באוקיאניה

סוכנו של הכדורגלן מאשר: המועדון הבלגי נענה לתנאי השיחרור של ההתאחדות הישראלית

כדורגל

מאת משה הריגעש
סופר "ספורט הארץ"

תפנית משמעותית חלה אתמול בפרשת אלי אוחנה, העומד להצטרף למועדון הבמרת הבלגי מאלין, מחזיק הגביע של ארץ זו. בעקבות ישיבה של הנהלת המועדון הוסרו הקשיים שאיימו לבטל את העיסקה, בגלל התניית מתן השחרור הבינ"לאומי בשחרור אוחנה למישחקי נבחרת ישראל בטורניר הקדם אולימפי שיהיה במארס 1987.

על ההתפתחות החדשה סיפר אמש ישראל מעת, סוכנו של אוחנה ויזם העיסקה, בשיחה טלפונית מבריז'. "נסעתי במיוחד למאלין כדי להשתתף בישיבת ההנהלה. כן שוחחתי טלפונית עם המאמן אד דהימוס השוהה בחופשה. הסברתי להם מדוע מתעקשת ישראל לא לוותר על אוחנה במישחקי הטורניר הקדם אולימפי. הם השתכנעו והחליטו, לאחר דיון ממושך, לקבל את התנאים שהציבה ההתאחדות הישראלית".

היום אמור להגיע מבריק להתאחדות, המאשר כי מאלין נענתה לתנאי השיחרור הבינ"לאומי. עם זאת יבקשו הבלגים ללכת לקראתם ולשחרר את אוחנה במידת האפשר, בעיקר אם יהיו למאלין מישחקים קובעים בליגה, בגביע הבלגי או בגביע אירופה, במועד שהיית הנבחרת באוקיאניה במארס 1988. מעת הוסיף, כי נראה לו שהזמנת ההתאחדות לראשי מאלין לבוא לישראל אינה אקטואלית בעקבות ההתפתחויות שהיו אתמול.

מנהל ההתאחדות יעקב אראל אמר אמש, כי מעת הודיע לו טלפונית על השינוי בעמדת מאלין ועל הסכמת המועדון להיענות לתנאי ההתאחדות.

אירגון השחקנים: לא להגביל חופש העיסוק

אירגון השחקנים בישראל פירסם אתמול הודעה, לפיה יקרא לכל שחקני הנבחרת לא להופיע בנבחרת, אם לא יורשה אלי אוחנה לשחק בחו"ל בהגבלות סבירות בלבד. בהודעה נאמר, כי עם כל החשיבות של ייצוג המדינה יש למצוא דרך־ביניים לאפשר לכדורגלן הישראלי לשחק באירופה, תוך המיגבלות המוטלות על נבחרת ישראל המשחקת באוקיאניה.

אירגון השחקנים אומר שלא ייתכן שחופש העיסוק יוגבל בצורה כה רצינית, ויש למצוא פתרונות שיאפשרו לנבחרת לקבל ייצוג הולם מבלי לפגוע בעתיד השחקנים. גישת ההתאחדות עלולה לפגוע בקשרי השחקנים עם מועדונים בחו"ל ובמעמדו של הכדורגל הישראלי באירופה.

הדגל האולימפי מונף בכל בוקר בסיאול

סיאול (אי־פי). הדגל האולימפי הונף אתמול על גג בניין עיריית סיאול, לרגל היום האולימפי שהוכרז על ידי הוועד האולימפי הבינ"לאומי. דובר העירייה אמר, כי הדגל יונף מעתה בכל בוקר, עד לאחר האולימפיאדה שתחל ב־17 באוקטובר 1988.

בתוך כך נמסר מניו־יורק כי ריצ'רד פאונד, סגן נשיא הוועד האולימפי הבינ"לאומי, הביע – בראיון לרשת הטלוויזיה אי־בי־סי. – ביטחון מלא בעריכת האולימפיאדה בסיאול. "הקשיים הפוליטיים יחלפו זמן רב לפני המישחקים, או שהקוריאנים יגיעו לפשרה לצורך פתרון המחלוקת. הם יהיו מאוחדים כדי להגשים את שאיפתם הגלויה לארגן אולימפיאדה מוצלחת". פאונד הוסיף, כי הוועד האולימפי אינו מחפש תחליף לסיאול, הגם שלוס אנג'לס וברלין הביעו נכונות לארח את המישחקים במקרה הצורך.

גם מייקל וייסמן, המפיק בפועל של מחלקת הספורט ברשת הטלוויזיה אן־בי־סי. אשר רכשה את זכויות השידור של מישחקי סיאול בארה"ב, הביע דעתו כי האולימפיאדה תתקיים כמתוכנן.

גם זה קרה השנה בדראפט

גולדן־סטייט רכשה זכות ראשונים על מרצ'ולניס

אן.בי.איי.

ניו־יורק (אי־פי). שרונאס מרצ'ולניס, כוכב נבחרת ברית המועצות באליפות אירופה שהסתיימה בשבוע שעבר באתונה, הוא אחד השחקנים הזרים שנבחרו אתמול ע"י קבוצות האן־בי־איי. בדראפט השנתי. מרצ'ולניס בן ה־23, שגובהו 1.91 מ', נבחר בסיבוב השישי ע"י גולדן סטייט ווריירס. בחירה זו אין פירושה, כמובן, שמרצ'ולניס ישחק בעונה הבאה בווריירס. אבל אם ירצה לשחק בליגה המקצוענית, תהיה לקבוצה זו האופציה הראשונה עליו.

כמה שחקנים נוספים, שנטלו חלק באליפות אירופה, מופיעים בין הנבחרים. אטלנטה הוקס בחרה ארבעה שחקנים בסיבובים הרביעי, החמישי, השישי והשביעי: היווני תיאופאנטיס כריסטודולו (2.02) שהיה הנבחר מספר 90; הרכז הספרדי הצעיר חוסה־אנטוניו מונטרו (1.92), הנבחר מספר 113; האיטלקי ריקארדו מוראנדוטי (1.98), נבחר מספר 136 והיוגוסלבי פראניו אראפוביץ' (2.16), שלא היה באליפות, הנבחר במקום ה־159.

השם המפתיע ביותר בין הזרים הוא זה של סונג טאו (2.08), שחקן נבחרת סין שנבחר בסיבוב השלישי ע"י אטלנטה הוקס. "זה שחקן לעתיד", אומר ריצ'ארד קיינר, היועץ הבינ"לאומי של ההוקס. "הוא נייד, בעל היטב, חזק כאגר גופנית וקולע היטב בקרבת הסל".

בדירוג הגבוה ביותר מבין הזרים זכה כנפוי המערב־גרמני כריסטיאן וולף (2.10), שנבחר כבר בסיבוב הראשון ע"י פילדלפיה 76. וולף דורג שלישי בין שחקני הציר אחרי דויד רובינסון (נבחר ע"י סן אנטוניו) ואולדן פוליניס (שיקאגו). וולף הוא בוגר אוניברסיטת וושינגטון בסיאטל והגיע לארה"ב לפני חמש שנים. היודעים עליו אומרים שכדי להבליט באן־בי־איי. יצטרך להיות פיזי יותר.

בוגס – הנמוך בליגה

כמה מכוכבי נבחרות ארה"ב, שזכתה לפני שנה באליפות העולם בספרד, היו בין הבולטים בדראפט. במקום הראשון דורג שחקן הציר דויד רובינסון (2.16) שנבחר ע"י סן אנטוניו ספרס, למרות שיוכל לשחק בליגה רק בעוד שנתיים, אחרי שיסיים את חובתו עם הצי. מגסי בוגס, הרכז הנמוך (1.59) שהדהים את חובבי הכדורסל באליפות העולם, נבחר במקום ה־12 ע"י וושינגטון בולטס. הוא יהיה השחקן הנמוך ביותר בליגה וישחק לצידו של השחקן הגבוה ביותר בליגה, הסודני מאנוט בול (2.30).

שחקן אחר מהנבחרת שזכתה באליפות העולם, ארמון ג'יליאם (2.08), נבחר במקום השני ע"י פיניקס סאנס. בהמשך הדירוג, רג'י הופסון (ניו־ג'רזי נטס), רג'י וויליאמס (לוס־אנג'לס קליפרס), סקוטי פיפן (סיאטל סופרסוניקס), קני סמית (סקרמנטו קינגס), קווין ג'ונסון (קליבלנד קאבאלירס).

פיטר ריד ישמש מאמן־שחקן באוורטון

ליברפול (ע"צ). פיטר ריד, הקשר האנגלי הבינ"לאומי של אוורטון, מונה מאמן־שחקן בקבוצתו. קולין הארווי ישמש מנהל הקבוצה, במקומו של הווארד קנדל שהתפטר ועבר לאתלטיקו בילבאו.

אחרי 28 של גשם החלו לחבוט בכדור בווימבלדון

לנדל עמל קשה מול סאצ'אנו בקר, אדברג וקאש ללא בעיות

השוודי לא הפסיד מישחקון ★ מנסדורף ובלום יכנסו לפעולה היום

הגשם לא הפריע לבוריס בקר לפתוח את האליפות במיגרש המרכזי בניצחון ברור בשלוש מערכות על הצ'כי קארל נובאצ'ק (צילום רדיו אי־פי)

טניס

מאת רוני רוזנטל

לונדון (מיוחד ל"ספורט הארץ"). עמוס מנסדורף וגלעד בלום יכנסו רק היום לפעולה באליפות הטניס של ווימבלדון אבל שלושה מהמועמדים לזכיה בתואר, בוריס בקר, איוון לנדל וסטפאן אדברג, כבר הבטיחו את מקומם בסיבוב השני.

התחרויות הוחלו באיחור של קרוב ל־28 שעות אחרי שגם אתמול ירד גשם סוחף בשעות הצהריים ואחר הצהריים המוקדמות. בשעה שלוש ועשרים עלו סוף סוף למיגרש המרכזי המחזיק בתואר בוריס בקר ויריבו הצ'כי קארל נובאצ'ק שהעפיל רק לפני שלושה שבועות לרבע הגמר ברולאנד־גארוס, ובעוד הם עורכים את החימום החל שוב יורד גשם והם חזרו מתוסכלים לחדרי ההלבשה.

בקר ונובאצ'ק שבו למיגרש לאחר כ־50 דקות והגרמני בן ה־19 הוכיח מיד כי הגשם והאיחור אינם מפריעים לו כלל. הוא שיחק כבר בסגנונו האופייני עם 11 אסים, חבטות יעף מרהיבות וזינוקים אופקיים ליד הרשת. במיקרה אחד, כאשר נוכח שלא יגיע לכדור בידו המושטת (הימנית), העביר את המחבט לידו השמאלית תוך כדי זינוק... וזכה בנקודה. בקר ניצח בתוך שעה ו־36 דקות 4–6, 2–6, 4–6.

למדורג שני ופינליסט אשתקד איוון לנדל, היו קשיים ניכרים לעבור את הסיבוב הראשון מול הגרמני בן ה־18 יליד רומניה כריסטיאן סאצ'אנו המדורג במקום ה־178 בעולם ושנכנס לסיבוב הראשון רק אחרי תחרויות מוקדמות. לנדל ניצח אחרי שעתיים ו־22 דקות 3–6, 6–2, 3–6, 7–5 אבל סאצ'אנו, שנוצח לפני חודשים בגמר הטורניר בירושלים ע"י שחר פרקיס, הותיר רושם מצוין ונראה שהעבודה שמשקיע בו המאמן גינטר בוש, מי שעשה את בקר, כבר נותנת אותותיה.

אבל את הניצחון המרשים ביותר אתמול רשם המדורג רביעי, השוודי סטפאן אדברג. הוא היה הטניסאי הראשון מאז 1947 שלא שמט אפילו מישחקון אחד כשגבר על בן ארצו שטפאן אריקסון (מדורג 117 בעולם) 0–6, 0–6, 0–6. במהלך המישחק זכה אריקסון ב־34 נקודות בלבד. לפני 41 שנים עשה זאת שוודי אחר, טורסטן יוהנסון, שניצח בזה אחר זה את הבריטי דוידס ואת הבלגי גילארד.

האוסטרלי פאט קאש (מדורג 11), אחד "הסוסים השחורים" של האליפות, הכניע את האמריקאי מרסל פרימאן 6–0, 6–3, 6–2 ובמישחק כל־שוודי גבר המדורג 13, יואכים ניסטרום, על הנריק סונדסטרום 6–2, 6–7, 6–4, 6–3.

תוצאות אחרות: ז'ורזבניץ' (יוגוסלוויה) — פלך (ארה"ב) 3–6, 6–3, 6–4, 6–0; שמיד (צ'כיה) — טייסון (אוסטרליה) 6–4, 6–4, 6–7, 6–3; שיראס (ארה"ב) — קורס (ארה"ב) 6–3, 6–4, 6–3; סטיין (דרא"פ) — לימברגר (אוסטרליה) 6–3, 6–2, 6–4; נאסור (אוסטרליה) — מוטה (בראזיל) 6–2, 6–4, 6–4; פורז'ה (צרפת) — מוסטר (אוסטריה) 6–4, 6–4, 6–4; שאו (בריטניה) — ויטסקן (ארה"ב) 6–3, 6–3, 6–4; קאסל (בריטניה) — אלוחובסקי (ברה"מ) 7–6, 6–2, 6–4, 7–5.

המדורגת הראשונה בפעולה היתה האמריקאית השוודה לורי מקניל (11) שגברה על הצרפתיה מארי כריסטין קאלוה 6–2, 6–3. אתמול נקבע גם שהלנה סוקובה בדירוג מהמקום החמישי בעקבות פרישתה של האנה מנדליקובה בגלל פציעה ברגלה. זאת כדי למנוע מיפגש בין המדורגות 5 ו־6 בשלב רבע הגמר, שהוא בניגוד לתקנה. כן נמסר כי ייתכן מאוד שלאור לקוי מזג האויר בשנים האחרונות, כבר באליפות הבאה יותקן במיגרש המרכזי גג מתגלגל שניתן יהיה לכסות בו את המיגרש בתוך כמה דקות ברגע שיחל גשם.

"זה רק גשם". אימרות הכתובת על המטריה ביציע של המיגרש המרכזי בווימבלדון. אבל הגשם הזה עיכב את פתיחת התחרויות ביותר מ־27 שעות (צילום רדיו אי־פי)

הצלחה לדניאלה בלנקה בתחרויות בגרמניה

הטניסאיות הצעירות של ישראל, ובראשן דניאלה בלנקה, זכו בניצחונות בתחרויות בינ"לאומיות לגילאי 14 במערב־גרמניה. בתחרות בוידנבורג זכתה בלנקה בבכורה לאחר שניצחה בגמר את רונה מאיר 6–2, 6–4. בפרנקפורט ניצחה בלנקה בגמר את לימור זלץ 6–4, 6–3.

הנבחרת הצעירה תמשיך לתחרות שלישית בהמבורג, בה יופיעו גם האוסטרליות. אחרי כן תשתתף בתחרויות גביע אירופה בספרד.

● בטורניר הסגים בירושלים הסתיים אתמול שלב רבע הגמר באליפות הוותיקים. גילאי 35: רוני גולדמן — שלי גורדון 6–1, 6–0; אנדריי פטרסון — עמירם פרידן 7–6, 7–5. גילאי 45: יצחק בן שחר — ישראל יעקובוביץ 6–1, 6–2; גילאי 55: מרדכי עידן — אהרון מדר 6–0, 6–0. התחרויות יימשכו היום.

שיא עולמי

סרגיי בובקה 6.03 מ' במוט

פראג (ע"צ). השיאן העולמי בקפיצה במוט, הסובייטי סרגיי בובקה, שיפר כאן בשני סנטימטרים את שיאו העולמי, כשקפץ ל־6.03 מטר. בובקה קבע את שיאו בנסיונו השלישי. שיאו הקודם נקבע ב־8 ביולי 1986 במוסקווה.

בגלל הצורך להופיע ביום הכיפורים

ישראל תוותר על שיגור מתעמלות למישחקי סיאול

מאת משה הריגעש
סופר "ספורט הארץ"

ישראל לא תשלח מתעמלות לאולימפיאדת סיאול — גילה אמר אמש יצחק אופק, יו"ר הוועד האולימפי. אופק אמר כי ההחלטה על אי־שיגור המתעמלות נבעה מהעובדה, שספורטאי ישראל ישבתו מפעילות ביום הכיפורים, החל במהלך המישחקים האולימפיים של 1988, ולפי התכנית צפויות למתעמלות תחרויות במועד זה.

למעשה, נקבעו גם לענף השיט תחרויות ביום הכיפורים, אך מאחר ולשייטים מותר לוותר על שיוט אחד, ישבתו השייטים שלנו ביום זה.

על־פי התכנית יחלו תחרויות ההתעמלות ב־18.9.88, שלושה ימים לפני יום הכיפורים תשמ"ט שיחול ב־21.9.88. הד"ר אופק הבהיר כי מבדיקה שנערכה ע"י הוועד האולימפי הישראלי התברר, כי הבעיה קיימת רק לגבי ההתעמלות, למרות שגם בענפים נוספים יהיו תחרויות ביום הכיפורים. הכוונה בין היתר בקליעה, בהתעמלות לגברים, בהתעמלות אמנותית, בסיוף, באיגרוף ובענפי הכדור.

"בעקבות הבדיקה התברר כי בענפי הקליעה, הסיוף והתעמלות האמנותית לא בנסוך להופיע ביום כיפור", הבהיר אופק. "אשר למתאגרפים, בשלב זה לא נראה שישראל תשתתף בענף זה בגלל חוסר מועמדים מתאימים". באולימפיאדת לוס־אנג'לס יצגו את ישראל שני מתאגרפים, יהודה ברוחים (48 ק"ג) ושלמה ניאזוב (60 ק"ג).

עם זאת הודה אופק, כי עלולה להתעורר בעיה אם נשתתף בענפי הכדור, בעיקר כדורסל וכדורגל.

הישראלי אדר בראש בגלשני רוח בקיל

העולם אמיר אדר מדורג בראש בתום היום הראשון של התחרויות בגלשני רוח במסגרת שבוע קיל, שבצפון גרמניה. התחרות נערכת בתנאי מזג־אויר קשים, תוך סערות וגשמים עזים. גולש ישראלי נוסף, גד אברהם, מדורג שלישי.

כדורסל

ג'יימס טרי התגייס לצה"ל

מאת סופר "ספורט הארץ"

ג'יימס טרי, השחקן המתאזרח של הפועל חולון, התגייס אתמול לצה"ל. טרי הוא האמריקאי השני של חולון הלובש את מדי צה"ל. לפני כמה חודשים עשה זאת רוי בארמור.

גיוסו של טרי (2.07 מ') יאפשר את זימונו לנבחרת ישראל. זאת רק כאשר לאונן מרסר יסיים הופעתו בנבחרת.

טוני סימס בדרך להפועל ת"א

מאת סופר "ספורט הארץ"

טוני סימס, שחקן נבחרת קנדה, עשוי להחתם בעונה הקרובה את קבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב. סימס שחום העור, שגובהו 1.93, הותיר רושם טוב במיבחן שנערך לו אתמול והתגלה כקלע יעיל שיוכל למלא את מקומו של מייק לארג'י.

אם יוחלט להחתים את סימס יוכל הפועל תל־אביב לחפש שחקן חיזוק גבוה שישחק לצידם של לאונן מרסר והאורי לאוסון.

בוקשפן יו"ר זמני במחלקת הכדורגל של מכבי ת"א

מאת סופר "ספורט הארץ"

אלדד בוקשפן, יו"ר אגודת מכבי תל־אביב, ימלא באופן זמני את תפקיד יו"ר מחלקת הכדורגל של המועדון. כך הוחלט בישיבה שהיתה אתמול, בסיומה נמסרה הודעה רשמית.

רוני רוזנטל עשוי לשחק באוגוסט נגד אלז'יריה

מאת משה הריגעש, סופר "ספורט הארץ"

מיפגש מסקרן נגד הנבחרת הלאומית של אלז'יריה צפוי ללוחץ הישראלי רוני רוזנטל, המשחק במועדון הבלגי פ.ק. בריז'. ישראל מעת, סוכנו של רוזנטל, סיפר אמש כי בחודש אוגוסט מתוכנן למועדון בריז' טורניר מסורתי, בו ישתתפו גם אתלטיקו בילבאו מספרד ונבחרת אלז'יריה. שחלוצה מאג'ר היה גיבור הניצחון של קבוצת פורטו בגמר גביע אירופה לאלופות, בחודש שעבר באיידן מינכן. טורניר זה יהיה במסגרת ההכנות לעונה החדשה. וקודם לכן יסע רוזנטל עם בריז' לרומניה. במהלך עונתו הראשונה שלו בבריז', אשתקד, נמנעה מרוזנטל הכניסה למרוקו, שם השתתף המועדון בטורניר ידידותי.

רוזנטל, הנופש בישראל, עומד לחזור לבלגיה כדי להתחיל באימונים. גם אלי אוחנה עומד לצאת בשבוע הבא לבלגיה לתקופת התאקלמות קצרה, לפני תחילת האימונים במאלין. לקבוצתו של אוחנה צפוי טורניר בהשתתפות האלופה אנדרלכט ואלופת הולנד איינדהובן. נראה, איפוא, שאוחנה ורוזנטל יאלצו להמתין לעימות ביניהם, שיהיה רק בליגה.

ר"צ והתחיה דורשות מקום בוועד המנהל ברשות השידור

ר"צ מאיימת לעתור לבג"צ — דורשת לעגן נציגות האופוזיציה בחוק

מאת לילי גלילי,
סופרת "הארץ"

ר"צ והתחיה דורשות מקום לנציגיהן בוועד המנהל של רשות השידור. ר"צ מאיימת לעתור לבג"צ.

על פי ההסכם בין הליכוד למערך, יורכב הוועד המנהל החדש מחמישה נציגי ליכוד, חמישה למערך ונציג אחד למפד"ל. הגושים הגדולים יהיו רשאים להעניק מקום לאופוזיציה הקרובה להם.

שר החינוך, יצחק נבון, הודיע אתמול כי מפלגת העבודה, אכן תקצה מקום אחד לנציג אופוזיציה המזוהה עמה, אולם טרם הוחלט איזה. ח"כ יוסי שריד (ר"צ), אמר ל"הארץ", כי תנועתו בודקת עתה את הסיכויים המשפטיים של העתירה לבג"צ, ובכל מקרה דורשת ר"צ כי נציגות האופוזיציה תעוגן בחוק, ולא תעשה כ"טובה" שעושות המפלגות הגדולות. המועמדת של ר"צ לתפקיד היא הד"ר דינה גורן, מומחית לתקשורת.

גם התחיה דורשת נציגות בוועד המנהל. לדברי ח"כ גאולה כהן, הובטח להם הדבר כבר לפני חודשים מספר.

בוועדת השרים לענייני חקיקה שנדרשה אתמול לשינוי החוק המבטל את המליאה וקובע מבנה חדש לוועד המנהל, טען השר יוסף שפירא נגד הפוליטיזציה המוחלטת של הוועד המנהל במתכונתו החדשה, והציע לאיישו באישי מקצוע ורוח.

השר חיים קורפו, שהיה בין מגבשי ההסכם החדש בין הליכוד למערך, אמר ל"הארץ" כי אין כל מחויבות לתת ביטוי לאופוזיציה, ואם חוק רשות השידור אכן דורש זאת, ניתן לשנות את החוק.

הממשלה מתכוונת להביא את הצעת החוק לשינויים במוסדות רשות השידור לאישור הכנסת כבר בראשית השבוע הבא.

האיגוד הארצי של העיתונאים תובע ייצוג בוועד המנהל

יו"ר האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, אמנון נדב, שיגר מכתב לסגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יצחק נבון, הממונה על חוק רשות השידור, בתביעה לכלול בוועד המנהל המורחב של הרשות גם נציגי ציבור העיתונאים בישראל.

בפנייה לראשי המפלגות הגדולות, המערך והליכוד, באותו נושא, מזכיר נדב, כי בהרכבים קודמים של הוועד המנהל ומליאת הרשות דאגו שתי המפלגות לכלול עיתונאים בגוף הממונה על התכנים בשידורים ברדיו ובטלוויזיה.

פצצות תאורה גרמו שריפת יער בצפון

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

כתוצאה מירי פצצות תאורה של צה"ל בגבול הצפון השתוללה אר ליום אתמול שריפה גדולה ביער ברעם. במקום נשרפו 20 דונם יער. פקחים של הקק"ל עסקו בכיבוי השריפה, בסיוע מתנדבים.

בפיקוד צפון בודקים את תלונת אנשי הקק"ל בנושא.

לופטהאנזה תרחיב פעילותה בארץ

מאת זהר בלומנקרנץ

חברת התעופה הלאומית של גרמניה המערבית "לופטהאנזה" תרחיב את פעילותה בישראל באמצעות חברות לתעופת שכר שבהן היא שותפה או שהן נמצאות בבעלותה המלאה.

המשך מעמוד 1

פח"ק במקום תפ"ס

(סוף מעמוד 1)

זכות להמצא בו ביתרה שלילית. הפקדות ומשיכות מהפח"ק יעשו על פי הוראות הלקוח בלבד.

פעולות הפקדה או משיכה מחשבון פח"ק במזומן, תוכלנה להתבצע ישירות, מבלי לעבור דרך חשבון עובר ושב. הפח"ק ישא ריבית על בסיס חישוב יתרה יומית ועל הבנקים יהיה להודיע ללקוחות על שיעור ריבית זה.

בבנק ישראל הסבירו אמש, כי הפיקדון החדש דומה בעיקרו לתפ"ס. אולם צוינו, כי ההבדל בין שני סוגי הפקדונות הוא בכך שבעת הצטרפות לתפ"ס הצטרך המוסף להעביר כספים מחשבון עובר ושב לתפ"ס ואילו בפיקדון החדש יוכל המוסף להפקיד במזומן את הכספים בפיקדון זה, ללא צורך במשיכת כספים מחשבון עובר ושב.

הנפקת הפח"ק טעונה אישור הממשלה ועד להחלטת הממשלה בנושא יהיה אפשר להמשיך ולרכוש בבנקים תעודות תפ"ס בתנאים הקיימים.

התוכנית לפקדון הפח"ק נדונה בבנק ישראל כבר לפני למעלה משנה, אך בהעדר ועדה מייעצת לא היה אפשרי לבצעה.

הברפלד

(סוף מעמוד 1)

לקראת חידוש הדיונים גובר המתח בחוגי האיגודים המקצועיים הארציים במיגזר הציבורי, חלקם מבקשים ללכת בעקבות הסתדרות עובדי המדינה שפרשה מהמשא ומתן המרכזי והכריזה סכסוך עבודה נפרד בתביעה לקיים אתם בנפרד משא ומתן על תביעות יחודיות.

ראשי ההסתדרות והאוצר מוסיפים לקיים שיחות בלתי רשמיות כדי לשלות את הישיבה מחר בהסכמה כלשהי. בהסתדרות חוששים, כי אם יישנה התפריט של הצעות אפס מצד האוצר, יש ינטשו נציגי איגודים את הדיון ויגררו גם את הצמרת, המבקשת למנוע את העמדות, למהלכים קיצוניים.

נקש

(סוף מעמוד 1)

אירגונות זו, מצד גורמים צרפתיים, מחריפה עתה, לקראת התקרבות מועד הבחירות לנשיאות, באביב הבא. זאת, עקב התחרות הצרפתית על תמיכתם של מצביעים יהודיים, והאופי הרגיש של נושאים אתניים במערכת הבחירות.

לפני חודשים אחדים, בשלב מסויים של המגעים בין שר המשפטים אברהם שריר, לעמיתו הצרפתי אלאן שלאנדון, אף עמדה על הפרק נכונות צרפתית עקרונית, להסיר את בקשת ההסגרה ולאפשר לנקש לרצות את מאסרו בכלא ישראלי. אולם נכונות עקרונית ופוליטית זו, עומדת בסתירה לסעיף בחוק הצרפתי, הגורס כי אסיר שהורשע, שלא בפניו, אינו יכול לרצות עונשו במדינה זרה.

אחרי ציר סופר "הארץ" מוסר כי בית־דין צדק של העדה החרדית בירושלים, פירסם אתמול גילוי של "דעת תורה והוראה", האומר כי הסגרתו של וויליאם נקש לידי השלטונות בצרפת, מנוגדת לדין תורה. "יתנו להביע בזה דעת תורה".

ילדי בראזיל

(סוף מעמוד 1)

מילוא, שהזהיר כי כל ניסיון של דרעי לעקוף את הנוהלים בעניין זה לא יצליח, אמר את דבריו לאחר שמנכ"ל משרדו הודיע כי אין באפשרותו לשנות את הקריטות במספרי היהודים "בגלל קשיים מינהליים".

בדבריו הבהיר מילוא, כי ההנחיה לדרעי בעניין זה נמסרה לאחר התייעצות עם היועץ המשפטי של משרד הפנים. "ברור לי לחלוטין שרישומים כגון אלה של הילדים המאומצים מבראזיל לא יוכלו לעמוד במבחן בג"ץ, ולכן כל נסיון לעקוף את ההנחיה לשנותם — ייכשל", אמר מילוא.

ח"כ דדי צוקר מר"צ, שהיה אחד מיוזמי הטיפול בנושא זה, אמר אתמול, כי התנהגותו של דרעי היא "סרבנות של פקיד, המסרב למלא את הוראות הדרג הפוליטי הממונה עליו". צוקר טוען כי סרבנותו של דרעי משקפת את "כוונותיו הנסתרות של ש"ס, לעקוב אחר כשרות יהדותם של הילדים המאומצים מבראזיל".

פגישת פרס ותאצ'ר

(סוף מעמוד 1)

לסובייטים "אין מה להפש בתהליך הזה אם ברצונם לעשות יותר מאשר להשתתף בפתיחתה של הוועידה. "הם יוכלו אחר־כך לבוא למסיבת הסיום", אמרה המנהיגה הבריטית.

תאצ'ר תעודד את חוסיין

תאצ'ר הבטיחה, כי תדאג לכך שהמלך חוסיין לא יאבד את סבלנותו בגלל הסמון הסתום אשר נוצר בישראל בעניין הוועידה והיא תעודד אותו להמשיך ולגלות נחישות חרף כל הקשיים מולם הוא ניצב בעולם הערבי.

תאצ'ר הסכימה כי השעון הפוליטי אינו מבשר טובות לשני הצדדים גם יחד וכי יש להשיג הכרעה קודם כניסת ארצות־הברית למערכת בחירות. היא הגדירה את הוועידה כ"מסגרת המעניקה לגיטימציה למו"מ ישיר" וצידדה בטענה, כי לוועידה לא תהיה כל סמכות של כפיית החלטות. לתאצ'ר אף היתה התייחסות חד־משמעית כלפי אש"ף היא הביעה את הדעה כי איחודו של הארגון על פי החלטות אלג'יר פסלה אותו סופית מלמלא תפקיד כלשהו במו"מ. פרס מצידו אמר לה כי [illegible] קודם לכן שלא את מבנתם ביאסר ערפאת.

פרס: שמיר ישכנע

בבואו מדאונינג סטריט אמר פרס ל"הארץ", כי מדובר בפגישה עם "אשה ידידותית ונחושה בדעה המקיימת יחסים טובים עם ישראל ועם ירדן כאחד". ידידות זו אינה מפריעה לה לדבריו להמשיך ולהיות מקובלת על שני הצדדים באזור. הוא הגדיר את יכולתה של תאצ'ר להידבר עם ירושלים ועמאן בעת ובעונה אחת כ"נכס". פרס אמר, כי על ישראלים רבים מוטלת החובה להשיל מעל עצמם את הדעות הקדומות בדבר עמדתה האנטי־ישראלית כביכול של בריטניה. "היחסים בין שתי הארצות בנויים על ידידות כמותה לא ידענו בכל תקופה אחרת". לדבריו, ישכנע יצחק שמיר כאשר יפגש על פרטי שיחתו עמה.

תאצ'ר גילתה בקיאות רבה בקיפאון הצריכי השורר עתה בישראל בשל עמדותיהן המנוגדות של שתי המפלגות הגדולות. היא הבינה מדוע אין באפשרותו של פרס ליזום עריכתן של בחירות חדשות והסכימה כי האחריות להרכבת המשלחת הירדנית־פלשתינאית מוטלת על המלך חוסיין.

לחשוף כוונות הרוסים

שר החוץ הסביר לה כי השעה דוחקת מאחר והסובייטים הולכים ונכנסים למרחב בזכות האחרות על־ידי יוזמתם לאיחוד אש"ף ומעורבותם במפרץ הפרסי. הוא הוסיף, כי יש לעשות הכל על־מנת לחשוף את כוונותיהם האמיתיות של הסובייטים לאור העובדה שנציגיהם השמיעו כה הרבה הצהרות סותרות בעבר. השניים גם החליפו הערכות בעניין עמדתה הנוכחית של סוריה ותהו אם סגירת משרדו של אבו נידאל בדמשק אכן מבשרת הורח מחשבה חדש בקרב משטרו של אסאד.

ההערכה המתגבשת בקרב פרס ואנשיו היא כי תאצ'ר, בשל המנדט המחודש אשר קיבלה מן הבוחר, תפעל ביתר שאת למען זירוזו של התהליך המדיני במרחב. לדעתם היא ממוקמת בצורה אידיאלית על הציר הישראלי־ערבי יותר מאשר כל מנהיג מערבי אחר. היא גם בודקת את האפשרות לכנס ועידה כלכלית מקיפה, על מנת לסייע למדינות המעורבות להעניק הזדמנות לוועידה הבינ"לאומית ומשימתה העיקרית תהיה לעודד את חוסיין שלא לאבד את סבלנותו כל עוד לא הושגה הכרעה בישראל.

פרס היה אתמול אורח־הכבוד של ידידי אוניברסיטת בר־אילן בבריטניה ובשעות הערב המאוחרות נפגש לשיחה עם עמיתו הבריטי ג'פרי האו. [illegible]

בריה"מ מעניקה אשרות לרבנים ללימודים במערב

מאת סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ") מרגרט תאצ'ר אישרה אתמול באוזני שמעון פרס את הידיעה כי הסובייטים מעניקים אשרות יציאה ל־12 רבנים לצורך לימודים במערב. למיטב ידיעתה אמורים רבנים אלה להגיע ללונדון לתקופת הכשרות.

היא הוסיפה, כי במהלך ביקורה במוסקבה נפגשה לשיחה עם שר החוץ הסובייטי והתלוננה באוזניו כי יש מצוקה בתי־כנסת בבירתה. השר הכחיש זאת ואמר כי יש מספיק בתי תפילה יהודים בבירה הסובייטית, אך היא בדקה את הנושא והגיעה למסקנה כי הוא מטעה. על פי בדיקותיה יש תריסר בתי־כנסת בלבד ברוסיה.

קרן המטבע מזהירה את ישראל

(סוף מעמוד 1)

נכשלו תכניות אלה.

הדוברים ציינו בחיוב נתונים על הגידול בפעילות הכלכלית בישראל וירידת שיעורי האבטלה. עם זאת הצביעו על המשך הקיפאון בפריון ועל הירידה בחסכון.

סופר "הארץ" מציין, כי נושאים אלו יידונו היום בוועדה הכלכלית המשותפת לישראל ולארה"ב, שיפתחו בירושלים ויימשכו יומיים. בראש המשלחת האמריקאית לשיחות עומד תת מזכיר המדינה האמריקאי, אלן וואליס, ובה חברים המומחים לכלכלה סטנלי פישר והרברט שטיין. בראש המשלחת הישראלית שבה ישתתפו נציגי האוצר, בנק ישראל והמשרדים הכלכליים מנכ"ל האוצר ד"ר עמנואל שרון. חברי המשלחות יפגשו עם ראש הממשלה, שר האוצר, נגיד בנק ישראל וסגן שר האוצר.

נסים: תוספות שכר יערערו המשק

שר האוצר, משה נסים, הזהיר אתמול, כי מתן תוספות שכר שאינן נתמכות על ידי עלייה בפריון, עלולות להטיל את המשק לתוך מערבולת של תוספות שכר, ירידה ברווחיות, חזרה לאינפלציה גבוהה וערעור יציבות שער החליפין.

נסים, שדיבר אתמול לפני חברי "כוח המשימה" ציין, כי "מערבולת זו היתה מנת חלקנו בעבר הלא רחוק ועלינו להמנע ממנה. תוספות שכר כאלה שתוחזקנה תוך זמן קצר, עם עליית האינפלציה, לא יתרמו דבר לרווחת העובדים ואף יפגעו בהם. האוצר נחוש שלא להיענות לתביעות בלתי צודקות ואני מקווה, שכך תהיה עמדת הממשלה כולה".

לדבריו, השכר עלה בשנה האחרונה במידה גדולה מהמותר. עמידתה של ההסתדרות על תוספות שכר גלובליות אינה מוצדקת והיא עלולה לערער את היציבות שהושגה בעמל רב.

הוא קרא להסתדרות לגלות אחריות שעשויה לשרת את צורכי המשק ואת האינטרס האמיתי של העובד.

נסים הוסיף, כי יש לשמור על היציבות והממשלה תמשיך לשמור בקפדנות על מסגרת התקציב. "נאבק בכל כוחנו נגד הגדלת התקציב ונתייצב מול לחצים מצד לים מבשרדי ממשלה לפרוץ את מסגרת התקציב". לדבריו, ההתקדמות הרבה שהושגה בשנתיים האחרונות בבלימת האינפלציה בקיצוץ התקציב ובשיפור מצב תולדות היציבות מאפשרות לנו להעביר את הדגש של המדיניות לצמיחת המשק.

משרד החוץ ומסע ולדהיים

(סוף מעמוד 1)

כתם מוסרי גדול על האפיפיור ועל הכנסיה כולה.

המחאה ברומא

ולדהיים יגיע מחר בבוקר לרומא. בלוויית שר החוץ האוסטרי, אלויס מוק, ויתקבל אצל האפיפיור, יוחנן פאולוס השני בצהריים. עם הגיעו של ולדהיים לוותיקן, בנסק מגבל התנועה, תיערך הפגנה ליד כיכר סאן־פייטרו, מטעם הפדרציה של צעירי הקהילות. בהפגנה ישתתפו גם נציגי צעירי המפלגות הקומוניסטית, הסוציאליסטית, הרפובליקאית, הרדיקלית והליברלית, וכן נציגי אירגוני הפרטיזנים.

חוגים ברומא מביעים כי הוותיקן לא ציפה לתגובות כה חריפות. חוגים יהודיים מקווים, כי האפיפיור ינסה לרכך את רושם הביקור, על־ידי העלאת נושא השואה בשיחתו עם הנשיא האוסטרי. הם אינם מטילים ספק בהתרשמותיו האנטישמיות של יוחנן פאולוס השני.

מצפים כי שיחות האפיפיור ולדהיים תימשך כחצי שעה. אחר הצהרים יערוך הקרדינל אגוסטינו קאסארולי, "שר החוץ" של הוותיקן ביקור גומלין אצל ולדהיים, כנראה בשגרירות אוסטריה, שלאחריו יוחזר הנשיא לווינה.

בריון שנערך שלשום שלום מבצע עיתונאי ביקור ולדהיים בוותיקן ובשמעגות, מתח נציג הליגה הערבית המשרד אש"ף ברומא ביקורת קשה על עמדת הקהילה היהודית נגד הביקור, בטענה כי עמדה זו נובעת, ואינה מכבדת את ההבדלים בין דת לפוליטיקה.

שביתה במיגזר הערבי

(סוף מעמוד 1)

ניכר פתח בישוב הערבי לקראת השביתה. לפניית השרים משה ארנס ועזר וייצמן אל האוהדים הערביים שלא להיענות לקריאה להשתתף בשביתה לא צפויות כנראה תוצאות משמעותיות.

מארגני השביתה רושמו מתגובות המורות במוסדות החינוך הממלכתי לשבות, הראה כי יהיה משמעות בחוגות האוטובוסים כדי להבטיח כי גם עובדי מדינה ופועלים המועסקים במשק היהודי לא ייצאו לעבודה. יש להניח שעובדים כאלה, בחלקם לפחות, יצאו לעבודה על מנת להימנע מסנקציות מצד המעבידים. מארגני השביתה הבללית הודיעו, כי לא יפריעו לתלמידים, החייבים להיבחן בבחינות הבגרות.

פגישה עם קיסר

אתמול נפגש מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר עם יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות ותוכם על הסכמת ועד משותף לדיון בהיקף השירותים שמתוך קשה חולים במגזר הערבי. בן החליפו דעות לגבי עמדת ההסתדרות המסתייגת משביתה. קיסר הסביר כי החלטת הוועדה המרכזת נגד השביתה התבססה על מכתב המארגנים שממנו השתמע כי השביתה באה לבטא את עמדתם הפוליטית בנושא הכרת ישראל באש"ף ושלטון ישראל בשטחים. בן שיחו הסביר כי השביתה נועדה להביע מחאה בעניין האפליה בשירותים בלבד. פעילי ההסתדרות הערביים מכל המפלגות ישבתו, והם מבטיחים לפועלים הערבים כי לא ינטשו אותם אף על פי שהוועדה המרכזת לא תתמוך בהם.

"יוכבדו מבללות בשטחים"

בכמה מערי הגדה הולקו אתמול כרוזים מטעם "מוסדות לאומיים", הקוראים לתושבים בשטחים העובדים בישראל שלא להתייצב היום לעבודה. לאות הזדהות עם אחיהם, ערביי ישראל.

גורמי הביטחון בשטחים נערכים לאפשרות של הפגנות וגילויים בלתי חוקיים של הזדהות, של ערביי השטחים עם ערביי־ישראל השובתים היום.

אוניברסיטת א־נג'אח בשכם והמכללה המקצועית באבו־דיס ייסגרו היום בפקודת אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, למנוע קיומן של הפגנות סטודנטים. מקורות צבאיים מסרו אמש כי ההחלטה נתקבלה עקב ידיעות שהתלמידים מתכוונים להפר את הסדר הציבורי. לאות הזדהות עם שביתת הגואה של ערביי ישראל.

הנהלת אוניברסיטת בירזית מחתה על הוצאת צווי הגבלת תנועה נגד שמונה סטודנטים ועובד אוניברסיטה אחד. מאז הסגרת סגירתה של האוניברסיטה ל־4 חודשים, באפריל.

הריסות הבתים

אתמול הוצא כבר אל עראן, ליד עזה, אחר ביקורים בעקבות הריסת בתים [illegible] עובדי מינהל מקרקעי ישראל, בכבוד ביקור אלפי שבויים [illegible] ערביים ויהודיים וכן חברי הכנסת יוסי שריד, דדי צוקר, [illegible] וראשי מועצות מקומיות ואוניברסיטת, הבאים פתחו במגבית לאימוץ כספים לשיקום המטע.

[illegible] חבר הנהלת [illegible] של ההסתדרות, אמר כי פעולת המינהל מהווה [illegible] מפלגת העבודה, [illegible] החקלאות. [illegible] מקרקעי ישראל, [illegible] בפרובוקציה".

חדשות חוץ

תאונת־כבד קשה: שישה אנשים נעלמו ואחדים נפצעו, כאשר שתי מיכליות־דלק התנגשו אתמול בסיני, בקטע שבין הנמלים רואן ולה־האבר בצפון צרפת. המיכלית היוונית "ויטוריה", שפריקה קודם לכן את מטענה, נחתכה לשנים והתפוצצה לאחר שהתנגשה עם המיכלית הדנית "פוריו מאריו", שהיתה מטענה 11,500 טונות נפט. כל הימאים שנעדרו היו מהמיכלית היוונית, והכתם נתב צרפתי. (צי־לום: אי־פי)

כישרון התרגום מערבית זיכה את שגריר ישראל בניצחון דיפלומטי

ז'נווה (עסט"א). שגריר ישראל למוסדות האו"ם בז'נווה פנחס אליאב, הוכיח את כשרונו כמתרגם מערבית במהלך ויכוח שניטש באחד מישיבות הוועידה של ארגון העבודה הבינלאומי.

אליאב קם כדי להגיב על ביקורת מצד נציגים ערביים על מדיניות ישראל בשל קשריה עם דרום אפריקה. אליאב הבהיר את עמדת ישראל כלפי מדיניות האפרטהייד, ובהמשך דבריו אמר כי הערבים מוכרים לדרום אפריקה נפט תמורת זהב. הוא גם איזכר את העובדה כי בדו"ח שפורסם לאחרונה על ידי "אמנסטי אינטרנשיונל", האשמה סעודיה בניצול עבדים מאפריקה. הנציג הסעודי דרש, בערבית, להפסיק את נאומו של אליאב, בטענה שהנציג הישראלי השמיע "מילים מעליבות".

אולם אותו רגע לא היה באולם איש שיכול היה לתרגם מערבית. השגריר אליאב, מצידו, הציע לתרגם את ההערה הסע־דית מערבית לצרפתית, למען יו"ר הישיבה שהיה נציג אוסטריה.

לאחר שמיעת התרגום קבע היו"ר כי דבריו של אליאב לא היו מעליבים, וביקש להמשיך בנאומו. [illegible]

בסיאול נמשכת התסיסה בעוד מנסים לרצות את האופוזיציה

סטודנטים רדיקאליים בקוריאה קוראים ל"מחאות מאסיוויות"

סיאול, דרום קוריאה (אי־פי). הפג־נות בסיאול סערו אמש שוב בשעה שנשיא דרום־קוריאה, צ'ון דו־הואן, עסק בהכנות לפגישתו עם ראשי האופוזיציה, קים יאנג־סאם וקים דה־יונג, במגמה להביא להפסקת התסיסה בארצו. קראו סטודנטים רדיקאליים להצביע על המשך, מה שכונה בפיהם: "מחאות מסיוויות, בלא התחשבות בתוצאות השיחות."

עם זאת, חלה אמש רגיעה יחסית, בראשונה מאז ה־10 ביוני. דווח על הפגנות סטודנטים מועטות ביותר ברחבי המדינה.

פגישה ב"בית הכחול"

צ'ון דו־הואן, שנסוג מהחלטתו הנוקשה שלא להידבר עם מתנגדיו, היה אמור להיפגש היום ב"בית הכחול", משכן הנשיאות, עם יאנג־סאם, מנהיג האופוזיציה. יאנג־סאם מסר, כי יעמוד על־כך כי דו־הואן ייאות לרפורמות פוליטיות נרחבות, בעיקר בנושא בחירות נשיאותיות ישירות. יאנג סאם אמר: "אבהיר, בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, כי בחירות לא תתקיימנה במתכונת הנוכחית".

יאנג־סאם תבע שלשום, כי ישוחררו כל מתנגדי המשטר העצורים, בתוכם גם מנהיג האופו־זיציה דה־יונג, כתנאי לפגישה. אמש נסוג מדבריו.

מקורות מדיניים בסיאול מסרו כי 12,686 בני־אדם נעצרו, עקב חלקם בהפגנות העשרה בינוני, אולם מרביתם שוחררו. עוד נמסר מאותם מקורות, כי 189 תחנות־משטרה ובנייני ממשלה הותקפו, ו־5,493 שוטרים נפצעו בהפגנות, אולם לא נמסרו דיווחים על מספר הפצועים בקרב האזרחים.

נשיא קוריאה, הודה זו הפעם הראשונה בפומבי, כי יש להחזיר את היציבות בדרום־קוריאה על כנה.

בפרשת הברחת ציוד אלקטרוני של קונגסברג ליפנים:

המפעל הנורווגי מכר בעבר ל"טושיבה" גם ציוד לצוללות

מאת אליהו זהבי

עם בואו של שר ההגנה הנורווגי לוואשינגטון לבירור פרשת הברחת ציוד אלקטרוני של מפעל קונג־סברג לחברה היפנית טושיבה, שסיפקה לבריה"מ ציוד המאפשר ייצור מדחפי צוללת שקטים, חל [illegible] שמשטרת נורווגיה הודיעה מסמכים במפעל, התברר כי המפעל מכר בעבר לטושיבה גם ציוד ניווט לצוללות.

בארה"ב רואים בחומרה האמון מצד מפעל קונגסברג בצד של "בגידה" כלפי ארה"ב. הצוללות הסובייטיות [illegible] לאחר שצוידו במדחף השקט, להתקרב לחופי ארה"ב [illegible] לים נרטיניים אל עדים ויעדים צבאיים בלא שיתגלו ע"י מכשירי הגישה.

מפעל הנשק הממלכתי הנורווגי קונגסברג לא יוכל להמשיך לייצר נשק בלא קבלת רכיבים מתוצרת ארה"ב, כלל הטיל ימים "פינגווין" [illegible] שהוא החשוב במוצרים הצבאיים של קונגסברג.

כסף שהיה מיועד לסוריה יעבור מארה"ב לפתוח הגדה

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") הממשל האמריקאי יעביר בימים אלה שבעה מליון דולר לירדן עבור פתוח כלכלי בגדה המערבית. סכום זה הוא רק חלק מ־30 מליון הדולרים אותו הבטיח הממשל להעביר למלך חוסיין עבור פתוח הגדה בנוסף לסיוע הרגיל המועבר דרך ישראל. במסמך שהעביר הממשל לקונגרס נאמר כי שני מליון דולר מתוך השבעה הוקצבו בזמנו עבור מפעל ההתפלה הסולארי של ישראל בים המלח אך מכיון שהפרויקט הסתיים אפשר להעביר את הסכום עבור פיתוח הגדה. יתר חמשת מליוני הדולר היו מוקצבים לתוכניות פתוח בסוריה אך מכיון שתכניות אלה הופסקו עוד בשנת 1980 נותרו בקופת הממשל עודפים בסך כולל של כ־14 מליון דולר מהם חמישה יועברו כאמור לגדה וכ־750 למימון תו־כניות לימודים של סטודנטים ערבים ישראלים בארה"ב.

חובות החוץ של ארה"ב ב־86' — פי שניים ומעלה מבשנה הקודמת

ואשינגטון (ע"ר). חובות החוץ של ארה"ב תפחו ל־263.6 מיליארד דולר ב־1986, יותר מפי שניים מהחובות ב־1985, שעמדו על 111.9 מיליארד דולר — מסר ביום שלישי משרד המסחר האמריקאי.

עליה בלתי צפויה זו בחובות החוץ מצביעה על כך שארה"ב שוקעת יותר ויותר למעמד של המדינה בעלת החובות הגדולים ביותר בעולם.

ראש ממשלת בריה"מ אל עמיתו האוסטרי

מאת אליהו זהבי

נשיא אוסטריה יארח את ראש ממשלת בריה"מ, ניקולאי רישקוב, לסעודת צהריים אליה הוזמנו שרי ממשלה ושגרירים. קבלת הפנים לרישקוב במעונו של נשיא אוסטריה תהווה נצחון פוליטי נוסף לנשיא קורט ואלדהיים, לאחר קבלת הפנים בקרמלין.

ערך את המהדורה: חיים בל

חדשות המשק

גורמים באוצר ל"הארץ":

למרות הקמתה של הוועדה להעמקת הרפורמה קלושים הסיכויים למיסוי על רווחי הון

בראש הוועדה פרופ' איתן ששינסקי וחבריה פרופ' דן גלאי, דב ספיר, פרופ' אפרים צדקא וד"ר אמנון רפאל • ועדת הכספים מבקשת לדחות הכנסת שינויים שתכליתם העמקת הגביה במגזר העסקי

מאת צבי זרחיה ועדנה אריידור
סופרי "הארץ" לענייני כלכלה

הוועדה להעמקת הרפורמה במערכת המיסוי בישראל, שהוקמה אתמול על ידי שר האוצר, תבחן אפשרות להטלת מס על רווחי הון. כיום פטורים הכל ממס על רווחי הון (חוץ מאלה שזהו עיסוקם), ואולם במסגרת הכוונה להרחיב את בסיס המס, תבדוק הוועדה את הכדאיות הכלכלית שבהטלת מס כזה. גורמים בכירים באוצר אמרו אתמול ל"הארץ" כי סיכויי הטלת מס על רווחי הון הינם קלושים בשל הקשיים המינהליים לגבותו.

הוועדה גם תבדוק הטלת מס על קיצבאות הביטוח הלאומי כמו קיצבאות ילדים, קיצבאות זיקנה וקיצבאות נכות, וכן הטלת מס על קיצבאות המשולמות על ידי משרד הבטחון. יבדקו גם הפטורים והזי־כויים במס שניתנים לעובדי המשמרות, איזורי הפיתוח, קרנות השתלמות, מחקר ופיתוח, ריבית על תוכניות חיסכון ארוכות טווח. כן תיבדק האפשרות לבטל את המס המוגבל המוטל על רווחים בחשבונות פת"מ.

הוועדה גם תדון בהצעה שכל אזרח ישראלי יצטרך להגיש דו"ח שנתי לשלטונות מס ההכנסה.

בראש — ששינסקי

בראש הוועדה החדשה עומד פרופ' איתן ששינסקי מהאוניבר־סיטה העברית וחבריה הם פרופ' דן גלאי, רו"ח דוב ספיר, פרופ' אפרים צדקא וד"ר אמנון רפאל. מרכז הוועדה הוא סגן הממונה על הכנסות המדינה באוצר יורם גבאי.

ששינסקי אמר אתמול ל"הארץ" כי הוועדה תבצע בדיקה שיטתית של כל ההקלות, ההטבות והפטורים במס המופעלים כעת. הוא ציין כי הרפורמה שבוצעה לפני מספר חו־דשים היתה מהלך חלקי של הורדת שיעורי מס, אך לא הורחב את בסיס המס. יש צורך בחלוקה רציונ־לית ומאוזנת יותר של הנטל בין רשות ההכנסה השונות, לאחר שהנה־נים העיקריים מהרפורמה האחרונה היו העשירונים העליונים.

הוועדה התבקשה על ידי שר האוצר להגיש את המלצותיה בחודש אוקטובר הקרוב, וגם ניתנה לה האפשרות להגיש דו"ח ביניים.

בכתב המינוי של הוועדה נאמר כי תפקידה של הוועדה יהיה להמשיך את הרפורמה במס הכנסה על יחידים ועליה להבטיח מימוש המטרות הבאות: חלוקה צודקת של ההכנסה והגברת המוטיבציה לעבודה, להגדלת הפריון והחסכון: הרחבת בסיס המס תוך בחינת מרכיבי ההכנסות למיניהם: הפניית המקורות שיוצרו למען הגדלת ההכנסה הפנויה לבעלי מדרגת מס של 45 אחוזים ומטה: צמצום עיוו־תים ואפליות כדי לעודד את חידוש הצמיחה הכלכלית ופישוט שיטת המס.

הוועדה תביא בחשבון את צורכי תקציב המדינה ויעדיה בשנים הקרובות ותתייחס בהמלצותיה לקשרי הגומלין שבין מערכת המס למערכת התמיכות ולהשלכות הרפורמה על נושא השכר ושוק ההון.

תביעה לדחיית שינויים

לאור מינוי הוועדה החליטה אתמול ועדת הכספים לבוא בדברים עם האוצר כדי לדחות הכנסת שינויים בפקודת מס הכנסה שנועדו להתמיד ולהעמיק את גביית המס מהמגזר העסקי.

התיקון שנציבות מס הכנסה מבקשת להביא כולל, בין השאר, להפחתת תקרת הפטור לגבי הכנסה של 80 אלף ל־36 אלף בשנה; הכרה של 65% מתשלומי דמי ביטוח לאומי ורפואי (לעומת 75% בעבר); הטלת קנס של 10% על מי שהגיש דו"ח למס הכנסה ועל פי קביעת שלטונות המס שיעור המס עולה ב־25% מהמתחייב בדו"ח שהגיש; חיוב הגשת דו"חות מלאי בתום 30 יום בשנת המס; פסילת פנקסי חשבונות עקב אי דיוקים; הגדרת קרובי בעלי שליטה בחברה כבעלי שליטה ושלילת זכויותיהם כשכירים.

החלטת הוועדה לנסות ולדחות את הדיונים בשינויים אלה באה בעקבות לחצים שמפעילים על חברי הוועדה לשכת רואי החשבון, יועצי המס והארגונים העצמאיים.

נסים יקבע תוך 3 שבועות הבנק שייעץ לרשות החברות הממשלתיות בעניין מכירת חברות

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר האוצר משה נסים יקבע בתוך שלושה שבועות את הבנק שישמש כיועץ לרשות החברות הממשלתיות לצורך מכירת חברות ממשלתיות.

הבנק, שייבחר, יכין תוך חצי שנה תוכנית מקיפה למכירת חברות ממשלתיות ולאחר שייגמר שלב הייעוץ, יוחל במכירה בפועל של החברות.

בחודש שעבר ביקרו בישראל, על פי הזמנת מנהל רשות החברות הממשלתיות, זאב רפאה, נציגים של שני בנקים מארה"ב ובנק מבריטניה, שמבקשים לזכות בפרוייקט.

נסים אמר אתמול, כי במסגרת התוכנית יוצע למכור 30 חברות ממשלתיות וחברות בנות. זו הפעם הראשונה שמכינים תוכנית מקיפה בצורה מקצועית לטווח ארוך, הכוללת תהליכי מכירה אפשרויים לרבות מו"מ עם קונים פוטנציאליים והנפקות.

השר נסים אמר כי המקורות שיושגו ממכירת החברות לא יופנו לכיסוי הוצאותיה השוטפות של הממשלה. לדעתו, מכירת החברות תביא למשיכת השקעות נוספות.

התוכנית תציע את שיטת המכירה, כלומר, האם על הממשלה למכור את החברות למשקיעים פרטיים בארץ או בחו"ל, או לחילו־פין — האם עליה להנפיק חברות אלו וכיצד לעשות זאת. כמו כן, ייבדק מיבנה ההנפקה הרצוי וייעוד אומדן של שווי החברות.

הנשיא יעניק היום תארים ל־12 תיירנים

מאת זוהר בלומנקרנץ

תארי "תיירן מצטיין בכיר" יוענקו היום על ידי נשיא המדינה, חיים הרצוג, ל־12 גורמי תיירות שונים.

הזוכים הם: חברת באג'ט להשכרת רכב, טיולי הגליל, עימאל סי אנד טורס, המלונות סונסטה (טאבה), קיסר, לגונה ואלמוגים מאילת, ומוריה ועין גדי מאזור ים המלח, גת־מובילי תיירות, מרכז יהלומי נתניה, ומסעדת לידו בכנרת.

האשראי לציבור גדל ב־260 מ' שקל השבוע — מתקרב ל־8 מיליארד שקל

במהלך שלושה חודשים גדל האשראי בכ־750 מיליון שקל • בעוד שבוע צפוי גידול נוסף, עקב חיובי הריבית בכ־300 מיליון שקל

מאת אריה לביא

גידול ניכר נרשם השבוע בהיקף האשראי החופשי לציבור — מתברר מנתונים מעודכנים של בנק ישראל. במשך השבוע שהסתיים ב־16 ביוני הגיע היקף האשראי השקלי ל־7.92 מיליארד שקל — גידול של 260 מיליון שקל בשבוע.

הנתונים מתייחסים לפעילות בששת הבנקים הגדולים במשק. על פיהם הגיע היקף האשראי בראשית יוני ל־7.62 מיליארד שקל. בש־לשת החודשים האחרונים גדל האשראי בכ־750 מיליון שקל למרות העובדה ששיעורי הריבית הריאליים ממשיכים להיות גבוהים, גם לאחר הפחתות הריבית בתקופה האחרונה.

ביום ג' הבא, בסוף יוני, יחייבו הבנקים את הלקוחות בכ־300 מי־ליון שקל עבור האשראי ברבעון השני של השנה. הדבר יגרום לגי־דול חד נוסף בהיקפי האשראי שכן כבר הוכח שעובר זמן רב בטרם מצ־ליחים מקבלי האשראי להחזיר את הריבית עבורו.

נתון נוסף: בשבוע האחרון נרשמה ירידה חדה, בסך 270 מיליון שקל ביתרות השקלים של הציבור. נראה שהצמצום בכמות השקלים באחרונה מושפע בין היתר מתחילת עונת הנ־סיעות לחו"ל.

הציר הכלכלי בשגרירות ישראל בוואשינגטון פנחס דרור:

לעקוף את האיסור לסבסד היצוא לארה"ב ע"י "מכשירים פיננסיים מיוחדים"

מאת אברהם צהר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

יש לעקוף את האיסור — במסגרת הסכם הסחר עם ארה"ב — לסבסד את היצוא, על ידי כינון אמצעים שיסייעו ליצוא, בלי שהדבר ייחשב כסובסידיה, אמר הציר הכלכלי בשגרירות ישראל בוושינגטון, פנחס דרור, בהרצאה שנשא אתמול בבית אמריקה בתל אביב, בפני חברי לשכת המסחר ישראל־ארצות הברית.

על פי הסכם הסחר בין ארה"ב לישראל, אסור להעניק סובסידיות ישירות ליצוא. לדברי דרור, ארה"ב עצמה משתמשת, בין היתר, בקוי האשראי של בנק "אקסים" המקומי כדי לסבסד — בצורה עקיפה, אך בוטה מאד — את היצוא החקלאי האמריקאי. דרור קרא לממשלה להקים "מכשירים פיננסיים", כדוגמת בנק "אקסים", כך שגם היצוא הישראלי יזכה בסיוע הדרוש.

בנושא המשא ומתן על הפחתת הריבית שמשלמת ישראל על החוב הצבאי לארה"ב, אמר כי אם תופחת הריבית, יש להעביר את הכספים שישתחררו כסיוע לענפי היצוא ויש להשתמש בהם לעידוד הצמיחה באותם התחומים שבהם סובל היצוא הישראלי מנחיתות, בהשוואה ליצוא מתחרה.

מנכ"ל רשת "ברונפמן" פרש מתפקידו; עו"ד יעל גילון — המנהלת החדשה

הבעלים החדשים מינו דירקטורים, שאחד מהם הוא יהושע מצליח, מנכ"ל "סטימצקי"

מאת סופר "הארץ"

מנכ"ל רשת הפצת העיתונים והספרים "ברונפמן", ניר ברוך, פרש אתמול מתפקידו, בעקבות רכישת החברה על ידי משקיע מחו"ל — "קאופמן אינטרנשיונל". הבעלים החדשים מינו שלושה דירקטורים, שאחד מהם הוא יהושע מצליח, מנכ"ל הרשת המתחרה, סטימצקי.

המנהלת החדשה של ברונפמן היא עו"ד יעל גילון.

לרשת ברונפמן חנויות ספרים ועיתונים ברחבי הארץ, בין היתר בסניפי "המשביר לצרכן". היא מש־משת יבואן של עיתונות גרמנית ואנגלית, לרבות "פיננשל טיימס", השבועון "טיים" וכתב העת הנפוץ לענייני אופנה "בורדה". לרשת סטימצקי חנויות רבות ברחבי הארץ, בין היתר בבתי מלון, היא מייבאת ספרים וכן עיתונות צרפתית ואמריקאית, למשל, "הרלד טריביון", השבועון "ניוזוויק".

ערי סטימצקי אמר כי לסטימצקי אין כוונות לרכישת בעלות ב"קאופמן". חלקם בעיסקה של רכישת הרשת המתחרה ע"י משקיע זר הוצג כ"יחסים אישיים טובים עם הרוכשים החדשים, שלהם אין מומ־חיות בשיווק ספרים ועיתונים".

מינויו של מנכ"ל סטימצקי, יהושע מצליח, להנהלת "ברונפמן" נועד להקל על שיתוף הפעולה ולהביא ל"הפסקת המסמכות ההדדיות בין שתי הרשתות".

מצליח אמר כי נשקלת אפשרות להקים בעתיד הפצה משותף לעי־תונים על ידי שתי הרשתות, וייתכן שדבר זה יחייב בעתיד גם השקעה כספית של סטימצקי.

מנכ"ל "ברונפמן" מאז שש שנים, ניר ברוך, אמר שהחליט לפרוש כי זכותם של בעלים חדשים לבנות מנהלים חדשים.

ערך את המהדורה: יצחק לאור

למחלקת הנוירוכירורגית
במרכז הרפואי
ע"ש ד"ר חיים שיבא
ביה"ח תל־השומר

תודה אישית
לראש המחלקה, לרופאים,
לאחיות לאחים ולצוות הרפואי
על הטיפול האחראי והמקצועי.

בית משפחת
פנחס כהנן

24.6.87

צו יציבות מחירים במצרכים ובשרותים (הוראת שעה) (השתתפות הורים עבור החזקת ילדיהם בפנימיות) התשמ"ז — 1987

בתוקף סמכותנו על פי סעיף 7 (א) (1) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשרותים (הוראת שעה) התשמ"ז 1985, אנו מצווים לאמור:

מחיר מירבי: 1) שעור התשלום החודשי המירבי עבור השתתפות הורים בדמי החזקת ילדיהם בפנימיות יהיה כמפורט להלן:

הכנסה ממוצעת ברוטו לנפש (אפר 87)	דרגת הנחה	שעור התשלום החודשי בשקלים (אפר 87)
עד 130	1	41
137–131	2	50
145–138	3	58
152–146	4	67
159–153	5	75
166–160	6	94
173–167	7	92
181–174	8	101
188–182	9	109
195–189	10	118
203–196	11	127
211–204	12	135
220–212	13	144
228–221	14	152
236–229	15	161
245–237	16	169
252–246	17	178
259–253	18	187
267–260	19	195
277–268	20	204
309–278	21	221
345–310	22	238
385–346	23	255
430–386	24	272
480–431	25	289
535–481	26	306
600–536	27	322
601 ומעלה	28	339

תחילה: תחילתו של צו זה מיום ה־1 בספטמבר 1987 ז' באלול התשמ"ז.

משה קצב
שר העבודה והרווחה

משה ניסים
שר האוצר

1 ק.ת. 4951 מיום ה־31 ביולי 1986 כ"ד בתמוז תשמ"ו
2 ט"ה מהתשמ"ו עמ' 2

רח' אבן גבירול – ציר מהיר לתנועה
בין השעות 09.00־06.30 (מצפון לדרום)
בין השעות 19.00־16.00 (מדרום לצפון)
ועכשיו גם רח' בן־יהודה
ציר מהיר לתנועה
בין השעות 19.00-16.00
(מדרום לצפון)
רכב חונה (כולל רכב נכים) ינעל בסנדלי דנוור.

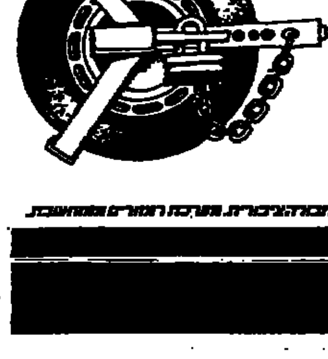

והתנועה זורמת...

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל: 03-371261
המחיר למלה
ביום שישי וערבי חג
ש"ח 8.28 כולל מע"מ

חנה מרון עם ג'ון גילגוד

אני כל־כך שמח להיות פה... האנשים ממש חביבים, אין בכלל הרגשה של הבדלי מעמדות כמו אצלנו...

אפי ארזי וסאייטקס, אחרי השנתיים הקשות

מאת יעל גבירץ

ג'די פישמן, בעלה של רחל איתן ז"ל:

היא התעוררה לרגע, אמרה לי, 'ג'די, דיברתי עכשיו עם קפקא. הייתה לנו שיחה'. אמרתי לה: לעזאזל, אל תעזבי אותנו... תפסתי אותה חזק, חיבקתי אותה קרוב...

מאת אתי חסיד

חדשות של שבת 26.6.87

משתחרר לך באוקטובר כסף מהמניות הבנקאיות שבהסדר ?

בוא ותראה איך כספך מוגן טוב יותר

"אופציה בטוחה"
תכנית חדשה ובלעדית לבנק הפועלים
לתקופה מוגבלת בלבד

פרטים בסניפים

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר
בנק הפועלים

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

אלקול: הבעלים ויתרו על החברה עקב הערבויות האישיות שלהם

מניה על הכוונת / אריה לביא

אלמלא הפעילו באחרונה בבורסה קבוצת מסחר מיוחדת בשם "רשימה מקבילה" לגבי מניות שהמסחר בהן כרוך בסיכון מיוחד, היתה הצדקה להקים רשימה זו ולו רק בגלל חברת "אלקול".

על כריכת התשקיף של החברה העוסקת בייצור והרכבה של רצפת צפות, מופיעות כמה אזהרות שדי בכל אחת מהן להפחיד כל משקיע:

● ההנפקה, בדרך של זכויות, במסגרת התשקיף, מהווה רק 20 אחוז מכלל תוכנית ההבראה לחברה, בת ארבעה שלבים, שאותה נפרט בהמשך. אם החברה לא תגייס את ההון הנדרש על־פי תוכנית ההבראה, תחדל להיות "עסק חי" ובעלי המניות יאבדו את השקעתם.

● רואי החשבון של החברה קסלמן וקסלמן סבורים שיכולתן של החברה ובנותיה לפעול כעסק חי מותנית בהתממשות תוכנית ההבראה.

גיוס ההון שבגינו פורסם התשקיף, בסך של כ־1.65 מיליון שקל, הוא רק שלב ראשון שלה. אם תוכנית ההבראה לא תתממש, יש להחשש להמשך קיומה של החברה.

● החברה הפסידה ברציפות בשנים האחרונות. במרס 1986 היה ההפסד 2 מיליוני שקל. הגרעון באמצעים הנזילים הגיע בסוף מרס 1986 לכ־3.6 מיליוני שקל. דו"ח לא מבוקר לסוף ספטמבר מצביע על גידול הגרעון ל־4.6 מיליוני שקל, בעוד שלדעת החברה, כפי שפורסם בתשקיף, מגיע הגרעון ל־6 מיליוני שקל.

● עודף ההתחייבויות על פני הנכסים היה בסוף ספטמבר 7.5 מיליוני שקל.

עד כאן האזהרות ה"רשמיות" אך יש אזהרות נוספות. החתום של ההנפקה הוא חברת מוריץ את טוכלר, שאינה מהמובילות בענף — אם לנקוט לשון המעטה — וגם זו הסכימה ליטול על עצמה את החיתום רק על 15 אחוז מהניירות המוצעים.

בימים אלה נמסר כי תוכנית ההבראה של החברה הולכת ומתממשת. התוכנית כוללת, לבד מהנפקה, גם קבלת הלוואות ומענק מקרנות הסיוע (שאושר בימים אלה), רווחים, פרעון של התחייבויות בסך 600 אלף שקל ומכירת נכסים. הנכס הראשון במסגרת זו, מגרש בבעלות החברה־הבת, נמכר תמורת 360 אלף שקל. אך על החברה לממש נכסים נוספים שתמורתם תקבל כ־3.7 מיליוני שקל, ובכלל זה מפעלה בראשון־לציון.

בסך הכל אמורה תוכנית ההבראה להכניס לחברה כ־7.5 מיליוני שקל, שהם הפער בין התחייבויות החברה לנכסיה. ביצוע תוכנית ההבראה התאפשר לאחר שאיש העסקים יעקב רוזנבוך קיבל פנייה מאחד ממנהלי החברה, שלפיה החברה עומדת בפני פשיטת רגל. הפנייה היתה בסוף חודש ינואר וכמה ימים לאחר מכן, ב־15 בפברואר, הודיעה החברה לבורסה שרוזנבוך ושמעון לוין שרכשו באחרונה את השליטה על חברת אמישר, הסכימו לסייע בתוכנית ההבראה. על־פי ההסכם, יקבלו רוזנבוך ולוין את הון מניות הבעלים המקוריים מידי משפחות אביצוק, שניידר, גפן וברנט, כ־55 אחוז מסך ההון וההצבעה לפני ההנפקה ללא תמורה, וישקיעו 550 אלף דולר בהנפקת זכויות. עניינם של בעלי השליטה כי תוכנית ההבראה תצליח, נובע מכך שהם חתומים אישית על שורה של ערבויות לטובת החברה.

כפי שניתן לראות מהגרף שהכינה "מיטב", כניסתם של רוזנבוך ולוין לחברה הביאה לעלייה תלולה במחיר המניה, אך אחר כך הוחלה השחיקה בשערים. שווי השוק שלה מגיע לכ־2 מיליון דולר. ביום ראשון עלתה המניה בכ־9 אחוזים כאשר כל השוק ירד, ושלשום כאשר חודשו הירידות נקלט ההיצע במניה ללא שינוי.

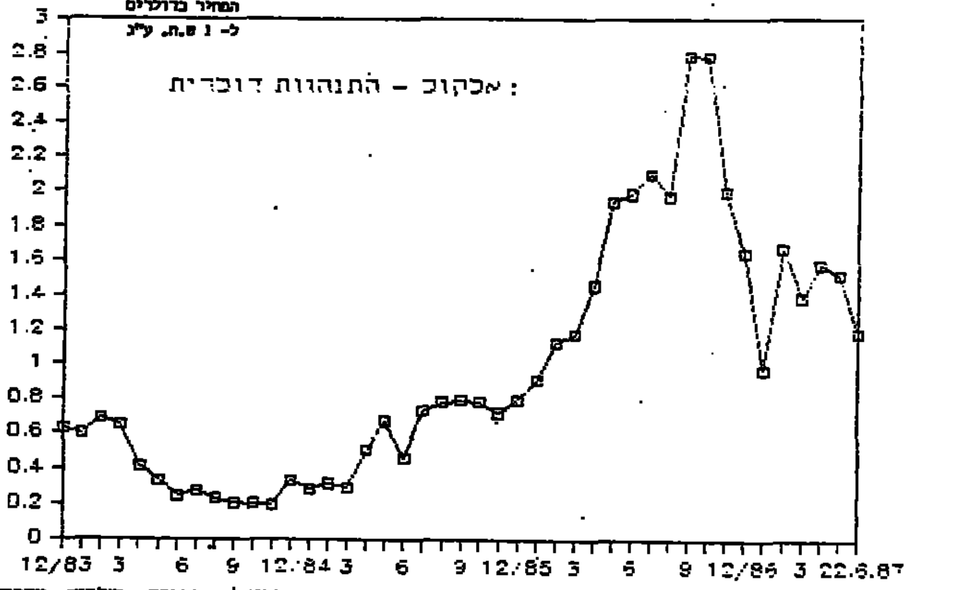

אהרן בירן נתמנה לסגן נשיא לודאינטרנשיונל

ד"ר אהרן מ. בירן, מי שכיהן בעבר כסגן נשיא אלסינט, הצטרף השבוע לחברת לוד־אינטרנשיונל בע"מ ונתמנה לתפקיד סגן נשיא, תחומי אחריותו יהיו נושאי מינהל וכספים. חברת לוד־אינטרנשיונל העוסקת בתכנון, פיתוח וייצור מערכות סולריות להפקת חשמל נחשבת אחת החברות הגדולות בעולם בתחום זה. ארבע תחנות סולריות, שהקימה החברה בקליפורניה, מפיקות כיום חשמל בעבור 55 אלף בתי־אב אמריקאיים. תחנה חמישית נמצאת בשלבי בנייה אחרונים ותייצר חשמל כבר בסוף שנה זו.

הודעה על הצעה מיוחדת של יחידות במחיר מופחת

עמידה חברה לניהול בע"מ
מנהלת קרנות הנאמנות - בנק המזרחי המאוחד בע"מ

בהתאם לתשקיפי הקרנות המפורטות להלן, מציע מנהל הקרנות האמורות את היחידות בקרנות אלה, במחירן היסודי ללא תוספת שעור הוספה כלשהו וזאת החל מ־1 ביולי 1987 ועד 30 ביולי 1987

הקרנות האמורות הן:
"סלע" קרן נאמנות צבירה.
"שחם" קרן נאמנות.
"חלמיש" קרן נאמנות לתשלומים חודשיים
"ברקת" קרן נאמנות.
"נטיף" קרן מניות
"עידית" קרן נאמנות צבירה.
"לשם" קרן נאמנות צבירה
"ספיר" קרן נאמנות לתשלומים חודשיים.
"כספית" קרן נאמנות צבירה
"מקשה" קרן נאמנות צבירה.

הצעה מיוחדת זו נעשית על פי תנאי תשקיפי הקרנות הנ"ל. עותקים מתשקיפים אלה ניתן להשיג בכל סניפי בנק המזרחי המאוחד בע"מ ואצל כל חברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

מנהל הקרנות: עמידה חברה לניהול בע"מ
(חברת בת של חברת השקעות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ)

הנאמנים: בנק המזרחי המאוחד בע"מ
(נאמן לכל הקרנות הנ"ל למעט ספיר קרן נאמנות לתשלומים חודשיים, כספית קרן נאמנות צבירה וצוק קרן נאמנות).
בנק הפועלים בע"מ
(נאמן לכל הקרנות הנ"ל למעט ספיר קרן נאמנות לתשלומים חודשיים)
בנק אמריקאי ישראלי בע"מ
(נאמן לספיר קרן נאמנות לתשלומים חודשיים בלבד).

שערי מטבע חוץ

23.6.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.57	1.64	1.6000	1.6200	1.57	1.64	1.6000	1.6200	1.57	1.64	1.6030	1.6232	1.6114	0.0045
1 לישט"ש	2.49	2.61	2.5480	2.5799	2.50	2.62	2.5480	2.5798	2.51	2.63	2.5543	2.5865	2.5641	−0.0222
1 מארק גרמני	0.85	0.89	0.8665	0.8773	0.85	0.89	0.8682	0.8790	0.85	0.89	0.8679	0.8789	0.8734	−0.0032
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.2597	0.2630	0.25	0.27	0.2601	0.2634	0.25	0.27	0.2605	0.2638	0.2618	−0.0007
1 גולדן הולנדי	0.76	0.79	0.7703	0.7800	0.75	0.79	0.7702	0.7798	0.75	0.79	0.7723	0.7820	0.7756	−0.0024
1 פרנק שווייצרי	1.02	1.07	1.0444	1.0574	1.03	1.08	1.0451	1.0581	1.02	1.07	1.0446	1.0577	1.0511	−0.0030
1 כתר שוודי	0.24	0.26	0.2494	0.2525	0.24	0.26	0.2492	0.2523	0.24	0.26	0.2498	0.2529	0.2509	−0.0008
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.2371	0.2400	0.23	0.24	0.2369	0.2399	0.23	0.25	0.2374	0.2404	0.2385	−0.0004
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2305	0.2334	0.23	0.24	0.2308	0.2337	0.22	0.24	0.2311	0.2341	0.2322	−0.0008
1 מרק פיני	0.35	0.37	0.3571	0.3616	0.35	0.37	0.3573	0.3617	0.35	0.37	0.3580	0.3625	0.3599	−0.0009
1 דולר קנדי	1.18	1.23	1.1985	1.2135	1.18	1.23	1.1994	1.2144	1.18	1.24	1.2011	1.2163	1.2079	0.0063
1 דולר אוסטרלי	1.08	1.19	1.1456	1.1599	1.10	1.19	1.1425	1.1567	1.11	1.19	1.1471	1.1615	1.1503	−0.0074
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7808	0.7906	0.47	0.79	0.7812	0.7910	0.50	0.69	0.7833	0.7932	0.7880	−0.0046
10 פרנק בלגיים	–	–	0.4185	0.4238	–	–	0.4185	0.4237	–	–	0.4195	0.4248	0.4214	−0.0014
10 שילינג אוסטריים	1.21	1.26	1.2333	1.2487	1.21	1.27	1.2336	1.2490	1.21	1.27	1.2367	1.2523	1.2434	−0.0037
1000 לירות איטלקיות	1.17	1.24	1.2009	1.2159	1.18	1.25	1.2025	1.2175	1.18	1.26	1.2043	1.2195	1.2091	−0.0039
100 ינים יפאניים	1.07	1.12	1.0922	1.1058	1.07	1.12	1.0907	1.1043	1.07	1.13	1.0938	1.1075	1.0984	−0.0067

מסתמנת ירידה בהיקף המרות מטבע חוץ

בימים האחרונים מסתמנת ירידה בהיקף המרות המט"ח בישראל, מתברר מבדיקה של "הארץ". ב מהלך החודשים האחרונים זרמו לישראל כמיליארד דולר שהביאו לשיפור ניכר ביתרות המט"ח. חלק ניכר מהכספים הללו הופנו להשקעות שקליות או לבורסה.

באחרונה מסתמן שינוי. גורמים בנקאיים מעריכים שיש ירידה בקצב ההמרות אך הם נמנעים מלכמת אותה. גורמים פיננסיים אינם מוציאים מכלל אפשרות שתנועה זו תיפסק לחלוטין ואף תתחיל ירידה של מט"ח מישראל לחו"ל.

פרופ' איתן ברגלס, יו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים, הזהיר בסוף השבוע מפני מה שעשוי להתרחש כאשר תתחיל תנועה זו. הכסף שהגיע לישראל אמר פרופ' ברגלס הוא "כסף חם", ובאותה מהירות שהגיע הוא עלול לצאת, אם מצב יתרות ישתנה.

יצוין שאחד הגורמים לשחיקה בשערי המניות בעוך בהידלדלות הזרימה של כסף חדש לשוק המניות.

רווח והפסד / אריה לביא

אחת הסיבות לכך שכספים מחו"ל הומרו בשקלים קשורה לביטחונם של המשקיעים כי לא צפוי פיחות בתקופה הקרובה, לפחות לא עד למועד פריון מניות הבנקים. לכן התחדשות הדיבורים על פיחות עלולה לגרום לבהלה ולבריחת הכספי בחזרה לחו"ל.

פועלים ובל"ל מי זול יותר?

בנק לאומי הצטרף השבוע לבנק הפועלים והעלה את העמלות על חלק מהשירותים הבנקאיים שהוצאו מהפיקוח. מי גובה עמלות יקרות יותר? להלן השוואה לגבי השירותים הבנקאיים הנפוצים ביותר:

סוג העמלה	פועלים	בל"ל
דמי ניהול חשבון בזכות	0.20	0.11
בחובה	0.30	0.25
החזרת שיק שהופקד לזכות חשבון	2.00	5.00
החזרת שיק בחשב' מוגבל	5.00	5.00
העברה חד־פעמית מחשב' לקוח לבנק אחר	4.00	10.00
ביטול שיק ע"י בעל החשבון	2.00	3.00
העברה קבועה מחשב' לבנקים אחרים	1.00	1.50
דמי שכירות לכספת לשנה	60–135	166–180
עמלת מינימום בקניית ני"ע	5.00	5.00

על סמך השוואה זו קשה לומר איזה בנק יקר יותר. בפעולה השגרתית של דמי ניהול חשבון, בנק לאומי זול יותר. הוא לא העלה כלל את דמי הפעולות. בפעולות החריגות כמו העברה בנקאית או ביטול שיק, בנק הפועלים זול יותר.

גרעונות הנזילות מגיעים ל־200 מיליון שקל

מערכת הבנקאות חזרה בימים אלה למצב של גרעונות. נזילות המוערכים ב־150–200 מיליון שקל. הגרעון נבע בין השאר מהעברה גדולה מהרגיל למס ערך מוסף ולמוסד לביטוח לאומי בסכום של כ־380 מיליון שקל.

עם זאת סבורים במערכת הבנקאות שהגרעון זמני, ועד ראשית החודש הוא יחוסל, זאת בגלל ציפיה לפריון של אג"ח וההחזרה של תחילת החודש.

ריבית הג'אמבו תרד בקרוב

הריבית על פיקדונות ג'אמבו גדלה בימים אלה לכ־16 אחוז עקב גרעונות הנזילות שנזכרו לעיל. אך נראה ששיעור זה הוא זמני והבנקים צופים שהריבית תחזור לרמה של 15 אחוז כבר בימים הקרובים.

הפועלים מפחית הריבית על ישראכרט

בנק הפועלים החליט להפחית, החל מאתמול, את הריבית בתוכנית אשראי גמיש המופעלת באמצעות ישראכרט. הריבית על אשראי זה תרד בחצי אחוז, ל־2.75 אחוזים, בדומה לריבית המקובלת בוויזה עדיף.

במקביל הודיעה חברת כא.ל. המפעילה את ויזה, שהלקוחות יוכלו לבחור מראש את שיעור הפרעון החודשי של האשראי המנוצל בתוכנית ויזה עדיף. סכום ההחזר החודשי יוכל להיקבע כאחוז מיתרת האשראי המנוצל, או בסכום קבוע.

העורך: נחמיה שטרסלר

היום לומדים איך לשנורר

טכניקות של שיטות התרמה לארגונים ולתורמים ובעיות מיסוד הקשרות בכך יהיו בין הנושאים שיידונו היום בכינוס של ראשי ארגונים ולתורמים ומלכ"רים שייערך בבית הרופא בתל־אביב.

עו"ד רנה שעשוע־חסון, מנכ"ל מגזר ההתנדבות והמלכ"רים, שמסרה על כך ציינה שמטרת הסדנה היא לזהות את סוגי הבעיות המכבידות על ארגוני מתנדבים ומלכ"רים בתחום הארגוני והמינהלי, ולהציע דרכים לפתרון בעיות כגון כיסוי מתנדבים, מיצוי יעיל של כוח אדם התנדבותי והתייעלות ארגונית, מיסוד בארגוני מתנדבים ומלכ"רים, בקרת פנים, ייעוץ משפטי והכשרה של מתנדבים למילוי משימות שונות.

נחנך מפעל אורטק בשדרות ייצר מערכות אופטיות

מחזור המכירות צפוי להגיע ל־4 מיליון דולר

מאת אברם צחר

אתמול נחנך מפעל אורטק בעיירת הפיתוח שדרות. חברת אורטק, בבעלותה המלאה של אל־אופ, הוקמה לפני שנים אחדות אך עד כה פעלה במסגרת החברה־האם. עם הקמת המפעל והעברת צוותי העובדים לשדרות, יועסקו בחברה 35 אנשי מקצוע, כמחציתם מתושבי שדרות.

חברת אורטק מייצרת מערכות אופטיות, לרבות מערכות ראיית לילה מסוגים שונים. מחזור המכירות של המפעל יגיע השנה לכ־4 מיליוני דולר, לפי דברי החברה. חלק גדול מהמכירות המתוכננות של אורטק יהיה לצבאות זרים.

עובד ומעביד / חיים ברנזון

הקידום בדרגה לא עזר לטופסי

שמאי קצנפולסקי (טופסי) הוא מוותיקי מצילי תל־אביב. הוא פרש לפנסיה מוקדמת בספטמבר 1975 בגימלה של 70% לפי דרגה ט"ז. בשנת 1982 תבע טופסי את העירייה לשלם לו גימלה לפי דרגה י"ט, בהתחשב בהתקדמות בדרגות של חבריו, המצילים הפעילים, וכן את התשלומים עבור "שעות נוספות גלובליות" ו־15% "תוספת מאמץ" ו"דמי הצלה" מ־1.4.79.

הגדרת "משכורת קובעת" בחוק הגימלאות היא — "שיעור המשכורת לרבות התוספות הקבועות, המגיע, באחד בחודש שבו חל אותו זמן, לעובד שדרגתו כדרגה שהיתה לפלוני ערב פרישתו מהשירות".

ביה"ד הארצי לעבודה פסק:

★ גימלה משולמת לפי דרגתו ההיסטורית ביום הפרישה ולא לפי דרגה נוכחית של חברו הפעיל הממלא תפקיד זהה.

★ לפי הראיות עבד המציל שנים רבות ללא קבלת תשלום שעות נוספות גלובליות וקיבל את התשלום רק בשנה האחרונה לעבודתו, מבלי שהתשלום שהיה קשור לדרגתו של המציל. שאר המצילים לא קיבלו ולא מקבלים תשלום גלובלי כזה. לפיכך אין לכך הכפפה על המשכורת הקובעת לפנסיה.

★ מאידך, המציל זכאי במסגרת גימלתו לתשלום תוספת שכר של "דמי הצלה", שהוחל בתשלומה לכל ציבור המצילים, עוד בטרם פרש המערער לגימלאות.

★ "תוספת מאמץ" ניתנה למצילים לראשונה רק ב־1979 כלומר רק אחרי הפסקת עבודתו של המערער בעירייה. אמנם הוסכם אז עם המצילים כי היא תיכלל "במשכורת הקובעת" לפנסיה, אולם, ההסכם חל רק על אותם מצילים שהועסקו בעירייה מאותו מועד ואילך ולא על מצילים ותיקים שפרשו קודם לכן, כמו המערער. (דיון מר/78־9־3.)

בית המשפט / צבי הראל

תביעה לפנות נותני שירותי כתבנות בבית המשפט

מדינת ישראל הגישה תביעה לפינויים של חמישה אנשים העוסקים בשירותי כתבנות בקומה הראשית של בית משפט השלום בתל־אביב (קומת הפרקליטות).

באיכוח המדינה טוען כי בעבר התירה המדינה את ישיבתם. (על שטח של שמונה מ"ר) האיל ובשעתו לא הופעלו במקום מכונות צילום.

בין היתר טוענת המדינה כי החזיקה נהנים משירותים של חשמל, מים וניקיון — בחינם. בשבוע שעבר קיבלו הנתבעים רשות להתגונן והתביעה תידון כתביעה רגילה. הנתבעים טוענים כי זה מספר רב של שנים הם מעניקים שירות חיוני לכלל ציבור המתדיינים, לרבות ציבור עורכי־הדין.

ארגון המדינות המתועשות דן השבוע בהצעה לפיקוח בינלאומי על הצהרות מס

שווייץ מתנגדת בחריפות

מאת אליהו זהבי

בכירי משרדי מס הכנסה ב־24 המדינות המתועשות, חברות ארגון "או־אי־סי־די", מתכנסים השבוע (18־26 יוני) בפאריס לכנס של תת ועדה, בראשה עומד השוודי ה. פראנקה, כדי לדון בטיוטת הצעה למיחשוב בינלאומי של מידע הקשור להצהרות למס הכנסה.

מטרת ההצעה, להקל על פקידי שומה לבדוק תוך "הצלבה אלקטרונית" מידע הקשור להכנסות של חברות בינלאומיות. פקיד מס הכנסה באה"ב יוכל בדרך זו לקבל, למשל, מידע מלא על הצהרות המס שמסרה חברה־בת של קונצרן "יב"ם" במערב גרמניה, ומשרד גביית המסים במערב גרמניה יוכל לקבל מהמשרד באה"ב את כל המידע על הכנסות חברה בת של מפעל "שלקר מוטאגן" באה"ב.

מדינות סקנדינביה הודיעו על תמיכתן בהצעה. שווייץ הבהירה מראש כי תסרב אפילו להשתתף בדיוני הוועדה. יוון וספרד בהן שולטות מפלגות סוציאליסטיות, תומכות בתכנית. מערב גרמניה אינה מגלה התלהבות. המתנגדים להצעה טוענים כי "הגלאזנוסט" בתחום גביית מסים עשוי להפוך ל"גולאג".

מצדדי ההצעה מציינים כי חברות בינלאומיות באה"ב גרפו את מרבית רווחיהן מהחברות־בת בחו"ל, וככל שמתפשטת בעולם המתועש הרשת המסועפת של חברות בינלאומיות, כך גובר הצורך בארגון של משרדי מס־הכנסה.

סרט פרסום של אריאלי זכה ב"אריה הברונזה"

סרט פרסום, שהופק על־ידי פרסום אריאלי בעבור חברת הלנה רובינשטיין, זכה ב"אריה הברונזה" בפסטיבאל סרטי הפרסום שנערך בימים אלה בקאן. בהפקת הסרט הושקעו כ־30 אלף דולר.

בפסטיבאל השתתפו כ־3000 סרטי פרסום מעשרות מדינות. ובפרס הראשון ("אריה הזהב") זכה סרט יפני על אנציקלופדיה מצוירת לחיות־בר.

מחזור העסקים של קבוצת אריאלי יגיע השנה לכ־20 מיליון דולר. הקבוצה כוללת את חברת כתרות ליחסי ציבור, חברה מסמר לפרסום בחו"ל, חברת אל־ביטסאני לפרסום במגזר הערבי וחברות אחרות.

בין לקוחות פרסום אריאלי חברות־ענק כמו תנובה, בנק לאומי, אסם, מועצת הפירות וחברת אל־על.

אברם צחר

לא די ב־13 חברי ועד מרכזי באיגוד הביטוח

באיגוד חברות הביטוח הגיעו למסקנה שהוועד המרכזי של האיגוד בראשותו של אלפרד צלליך אינו יכול לתפקד עם 13 חברים בלבד, ולא משום ש־13 הוא מספר מזוכן.

בימים אלה מתנהלים דיונים במטרה להגדיל את מספר חברי הוועד ל־15. בדרך זו תיפתר בעיה הנובעת מכך שביחורא צור, מנכ"ל חברת הביטוח סהר, מכהן כעת רק כמשקיף.

בזמנו כאשר סוכם שסהר תחזור לאיגוד, הובטח שנציגה יהיה חבר ועד. אך בגלל התקנון לא היה אפשר לצרפו והוא משתתף כמשקיף בלבד. מעתה יהיה חבר מלא. חבר חדש נוסף בוועד הוא לוי רחמני, מנכ"ל חברת אילון, שייצג בוועד את חברות הביטוח הקטנות.

אריה לביא

קודים ניהוליים / יגאל בדאהרן

מתחיל להדאיג אותי

מזכירה: דוד משאיר הודעות שהוא מחפש אותך דחוף. יש לך מושג במה מדובר?

בוס: כנראה בקשר למשלוח שלא הגיע. מצב לא נעים, זה עוצר לו את כל העבודה. תנסי למשוך אותו עוד כמה ימים.

(המזכירה ירדה להביא דואר והבוס עשה טעות ועונה בעצמו לטלפון).

דוד: ברוך שהוינו. אני משאיר לך הודעות דחופות ואתה לא מגיב.

בוס: מה אתה סח? פשוט לא מסרו לי. אתה יודע מה? זה כבר מתחיל להדאיג אותי שלא מעבירים לי הודעות.

מבצע קיץ אלקטרוני
CE-67
עכשיו ב־299 ש"ח לא כולל מע"מ
ועוד 4 תשלומים זהים
מכונת כתיבה מתקדמת בעלת תכונות מרשימות. 34 סוגי כתב, מירכוז, 2 סוגי טבולטור, רב־לשונית, זיכרון מחיקה לשורה שלמה, הדגשה ועוד ועוד...
ניתן לחברה למחשב כמדפסת איכות.
brother
העתיד בקצה אצבעותיך
נציגים בלעדיים: אמפיסל ישראל בע"מ בית אמפיסל
רח' אפעל 3 קרית אריה פ"ת 49611 טל' 03-9225821
אולם תצוגה: סניף ת"א - המלך ג'ורג' 82 ת"א 3 טל' 287102
סניף חיפה: הבנקים 16 פינת המגינים. טל' 04-523812
סניף באר־שבע ואולם תצוגה: פסג' אניקו 057-36633
ירושלים: רח' המלך ג'ורג' 8 טל' 02-232838
ובחנויות למיכון וציוד משרדי בארץ!

בית דין לחוזים אחידים בירושלים
רח' סלה אדרין 40 ירושלים 97200 טל' 287101
תיק מס' חו"א 9/87
המבקשת הינה חברה לניקוי וצביעה של בגדים ושטיחים.
להווי ידוע כי המבקשת — קשת ניקוי יבש בע"מ הגישה לבית דין זה בקשה לאשר נוסח הסכם שעניינו אשור שאין תנאי מקפח בחוזה האחיד.

קיטק
מרכז ישראלי לטכנולוגיה
סמינר לדרג הניהולי הבכיר
תכנון אסטרטגי למערכות מידע
מנחה: דר' יצחק שמר
יום ג', 30 ביוני 1987
במלון השרון, חוף הים, הרצליה
נא בצע הרשמתך טלפונית: 03-257202
המרכז הישראלי לניהול

המרכז לשלום
ביום ג', 7.7.87 בשעה 13.00
במלון דן, תל־אביב
(ארוחות צהריים)
דיון בהשתתפות אנשי משק וכלכלה
תרומת השלום לשיקום הכלכלה באזור
מרצים: השר עזר וייצמן
השגריר מוחמד בסיוני
מר אלי הורביץ
מר חנא סיניורה
מנחה: מר צבי כסה
הכניסה על פי הזמנות בלבד
ניתן להשיג טלפונית: 252285 (03)
המרכז לשלום, החשמונאים 107, ת"א 67011

הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־טבעון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־טבעון בקשה להקלה בגוש 11394 חלקה 115 רחוב גלומב 20 ב' משפחת לוי שמואל ומאירה. בקשה להקלה במרווח 2.76 מ' במקום 3 המותרים על־פי ת.ב.ע. ההתנגדויות יש להגיש במשך שבועיים מיום פירסום הודעה —

ע. בן דויד
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

רוזנפלד ספנות בע"מ
סוכני אניות · משאות · נוסעים · מכולות
חיפה טל. 533261 אשדוד טל. 31211
תל אביב טל. 295157/8/9
FARRELL LINES

Vessel/Voy	New-York	Baltimore	Charleston	Norfolk	Haifa	New-York	Baltimore	Charleston	Norfolk
Argonaut/71	21.6	22.6	27.6	24.6	15.7	3.8	4.8	10.8	8.8
Exfreedom/136	2.7	3.7	8.7	5.7	25.7	14.8	15.8	21.8	19.8

Note: Clip and Savenote
Subject to change without notice
גזור ושמור
כפוף לשינויים
יחס אישי · ספנות מתקדמת · נסיון של 50 שנה

שערי המניות 23.6.87

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגוד ש	21800	קב				
הספנות 0.1	1990		6634	+50	+2.6	+1588
הספנות א 0.5	1220		1308	+50	+4.3	+3028
הספנות אפ 2	1660		740			−88
כללי לא בהסדר	24650		104	+650	+2.7	+89
בנק צפאנר' 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפאנר' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
ט.ב.י. 0.5	8300		7298	+270	+3.4	+17550
בנק בינלאומי 05	7314		929	+264	+3.7	+434

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אידיבי רג 100.0	97850		681	+400	+0.4	+600
אידיבי ב 100.0	97500			+600	+0.6	+18
אידיבי בכ א	596100			+6000	+1	+14
אגוד 0.1	72700		885	+300	+0.4	+434
דיסקונט ב	124300		11	−700	−0.6	−11
דיסקונט א	124900		143	+857	+0.7	+195
דיסקונט שה ב	14558			−100	−0.7	−71
המזרחי ש	40440		433	+300	+0.8	+695
המזרחי ם	40700		4	+150	+0.4	+2
המזרחי שה 9			—	הפסקת	מסחר	—
הפועלים מבב	94000					
הפועלים ש	66400		1017			+9
הפועלים ם	66399		55	+371	+0.6	+111
כללי א 1.0	169351		17			+19
כללי שה 7	8290		18	−5	−0.1	−12
כלל 0.1	42230		1669	+140	+0.3	+1732
כלל שה 11	15960		223	+229	+1.5	+664
מימון תמר 1.0	57000	קב				
מימון תמר 5.0	28500	קב				

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
[illegible] 0.1	26883		25	+783	+3	+18
לאומישכן ש	9800		130	+290	+5.1	+606
לאומישכן ם	9745			+430	+4.6	+130
כרמל ש	5880		462	+220	+3.9	+1752
כרמל שה 1	3915		202	+5	+0.1	+188
בנין ב' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
פת מסב ש	2400		247			−289
משכן ב ש	3904	תב	445	+300	+8.3	+3573
עצמאות 0.1	19400					−10
טפחות מבב ש	24200	קב				
טפחות רג ש	23400		168	+900	+4	+322
טפחות שה 1	10040					
טפחות שה 2	5029		711			+89
יהצר 1.0	3319	קב		+158	+5	+2934
יהצר 5.0	1650	תב	1936	+150	+10	+4386
מרב 1.0	8560		31	−110	−1.3	−14

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
שלמון אפ	782		8356	+20	+2.6	+8584
החקלאות מבב א	195000		26	+5000	+2.6	+6
החקלאות מבב ג	188750		1	−5000	−2.6	−1
לאומי תעש' א ש	13310	תב	308	+1210	+10	+409
פתוח תעש' מבב	163900		14			
פת תעש' בב ג	360000		1	+10000	+2.9	+10
פת תעש' בב גג	224000		2	+6000	+2.8	+9
פת תעש' בב גנ	223500	תב	3	+15500	+7.5	+25
פת תעש' בב ד	235000			+5000	+2.2	+5
פת תעש' בב רד	69000			+514	+0.8	+59
פרט קלבים 5.0	1125		3565	+45	+4.2	+1213
תיירות בב	195049			−1		−1
כלל ליסינג 0.1א	21100		49	+300	+1.4	+55
כלל ליסינג 0.5ב	19130		94			−48
כלל ליסינג אגחו	18810		99	−190	−1	−99

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איתן	175		10451	+2	+1.2	+815
אררט 0.1	1397		672	−3	−0.2	−182
אררט א 0.5	950		1200	+15	+1.6	+727
בטוח משנה 0.1	635	תב	338	+55	+9.5	+1282
בטוח משנה 0.5	278		7978			−7308
הדר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
הדר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
הדר אפ סד 2			—	הפסקת	מסחר	—
הפניקס 0.1	795		10940	−1	−0.1	−6913
הפניקס 0.5	699		382			+896
המשמר-הראל 1.0	5750		59			−59
המשמר-הראל 5.0	4121			+41	+1	+75
מנורה 1.0	2721		289			−292
מנורה 5.0	1610		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
סהר ג 1.0	433		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
סקוריטס 0.1	1245		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
צור ש	270		4153	+8	+3.1	+3510
ציון החזקות 1.0	8835	קב				
ציון החזקות 5.0	2384		235	−1		−196
הסנה ש	339		9570	+9	+2.7	+7023

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אינטר גמבא 1 ש	8508		115			−102
אינטר גמבא 5 ש	4850		473	+100	+2.1	+556
כאור עזרא 1.0	975	תב	4642	+50	+5.4	+9149
כאור עזרא אפ	695		1290	+25	+3.7	+527
כלל סחר	455		33942	+15	+3.4	+58952
אפ 4	372		26224	+11	+3.1	+57807
אגח 2	160		13050			−489
קריסטל 1.0	987		2932	+38	+4	+2435
רפק 0.1	25800		8.9			
רפק 0.5	12501		22	+602	+5.1	+18
שופרסל א 2.0	13535		61	+395	+3	+9
שופרסל ב 10.0	10424		438	+229	+2.3	−872

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דראל 1.0	1650		145			−77
טפנות הפקה 0.1	868		1105	+35	+4.2	+1080
טפנות הפקה 0.5	349		10540	+6	+1.8	+3251
קיוד 0.1	1330	תב	1894	+69	+5.5	+3175
קיוד 1.0	331		23941	+9	+2.8	+49545
מוס' עזרה 0.1	2868		627			−452
מוס' עזרה 0.5	1290		770			
קונסורטיום 0.1	3676		853			−897
קונסורטיום 0.5	2680	תב	1080	+210	+8.5	+3388

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
קשל 1.0	8901		624	+301	+3.5	+477
דלק ג ש	2756		1412	+61	+2.3	−459
גלי זהר 1.0	5590		44.1	−10	−0.2	−39.1
גלי זהר 5.0	4200		65	−200	−4.6	−75
מלונות דן 1.0	1815		556	+70	+4	+553
מלונות דן 5.0	1570	קב				
חוף האלמוג 1.0	6910		141	+210	+3.1	+230
כנס מר 1 ש	3207		421.9	+152	+5	+1034.8
מלונות הודן	2890		155	+100	+3.6	+319

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איכות מחשבים	1241		788			−736
דטה מיכון 1.0	10900		280			−284
הגלג 1.0	5371		318	−60	−1.1	−909
יעצג 1.0	6803		40			+8
כלל מחשבים 1.0	11990	בו	93	+1090	+10	+171
מגלג 1.0	15600		87	−100	−0.6	−87
מגלג 5.0	6665		140	−10	−0.2	−170
משוב מחשבים 1.0	550		1480	+20	+3.8	+4234
משוב אפ	415		450			
ניקוב מחשבים 1	2040		658	+40	+2	+603
ניקוב מוסד 5	1095	תב	5978	+86	+8.5	+9811
ניקוב אפ סד 2	4950		100	+200	+4.2	+212
תים מחשבים 1.0	835		2085	+15	+1.8	+233

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אבוהם גינוי 1ש			—	הפסקת	מסחר	—
אבוהם גינוי 5ש			—	הפסקת	מסחר	—
אזורן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אזורן 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אזורים 1.0	1271		18662	+27	+2.2	+28589
אזורים אפ	981		6920	+36	+3.8	+8682
אזורים אגח	161		22944	+6	+3.9	+42875
אילון 1.0	400		13661	−5	−1.2	−5041
אל-רוב 1.0	1665		2102			−830
אמנונים 1.0	6600	בו	296	+600	+10	+1113
אפריקה 0.1	50150	בו	92	+500	+1	+8
אפריקה 1.0	42300		177	+1100	+2.7	+610
אפריקה אפ	35500		20	+1500	+4.4	+28
ארזים	3801		230	+101	+2.7	+481
אילון 0.1	3820		2722	+80	+2.1	+780
אילון 0.5	2642		1527	+126	+5	+2815
בן-יקר גת 1.0	8063		123	+300	+3.9	+129
ברנשטין 1.0	3131		429	+31	+1	+29
ברנשטין 5.0	2300		441			−548
דנקנר 1.0	6620		488			−363
דרוקר 1.0	2229	סב		−117	−5	−11104
דרוקר 5.0	2096	סב		−110	−5	−6286
ודפר 0.1	206		2402	+4	+2	+2762
ודפר 0.5	160	תב	13046	+10.5	+7	+28184
הסכלל 1.0	1526	קב		+73	+5	+310
הסכלל 5.0	940		250	+21	+2.3	+84
חלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
חלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
חברה לירושלים	310		9089	+9	+3	+13359
ירושלים אפ	185		25611			−16142
נבים 0.1	5030		1520	+20	+0.4	+962

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בבים 0.5	4380		1200			−578
ישראלום 1.0	1580		809	+70	+4.6	+1732
ישרס 10.0	19280		119	+880	+2	+126
כתן פיתוח 1.0	11500		80	+500	+4.6	+200
לוסטר 1.0	4695		599	−55	−1.2	−842
לוסטר 5.0	2395		220	−30	−1.2	−787
מגתב 1.0	455		3125	+6	+1.3	+1612
מגתב אפ 2	828		2408	+9	+2.8	+1357
מגתב אגח	127		6200			
מאורי בניה 1.0	652	תב	12461	−110	−14.4	−19541
מישאל 5.0	380		2410			−1704
מישאל אפ	215		7815	+4	+1.9	+5920
מרב 5.0	2234		487	+2	+0.1	+76
מרלו 1.0	849		1286	+24	+2.9	+614
לינשטין 1.0	485		188	+5	+1	+8
לינשטין 5.0	290		16886	+10	+4.6	+19538
לישטין 1.0	1915		602			−174
לישטין 5.0	1460		1341	+60	+4.5	+3404
נאות אביב 0.5	13200		199	+400	+3.1	+163
נכסי אקוים	316		2374			
סהר החזקות 1.0	1079		1500	−15	−1.4	−1500
סהר החזקות 5.0	1105		546	−7	−0.6	−546
סוף 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
סוף 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
עמר והלע מר 1 ש	517	סב		−27	−5	−19575
עוד 5.0	2005		441	−60	−2.9	−246
קסרית 0.1	4628	תב	345	−250	−5.2	−758
קסרית 0.5	1700		1376	−76	−4.5	−1390
רסבין 1.0	485		1499	+20	+4.8	+1448
רסבין 5.0	228		7461	+7	+3.2	+6739
רסבין אפ	1284		501	+40	+3.2	+1859
רסבין אגח	1245		5500	+25	+2.1	+88200
רסק מבכל	5050	בו	15	+50	+1	+7
רסק רג	4650		381			−121
נכסים ובנין	3435		751	+53	+1.6	−387
הכשרת הישוב ש	73004		68	+2650	+3.8	+96
ישפר 0.1	3737		244	−110	−2.9	−242
כלל נדל ן	699		4679	+32	+4.8	+7644

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מטעי הדר 0.1	3155		9			−9
מטעי הדר 0.5	3153		25			−25
מהדרין 0.1	6646		615	+150	+2.3	+925
מהדרין אפ	4210		354	+80	+1.9	+587
נכסי הדרים 1.0	1715		1280			−415
פרי אור 0.5	2390		585			+415
שגור 5.0	2454		632	+55	+2.3	+982
שגור אפ	1550		650	+11	+0.7	+446

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אסמם	1420		208			−454
גולדפרוסט 1.0	2850		30	−101	−3.4	−29
גולדפרוסט 5.0	2111		107	−90	−4.1	−56
גולדפרוסט אפ 1	1310		49	−80	−5.8	−65
דובק מב ש	6111	בו	449	+61	+1	+69
דובק מב ם	6100		40			−40
עלבל 1.0	980		165			−165
עלבל 5.0	770		980	−5	−0.4	−980
פרי-גן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
פרי-גן 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
טמפו בירה 1.0	35350		186			−61
טמפו בירה 5.0	30050		140	+400	+1.4	+99
יכור 1.0	1386	בו	100	−14	−1	−20
יכור א 5.0	827		1360	+18	+2.2	+2604
יכור אפ 2	650		400	+12	+1.9	+100
מן 1.0	710		2211	−5	−0.7	−1498
מן 5.0	486		595			−595
סנפרוסט 1.0	16081		41	+421	+2.7	+38
עסיס ב 0.5	439	תב	8241	+21	+5	+28772
אגבל שקל 1	8053		173	+103	+3.5	+328
שמן מבב א	5600		758	+110	+2	+366
עלית	18367		112	+534	+3	+111

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
ארגד מר 1 ש	671	תב	7855	+33	+5.2	+13489
ארגד אפ	438	קב				
ארגד אגח	114		9220	+3	+2.7	+98220
אתא 1.0	1050	תב	721	+57	+5.7	+952
אופנת ברוך 1.0	651		4265	+14	+2.2	+5788
אופנת ברוך 5.0	515		2000			−2000
אתא א	463		500	+8	+1.8	+1360
ארגמן רג ש	17300	תב	133	+900	+5.5	+657
דלתא-גליל א 5.0	3540		791	+150	+4.4	+926
כנורות מאוחד 1	2325		1.3			−1.3
כנורות מאוחד 5	957	תב	664.9	−104	−10	−2650.6
וישלבן 1.0	2020		781	+10	+0.5	+99
וישלבן 5.0	1370		150	[illegible]	[illegible]	[illegible]
חדיגן 1.0	6840		60			−18
זיקות 1.0	2285		1649	+78	+3.5	+1136
זיקות 5.0	1750		1983	+5	+0.3	+1970
זיקות אפ	1240	תב	401	+150	+13.8	+2198
לודזיה 0.1	3222	בה	94	+133	+4.3	+270
לודזיה 0.4	2430		1345	+80	+3.4	+1833
ליבנת 1.0	355		5570	+10	+2.9	+10255
מיני גליק	1185	סב		−62	−5	−6070
מקסו 0.1	5801	תב	278	+331	+7.1	+278
מקסו 0.5	2963	תב	1517	+141	+5	+2465
עיס 1.0	640	תב	3187	+31	+5.1	+4299
עיס 5.0	296	תב	9354	+16	+5.7	+14497
עמק מרינה 1 ש'	322		5180	+6	+1.9	+3123
עמק אפ	196		5441			
פולגת 1 א	1939	בו	1088	+19	+1	+410
פולגת ב 4	1220		9496			+1730
פולימר א 0.5	10250		171	+300	+3	+268
פרגוד	821		288	+31	+3.9	+292
גיבור ספורט	12140		270	+140	+1.2	+50
תעש הנחן 1.0	2526		864	+45	+1.8	+1176
דלתא-גליל 1.0	4524		213	+139	+3.2	+268

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אקסטן 5.0	2688	בו	175	−290	−9.8	−1787
אורדן 0.1	8916		360	+175	+2	+638
אורדן 0.5	8428		400	+90	+1.1	+175
אלומית 1.0	7750		69			−69
אלומית 5.0	6620		3			−3
כבלים ש	430	תב	5629	+21	+5.1	+4812
התכוף 1.0	7777		121			−45
התכוף 5.0	4804		320			−247
התכוף אפ	4435		65	+220	+5.2	+275
זיקה 1.0	4550		20	+44	+1	+130
זיקה 5.0	2128		100			
קוממיות מה 1.0	4181		3328	+1		+1958
קוממיות מה 5.0	4115		314	+45	+1.1	+183
מתכת סרום 1.0	240		6896	+7	+3	+9902
כבלי ציון 1.0	3281	בו	1498	+57	+1.8	+125
כבלי ציון 5.0	1700		2008	+50	+3	+957
כבלי ציון אפ	1070		2472	+40	+3.9	+1366
מרגן 1.0	930	תב	624	−103	−10	−1896
קרגל 1.0	316	קב		+15	+5	+28545
קרגל 5.0	286	תב	29018	+19	+10.2	+51690
נחושתן 0.1	39955		49			−56
נחושתן 0.5	16700		68			−58
מפר' פלדה 1.0	17700		287			−150
קינג 1.0	1115		518	−5	−0.5	−463
קינג 5.0	685		3231	+24	+3.6	+4061
קליל 1.0	2680		650	+100	+4	+1270
קליל 5.0	2879	תב	1014	+114	+5.8	+1578
קליל אפ	1192		272			−236
קליל אגח	118.5		8000	+3	+2.6	+20500
שלודת 5.0	11280		90	+500	+4.7	+99
תעשיות לכיש 1.0	1110	תב	108	+57	+5.4	+100
תעשיות לכיש 5.0	736		585	+31	+4.4	+195

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלביט 3.0	599000		18			−2
אלקו 0.1	9800		67	−200	−2	−17
אלקו 0.25 ש	4999		301	+29	+0.6	+34
אלקו 0.25 ם	5102		16			
אלקטרה 0.1	2075		1606	+60	+3	+3062
אלקטרה א 0.5	1581		1837	+74	+4.9	+5205
אלקטרה אפ 5	1285		1036			−636
אלקטרה אגח 5	159		15606	+5	+3.3	+14413
אלרון 3.0	428000		9	+9000	+2.2	+12
אריה אגח	27128		132	+200	+0.7	+161
כלל תעש אלק'	2675		3249	+85	+3.3	+5321
מסקוגיקס 1.0	1540		1458	+45	+3	+8559
מסקוגיקס 5.0	1230		1739	+30	+2.5	+1459
פיכמנגר 1.0	755		1			−1
פיכמנגר 5.0	630		1950			−750
ציקלון 1.0	2320		96	+50	+2.2	+106
ציקלון 5.0	1290		595	+50	+4	+886
קנגשטין אלק' 1.	8855		100	−50	−0.5	−140
קנגשטין אלק' 5.	5605		73	+100	+1.8	+73
תגת 1.0	1850	תב	810	+151	+8.9	+572
תגת 5.0	861		2846	+26	+3.1	+5012
תגת אפ 1	28600	בו	32	+800	+1.3	+86
תדאה	840		1000	+15	+1.8	+3664

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אי.ב. תעשיות 1.	217		6449			−5599
אי.ב. אפ	805		1900	+20	+2.6	+3280
אי.ב. אגח	157.5		29699	+1	+0.7	+17751
אקרשטיין 1.0	655	תב	5908	+60	+10.1	+11699
אקרשטיין 5.0	413	תב	5392	+23	+5.9	+12976
אקרשטיין אפ	610		1719	+40	+7	+9963
אקרשטיין אגח	151.5	בו	6008	+2	+1.5	+74300
בר-כון 1.0	1250		110			−110

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בר-נון 5.0	650		1110			−1062
מתכאסטס 1.0	9000					
מתכאסטס 5.0	4658		305	+18	+0.4	+26
מגלב 1.0	1081	תב	1810	+98	+10	+1159
מגלב 5.0	795		500			
מגדל השק בתעש	750	בו	1575	+30	+4.2	+1090
מתאיקה ולסמן 1	23332		4			
מתאיקה ולסמן 5	18999		4			

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אליאנס ב	2670	תב	1374	+161	+6.4	+2016
גל תעשיות 1.0	1100		569			−589
גל תעשיות 5.0	842		2790	−10	−1.2	−2587
דקסטר 1.0	2971		54			+50
דשנים 0.1	4560		251			−132
דשנים 0.5	1830		1521			−341
חיפה כימ' 10.0	905		8198	+15	+1.7	+10095
ליפסקי 1.0	2870		150	+106	+3.8	+83
מקסימה 1.0	8850		50	+190	+2.2	+50
מקסימה 5.0	6799		15			−15
נקה כמיקל 1.0	7900		125	+500	+4	+607
סנו 1.0	23181		32	+300	+1.3	+84
סנו 5.0	18710		45	+200	+1.1	+121
פריקלאס	542		6240	+26	+5	+7247
פריקלאס אפ	213		2667	+4	+1.9	+2997
קום כימיקל 1.0	6650					
ת.ג.ל. 1.0	2950			−70	−2.8	−30
ת.ג.ל. 5.0	2430		127	−100	−4	−77
תא 5.0	5055		315	+100	+2	+563
פרוטרום 10.0	39151		65	+1351	+3.6	+191
תרד א 5.0	9520		30	+21	+0.2	+116
אבן 5.0	1700		1039	+82	+5.1	+788
נבט ש	14382		643	+282	+2	+558
ים המלח	2770		2010	+79	+2.9	+468
פטרוכימים 10.0	750		7061	+31	+4.3	+6187

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
כתר	245		3913	+5	+2.1	+7588
דפרון 1.0	9900		19	−89	−0.9	−19
דפרון 5.0	6680		19	−100	−1.5	−19
הגנג 1.0	11700	תב	52	+699	+6.4	+121
יאה 1.0	5840		47			−7
לבידי אשקלון 1	650		1565	+20	+3.2	+4570
מלט ב 0.5	56237		96	+1		+12
סקטוריה 1.0	5600		14			−29
רים 0.1	2151		277	+5	+0.2	+223
רים 0.4	1670		699			−334
תעל ב 0.2	17980		166	+800	+4.7	+663
מפעלי נייר 10.0	407192		16	+10898	+2.8	+9

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אבריץ 1.0	15900	תב	21	+900	+6.9	+181
אבריץ 5.0	6800		28			−15
הנושה יור	3770		42	−40	−1.1	−355
הגמלק 1.0	1970		508			+100
הגמלק 5.0	1660		946	−60	−3.5	−945

שוף נאמנות
בטחה
כלל
ניהול תיקי השקעות וניהול קרנות נאמנות בע"מ

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
כור בכ' ש	16146	תב	4675.9	−1794	−10	−11145
מאגרי טכנולוגיה	486		1268			−1768
מרכזית ב 0.1	11732		90	+286	+2.5	−50
כלל תעש' 1.0	265		34527	+12	+4.7	+30457

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אמיקו ש	8490		167	+208	+2.4	+94
אינקובה 0.1	88		28542	+4	+4.8	+72227
אלגד ש	16350	בו	17	+100	+0.6	+13
אלגד ם	16080		15	+30	+0.2	+13
אלרן ם	5880	קב		+280	+5	+340
אמישר בב'	1299		505.6	−1	−0.1	−158.7
אמפא 1.0	469	תב	30890	−25	−5.1	−56569
אמפא 5.0	324	תב	9807	[illegible]	[illegible]	−54701
גוזית 1.0	1790		638			−338
דנבאר 1.0	912		606	+22	+0.2	+155
דנבאר 5.0	580	תב	3257	−32	−5.2	−7615
חברה לישראל 1.0	4590		5033	+140	+3.2	+5845
חברה לישראל 5.0	4600		2378	+210	+4.8	+3158
וולפסון 0.1	158800			−200	−0.1	−1
וולפסון ש 1.0	27200		10	+300	+1.1	+15
וולפסון א 0.5	26800		112	+890	+3.5	+92
פועלים השק ש	1016		5371	+31	+3.2	+6491
מזרחי השק ש	36800		78	+1600	+4.7	+126
מגדל השקעות 1240	13595	קב				
חרוב 1.0	2735		154			−4
חרוב 5.0	1580		712			−499
ישום החזקות	278	תב	26135	+22	+8.6	+39109
יפנא ש	15000		103			−77
ידין א 0.1	2150		47			
כלל 50.0	1350		115	+50	+3.9	+260
לנרקו 0.1	1800	סב		−95	−5	−2373
לנרקו 0.1	850	תב	937	−79	−8.5	−2582
מור 0.1	670	בו	1200	−10	−1.5	−1756
מור א 0.5	456		100			−100
מור אפ	330		1428			−600
מור אגח 1	133		1150			−1147
עוז השק ב 0.1	3403	תב	164	−300	−8.1	−170
עוז השק ג 0.5	2411	בו	243	+24	+1	+156
פזה א 0.1	8800		201	+210	+2.4	+142
פזה 0.5	6660		338			−298
פריון ב 2.5	15000		340	+160	+1.1	+88
קרדן 1.0	115		10568	+3.5	+3.1	+18227
קרדן 5.0	102		3100	+2.5	+2.5	+15145
אידיבי פתוח 2.0	10106		513	+212	+2.1	−747
אלרן ש	5501		249	+157	+2.6	+82
דיסקונט השק ש	2940		2698	+72	+2.5	+1705
כלל 10.0	1294		7578	+32	+2.5	−1622
פו השק ש	8447		459	+141	+4.3	+25

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול
בית ם	200

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק נפט 1	5844		279	+120	+2.1	+325
דלק נפט 5	3582		653	+112	+3.3	+1095
דלק חיפ' אפ 2	2830	תב	2516	+200	+7.6	+2957
פז חיפושי נפט	40900		98			−118
יובאל 5.0	1027		47843	+49	+5	+45232
נגב 1.0	7845		225			−16
נגב 5.0	3680		1024	+60	+1.7	+245
מראל ב 0.3	7210		32	+210	+3	+87
מגנא ש	3488008	תב	4	80000	+6.5	+8

רשימה מקבילה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
רשף	1190	תב	12546	+80	+7.2	+15680
תבל	560		11383	+22	+4.1	+11968
אלקל 5.0	209	תב	36467	+19	+10	+39489
גולן	755		5096	+30	+4.2	+5904
פז תן	565		2477			

שערים בידבנקאיים

אתמול, צהריים, 23.6.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

$ ארצות הברית	ל-1 שטרלינג	1.5925/1.5935
מרקים גרמניים	ל-$1 ארה"ב	1.8458/1.8468
פלורינים הולנדיים		2.0755/2.0765
פרנקים שוויצריים		1.5335/1.5345
פרנקים בלגיים		38.21/38.23
פרנקים צרפתיים		6.1530/6.1570
לירטות איטלקיות		1331.00/1332.00
ינים יפאניים		146.55/146.65
$ ארצות הברית	ליס.ד.ר.	1.2544/1.2549

שער הזהב $ ארה"ב אונקיה לתרון פיקסינג 438.10

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/ל"ש	פ"ש/$	מ"ג/$
1 ח':	1.5899/1.5910	1.5300/1.5313	1.8406/1.8419
3 ח':	1.5847/1.5860	1.5219/1.5233	1.8306/1.8318
6 ח':	1.5778/1.5793	1.5080/1.5098	1.8148/1.8163

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / אריה לביא

תיקון טכני

לאחר יומיים של ירידות חדות נרשם אתמול תיקון טכני בשוק המניות, אך גם גורמים אופטימיים בדרך כלל בבורסה אינם סבורים, שיש בכך כדי להביא למפנה בפעילות שוק המניות. במרבית הניירות נרשמו עליות של 3 אחוזים, לעתים אף יותר, אך ההרגשה של הפעילים היתה, שאין כל קושי לקנות כל כמות במרבית הניירות בלא שינוי משמעותי בשער.

דוגמה לכך היא פ.י.בי. שנשחקה בכ-15 אחוז בימים האחרונים, אך אתמול עלתה ב-3.4 אחוזים בלבד. נראה שהשחיקה בשערי מניות אלה נובעת מחשש של בעלי המניות, שרווחיות הבנק הבינלאומי תרד ברבעון השני של 1987 בעקבות הצורך להפריש סכומים ניכרים לחובות מסופקים, בגין האשראי שניתן לבני הורוביץ.

נמשך הפדיון בקרנות

התיקון הטכני מאתמול הורגש כבר בשעות הבוקר, במהלך המסחר במשתנים. המחזור בשלב מסחר זה המשיך להיות גבוה יחסית, 5.1 מיליון שקל, מכלל מחזור במניות החופשיות בסך של 16.1 מיליון שקל. במהלך המסחר הרגיל נמשכה המגמה שהחלה במסחר במשתנים.

פדיונות של 5 מיליון שקל בקרנות. בקרנות הנאמנות נמשכו אתמול הפדיונות והם הגיעו לכ-5 מיליון דולר, בעיקר בקרנות של מניות ובקרנות הגמישות. הקרן החדשה של חברת אנליסט גייסה אתמול, ביום הראשון לפעילותה, 3.6 מיליון שקל.

	מדד	שינוי יומי ב-%
מדד מניות כללי	127.17	1.18
כללי ללא בנקים	142.81	2.20
מדד אג"ח כללי	110.68	0.18
אג"ח צמוד מדד	109.66	0.18
אג"ח צמוד מט"ח	117.08	0.25

כור ירדה ב-10 אחוזים

בניגוד למגמה הכללית נרשמה אתמול ירידה של 10 אחוזים במניות קונצרן כור, כנראה על רקע שמועות על ירידה ברווחיות הקונצרן. החברה עומדת לפרסם את מאזנה ביום שני הבא. המניה, הנסחרת אחת לשבוע ביום ג', מהווה מרכיב חשוב בחלק מקרנות הנאמנות. מניית דרוקר שנסחרת כעת גם כן פעם בשבוע נרשמה מוכרים בלבד זו הפעם השלישית ברציפות. עפר וסלע נרשמה מוכרים בלבד לאחר שנודע, שאחד מבעלי המניות מכר את החזקותיו בחברה.

בכמה ניירות כבדים נרשמו עליות: דלק ב-2.3 אחוזים, דיסקונט השקעות ב-2.5 אחוזים, כלל ישראל ב-3.8 אחוזים. במניות הספקולטיביות נרשמו עליות חדות: אלקול עלתה ב-10 אחוזים (ראה מניה על הכוונות ב"כלכלה ועסקים"), קיס"ג, יעסור, קרמני, כלל מחשבים ולאומי לתעשיה עלו ב-10 אחוזים. מאגרי בניה ירדו ב-14.4 אחוז, על רקע התוצאות השליליות של החברה.

בסך הכל נרשמו ב-254 ניירות עליות, מהם 35 ניירות עלו ב-5 אחוזים ויותר, 58 ניירות ירדו, מהם 10 ב-5 אחוזים ויותר ו-107 ניירות נסחרו ללא שינוי.

עליות קלות בבנקים שבהסדר

במניות הבנקים שבהסדר נרשמו עליות קלות. המחזור הגיע ל-2.7 מיליון שקל.

	תשואה שנתית דולרית ב-%
בל"ל 0.1	13.87
הפועלים ש	13.95
אי.די.בי. רג	13.86
דיסקונט א	13.86
המזרחי ש	13.49

הודעות בורסה

● תדיר חברה לביטוח מתכננת לגייס הון בדרך של זכויות.

● סתף קיבלה הסכמה עקרונית של בנק ישראל להקמת חברה בליבריה, לשם יעבור נכסים כספיים וציוד במיליון דולר, במטרה לנצל זיכיון לכריתת עצים בליבריה. החברה החליטה לגייס 2.5 מיליון שקל לצורך מימון הפרויקט בליבריה והקמת מבנה תעשיה ומלאכה במפרץ חיפה.

● י.ג.א.ל. — אלפרד אקירוב ממשיך להקטין החזקותיו בחברה.

● עסיס — חברת לנרקו רובינשטיין מקטינה את החזקותיה בחברת עסיס.

● התבוף — אספת בעלי המניות אישרה תוכנית של החברה לגייס הון בדרך של זכויות.

● דיזון קרן נאמנות של בנק כללי לאג"ח דולריות פירסמה תשקיף חדש.

ירידה קלה בתשואות במ.ק.מ.

המחזור במ.ק.מ. ירד ל-14 מיליון שקל. התשואות באפיק השקעה זה נשחקו במקצת בימים האחרונים. בשוק הצמודים, הן למדד והן למט"ח, נרשמו עליות קלות.

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
717	7	99.69	1.36
727	14	99.37	1.38
737	21	99.13	1.27
747	28	98.85	1.26
757	35	98.56	1.27
817	42	98.28	1.26
827	49	98.02	1.25
837	56	97.74	1.25

תן למומחי מיטב לנהל את תיק ההשקעות שלך
הניהול באמצעות פקדונך בסניף הבנק שלך
יפוי הכח למיטב מוגבל לקניה ומכירה של ני"ע
קול המומחים
מיטב יועצי השקעות וני"ע בע"מ. בניהול צבי סטפק ושלמה סימונובסקי
רמת גן - ביאליק 51 א' טלפון: 727506 תל-אביב. נחמני 9 טלפון: 290251

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	5740.87	5662.70	54.25	0.97
אבוקה	578.81	567.56	7.91	1.41
אגוז	248.88	244.12	0.85	0.35
אדיר	1616.82	1585.31	7.29	0.46
אודם	2949.65	2892.36	32.47	1.14
אופיר	1886.05	1848.73	4.91	0.27
אור	438.03	428.88	1.82	0.43
אוריין	149.62	146.65	−2.49	−1.67
אורלי	270.48	268.56	0.69	0.26
אורן	784.59	769.50	4.32	0.56
איל	3827.56	3354.12	—	—
אירוס	5438.58	5319.49	35.75	0.68
איתן	730.12	715.55	3.60	0.51
אלון	597.53	585.29	2.11	0.36
אלמוג	652.14	639.36	2.02	0.32
ארז	385.41	378.03	6.70	1.80
אש	191.41	187.23	3.57	1.94
אשל	179.88	176.40	0.09	0.05
אתרוג	243.89	241.61	1.18	0.49
בדולח	2861.96	2807.39	9.28	0.33
ברוש	558.04	547.45	3.83	0.70
ברק	571.94	560.91	6.72	1.21
ברקת	302.32	296.57	0.81	0.27
גביש	1547.82	1517.98	4.30	0.28
גבע	1073.27	1057.72	3.06	0.29
גורן	426.12	418.14	2.10	0.50
גיא	9907.82	9761.33	29.38	0.30
גיל	3361.37	3298.72	15.60	0.48
גלית	607.09	599.97	2.79	0.47
דובדבן	427.78	423.74	6.42	1.54
דוכיפת	506.00	496.23	4.60	0.94
דולב	239.69	234.65	3.00	1.30
דורון	1480.82	1453.50	3.98	0.27
דגן	264.01	258.07	1.16	0.45
דליה	585.73	575.47	1.81	0.32
דרור	401.40	394.38	2.18	0.56
דקל	475.32	466.22	8.45	1.85
הדס	442.89	438.91	8.47	1.97
ורד	530.89	521.81	1.16	0.22
זהבית	2805.59	2745.20	27.27	1.00
זהר	20385.99	20088.96	54.51	0.27
זיו	18928.97	18654.04	53.00	0.28
זמיר	572.40	561.18	10.38	1.88
חוחית	158.82	155.33	0.86	0.56
חליפין	131.19	130.61	0.42	0.32
חלמיש	208.56	204.55	0.34	0.17
חן	139.87	139.31	0.57	0.41
טופז	1426.17	1395.06	8.79	0.63
טל	6085.70	6015.34	2.34	0.04
יובל	422.20	414.18	1.82	0.44
יהלום	2678.40	2626.78	22.81	0.88
יסודות	418.59	414.86	4.25	1.04
יערה	420.14	411.17	1.42	0.35
כוכב	382.60	375.29	6.54	1.77
כחל	135.43	132.82	0.57	0.43
כלנית	644.51	633.10	2.02	0.32
כספית	255.10	252.63	1.30	0.52
כרמל	149.84	146.78	1.01	0.69
כתר	1194.96	1171.43	6.25	0.54
להב	4796.10	4706.43	12.66	0.27
לטשקיס	121094.92	119054.02	61.62	0.05
לפיד	465.51	463.45	6.37	1.39
לקט	1764.03	1728.56	8.62	0.50
לשם	330.09	323.66	0.94	0.29
מבחר	1257.72	1233.87	4.17	0.34
מגמה	3670.79	3637.78	12.30	0.34
מגר	254.78	251.16	2.24	0.90
מגוון	3662.45	3628.63	28.59	0.79
מגל	393.90	390.51	2.13	0.55
מור	2111.97	2085.64	26.25	1.27
מורן	963.98	955.19	8.29	0.88
מטח	26664.04	26221.72	276.97	1.07
מיטר	973.27	954.46	4.69	0.49
מעוף	4808.82	4719.01	37.64	0.80
מעיין	761.23	747.04	2.64	0.35
מקשה	341.48	334.84	0.52	0.16
מרגלית	1594.54	1568.44	10.04	0.65
מרגנית	118.25	117.87	0.32	0.27
מרום	1259.96	1236.09	2.91	0.24
נוגה	28529.01	28117.64	143.46	0.51
נטיף	354.59	347.79	7.23	2.12
נטע	525.04	514.46	5.17	1.02
נילי	7192.38	7090.08	82.49	1.18
סביון	681.15	668.70	3.38	0.51
סגולה	133.95	131.28	0.41	0.31
סלע	338.55	331.91	0.38	0.11
סנונית	491.45	481.91	1.68	0.35
סער	408.04	400.63	3.35	0.84
ספיר	184.05	183.14	0.89	0.49
עדיף	396.91	389.59	4.33	1.12
עידית	884.53	867.80	16.86	1.98
עידן	485.12	478.60	1.12	0.23
ענבר	1257.09	1231.09	8.46	0.69
ענת	2828.82	2806.08	42.65	1.54
עפרוני	454.34	444.39	1.46	0.33
ערמון	135.99	133.39	−2.52	−1.85
פאר	1731.60	1698.40	11.72	0.69
צבר	575.27	563.88	3.36	0.60
צופית	504.56	494.67	6.33	1.30
צוק	118.66	118.19	0.14	0.12
צמיד	1045.30	1023.78	4.22	0.41
צמרה	561.95	554.21	3.20	0.58
צברת	1843.20	1807.38	6.11	0.34
קלע	2400.37	2388.41	9.46	0.40
רונית	20046.02	19880.30	300.92	1.54
רימון	123.77	123.51	0.99	0.81
רקפת	815.16	801.83	2.48	0.31
רשף	407.97	399.23	2.68	0.68
שביט	414.20	406.25	1.59	0.39
שוהם	334.67	326.69	0.94	0.29
שירה	461.35	458.18	2.40	0.53
שמיר	373.93	366.53	1.37	0.38
שנהב	974.58	960.99	14.43	1.52
שקד	1010.63	986.58	36.50	3.84
שקל	177.55	174.07	−1.61	−0.92
תאנה	264.66	262.33	2.81	1.08
תהל	608.39	605.36	7.05	1.18
תירוש	506.52	500.49	2.43	0.49
תמר	221.97	217.80	0.35	0.16
תמרים	184.71	183.50	0.37	0.20
תרשיש	1408.49	1380.85	5.34	0.39
תשרי	499.64	492.83	2.15	0.44

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סידרה	שער	שינוי בנק'
3601	38714	+199
3602	35678	+184
3603	33149	+175
3604	29616	+18
3605	26999	+16
3606	25404	+15
3607	23578	+13
3608	22283	+12
3609	21197	+12
3610	19547	+217
3611	19135	+80
3612	18771	−73
3613	18093	+8
3614	17674	+9
3615	16125	+34
3616	14673	−21
3617	13714	+36
3618	13053	+61
3619	12115	+67
3620	11440	+105
3621	10867	+101
3622	9798	+92
3623	9137	+13
3624	8602	+13
3625	7862	+55
3626	7419	+53
3627	6880	+50
3628	6335	+24
3629	5936	+24
3630	5611	+23
3631	5123	+34
3632	4823	+32
3633	4556	+31
3634	4017	+3
3635	3798	+2
3636	3657	+2
3637	3403	+1
3638	3233	+1
3639	2959	+2
3640	2435	+1
3641	2110	+1
3642	1895	+1
3643	1644	+1
3644	1474	+30
3645	1329	+27
3701	1060	+7
3702	804.3	−19.2
3703	733.5	+0.5
3704	627.7	+0.3
3751	332.6	+0.4
3752	133.1	+0.1
3753	127.8	+0.1
3901	123.5	+0.7
3902	117.5	+0.6
3903	116.6	+0.6
3904	114.7	+0.7
3754	115.7	+0.6
3755	111.5	+0.6
3756	107.4	+0.7
3757	105.3	+0.7
3758	102.9	+0.4
3759	105.8	+0.6
3760	104.3	+0.6
3761	101.9	+0.5
3762	99.2	+0.5
3763	96.1	+0.5
3764	94.2	+0.4
3765	91.9	+0.4
3766	90.8	+0.5
3791	97.3	+0.3
3792	95.5	+0.3
3826	117.1	+0.6
3827	114.9	+0.6
3828	110.8	+0.6
3829	108.6	+0.5
3830	106.4	+0.5
3831	109.2	+0.3
3832	107.7	+0.3
3833	105.3	+0.3
3834	102.5	+0.3

4.25% שגיא

סידרה	שער	שינוי בנק'
4101	361.2	+0.2
4102	145.2	+0.1
4103	139.5	+0.1
4104	135	+0.1
4301	135	+0.1
4302	127.9	— —
4303	127	+0.1
4304	124.9	+0.1
4105	109.9	−0.3
4106	106.9	−0.4
4107	103.6	−0.4
4108	101.7	−0.4
4109	99.5	+0.2
4110	98	+0.1
4201	124.3	+0.4
4204	115.5	+0.5
4205	113.2	+0.4
4206	109.8	— —
4207	112.7	+0.1
4208	111.1	+0.1
4209	108.6	+0.1
4210	105.7	+0.1
4211	102.4	+0.1
4212	100.8	+0.1
4213	98.3	+0.1
3212	205300	— —
3213	196200	— —
3214	185200	— —
3501	180200	— —
3502	182991	−309
3503	168774	— —
3504	168000	— —
3505	155800	+400
3521	155560	−40
3522	149500	— —
3523	139800	−1500
3524	140400	+300
3525	138000	— —
3526	137500	−500
3527	137000	−600
3528	130940	— —
3529	138450	−50
3530	134710	— —
3531	134550	— —
3532	130000	+250
3533	129600	−700
3534	122000	— —
3535	121700	— —
3536	121860	−840
3537	121700	— —
3538	114400	— —
3539	114200	−150
3540	114400	+400
3541	110000	— —
3542	109950	−450
3543	104300	−510
3544	104800	— —
3545	102105	+212
3549	96413	+208
3552	88452	+197
3554	88244	+204
3555	88244	+204
3546	102180	+553
3547	101949	+555
3548	101834	+556
3550	96477	+545
3551	96097	+549
3553	87897	+422
3556	83812	+487
3558	83650	+504
3559	80689	+489
3560	76327	+470
3557	84392	+574
3572	76644	+558
3561	76257	+546
3571	76042	+548
3573	79704	−366
3574	73494	−539
3577	73399	−352
3578	67804	−328
3575	73034	+42
3576	72827	+42
3579	67180	+38
3580	63091	+36
3581	57364	+32
3582	52890	+30
3583	48688	+62
3584	46280	+59
3585	43856	+57
3586	39744	+23
3588	39668	+22
3589	36218	+20
3587	39784	+105
3591	36234	+99
3592	36193	+99
3593	36131	+98
3590	36027	+115
3595	34309	+114
3594	34841	+19

5% מלווה פיתוח (בחירה כפולה)

סידרה	שער	שינוי בנק'
2001	151700	— —
2002	152400	— —
2003	146000	— —
2004	146700	— —
2005	138100	−1000
2006	137400	— —
2007	136000	— —
2008	134100	— —
2009	136000	−1100
2010	134300	— —
2011	132100	— —
2012	132000	— —
2013	132700	— —
2014	128200	— —
2015	127875	— —
2016	128500	+700
2017	131600	+2500
2018	130200	+500
2019	129100	+400
2020	125500	— —
2021	126050	— —
2022	118200	— —
2023	118100	+500
2024	110000	— —
2025	110500	+500
2026	110100	+600
2027	106000	— —
2028	109500	— —
2029	102500	+600
2030	102600	+600
2031	99400	— —
2032	101706	+56
2034	96104	+52
2033	95002	−1654
2035	87282	−1599
2036	87857	−1655
2038	83667	−1649
2040	80565	−1665
2037	85710	−268
2039	82696	−273
2041	75413	−1441
2052	71652	−1381
2051	77253	+37
2053	77238	+36
2055	71536	+34
2054	67296	−1384
2056	62299	−1333
2057	63771	+32
2059	58041	+30
2058	58704	+28
2060	54246	+27
2061	39298	−447
2062	35859	−420
2063	34179	−415

רמון

סידרה	שער	שינוי בנק'
7001	264.1	+0.8
7002	256	+0.8
7003	240.9	+0.8
7004	229.6	+0.7
7005	219.1	+7
7006	201.3	+2.4
7007	188	+2.4
7008	178.7	+2.3
7009	173.1	+2.2
7010	164.2	+3.3
7011	154.1	+1.8
7012	148.7	+1.8
7013	140.2	+0.4
7014	122.2	+0.4
7015	105	+1
7016	104.3	+0.9
7017	103.6	+1
7018	103.4	+1
7019	103.9	+1.1
7020	103.6	+1
7021	102.7	+1
7201	102.4	+1.5

גלבוע

סידרה	שער	שינוי בנק'
6101	13619	+33
6102	8296	+58
6103	7435	+69
6104	4887	+14
6105	6452	+13
6106	6253	+19
6107	6025	+19
6108	4294	+29
6109	4098	+26
6110	4027	+24
6111	3561	+23
6112	3260	+22
6113	2217	+1
6151	834.3	+7.2
6152	799	+7
6153	698.3	+1.7
6154	687.2	+1.6
6155	447.4	+1
6156	362.5	+0.9
6157	271.1	+0.8
6158	257.1	+0.8
6159	215	+2
6160	202.8	+1.8
6161	195.9	+1.7
6162	177	+0.8
6163	162.9	−1.4
6164	156.6	−1.3
6165	148.3	+2.4
6166	141.7	+0.3
6167	138.7	+0.3
6168	136.7	+0.3
6169	128	+0.3
6170	120.7	+0.3
6171	86.1	−1.1
6172	84.9	−1.1
6801	91.7	+0.7

ארנון

סידרה	שער	שינוי בנק'
2508	118	— —

צמודות זהב

סידרה	שער	שינוי בנק'
5 יהד	126	−0.7

100% מט"ח

סידרה	שער	שינוי בנק'
אל אפ	1285	+2
אלכים	211.7	−2.3
אלתא	1221	— —
אלטנס	2300	— —
דאיסקס	829	+4
תעד 84	96.5	−0.6
תעד 85	389	+21
גב הים	229.5	+0.5
דים הש	181.8	— —
כור	164	— —
כלל	441	— —
כלצמ ד	206.8	−1.2
כלצמ מ	287.8	−0.8
כלצמ י	329	−6
רח	119.1	— —
סול בנ	160.1	— —
תיקשס	217.5	— —

מדד/מט"ח

סידרה	שער	שינוי בנק'
בל.ת.	138.7	−0.1
דים הש	140.7	— —
כור	136.3	— —
כלל	174.5	— —
גב דים	139.9	— —
משא מ	132.7	−0.5
מבא מ	123.5	+0.5
משא מ	116	— —

טוס דיינרס
בתוכנית "דיינרס עדיף בחו"ל"

6 יתרונות ו-6 תשלומים

כשאתה יוצא לחו"ל אתה רוצה לנצל את כספך הממך בדרך הטובה ביותר. שלוף דיינרס זה עדיף בחו"ל.

● בלעדי! חיוב אחד לחודש ב-1 או ב-15 לחודש.
● אופציה: 6 תשלומים חודשיים שקליים על הוצאותיך בחו"ל (בריבית של 3% לחודש) במסגרת הקצבה אישית.
● כרטיס בינלאומי ל-3 חודשים וכרטיס מקומי חינם לשנה.
● אופציה: כרטיס להשכרת רכב חינם ותעריף השכרה הוא תעריף מיוחד.
● שרות הסעות מיוחד לשדה התעופה. כולל נשיאת מזוודות (בתשלום מיוחד).
● ארוח V.I.P בשדה התעופה במסגרת חדר האדמים של טרקלין השטיח האדום (בתשלום).

*כפוף לתנאי ההצטרפות לתוכנית ובתוקף עד 31.12.87

תענוג לנסוע בדיינרס

דיינרס קלוב ישראל בע"מ טל' 03-295858 שד' רוטשילד 61 ת"א.

מגיד כהן (יעקבסון)

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

המשרד לעניני דתות

אוזן קשבת — לב שומע

חייג

02-551000, 02-551009

בימים ראשון ורביעי

בין השעות 18.00—22.00

תיענה בנושאים ערביים ודרוזיים ובנושאים מעשיים טכניים וארגוניים הקשורים לשרותי הדת בישראל.

השרות ניתן לצבור ע"י המשרד לענייני דתות בסיוע תנועת אל־עמי

אחד ההרוגים ליד לטרון — איש משרד הביטחון

שמות שלושה מההרוגים בתאונת הדרכים בכביש ירושלים־ת"א, שנמסרו לפרסום: דוד סלקלמן, ישראל טופיל, אפרים סקל

(ע). איש משרד הבטחון ושלושה אנשים נוספים נהרגו בתאונת הדרכים שהיתה שלשום אחה"צ בכביש ירושלים־ת"א ליד לטרון.

שמות ההרוגים שנמסרו לפרסום אתמול הם: דוד סלקלמן (27) מכפר ויתקין, ישראל טופיל (39) מרמת־גן, אפרים סקר מכפר סבא ואדם רביעי.

חקירת המשטרה העלתה, כי פיצוץ בצמיג האחורי של רכב משרד הביטחון גרמה לסטייתו למסלול הנגדי ולהתנגשות חזיתית עם מכונית מסחרית פרטית שבאה מכוון ירושלים.

במכונית של משרד הביטחון נסעו אנשי התעשיה הבטחונית הישראלית.

איש משרד הביטחון הישראלי נהרג, כאמור, ואילו נהג הרכב נפצע באורח קל.

שלושת ההרוגים האחרים היו נוסעי המכונית המסחרית, השייכת לחברת הובלות פרטית.

"אם אין נשים בגוף הבוחר — אין 'עבודה' בקואליציה"

— הודיע סגן ראש עיריית תל אביב לשלמה להט, בהתקרב מועד הבחירות למשרת הרב הראשי האשכנזי

מאת חיים הנדוורקר

סגן ראש עיריית תל אביב נתן וולוך הודיע לראש העיר שלמה להט שאם תימנע השתתפות נשים בגוף הבוחר את הרב הראשי האשכנזי לעיר, תפרוש מפלגת העבודה מהקואליציה העירונית.

וולוך הוסיף כי מפלגת העבודה תתנגד לכל ניסיון לכפות עליה אי שיתופן של נשים ולהכתיב לה מי יהיו נציגי המפלגה בגוף הבוחר, כפי שמבקשים נציגי הדתיים והליכוד.

נציגי העבודה יהיו איפוא חביבה אבי גיא, לילי מנחם ויהו"כ דב בן מאיר.

ראש עיריית תל אביב שלמה להט אמר כי אינו מתרגש מאיומי וולוך. הוא חזר והדגיש כי הוא תומך בשיתוף נשים בגוף הבוחר את הרב.

במצב שנוצר, אמר, במעט אין ספק שלא יהיה רב אשכנזי בתל אביב. מועצת העירייה תחליט לכלול נשים, אמר, ואז, המועמד לתפקיד הרב ישראל לאו לא יציג את מועמדותו משום שהרבנים לא ישתפו פעולה אתו. להט אמר: "אני עצמי לא אתן לו להעמיד את עצמו לבחירה במצב זה. אם לא יוותרו הרבנים הראשיים מהתנגדותם לשיתוף נשים לא יהיה רב אשכנזי בתל אביב".

נהרסו בתיהם של 3 אנשי פתח שהורשעו בביצוע חבלות

הניחו מטענים בטרמפיאדה ליד אפרת ובסופרמרקט בירושלים ★ מאז ינואר הופעלו 26 צווי הריסה ואטימה

מאת אורי ניר
סופר "הארץ"

כוחות הביטחון הרסו שלשום בלילה שלושה בתים של צעירים מהכפר סעיר, צפונית מזרחית לחברון, אחרי שהורשעו בהנחת מספר מטעני נפץ במרוצת השנה שעברה.

שלושת הבתים שנהרסו שייכים למשפחותיהם של מחמוד, ג'מיל ועזאם אל־מטור, שהיו חברים בחוליה של "הפתח", האחראית להנחת מספר מטעני נפץ, ביניהם מטענים שגרמו לפציעתם של שלושה חיילים בטרמפיאדה של התנחלות אפרת בגוש עציון, ולפציעתה של אזרחית ישראלית בסופרמרקט בירושלים.

שניים מהשלושה, מחמוד וג'מיל אל־מטור, נדונו לעונשי מאסר ממושכים, והשלישי, עזאם, שהיה סטודנט באוניברסיטת בירזית, הצליח להימלט, ולא עמד למשפט.

המשפחות עתרו לבג"ץ נגד ההחלטה להרוס את בתיהם. העתירה נדחתה, ובתיהם של השלושה נהרסו.

מאז ינואר 1987 הופעלו 26 צווי הריסה ואטימה של בתים או חדרים שהתגוררו בהם תושבים מהגדה המערבית, שנאשמו או הורשעו בפעילות חבלנית עויינת.

בריונים פרצו לדירה של ערבים, היכו אותם והרסו תכולת הבית

שניים משלושת המותקפים מאושפזים בבית חולים ★ כמה אנשים, תושבי רמת עמידר, שם בוצעה התקיפה, נעצרו ★ גורמי משטרה: "פשוט פוגרום"

(ע). שלושה ערבים נפצעו שלשום בערב בידי בריונים שחדרו לדירתם ברמת־גן. השליכו אחד הדיירים מן החלון והרסו את תכולת הבית. שניים מקרבנות התקיפה מאושפזים עדיין בבית חולים ומצבם בינוני.

שלושה חשודים, בהם אם ובנה, נעצרו אתמול ע"י המשטרה כחשודים בהשתתפות בתקיפה.

החקירה העלתה, כי שלשום בשעה 6 בערב פרץ ויכוח בין אחמד עבדאללה בן 29, הגר בשכירות בדירה ברחוב החרמון פינת הגולן ברמת־עמידר לבין אשה בת 38, בנה בן 18 ואדם נוסף בן 40, הגרים באותו בנין.

עבדאללה, בן הכפר מרדה שליד טול־כרם, טען כי השלושה קשרו סוס ושרפו גדר והדבר הפריע לו. הם טענו לעומת זאת, כי הוא ירה עליהם אבנים. לאחר חילופי דברים, הסתיים הסכסוך, שעה קצרה לאחר שהחל.

לפתע, בשעה 10.30 בלילה, כשר היה עבדאללה בדירתו, יחד עם אחיו בן ה־20 וחבר נוסף בן 22 מהכפר מרדה שבא לבקרם, פרצו לדירתם בריונים והחלו להכותם ולהשחית את הרכוש בדירה. הבריונים הפליאו מכותיהם בשלושה, זרקו אחד מהם דרך החלון, שברו והרסו את כל תכולת הבית וניפצו שמשות של החלונות.

שלושת הנפצעים הועברו לבית החולים "שיבא" בתל־השומר. שניים מהם — עבדאללה ואחיו מאושפזים במצב בינוני. החבר שוחרר מבית החולים אתמול בבוקר.

בנוסף לשלושה שנעצרו לחקירה, ממשיכה המשטרה בחקירת אנשים נוספים ומנסה לאתר חשודים נוספים לשם מעצר.

כתב גל"צ ציטט אתמול גורמים במשטרה שאמרו כי היה זה "פשוט פוגרום" וכי המשטרה תטפל בפורעים כפי שהחוק דורש זאת, "מבלי להיכנס כלל לשאלה הלאומית".

"גומאדי" זועם בכלא; שמע שאשתו היתה במכונית עם איש מדור לשעבר

בת שבע אהרוני, הנשואה לגומאדי, מראשי חבורת הכרם, והבלש, העובד כיום כחוקר פרטי, נפצעו בתאונה בה נהרגה חיילת, בת אחותה של בת שבע, לפני שבוע ● הם טוענים כי יש ביניהם קשרים עסקיים בלבד ● החיילת שנהרגה היא בת עבריין שנרצח בתחילת שנות ה־70

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

בת שבע אהרוני, אשתו של רחמים אהרוני (גומאדי), מראשי חבורת הכרם, ובלש המשטרה לשעבר (כיום בעל משרד חקירות פרטי) מכחישים מכל וכל שמועות שנפוצו בתל אביב בשבועות האחרונים על קשרי ידידות כביכול ביניהם.

השניים נפצעו בתאונה בה נהרגה החיילת אלקה קליפצקי, כאשר נסעו יחד במכונית. התאונה אירעה ביום רביעי שעבר.

החוקר ובת שבע אהרוני טוענים כי יש ביניהם קשרי עסקים בלבד. אך אהרוני הכלוא (נשפט למאסר עולם בשל "הרצח הכפול" של עמוס אוריון ועזר כתן) זועם על הקשרים כביכול בין אשתו לבין החוקר הפרטי, שבעבר התפרסם כאחד הבלשים הידועים ורבי המעללים של היחידה המרכזית בתל אביב. ככל הידוע, התבקש החוקר על ידי אהרוני להשיג ראיות חדשות למשפט חוזר שאהרוני מבקש לקיים.

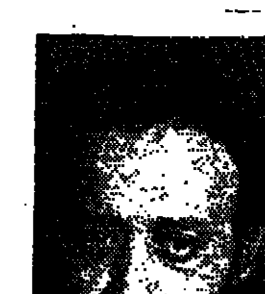

רחמים (גומאדי) אהרוני

בת שבע אהרוני־דנוך

"רכילות מרושעת"

ידידי החוקר טוענים ש"זו סתם רכילות מרושעת שמזהמת את האוירה". גורמים במשטרה, המכירים את הפרשה, אמרו אתמול כי גם להם לא ידוע על קשרים מיוחדים בין החוקר ואשת אהרוני, אך הפרסומים על כך עלולים להביא להתפתחויות בלתי רצויות. אהרוני עדיין נחשב כבעל מעמד בעולם התחתון ויש לו "חיילים" המבצעים את פקודותיו.

אשר לנסיבות התאונה, הושמעה אתמול הגירסה הבאה: החיילת אלקה קליפצקי בת ה־19, בתם של שרה דנוך (שהיא אחותה של בת שבע אהרוני) והעבריין עוזר קליפצקי שנרצח בתחילת שנות השבעים על רקע מאבקי כוח בעולם התחתון, היתה חברתו של שמעון זריהן העובד כחוקר פרטי במשרדו של הבלש המשטרתי לשעבר. זריהן נהג במכונית כשעימו היו קליפצקי ואהרוני, והם אספו בחיפה את החוקר שהיה שם לצרכי עבודתו ונסעו בשעת לילה מאוחרת לתל אביב. בכניסה לתל אביב איבד זריהן את השליטה והמכונית התהפכה.

לפני שנים מספר בקשה בת שבע אהרוני להתגרש מבעלה, אך בסופו של דבר לא יצאו הגרושין לפועל. בת שבע אהרוני המשיכה לבקר את בעלה בקביעות בכלא, ניהלה את עסקיו בחוץ ופעלה למען הקלה בעונשו. באחרונה הצטננו היחסים בין בני הזוג. לפני כמה חודשים מת בנם החייל מבולה.

בעולם התחתון ובמשטרה עוקבים עתה בדאגה מסוימת אחרי ההתפתחויות.

עו"ד זיו: "אם הנאשמת רוצה להחליף סניגור — אני רוצה להחליף נאשמת"

גיתית איזראלוב התחרטה על "פיטורי" זיו ("פליטת פה") אבל זיו התפטר; לא רוצה לחיות לפי קאפריזות של נאשמים ● סיפרה בחקירה נגדית: היו לי 12 פיאות

(ע). סניגורה של גיתית איזראלוב ביקש אתמול, עם שמיעת עדותה, להשתחרר מייצוגה.

בעבר ביקשה הנאשמת ברצח בעלה לפטר את סניגורה בנימוק שלא עידכן אותה בהליכי המשפט.

"אם הנאשמת רוצה להחליף סניגור, אני רוצה להחליף נאשמת", אמר סניגורה, עו"ד מאיר זיו. עו"ד זיו הסביר לשופטת חנה אבנור שאינו חי לפי הקפריזות של הנאשמים שאותם הוא מייצג, והוסיף: אם הנאשמת יכולה היתה לספר בהבל פה של חצי שניה שאני לא ישבתי אתה מספיק על החומר — דבר שהוא להלוטין לא נכון — ואם היא יכלה היתה לומר שלא הצגתי בפני בית המשפט מבריק, בשעה שלא היה כלל בחומר הראיות, ואם היא הצהירה שהעליבה גם ממנו שיחה טלפונית שניהלה עם בעלה משדה התעופה, אין ביכולתי להמשיך לייצגה כראוי.

השופטת פנתה לנאשמת וזו השיבה: "זו היתה פליטת פה שאמרתי בגלל שהתרגשתי. אחר כך התחרטתי על זה, אני מעריכה את עו"ד זיו, מתנצלת בפניו ומבקשת שיישאר".

עו"ד זיו עמד על דעתו להשתחרר מייצוגה של הנאשמת. בשלב זה החליטה השופטת אבנור, כי איננה משחררת את עו"ד זיו מייצוג הנאשמת, וזו נשקה בלחיו של סניגורה כאשר הסתיים הדיון.

בהמשך החקירה הנגדית ע"י התובע עו"ד אברהם טל, כשנשאלה על הפאה הנכרית שחבשה ואשר לא נמצאה, ענתה שהיו לה 12 פאות.

כשנשאלה ע"י עו"ד טל כיצד יתכן שהגיעה ממלון הילטון לקרלבע פאר ב־20 דקות השיבה: "אני הולכת מהר". התובע: "גם בעלך שסבל מברונכיטיס ספסטית, הלך כל כך מהר?" הנאשמת: "כן, גם הוא הלך מהר".

כשנשאלה מדוע ביקשה מעו"ד לביא, שהיה אמור לטפל בענייני הירושה, לבדוק אצל עו"ד נחמה רון אם נשאר בידיה עותק של צוואה, שממילא היתה מזויפת, השיבה הנאשמת: "פחדתי שאם יש העתק אצל נחמה רון, היא תגיש אותו ויתגלה שהוא מזויף, וזה יסכן אותי במשפט הפלילי".

מש' הבריאות יפנה 2000 חולים מהמוסדות הגריאטריים הפרטיים

הפינוי — בעקבות אזהרת המוסדות הפרטיים שיפנו, החל מה־28 בחודש את החולים

מאת דן סגיר
סופר "הארץ"

משרד הבריאות הודיע שהוא נערך לפינוי הקשישים המאושפזים בבתי החולים הגריאטריים אלה כדרישתם ממנו לפנותם עד 28 בח.ז.

האירגון המאגד 35 בתי חולים גריאטריים הפרטיים פתח לפני כשלשה חודשים במאבק להעלאת דמי האישפוז שהם מקבלים ממשרד הבריאות והעומד על 35 ש"ח ביום. הוקמה ועדה שבראשה עומד סגן הממונה על התקציבים במשרד האוצר, משה הבא, וחברים בה נציג משרד הבריאות ושני נציגי בתי החולים.

דיוני ועדה זו ניקלעו למבוי סתום ובהתערבות ועדת העבודה והרווחה של הכנסת הוסכם על מינוי בורר חיצוני מוסכם על הצדדים להערכת מחיר של יום אישפוז. כן המליצה הוועדה על מתן מקדמה בשיעור של חודש נוסף עד סיום עבודת הבורר. האוצר לא גילה נכונות לשלם מקדמה זו בטענה שאין תקדים לתשלום מקדמה ממשלתית לנותני שרות פרטיים בעת מו"מ על תעריפים.

בתגובה על הסירוב לתת להם מקדמה הודיע אירגון בתי החולים הגריאטריים למשרד הבריאות שהוא מתבקש לפנות את החולים עד 28 בח.ז. ומשרד הבריאות נענה לאתגר. תערך לפינוי הדרגתי של כ־2000 הקשישים לבתי חולים כלליים (שם מחיר יום אישפוז עומד על כ־200 שקל ליום), למוסדות גריאטריים ממשלתיים וציבוריים ולבתי קרוביהם תוך מתן סיוע כספי למשפחות אלה. הפינוי יתבצע בהתאם להרשאות של כל בית חולים פרטי. עד עתה לא פנה אף בית חולים פרטי לבוא לקחת ממנו את החולים המאושפזים בו.

תגובת בתי החולים

בתגובה על ההודעה של משרד הבריאות לגבי היערכות לפינוי החולים אמרו אמש באירגון בתי החולים הגריאטריים הפרטיים שהם מצפים שהדבר ייעשה עד יום א' לגבי כל 2000 החולים ולא לגבי חולים בודדים שיפונו בצורה סימלית. ליאורה רון, דוברת הארגון הוסיפה שבמקרה של פינוי בודדים, יפנו בתי החולים בעצמם את שאר מאות החולים, ובכל מקרה האולטימטום שלהם לגבי יום א' בעינו עומד.

הסכסוך בלוינשטיין נמשך לא מקבלים חולים חדשים

(ע). סכסוך העבודה בבית לוינשטיין נמשך זה היום התשיעי ובית החולים אינו מקבל חולים חדשים.

נזק רב נגרם לעשרות רבות של חולים קטועי גפיים המאושפזים בבתי החולים והמתינים לשיקום אינם יכולים לחזור לבתיהם כשהם תופסים מיטות מיוחדות במחלקות אישפוז.

סיכסוך העבודה בבית לוינשטיין החל לאחר שהוועדה המדעית המליצה להסיר את ההכרה במוסד כמכשיר מתמחים חדשים מכיוון שמנהלו אינו בעל תואר מומחה בשיקום.

מנכ"ל משרד הבריאות לא אישר המלצה זו, אך לצורך זאת החליט יו"ר רופאי קופ"ח להכריז על סיכסוך עבודה במוסד.

פרופ' ראובן אלדר, מנהל בית החולים, אמר, כי הוא חש צער רב על החולים הממתינים להתאשפז בבית החולים ומבקש את סליחתם על כי מלחמות מקצועיות בין הרופאים מתבצעות על גבם.

בית לוינשטיין משרת 80% מאוכלוסית ישראל הזקוקה לשיקום.

בימ"ש החזיר לבנו של דוד לוי את דרכונו

לבקשת המשטרה ביטל השופט את צו עיכוב היציאה מן הארץ שהוצא נגד יעקב לוי

(ע). בית משפט השלום בחיפה ציוה להחזיר לאלי (בן־דוד) לוי (27), בנו של סגן ראש הממשלה השר דוד לוי, את דרכונו, ולבטל את צו עיכוב היציאה מן הארץ שהוצא נגדו לפני כשבועיים.

שופט השלום כמאל חייר נענה לבקשת מפקד השלוחה הצפונית ביחידה הארצית לחקירות הונאה, רב פקד מיכאל מוכשוביץ שפנה לבית המשפט וביקש להחזיר את הדרכון ולבטל את צו עיכוב היציאה מן הארץ שהוצא לגבי אלי לוי אשר נחקר ע"י המשטרה כחשוד בקבלת משכורת פיקטיביות מהמועצה המקומית רמת־ישי.

רב פקד מיכאל מוכשוביץ טען ביום ב' בבית המשפט כי החקירה בפרשה זו הופסקה בשלב זה ע"י המשטרה בשל העברת הנושא לבדיקת גורם מוסמך אחר. השופט נענה לבקשה וציוה לבטל את צו עיכוב היציאה מן הארץ ולהחזיר לאלי לוי את דרכונו שהופקד במשטרה.

קק"ל בנתה 2 סכרים בדרום

מאת אלי אלעד

מיליון דולר, מכספי תרומות שאספה הדסה, הושקעו בהקמתם על ידי הקק"ל של שני סכרים חדשים לתפישת מי שטפונות בדרום הארץ.

על ערוץ נחל בוקר, ליד צומת שדה־בוקר משאבי־שדה, הושלמה באחרונה הקמתו של סכר לאיגום מים בקיבולת של כחצי מיליון מ"ק. הסכר מיועד לאפשר הרחבת שטחי חקלאות. אורך סוללת הסכר כ־80 מ' וגובהו כ־7 מ'. על ערוץ נחל עיון בערבה הוקם סכר גדול שקיבולתו עד 3 מיליון מ"ק מים. גובה הסכר 17 מ' והוא מיועד להעשיר את מי התהום באזור.

מפקדי 67 (מאל"מ ומעלה) ייפגשו מחר במוזיאון הארץ

(עש"ת). מפקדי מלחמת ששת הימים ייפגשו מחר ב־8 בערב לציון מלאת 20 שנה למלחמה.

המפגש יתקיים במוזיאון הארץ ברמת אביב, בהשתתפות נשיא המדינה, שר הביטחון, שרי הממשלה, הרמטכ"ל ואורחים רבים אחרים.

למפגש הוזמנו כל מפקדי צה"ל מדרגת אלוף משנה ומעלה, ששירתו בתקופת המלחמה, רמטכ"לים לשעבר, אלופי צה"ל במילואים, בעלי עיטורי גבורה, עוז ומופת מ־1967, מי שהיו חברי הממשלה ב־1967 וכן מי שהיו חברי ועדת חוץ וביטחון ב־1967, אלמנות מפקדים, משפחות שכולות חללי מלחמת ששת הימים. במפגש תשתתף גם הקבוצה הבכירה של צה"ל היום.

עורך את העמוד: יצחק לאור

האוניברסיטה העברית בירושלים
המכון לקרימינולוגיה
הפקולטה למשפטים

אוניברסיטת חיפה
בית הספר לעבודה סוציאלית

נעמת
המרכז למניעת אלימות במשפחה

יום עיון בנושא

אלימות בין בני זוג

יתקיים ביום שני, ב' בתמוז תשמ"ז, 29 ביוני 1987 בין השעות 9.00-19.00
בבנין סרומן הר הצופים האוניברסיטה העברית ירושלים

בתכנית:
9.00-10.00
הרשמה - בנין סרומן

10.00-11.15 ישיבת פתיחה
מקום: בנין סרומן
– פרופ' **סטיבן גולדשטיין**, הדיקאן הנבחר, הפקולטה למשפטים האוניברסיטה העברית.
– גב' **מאשה לובלסקי**, מזכ"ל נעמת, "אלימות בין בני הזוג: עמדות בצבור".
– ד"ר **צבי אייזיקוביץ** בית הספר לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת חיפה, "פרספקטיבה אקולוגית של אלימות בין בני זוג"
מנחה: ד"ר **לסלי סבה**, ראש המכון לקרימינולוגיה, האוניברסיטה העברית.

11.30-13.15
פאנל 1: **התנועה הפמיניסטית והתנועה למען נשים מוכות.**
מקום: אודיטוריום, בנין סרומן.

11.45-13.15
פאנל 2: **סוגיות אישיות וחברתיות**
מקום: בנין רוזנבלום, הפקולטה למשפטים, אולם 310

11.45-13.15
פאנל 3: **עמדת המשפט העברי**
מקום: בנין רוזנבלום, הפקולטה למשפטים, אולם 307

14.15-15.45
פאנל 4: **השירותים הקיימים**
מקום: בנין רוזנבלום, הפקולטה למשפטים, אולם 402

14.15-15.45
פאנל 5: **התגובה החברתית והמשפטית**
מקום: בנין רוזנבלום, הפקולטה למשפטים, אולם 315

14.15-15.45
פאנל 6: **גישות טיפול שונות**
מקום: בנין רוזנבלום, הפקולטה למשפטים, אולם 306

16.00-17.45
פאנל 7: **אכיפת החוק ע"י המערכת המשפטית**
מקום: בנין רוזנבלום, הפקולטה למשפטים, אולם 315

16.00-17.45
פאנל 8: **מערכת בתי משפט ודיני משפחה: ההשפעה על נשים מוכות**
מקום: בנין רוזנבלום, הפקולטה למשפטים, אולם 306

18.00-19.00 **דברי סיכום**
מקום: בנין רוזנבלום, הפקולטה למשפטים, אולם 302

ההרשמה בשעות 9.00-10.00 באוניברסיטת ירושלים הר הצופים בבנין סרומן. המחיר: 10 ש"ח.

מכון לבון לחקר תנועת העבודה
מזמין את הציבור
לערב עיון לזכרו של

שמואל מיקוניס

במלאת חמש שנים למותו

משתתפים: ד"ר מאיר פעיל
ראול טייטלבאום

דברי פתיחה: ירוחם משל יו"ר מכון לבון

קטעי קריאה: השחקן יצחק ברקת

ערב הזכרון יתקיים מחר, יום ה' 25.6.87 בשעה 19.30
במכון לבון, רח' נהרדעא 3 תל־אביב

אנשים ומחשבים

סידרת קורסים בבינה מלאכותית
קורס ראשון בסידרה

שפת
פרולוג

החל מ־2.7.87, 5 פגישות היקף: 40 שעות

לפרטים נא לפנות עוד היום
למרכז ההדרכה של אנשים ומחשבים
טל: 03-295148, 287560

"לא תארתי לעצמי שיש כל כך הרבה מה לראות במרכז הבניה"

מרכז הבניה הישראלי

'88

כל אחד ממאות האלפים שכבר ביקרו שם יגיד לכם זאת. אחרי הכל, איפה עוד תמצאו את הכל על הבית בבית אחד? החל בחומרי בניה, אינסטלציה וסניטציה, דרך מטבחים ומזגני אויר וכלה בריצוף, ריהוט למרפסת וגן ועוד.
אלפי מוצרים של יצרנים שונים, כולם מוצגים תחת קורת גג אחת.
עליך רק לבוא, להתרשם, לבדוק, להשוות ולהחליט.

חוגגים לבוא לבקר!

מרכז הבניה הישראלי
רח' האוניברסיטה 40, רמת־אביב

הארץ

יום ד' כ"ז בסיון, תשמ"ז
24 ביוני 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245־02, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־04, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

ילך נא להט עד הסוף

תיירים שהגיעו בימים האחרונים מחוץ-לארץ לתל-אביב יכלו לתמוה, בשל מה המליצו להם סוכני הנסיעות על ביקור ב"ישראל היפה". ערימות אשפה נתגלו לעיניהם בכל רחוב ועל כל מדרכה, מכלי-אשפה עוברים על גדותיהם ליד פתחו של כל בית, חתולים נוברים בתוכם וסביבם, והריח מתחרה עם המראה על פרס הכיעור. תושבי תל-אביב-יפו, להבדיל מהאורחים מחו"ל, רגילים מכבר להשבתת פינוי-האשפה. כמעט אין שנה עוברת בלי שביתה של עובדי מחלקת התברואה העירונית. מדוע חייבים האורחים לסבול מטרד זה שוב ושוב כל שנה?

נהגי מחלקת התברואה הם המשמשים הפעם לתושבי העיר מה טיב המכה המוקנה בכוחה הנטיבות בידיו של מי שמסוגל לשתק מערכת שלמה. אם אין מי שיסיע את המכוניות — אין לעובדי המחלקה האחרים במה לעסוק. פינוי האשפה מחצרות בתי-המגורים ובתי-העסק מותנה באפשרות לדחקה לתוך המכליות הממוכנות.

העירייה מוכנה להגדיל את שכרם של כל עובדי מחלקת התברואה בשיעור שלושה אחוזים, ואולם נהגי המכוניות תובעים לעצמם העלאה בשיעור שישה אחוזים. העירייה אינה מוכנה להפרדה זו בין שני סוגי העובדים. ובעצם, איזה צידוק יש להפלות לטובה את הנהגים לעומת יתר העובדים? מי שיתבונן בעבודתם, לא יתרשם בהכרח כי דווקא הנהגים הם הנושאים בחלק הקשה ביותר של המלאכה.

ראש עיריית תל-אביב, שלמה להט, אמר כי לא ייכנע לדרישות הנהגים וכי הפעם "ילך עד הסוף". רצוי מאד שמר להט אכן יעמוד בדיבורו ויסרב לשלם לנהגים יותר מאשר ליתר עובדי מחלקת התברואה. אין זאת הפעם הראשונה שראש העיר נאלץ להיעזר בקבלנים פרטיים לניקוי חוצות העיר: אם יעשה זאת שוב, אולי ישקול בכובד-ראש להנהיג, בצורתם הקבועה של הקבלנים הפרטיים, אותו "שינוי דראסטי בצורת עבודת הניקיון בעיר", שדיבר עליו שלשום.

אזרחי תל-אביב-יפו אינם חייבים להתנגסות כל שנה מחדש בתלאה זו שפוקדת אותם שוב בחמשת הימים האחרונים. הם זכאים לצפות מראש העיר כי ישוועם, אותו להטיה, מהצטברות הזבל שאינו מורחק ומזיהום סביבתם.

ערפאת: 242 — נתון בהסדר

מרכז האו"ם (ע"צ). מנהיג אש"ף יאסר ערפאת אישר שלשום, כי עודו רואה בהחלטת מועצת הביטחון 242 אחד הנתונים של הסדר שלום במזרח התיכון. ערפאת שיגר מסר למשתתפים בסמינר בשאלת פלסטין, שאורגן על ידי האו"ם.

לפני חודשיים דחתה המועצה הלאומית הפלשתינית, בוועידתה באלג'יר, את החלטה 242.

בסמינר שלו תמך ערפאת של כינוס ועידת שלום בין-לאומית. בסמינר הדן בהבנות לוועידת שלום בין-לאומית ובתפיסת הבעיה הפלשתינית בעיית הקהל של צפון אמריקה, משתתפים אישים שונים, ביניהם שר המשפטים האמריקאי לשעבר ראמזי קלארק.

הטעות של מפלי-הערבים

מאת גדעון סאמט

ראב אל עלאמין, מדוע היו צריכות לחלוף כמעט ארבעים שנה עד שערבי יהיה אצלנו הממונה על החינוך לערבים?

מי יבנה יבנה בית בתל-אביב? מי ישטוף היום את הצלחות במסעדות? מול שהשביתה הכללית של הערבים לא חלה גם על עובדי השטחים וכי בשבת רק יום אחד. מהר אפשר יהיה להדביק את הפיגור. היא לא תזיז כלום לאף אחד. האפליה הקשה של ערביי ישראל לא תושפע מספגן עשרים-וארבע השעות.

חבל. אני משתמש במלה הזאת, שתרגיז ודאי יהודים גאים רבים, מכיוון שהשובתים אומרים לנו היום מה שאנחנו צריכים לומר לעצמנו גם בלעדי מחאתם: טיב היחס שלנו לאזרחים הערבים הוא בעוכרנו לא פחות — ייתכן שיותר — מאשר בעוכריהם.

כאשר לא די בדבקות בעקרונות השוויון, הדרך המשכנעת לדבר על זכויות של ערביי ישראל היא באמצעות טובת היהודים. במסלול הפרטילאי של צדק לא נגיע רחוק. יש לנו כנראה בעניין הזה רוב בעד אלילת צדק שתותחניק. ובכלל אותו רוב עיקש וקצר-ראי אנחנו שומעים כל הזמן את הטיעון הרווח, הנזהרות, שלערביי ישראל מגיע יותר טוב עכשיו ממה שהיה להם בעבר, ואל להם לצפות ליותר מדי במדינת היהודים.

ראש הממשלה ניסח את הגישה הזאת — בעניין שכר הסטודנטים הערביים. אך הוא לא מתכוון רק אליהם — בטענה שיותר מדי טוב להם". רוצה לומר: שיגידו תודה על מה שהשיגו: גם זה מוגזם. אחרים אינם מסתפקים במלים. שלשום, למשל, באירוע שלא היה מקרי ומבודד, חטפו ערבים מכות רצח משכניהם היהודים ברמת-גן, בעיקר משום שעשו את הטעות הניסור להתגורר לידם.

אין צורך בהכברת דוגמאות. ערביי ישראל מופלים לרעה בישראל בכל התחומים האפשריים חוץ מאשר בתשלום מס-הכנסה, שממנו הם מתחמקים כנראה ביעילות רבה מזו של היהודים, והשירות בצבא שלא הוצע להם אף פעם. באיזו גאווה על הצהרות שלנו פורסמה השבוע ידיעה על מינוי פקיד ערבי לממונה על החינוך לערבים במשרד החינוך. יצחק נבון לוחץ את ידו של עלי חיידר מהכפר קרע, המחליף את הממונה הקודם, עמנואל קופלוביץ.

"ריבונו של עולם, ראב אל עלאמין, מדוע היו צריכות לחלוף כמעט ארבעים שנה עד שערבי יזכה אצלנו במשרה הזאת, איש שהוא לכאורה כל-כך מובן מאליו? משרדי הממשלה ריקים מפקידים ערביים במשרות בכירות. במשרד היועץ לענייני ערבים תמיד ישבו קופלוביצים. במשרדים שמרבים לעסוק במגזר הערבי — סעד, בריאות, חינוך, חקלאות — ערבים לא התקבלו אף פעם לתפקידים מרכזיים. הג'וב הכבד ביותר שהגיע אליו בעבר פקיד ערבי היה, נדמה לי, סמנכ"ל במשרד הסעד.

ויש, כמובן, אפליה של ערבים במתן שירותים ממלכתיים. זה יפה מאוד להצביע, שוב ושוב, על הנתונים, הנכונים כשלעצמם, בדבר השיפור הגדול בחינוך ובתחולת המים וברמת החקלאות, וכיוצא באלה הישגים. אבל זהו חלק בלתי נפרד מהאיכות הישראלית, רק מאמץ מיוחד, שאנשים באזור שבין חה"כ מקו-אבירוב, שילנסקי וכהנא היו מסוגלים להמליץ עליו, יכול לנתק את ערביי ישראל מהתנופה הכללית של הפרמזיה הישראלית.

לעומת זאת, לך למשל לכפר הענק, שהוכרז השנה עיר, אום אל-פאחם, ותיקלע לכחוחות המפגרים ביותר של הנוף הארצבאי בארץ: כן, כן, יש שם גם וילות שהערבים האלה העזו לבנות לעצמם. אבל הרחובות הם בית-שופכים פתוחים. יש עדיין כפרים ערבים שלא חוברו לרשת החשמל. אחרים לא חוברו כלל ליישובים. האפליה בביטוח הלאומי מוקרנת גם לעין האטומה ביותר.

* * *

הדוגמאות הללו פרוסות על פני כל הארץ. והאמת היא שגם מי שמעקם את אפו נוכח מחאות מי כאילו ערביי ישראל הם ציבור הערבים אינו מכחיש את קיומן. כיוון המחשבה של רוב "המחנה הלאומי" אצלנו הוא, שישראל היא מדינת היהודים ועל-פי סדרי העדיפויות שלה הערבים נמצאים — בצדק — איישם בתחתית התור. ולכן נוח לבעלי גישה זו להתפס לנוסח הקריאה לשביתה היום, שכלל תמיכה במדינה פלשתינית. אבל גם אלמלא הפיסקה הזאת לא היה משתנה מאומה בגישה המפלה, אשר מעדיפה לראות בערביי ישראל את חוטבי העצים ושואבי המים שלנו.

זאת טעות עמוקה ביחסנו אל האוכלוסייה הערבית, והיא אולי אינה פחותה בעצם עיוות-הצדק. הטעות מתנקמת ביהודים-המפלים עצמם. וחוסר הפרגון לצורכיהם ולזכויותיהם, עצימת עין מאינוסן של הבטחות מגילת-העצמאות, גסות-הלב הנגררת כלפי הערבים, המתחדדת אחרי כל אירוע רצחני — בתופעות האלה, האופייניות כל-כך לרוב הציבור בארץ, יש גרימת נזק ליישוב היהודי: הוא מגבר מעליו מיעוט גדול, שאין סיבה אמיתית לחשוד בנאמנותו או ברצונו לחיים משותפים.

זהו מיתוס שמטפח המחנה הלאומי כאילו ערביי ישראל הם ציבור אירידנטי הרוצה להתחבר אל אחיו בגדה ולטשטש את מדינת היהודים. כל המחקרים, כל ההתרשמויות של מי שנכנס אי-פעם ברצינות בעובי הקורה הזאת, מלמדים שאין זה כך. אבל במסך שניים-שלושה דורות של אפליה בוטה אולי יצליח גם הוא לערביי ישראל להגשים את נבואתו בעוצמת ניסוס הגובר בארצנו.

ביסוד היחס העוין, מסכני ולאומני, לערבים בתוכנו יש, כמובן, מרקם מסובך של פחדים. אי אפשר לעקור אותם סתם כך יותר מכפי שקל לשרש אנטישמיות. מכאן נובעת התנגדויות ההיסטורית להחזרת תושבי איקרית וכירעם, וזה המקור לאותו נפנוף-יד מזלזל, מלווה בהעוויית פנים, כתגובה נפוצה על טיעונים בעד שמירת זכויותיהם של ערביי ישראל.

אל מוחם ולבם של בעלי התגובות האלה אפשר, בחלק מהמקרים, להגיע רק אם ישוכנעו שטובת הציבור היהודי היא הדורשת הבנה למצוקות המיעוט הערבי. חברה אינה יכולה לנהל חיים בריאים אם יש בתוכה לאורך זמן מרכיב גדול שאינו נהנה מהזכויות שהיא מעניקה לשאר חבריה. יש שהבינו את האמת הזאת בהקשר של ישראל הגדולה והפלשתינאים בגדה, אך עדיין מסרבים לעכל אותה בלפי ישראל הקטנה והערבייה. כדאי לחשוב על זה היום כאשר רבבות אזרחים ותיקים, סמיד ועלי ימנעו מאתנו במחאה את שירותיהם.

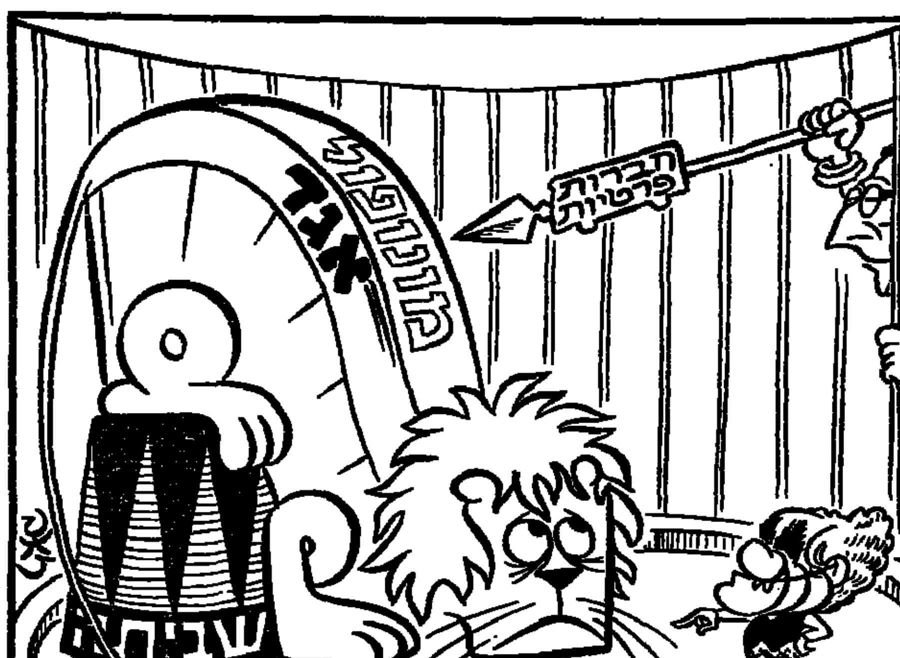

הרמטכ"ל בסבך הלביא

שומרון עומד בפני מצב מסובך כאשר מנסים להכתיב לו לרכוש מערכת נשק שאינו רוצה בה וגם היכן לקצץ בצה"ל

מאת זאב שיף

האם צריך הרמטכ"ל דן שומרון להגיש את התפטרותו במקרה שהממשלה תחליט, למורת המלצותיו האחרונות, על המשך פיתוח מטוס הלביא על חשבון תקציבו של צה"ל? אין זו שאלה רטורית. מי שהאזין לשומרון, כפי ששמעו השרים בכמה פעמים, יודע כי הרמטכ"ל מאמין באמת ובתמים שאם פיתוח הלביא וייצורו ייעשו על חשבון תקציב הביטחון, יישקע צה"ל ללא תקנה. תוכניות פיתוח אחרות בצה"ל יגוועו. צבא היבשה עלול להתנוון. צה"ל, לרבות חיל האוויר שיקבל את הלביא בשנות התשעים, לא יהיה מוכן לשדה הקרב העתידי. הפער האיכותי בינינו לצבאות ערב יצטמצם בצורה משמעותית והסיכוי שנוכל להפתיע את האויב בשדה הקרב יהיה קלוש ביותר. במלים אחרות, הפגיעה בצה"ל תהיה כזאת שיהיה אפשר לתקנה רק תוך מספר שנים.

אם הרמטכ"ל מאמין, וכך זה נראה, שזה התהליך הבלתי נמנע, האם עליו להסתפק באזהרה ואולי הוא צריך לומר שבמצב עניינים כזה אינו מסוגל להיות אחראי בפני הממשלה על ניהולו של צה"ל? זוהי גם שאלה עקרונית חשובה. מצד אחד לא ייתכן שהרמטכ"ל (במקרה זה גם סגנו וכל אלופי המטה הכללי) יכתיב לדרג המדיני. על הדרג המדיני מוטלת האחריות העליונה — הכללית — לכל ענייני המדינה, לרבות ביטחונה. כיום יכול הלחץ להיות בנוגע לפרויקט ביטחוני בעל חשיבות רבה ומחר אולי לחץ מיוחד כדי להשיג אישור לפעולה מבצעית. מצד שני בהכרעה אם לייצר את הלביא ועל חשבון מה ומי, ייקבע עתידו של צה"ל. זהו פרויקט שישפיע מבחינה כלכלית וביטחונית על בינינו המדינה.

צער חסר תקדים

זו שאלה שיש להפנות גם אל שר הביטחון. גם יצחק רבין רואה את הסכנות לצה"ל בצורה דומה, אם המשך הפיתוח והייצור יהיו על חשבון תקציב הביטחון. ההבדל הוא, ששומרון אינו בטוח שהלביא יהיה מטוס טוב כל-כך בסוף שנות התשעים, ואפילו יקצבו לצה"ל כספים נוספים הוא היה מבכר שלא להשקיע אותם בלביא, אלא למטרות ולפרויקטים אחרים. רבין לעומתו אומר שאם הממשלה תעמיד סכום נוסף, של כ-200 מיליון דולר מדי שנה, לרשות צה"ל (מזה כ-50–70 מיליון דולר ללביא), יהיה מוכן להמשיך את הפרויקט. כלומר, הוא מתנה את המשך הפרויקט בהשתתפות מתקציב המדינה, ולא רק הסתמכות על תקציב הסיוע הצבאי האמריקאי.

רבין לא סיכם עדיין את עמדתו בסיבוב הנוכחי של ישיבות הממשלה. אך בינתיים נקם צער חסר תקדים בתוך מערכת הביטחון. בעבר לא התירו לאלופים להביע ללא אישור מוקדם את דעתם בפומבי בנושא הלביא, כמו בנושאים אחרים. ולאלוף דרורי הערוד על מה שאמר ל"אם הלביא ימריא, צה"ל יקרקע". הפעם ניתנה רשות לכל — אלופים, קצינים אחרים, ראשי תעשיות ביטחוניות, ועד עובדים — לומר מה שלבם על הלביא.

מכתיבים את הקיצוצים

לדידו של שומרון המצב מסובך יותר מאשר אישורו של פרויקט שהוא וצה"ל אינם רוצים בו. מתברר כי השרים התומכים בפרויקט, ובראשם ארנס כמוביל המערכה, אינם מתכוונים ברובם לתמוך בהצעתו של רבין להגדיל את תקציב הביטחון בשביל הלביא. לכל היותר יש מהם שיסכימו לתת תוספת הנדרשת רק לפרויקט, לא לתקציב הביטחון. עמדתם היא: לביא — כן, אך על חשבון צה"ל, לרבות הוצאות הייצור.

זוו הנקודה הקשה. הם מוסיפים כי צה"ל צריך לקצץ בכל השאר, ואומרים בדיוק היכן לקצץ. כלומר, לא רק שהם אומרים לצה"ל לרכוש מערכת נשק שאין הוא רוצה בה בגלל הנסיבות שנוצרו, אלה גם מנסים להכתיב לו מה יהיה אופי הרפורמה שעליו לבצע ואילו קיצוצים לעשות כדי להפנות כסף ללביא.

האם הרמטכ"ל, שומרון או כל רמטכ"ל אחר, יכול לקבל שני ציוויים כאלה? אגב, מי שסבור כי קיצוץ בקיים בצה"ל היום יביא מהר את הכסף החסר לצורכי הלביא, טועה. גם כאן יש "מחיר סגירה".

ויכוח-אישי

מה שמתחולל לנגד עינינו הוא מאבק איתנים בין צה"ל לתעשייה האווירית, כשכל צד מפרש בדרכו שלו את צרכיה הביטחוניים של ישראל. שומרון התנגד להשתתפותו של מנכ"ל התעשייה האווירית משה קרת בישיבות הממשלה, בטענה כי נוצר כאן תקדים מזה; מאימתי מכתיבה אחת התעשיות את מדיניות הביטחון של ישראל ונוטלת חלק במאבק על הסד"כ של צה"ל? התעשייה האווירית ותומכיה טוענים כי הפיקוד של צה"ל אינו יודע מה הוא רוצה. המטכ"ל החליט בעבר על פרויקטים גדולים שנתגלו כבזבזניים ביותר ולא שימשו את צה"ל. פעם תומכים בלביא ואף מפרטים את תכונותיו הרצויות, לאחר מכן מתחרטים; פעם קובעים כי יידרשו 300 מטוסי לביא, לאחר מכן מדברים על 150, ולבסוף על 75.

על החלופות של צה"ל ללביא הם אומרים, ובצדק, כי היה צריך להציגן לפני ארבע שנים ולא היום כאשר הפיתוח הוא בשלבי סיום. גם שר הביטחון בפגישתו עם המטכ"ל אמר כי אל לאלופים לבוא בטרוניות, משום שהלביא נולד בחדר שבו הם יושבים.

לזכותו של שומרון יש לומר כי לא שינה את דעתו בעניין הלביא. הוא התנגד לפרויקט מלכתחילה. כך טען כאשר היה מפקד המפק"ם, בהיותו בחופשה ללא תפקיד. כאשר היה סגן הרמטכ"ל דרש להציג את עמדתו בעת הדיון בקבינט ב-1985.

המאבק על הלביא נושא זה מכבר אופי של ויכוח אישי להם בצמרת, שבו מעורבים מלבד הרמטכ"ל זה אלופים גם מנכ"ל משרד הביטחון, דוד עברי, מהתומכים הנלהבים של הפרויקט ומי שהביא לשינוי בתכניתו המקורית של ויצמן לבנות מטוס לביא קטן יותר. ספק רב אם יהיו התפטרויות בצמרת הביטחונית בעקבות החלטת הממשלה. אם יוחלט להמשיך בפרויקט, ייתכן שנהיה עדים לתרגילי סחבת שונים מצד צה"ל, העלולים לגרום עיכובים נוספים בהפעלת הלביא במערך מבצעי של חיל האוויר.

בסוגריים / מתי גולן

יחסנים נגד המשטרה

לא קשה להבין את כאבם של נציב שירות בתי הסוהר לשעבר רפי סויסה ושל סגן ראש הממשלה דוד לוי. כאשר בנך חשוד בעבירות פליליות, כאשר הוא נחקר או נעצר, הכאב גדול.

אבל לוי וסויסה אינם רק אבות. הם גם אנשי ציבור. עובדה זו אינה גורעת מזכותם, אולי חובתם, להעניק לילדיהם כל סעד שהם מסוגלים לתת כאבות. בשום פנים לא כאנשי ציבור. כאשר התברר לדוד לוי שהמשטרה כנראה איננה מתכוונת להגיש גיליון אישום נגד בנו, הוא השמיע את הדרישה כי שר המשטרה יחקור את פעולתה של היחידה לחקירות הונאה. רפי סויסה, שבנו נעצר בחשד של פריצות, אמר שהוא יודע כי המשטרה חייבת לחקור, אבל "באיזה שהוא מקום קיימת הרגשה שמישהו מתנכל לנו".

ההגירות מן הסוג הזה מדיפות ריח לא נעים של ניסיון להפעיל לחץ על המשטרה. אחרי הכל לוי וסויסה אינם האבות היהודים במדינה שבניהם נעצרים ונחקרים בחשד אמיתי או מדומה. לא שמענו מפי השניים טענות נגד המשטרה עד שבניהם שלהם נעשו מעורבים.

אפשר לבדוק את פעולות היחידה לחקירות הונאה. אפשר לבדוק את פעולותיה של כל יחידה. אולם לא כיום וכאשר היא מטפלת בבנו של דוד לוי. אדרבה, על כך שאין היחידה נוהגת מורא ומשוא-פנים במי יחסנים ובני משפחותיהם מגיעה לה טפיחה על השכם. בדרישות כזאת היא מעודדת היחידה לכך שלא תיהפך המדינה ללוונטינית, שבה כאבם וסבלם של אבות רגילים שווה פחות מכאבם וסבלם של אבות יחסים.

הבעיה היהודית של היפנים

מאת בני לנדאו

לוס אנג'לס

מה אנחנו בעצם יודעים על היפנים? לפני שנתיים, בעת שראש ממשלת יפן, יסוהירו נאקאסונה הגיע לקליפורניה, לוועידת פסגה עם נשיא ארה"ב, רונאלד רייגן, התקיים באחד מאולמות הסאנצ'ורי פלאזה תדרוך לאנשי התקשורת האמריקאית. כתבי הבית הלבן, לבושים חולצות פתוחות-צוארון ונעלי טניס, לגמו משקאות קלים, סיפרו בדיחות, תקתקו על מעבדי תמלילים, יצאו ונכנסו, עיינו בעיתוניהם ושוחחו בטלפון עם המערכת.

התדרוך התנהל באי-סדר רגוע ויעיל. באולם הסמוך בעוד אותה שעה תדרוך לכתבים היפנים וכשניגשתי להציץ מבט ספגתי הלם קל. כמאתיים איש, מכופתרים, מעונבים וכהי חליפות, המתינו בדממה מתוחה על המושבים הצפופים. אף אחד לא דיבר, איש לא זז ומעטים העזו לנשום. הם תפקדו כגוש מלוכסדיניים על פי קוד שונה ומוזר. זה היה די מבהיל. בבת אחת והתחוור לי כמה מעט אני באמת יודע על היפנים. עד כמה חייבת יפן להיות שונה מההימור הכמעט-אמריקאי המוענק לה במשודרי הטלוויזיה המקומיים.

דיווח קצר מטוקיו וחליפת מכתבים מתוהה בניו יורק טיימס חשפו לפני כחודשיים היבט לא פחות מפתיע של המצעה הכללית: אנטישמיות. רצוי מהר, כך מספרים לנו, של ספרים אנטי-יהודים הזול יורד בשנה החולפת ממכבשי הדפוס של ארץ השמש העולה. כולם דשים באותו נושא: היהודים זוממים להשתלט על העולם ולהרוס את יפן. ההון היהודי הבין-לאומי חותר לחולל משבר כלכלי חדש. היהודים מהווים אומה-מאחורי-הקלעים, חולשים על הגדולות שבחברות האמריקאיות והפכו את ארה"ב ל"מדינה יהודית".

ספרים ומאמרים אחרים שפורסמו לאחרונה עוסקים בתיאוריות קשר מורכבות, בפרוטוקולים יהודים, במזימות השתלטות ובעובדה שהיהודים הם שחוללו את פרשת הסורגיים ואת שערוריית השוחד במפעלי לוקהיד, שבעטיה אולץ ראש ממשלת יפן לשעבר להתפטר. בשלב זה, כך דווח, מופצים ביפן לא פחות מ-82 ספרים ששמם כולל, בהקשר כלשהו, את המילה "יהודי".

אחת מאותן יצירות שהוכתרו בתואר המסוכן "רומן אנטישמי" הוא ספרה של פומיקו קומאטני "פסח". בינואר החולף זכתה אסופת-הסיפורים בפרס ספרותי ונמכרה ב-140 אלף עותקים. "פסח" מתעד את מחשבותיה ואיבותיה של אשה יפנית, אם לילד פעוט ורעייה לסופר יהודי אמריקאי, המנתקת, במהלך ליל סדר סוער, את כבליה הסמויים, נוטשת את הבית, הבעל המשפחה ויוצאת מעבדות לחירות. במכתב ל"טיימס" טענה אשה יפנית אחרת, פומיקו פינגולד, כי בסיפור מוהלות אינה עזה ליהודים ולמנהגי דתם. "באוירה האנטישמית הגוברת ביפן," כתבה פינגולד, "חייב ספרה לאשר את הסטריאוטיפים המוטעים ואת הגרועות שבדעות הקדומות."

פומיקו קומאטני מכחישה. היא מתגוררת בפאסיפיק פאלאסידס שבקרבת לוס אנג'לס, נשואה לסופר היהודי ג'וש גרינפלד והיא אמו של ילד אוטיסטי בשם נח, שחייו תועדו על ידי אביו בספר ידוע שתורגם גם לעברית. "יפנים רבים," היא אומרת, "בעיקר אנשי עסקים נמוכי-דרג היהודים קוראים וכותבים סבורים שהם מתחכמים כיוון שיצאו כבר פעמים לביקור בחו"ל. מאמינים שג'ורג' שולץ וקאספר וויינברגר הם יהודים. גם רוקפלר ורוטשילד הם יהודים. מנקודת מבט זו קל מאד להוכיח שהיהודים שולטים למעשה בארה"ב. במציאות אין היפנים מכירים את היהודים כלל. אין להם כל מושג מה מייחד את היהודים מהאמריקאים ומה הקשר בינם לבין ישראל. הם בסך הכל מנסים לאמץ סגנון מערבי ובמסגרת זו קנו את ההגזה הרווחת שהיהודים הם גזע מנולח וקמצני היודע כיצד לעשות כסף. את התכונה האחרונה הם פשוט מעריצים. עתה הם מבקשים ללמוד מהיהודים כיצד להצליח בעסקים.

הספר "אם אתה מבין את היהודים אתה מתחיל להבין את העולם" נמכר ביפן ב-400 אלף עותקים. זהו ספר פופולארי מאד המקפיד לתקוע, כל עשור שורות בערך, את הפראזה "יהודי בין-לאומי". לבד מכך אין בו כלום." ג'וש גרינפלד, שחיבר גם את "הארי וטונטו", מכחיש שרעייתו כתבה מתחת לאפו ספר אנטישמי. "אם אשתי היא אנטישמית," הוא מודה, "זה הופך אותי לשמוק בין-לאומי."

גרינפלד, ששב לא מכבר מביקור בטוקיו, סבור שהבעיה חמורה יותר: ארה"ב הפכה למושבה יפנית. "היא מייצאת מוצרים חקלאיים ומייבאת מוצרים תעשייתיים — היא אינה שולטת עוד בגורלה הכלכלי. כל יתרונה על יפן הוא הממסד הבטחוני רב העוצמה שאת שרותיו שוכרים עתה היפנים במחיר הפרטי. "כשאתה מספר אותה," הוא אומר, "מתחילים לשים אליך לב. העולם אינו מודע לאנטישמיות בקנגנו האם היא אכן קיימת — לאיש לא אכפת. אבל כיוון שיפן הופכת בהדרגה לבעלת-הבית הכל מתמקדים בה יותר ויותר, וזוכות כל מגרעותיה להרגשה. כל עוד היו היחסים עם ארה"ב טובים — הגיישה היתה אמנית. משהתחדדו היחסים — היא הפכה לזונה. כעת הסתיימו השבועים המתפעלים והחלה הביקורת."

בעיה רצינית או בדיחה חולפת? — לא ברור. אבל העתיד מעורר חשד.

כמיליונרים החדשים בשכונה, חיים למעשה היפנים בתנאים קשים למדי. המזון יקר. הדיור יקר מאד. ערכו הגבוה של היאן מכביד בעליל על ההמון הנבער הבוחר להאמין כי יהדות ארה"ב אחראית לקשייה הכלכליים של יפן. הספרות האנטישמית, כך מדווחים לנו, משגשגת בזכות הקישור בין היהודים לבין הטסם של היפנים ממשבר כלכלי מתמשך ובא. אבל מי מרוויח לנה ולמה דווקא בעת שהיחסים בין ארה"ב ובעלת בריתה אכן מתחדדים? מה שבטוח: התופעה קיימת. לא מכבר ראה אור ביפן מדריך השקעות שנכתב בידי מנהל רשת מסעדות מקדונאלד במדינה. הספר נמכר ב-80 אלף עותקים. שמו: "הדרך היהודית לעסקים: משנגי העקרון לא יפסידו כסף".

על טעם ועובדות בפסטיוואל

מאת עודד קוטלר

נדמה לי שאין ויכוח באשר לחוסר הטעם והתכלית שבוויכוח על טעם וריח. מאידך גיסא, נשאלת השאלה אם יש מקום גם להתנצחות על אמיתותן של עובדות ועל מידת הצלחה בדיווח על מציאות שאפשרויות האינטרפרטציה לגביה מוגבלות. גם אם התשובה המתבקשת היא חיובית, הייתי מטיל בה ספק, משום שטבען של עובדות שהן מתכשות לעתים עמדות מגובשות ומכונות לדעות.

ברשימות ובדיווחים העקביים של מיכאל הנדלזלץ ועמיתיו מבקרי המוסיקה והמחול אני רואה תרומה חשובה לקוראי העיתון — אלה שבגנו באירועי הפסטיבאל ואלה שנשארו בבית עם הדיווח הכתוב. לכן חשובה כל-כך בעיני העמידה על דיוקם של כמה מן הנושאים שלהלן.

אם להתחיל דווקא בקוריוז, הרי שבאחת מרשימות הדיווח האחרונות שלו על הפסטיבאל בגור הנדלזלץ לדווח לקוראיו שנראה היה לו שהמנהל האמנותי הופיע באסיפת העיתונאים המסכמת של הפסטיבאל כשדעתו נתונה עליה. והרי, למשל, עובדה שקשה לו למבקר להוכיחה אך קשה לי, שבעתיים, להכחישה. אני יכול רק לציין, בקיסת חפץ ובהערמה, שדעתי אינה נוטה להיות זחוחה (בודאי לא במפגש כה מאיים עם עיתונאים ומבקרים), אף כי אינני מסוגל להסגיר את רגשותיי לכל המזדמן לאסיפת עיתונאים.

ביחסת הניכוי של הפסטיבאל

אבל, כאמור, זהו רק קוריוז ומשל. עיקרי טענותי הן בשני נושאים. בנושא אחד, הזהיר וכשנה ברשימתו, קבע הנדלזלץ שברבית האורחים המצטיינים שהיו בפסטיבאל אפשר היה להביא ללא עזרתו, ושלמעשה הובאו על-ידי אמרגנים. לא רק שאין זה מדויק, אלא אפילו אינו נכון כלל ועיקר. שום אמרגן מסחרי לא יכול היה להביא את "כרונך", לא לישראל וגם לא לאתרים מארצות תבל האחרות, רק מוסד ציבורי כפסטיבאל יכול היה לעמוד מאחורי ביקור אמנותי כה יקר ומורכב. ניסיונות קודמים של אמרגנים להביא את להקת פינה באוש עלו בתוהו, משום שחישובי רווח והפסד אינם יכולים לתפוס במקרה זה. הדבר נכון גם לגבי "ציד המכשפות", "התוסא ועתשור", "גן התענוגות הארציים", "מאמאבו", הקוורטט עם יו יו מא, הרקוויאם של מוצארט ושל סאליירי, "המלך דוד" להונגר ושאר תוכניות והדרמיציון ולכנסייה נתן הפסטיבאל גיבוי כספי חלקי, תוכניות הג'אז "מארבע רוחות", "גל באנה של הרוחות", תיאטרון הגייס מאוילנר על שתי הפקותיו, קיתאקיי, מבצע פיליפ פטי ועוד.

מניתי כאן כמה מתוך הגורמים הלא-מקומיים הגדולים שהפסטיבאל נשא על כתפיו. הבא לבדוק את הגורמים שהובאו בשיתוף עם אמרגנים — רביעיית טוקיו, "אילוף הסוררת", אנסמבל פיליפ גלאס והתזמורת ע"ש ליסט — יגלה שללא יוזמת הפסטיבאל וגיבויו הכספי לא היה אפשר לקיימם.

לא בזכות שיטות השיווק

נושא שני המופיע בשכיחות במדורי "כוכבים ומזלות" הוא האיזון התקציבי שאליו הצליח הפסטיבאל להגיע זו השנה השנייה. גם זו סיבה לביקורת. בעבר, כשפסטיבאל ישראל צבר הפסדים גדולים, ידעו אנשי התקשורת, בצדק, לבקרו על אי-יכולתו לכלכל את מעשיו, על שימוש בלתי מבוקר בכספי ציבור, על חריגות מתקציבו וכו'. והנה, בשנתיים האחרונות ידעה הנהלת הפסטיבאל לעשות את ההיפך: מצאה שיטות עבודה ושיווק מוצלחות, עמדה בהתחייבויותיה הכספיות, שמרה על כספי הציבור והכניסה מקופת הכרטיסים את החלק הנדרש כדי לאזנו. וגם על כך נדונה, כאמור, לביקורת בנוסח "זו אינה חוכמה גדולה".

באותו מטבע אפשר בהחלט לקבוע ש"זו כן חוכמה גדולה". קל להבין מדוע תבונת מכירה ושיווק אינה ראויה למחמאה, אך קשה להבין איך מתעלם הנדלזלץ מעובדה פשוטה ומכריעה: הכרטיסים, הנמכרים ב"שיטת שיווק מסויימת", נקנים על-ידי אורחים, צרכני אמנות מרחבי הארץ שאיש לא אנס אותם לכך. הם עושים זאת כבר שנה שנייה, משום שהם רוצים בפסטיבאל ומשום שיש בו מבחר הנראה בעיניהם אטרקטיבי וראוי לכספם. שום שיטת שיווק מוצלחת לא תעשה את פעולת הקנייה במקום האורח. משרדי הכרטיסים המסייעים היום ייסגרו מהר אם יתערער האמון של הציבור בפסטיבאל.

מידת ההשפעה

זוהי הזדמנות טובה להגיב גם על עניינים עקרוניים יותר, כמו מידת השפעתו של הפסטיבאל על התרבות הישראלית והרישום שהוא משאיר או אינו משאיר בה.

אי אפשר לקבוע אם יש או אין השפעה, אם נשאר או לא נשאר רישום — ואפילו ממחר יבוימו כל האופרות בישראל בתוך' ויזה של חול, סידרת עיבודים נוספת ליצירות דוסטויבסקי תועלה בקומה השלישית וגם "נסטסיה פיליפובנה" (עיבוד אחר של ויידה ל"האידיוט") שקדם ל"התוסא (ועתשור") תמצא את מקומה ב"צוותא-לה". עם זאת, אפשר לשער שקבוצות מצטיינות ומקוריות המופיעות בפסטיבאל עשויות לגרות אנשי מחול, תיאטרון ומוסיקה למחשבות מחודשות. תוצאות הגירויים הללו יתגלו, אם בכלל, אחרי זמן ממושך.

אני מבקש גם להפתיע ולומר שאני מקבל את השגותיו של הנדלזלץ בעניין הכללת גופים ישראליים בפסטיבאל רק אם הם אכן מוכנים להיערך להתנסות אמנותית בלתי שגרתית הראויה למסגרת הפסטיבאלית. "אמריקה" של פרנת וגרינדך בהשראת קפקא היא דוגמה מובהקת ליצירה שבית החינוך הטבעי שלה הוא באחד התיאטראות הרפרטואריים, שם היתה זוכה לטיפול הרצוי. לעומת זאת, הצעתו של הנדלזלץ שהמנהל האמנותי יהיה מעורב בעשייה ולא יסתפק במסעות לחו"ל, נראית לי ממש מהפכנית. לתומי חשבתי שאפשר לסייע ל"אמריקה" תוך כדי סיור באנגליה. זכור לי במיוחד יום בהיר אחד בצ'יצ'סטר, שם בתא טלפון ציבורי הריצו באוזני את המערכה השלישית ובעקבותיה הצעתי לבימאי לזרוק אותה כולה ולהסתפק בשתיים...

ולבסוף משהו לגבי הרישא של רשימתו של מיכאל הנדלזלץ, המתייחס — גם בכותרת — לאורכו של הפסטיבאל. הקורא צריך לדעת שאורך הפסטיבאל משפיע לרע רק על מנהלי הפסטיבאל, עובדיו, שבבין של המרכז לאמנויות הבמה ועל המבקרים. עייפותם של אלה מובנת לי. אך הצופים — זמן ממושך מגמש את מצבם ונותן בידיהם אפשרויות בחירה מגוונות יותר. הרי אינם צופים ביותר מאשר 4–7 אירועים. כאן מתקיים כלל פשוט ומוכר: הנאתם של הצופים צרכני האמנות היא עבודה מפרכת המעמסה לעייפה על כתפי המבקרים. גם עליי, הצריך עוד להתיישב ולהגיב על עבודתו של מבקר.

נותרו 4 ימים עד חרפת הבריאות!

ביום ראשון 28.6.87 יפונו 2000 זקנים חולים מבתי החולים הסיעודיים הפרטיים.

בתי החולים דורשים ממשרד הבריאות שלא לנהל מאבק נוסף על גבם של זקנים חולים!

על משרד הבריאות לדאוג מיד לקיום אנושי ומכובד
ל-2000 זקנים חסרי אונים בבתי החולים הפרטיים
לפחות כפי שזוכים להם זקנים חולים
בבתי החולים הציבוריים של משרד הבריאות.

לא ניתן יד לפגוע בכבודם של זקנים חולים.
ארגון בתי החולים הסיעודיים הפרטיים

هكذا من الأصل

אביב פולני (ה')

בחיפוש אחר שורשים

מאת לאה פורת

התיירים הישראלים באים לפולין לא רק לראות מחנות השמדה ★ הם באים גם כדי לגלות את העיירות שבהן נולדו, גדלו וחיו הוריהם, ומשם הביאו לארץ דרך חיים אופיינית

בית הקברות היהודי בוורשה. מן השרידים המעטים בפולין המעידים על עולם יהודי שהיה ואיננו עוד. המקום ממשיך לשמש את הקהילה היהודית הקטנה בעיר

ישראלים, ולעניין זה גם יהודים ממקומות אחרים בעולם, אינם באים לפולין לצרכי תיירות, או נכון יותר לא רק לצרכי תיירות. הם גם לא באים רק כדי לראות מחנות השמדה. הם באים כדי להתחקות אחר שורשיהם — שלהם או של הוריהם. בין המבקרים בפולין לא ימצאו דווקא את אלה שעברו את השואה על בשרם. עבור אלה הפגישה עם אדמת פולין ששימשה בית הריגה גדול ועם המצבות היא טראומטית מדי. באים יותר בני הדור השני של ניצולי השואה, או כאלה שהוריהם עזבו את פולין ערב המלחמה. באים לראות מקרוב מאין הם צמחו. להם יותר קל להתמודד עם הביקורים במחנות המוות. להם גם אולי כואב פחות לראות את הבתים שבהם התגוררו פעם בני משפחותיהם וכיום מתגוררים בהם אחרים, זרים.

רוב הישראלים הבאים לפולין יודעים בדיוק לאן הם רוצים לנסוע. הם באים עם שמות של ערים ועיירות, לפעמים גם עם שם רחוב ומספר בית. תאמינו או לא — הגילוי הזה של הבית, הרחוב, השכונה והעיירה משם צמחת, אתה או הוריך, הפגישה הזאת עם המקום, שלפעמים מתגלה כמקום עלוב, מוזנח ושבוזאל, היא חוויה מרגשת מאוד. אולי מפני שהגישה למקומות אלה היתה בלתי אפשרית במשך עשרות שנים ואולי מפני שהפגישה הזאת מגלה לך פתאום המון דברים שידעת על קיומם ורק עכשיו הבנת מעיין צמחו.

קחו למשל אותה כפריה פולניה שפגשנו בדרכים, עם מטפחת על ראשה והלוק נטול שרוולים מעל בגדיה. והרי כך בדיוק התלבשו הסבתות שלנו ואולי גם האמהות שלנו, שנים רבות לאחר שעלו לארץ. וכל המאכלים האלה, שבטבורנו כי רבה חשבנו תמיד שהם יהודיים, אך עתה מתברר לנו שהם פשוט פולניים — הבורשט והקרעפלאך, הוולוקשן מים יוזי, הפאלאצ'ינקס והקארטופלאך. כן, וגם השמיכות העבות עם הכרים הגדולים. מאיפה הביאו אותם לארץ, לשרות השתי במזג האוויר, אם לא מפולין? ומה עם כל המלים הפולניות שהתגבבו לשפת האידיש של הורינו — הפאטעלע, הקולדרה, הקולביה, הרישניצה ועוד ועוד.

מגנון גרמני

כשעזבתי את עיר הולדתי רטיבור (שהיתה חלק מגרמניה, כיום שייכת לפולין ושמה שונה לרציבוז) הייתי בת שנה וחצי. אינני זוכרת מאומה משם. אבל הייתי סקרנית לראות את המקום שבו נולדתי ובו חיו הורי שנים רבות. נסעתי לשם מקרקוב במכונית פרטית של ידידים פולנים, במשך שלוש שעות, ממש. הביקור בעיר הזאת היה מהולל חוויה. דימיתי לראות עוד עיירה קטנה בנוסח מנדלי מוכר ספרים, אך ברגע שנכנסתי לעיר הבנתי כמה טעיתי. שהרי זאת היתה עיר גרמנית וסגנון הבנייה בה שונה לחלוטין. בזמנו חיו בה הרבה יהודים. היום אין זכר ליהודים וגם לא לגרמנים שחיו בה. תושב קשיש שזוכר מעט גרמנית מן התקופה שלפני המלחמה ידע להצביע בדיוק על המקום שבו עמד בית הכנסת שנהרס בליל הבדולח. כיום יש שם גינה, אלא מה? גם בלודז' יש גינה במקום בית כנסת, וכך גם במקומות רבים אחרים.

את הבית שבו גרנו לא הצלחתי לזהות. התרשים שקיבלתי מאחי, שהיה יותר מבוגר כשעזב את העיר, לא היה בו כדי להובילני למקום. הרבה השתנה שם. אבל גם כך היה הביקור מרגש עבורי.

ביקור עצוב מאוד היה לי בלודז', העיר השנייה בגודלה בפולין. בעיר זו נולדו הורי ושם עברו עליהם שנות ילדותם. לודז' היא עיר תעשייתית, אפורה ומכוערת. אומדים את מספר היהודים הגרים בה כיום ב־500. איש אינו יודע אל נכון את המספר לאשורו. כ־100 יהודים הם הזקנים או לבית הכנסת מגיעים בשבת בערך 20. בית הכנסת שאינו אלא שטיבל קטן ומשרדי הקהילה נמצאים באולכה (רחוב) זכורה בבניין הכי מכוער ומוזנח שראיתי מימי.

במשרד יש מטבח עלוב, שחור מפיח ופולניה קשישה (לא יהודיה) מבשלת [illegible] ליהודים [illegible]

וגם לתיירים יהודים, כמוני, למשל כשביקשתי לבדוק את מקום קברם של הסבים והסבתות שלי. מכל השמות שמסרתי נמצא כרטיס רק של אחת הסבתות. תמורת השירות הזה התבקשתי לתרום לא פחות מ־20 דולר. ראש הקהילה, יהודי בשם מינץ, כמעט עיוור, דורש את התרומה במפגיע מכל תייר. הוא טוען שהכסף דרוש לשיקום בית הקברות בלודז'. כל המעמד הזה היה מאוד בלתי נעים ומבחינתי היה זה עוד גילוי לעליבותם של היהודים, שארית הפליטה בפולין.

בבית הקברות היהודי בלודז' לא היתה כל אפשרות לגלות את מיקומו של הקבר המבוקש. המקום מוזנח, המצבות מקצתן נפלו, עשבים גדלים פרא, שכנים מהסביבה באים לשם עם כלביהם. אם אמנם יש כוונה לשקם את בית הקברות זה יצריך השקעות כספיות עצומות. אם כבר, מוטב היה להשקיע את הכסף באנשים החיים.

פליבסק מתנות לארמה

לבעלי, שמוצאו מהעיירה רוזוודוב שבגליציה, האירה ההצלחה פנים יותר מאשר לי. לאחר נסיעה מייגעת של כמעט ארבע שעות, מקרקוב, הגענו לעיירה חדשה גדולה יחסית בשם סטלובה וולה (תרגום מילולי — "כוח רצון של פלדה", והשם מסמל את כוח הרצון של העם הפולני), מתברר שהפולנים הקימו שם עיר חדשה, בנו בתי שיכון מכוערים והפכו את רוזוודוב לפרבר של אותה סטלובה וולה. [illegible]

שכיום נטועים בה עצים ובעבר היה המקום קירה. הבעייה היתה למצוא את הצד שבו עמד הבית. רגע של מבוכה. אתנו נמצאת גם גיסתי — אחות בעלי — וגיסי. גם היא אינה זוכרת. פתאום צץ רעיון. לשאול איפה תחנת הרכבת. אשה מבוגרת, העוברת במקום נשאלת על כך והיא מצביעה לכיוון מסוים. בעלי זוכר בביטחון כי מתחנת הרכבת אל הבית היה צריך ללכת מצד שמאל. תוך דקות אחדות מזהה בעלי את הבית ללא צל של ספק. גיסתי אינה בטוחה. "הנה החנות של סבא וכאן על אדן החלון הייתי יושב ומסתכל החוצה על השלג. וכאן בחצר היתה באר. המשאבה עדיין כאן. כאן השתובבו ברווזים והייתי רודף אחריהם".

גיסתי מסתכלת מסביב עדיין באי אמון. דיירית צעירה נכנסת לבניין הצמוד לבית. כשהיא שומעת את מבוקשנו היא מציעה לנו לדבר עם הדודה שלה, שהיא ובעלה הם בעלי הבית. תחילה יוצאת הדודה, מחייכת באדיבות, אך אינה יכולה לעזור. בעלה, גבר כבן 60, שומע מפי בעלי וגיסתי שהם באו מישראל וזה הבית שבו נולדו. בעל הבית, ללא היסוס, אומר: "אם כך, אתם הילדים של הופרט".

ברגע זה כמו נדלק חשמל באוויר. בעלי מחוויר מהתרגשות. גיסתי פורצת בבכי. עכשיו כבר אין ספק. הם יודו את הבית. גם בעלי הבית נרגשים, אך עדיין חשדניים. בעל הבית מייד מרגיע ואומר שאם באנו לבקש כסף — אז אין לו. מרגיעים אותו ואומרים לו [illegible]

עשו כאן אינסטלציה חדשה, חפרו בחצר וגילו כלי־כסף. מכרתי אותם ובניתי בית חדש".

זה היה כבר מעל ומעבר. הסיפור על כלי הכסף שהוחבאו בחצר הבית בטרם ברחו דיירי היהודים לרוסיה, מפני הגרמנים, היה ידוע היטב במשפחת בעלי. אם היה מישהו מבני המשפחה הרחוקים שלא האמין לסיפור, בא הגילוי של בעל הבית והוכיח שהסיפור הוא אמיתי. בעל הבית ודאי ידע שאין אפשרות לתבוע אותו. מייד לאחר המלחמה כשחזרו בני הבית ממקום גלותם ברוסיה, הגיעה אחת מבנות המשפחה וזה ומכרה במהירות את הבית. היא קיבלה סכום כסף לא גדול. אבל שמחה שקיבלה בכלל משהו.

לאחר המכירה מיהרה לקרקוב שם שהו כל בני המשפחה שסעדו את האם החולה. כעבור חודשים אחדים נפטרה האם ונקברה בבית הקברות היהודי בקרקוב. את הקבר שלה הצלחנו לאתר כשביקרנו בקרקוב.

בעלת הבית בעיירה רוזוודוב עמדה על כך שנשתה קפה אצלה, ואף הזמינה אותנו לבוא לביקור נוסף ולשהות אצלם יותר זמן. שתינו קפה ואחר כך יצאנו לרחוב. הוא נראה כמו חלק מתפאורה לסרט של מנדלי. תמיד חשבתי שרחובות כאלה קיימים רק בסרטים. עכשיו אני יודעת שרחובות כאלה קיימים במציאות, אך יהודים כבר אין בהם.

מה שלמדו בבית הספר

כיום גם אין מה שימשוך יהודים לפולין. לא התנאים הכלכליים ולא האנטישמיות שעדיין קיימת שם. ואם אני מזכירה אנטישמיות, הנה סיפור שחווינו על עצמנו. זוג פולנים, ושניהם אנשים משכילים ותרבותיים, ביקשו שנספר להם על הדת היהודית. סיפרנו. אחר כך ביקשו שנספר להם על חוקי הכשרות. הסברנו להם גם את זה. אחר כך שאלו מה זה כשר לפסח. התחלנו להסביר וכשהגענו לנושא המצות, ביקש הגבר לגלות בקיאות ואמר: "צריך שיהיה במצות דם של ילד נוצרי, אחרת זה לא כשר, נכון?" אשתו התפרצה ונזפה בבעלה: "מה אתך", אמרה. "זה בכלל לא נכון". על שאלתי מנין שאב את המידע הזה, השיב האיש: "זה מה שלמדנו בבית ספר". מדריך הקבוצה הפולני ששמע את הסיפור השתומם מאוד. לדבריו, אדם משכיל היה צריך לדעת שזה לא נכון. אם משכילים בכל זאת "מתבלבלים" למה אפשר לצפות מהאנשים הפשוטים?

שלושה וחצי מיליוני היהודים שחיו בפולין היוו כ־10% מכלל התושבים בה. הם היו מפוזרים על פני כל המדינה ב־960 ישובים — בערים גדולות ובעיירות קטנות ושכונות אל. אבל בערים הגדולות היה שעור היהודים הרבה יותר גבוה מן הממוצע. כך, למשל, חיו בוורשה 380,000 יהודים, שהיוו כשליש מאוכלוסיית העיר, בלודז' חיו 250,000 יהודים, בקרקוב חיו 54,000 יהודים ובלובלין חיו 40,000 יהודים. בכל המקומות האלה נטלו היהודים חלק חשוב בתחומי הכלכלה, המסחר, התרבות והמדע. את נוסף לחיי קהילה משגשגים. מכל אלה נשארו רק זכרונות ומעט מאוד שרידים. למשל, "תיאטרון יהודי" בוורשה אבל זה לא תיאטרון יהודי מפני ששחקניו להוציא אחד או שניים אינם יהודים ולשמוע אותם זה בדיוק כמו שגוי מדבר אידיש. ראינו שם הצגה בשם "חלומות" על פי מנדלי מוכר ספרים. זה היה כמו חיקוי פתטי להצגות הגדולות מהימים של אידה קמינסקה.

יש האומדים את מספרם של היהודים שנותרו בפולין לאחר השואה ולאחר כמה גלי אנטישמיות ב־5,000 אבל גם המספר הזה אבוד בשבילנו. היהודים החיים היום בפולין הם או זקנים עריריים או נשואים נישואי תערובת או סתם מתבוללים. הזקנים לא יעלו לארץ וצאצאיהם של הצעירים לא ידעו מה זאת יהדות, מלבד יוצאים מן הכלל. את המצב תאר יפה נציג ישראל בפולין, מזה 6 חודשים, מרדכי פלצור: "הביאו אותי לכאן כדי להיות עד לגוויעתה של היהדות בפולין".

(כתבה אחרונה בסדרה)

השכרה בעיניים

חור בכיס

מאת אברהם טל

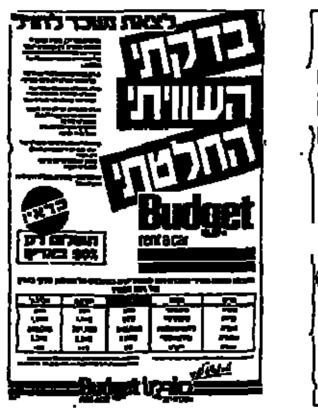

בימים האחרונים משתוללת בעיתונים מלחמת מודעות בין שתי חברות להשכרת רכב — אויס ובאדג'ט. המאבק נטוש על כיסם של הישראלים היוצאים הקיץ לחו"ל. שתי החברות מפרסמות טבלאות השוואה: לפי אויס — אויס הזולה ביותר; לפי באדג'ט — באדג'ט הזולה ביותר. מי משקרת? שתיהן אומרות בדרך כלל אמת — אבל לא רק אמת, ובוודאי לא את כל האמת.

מי שרוצה להבין את העניין לאשורו צריך לעשות דוקטוראט במחירוני החברות ובמודעותיהן. לא עשיתי דוקטוראט — אלא רק מיני קורס ראשוני. אבל גם תוצאות מחקר כזה יכולות לחסוך בלבול מוח מהנוסע הנבוך.

במקום הקודמה: באדג'ט מציעה תעריף אחיד לכל תקופת השכרה של 7 ימים ומעלה, ואפשרות לשלם 80% מהמחיר בחו"ל — קרי, 80% ללא היטל שירותים מיובאים של 15%. אויס מציעה שלושה תעריפים שונים ולתקופות השכרה שונות. מ־3 ימים ומעלה, אבל לצורך פישוט העניין נעסוק בשני תעריפים בלבד, שנקרא להם לשם הקיצור התעריף הגבוה והתעריף — נכון, הנמוך. כדי לזכות בתעריף הנמוך יש לשלם את דמי השכירות ואת מע"מ חו"ל (בין 0 בשוויץ ל־33.3% בצרפת) מראש בארץ; כדי לשלם בארץ 50 דולר בלבד וכל השאר בחו"ל — יש לשלם את התעריף הגבוה.

יש בתעריפים אלה דברים מוזרים. למשל: בתעריף הנמוך של אויס יש לשלם בארץ את מע"מ־חו"ל, כשהוא מחושב על התעריף הגבוה. למה? אויס טוענת כי כלפי החברה בחו"ל והאוצר הגרמני, הצרפתי, האיטלקי וכו' היא גובה את התעריף הגבוה — ועליה להעביר מע"מ בהתאם. ההפרש הוא על חשבון העמלה שלה. שיהיה כך; כל זמן שהלקוח הישראלי יודע מראש למה וכמה גובים ממנו — אין לנו טענות. שהאוצר הגרמני, הצרפתי האיטלקי וכו' יבדקו אם הכסף הגבוה כמע"מ מגיע לקופתם.

לא תמיד החברות מייחסות זו לזו במודעות ההשוואה את התעריפים הנכונים. הדבר בולט במודעת אויס: היא מייחסת באופן שיטתי ל"חברה שמפרסמת כיום טבלאות השוואה", כלומר לבאדג'ט, מחירים מנופחים. לטענת אויס מחירים אלה מבוססים על המחירון של באדג'ט. אבל מסתבר שלבאדג'ט יש מחירון מעודכן. שאויס עדיין לא הצליחה לשים עליו יד (תעריפיו מתפרסמים גם במודעות באדג'ט).

מצד שני, אויס מייחסת לעצמה במודעה שלה במקרים אחדים תעריפים נמוכים מתעריפי המחירון התקף. הסבר שלה: נכון שכרגע, ועד 15.7.1987, עומד בתוקף המחיר הגבוה שבמחירון, אבל ב־16.7 ייכנס לתוקף מחיר נמוך יותר, ומי שמתעניין היום בתעריפי השכרת רכב — מעניין במחיר שיהיה ב־16.7, ולא במחיר שהיה עד אז. נרגע, בשביל־מודעה שבשוליה כתוב "אמינות בפרסום", זה הסבר רחוק (מצד שני כותרת המודעה היא "עובדים עליך השכרה בעיניים" — וזה נכון).

אבל כל זה אינו מסביר איך שתי החברות זולות זו מזו בעת ובעונה אחת. ובאמת איך? פשוט מאוד: באדג'ט משווה את התעריף האחיד שלה לתעריף הגבוה של אויס. אויס מייחסת את התעריף הנמוך שלה — לתעריף לא מעודכן וגבוה מדי של באדג'ט וראה לעיל. אז מה הפלא ששתיהן הזולות ביותר?

אחרי שאמרנו כל זאת — איזו חברה כדאית יותר? זה תלוי בהרבה דברים. נתחיל בשאלה עדינה: מעניין מטבע החוץ שאתם נוטלים עמכם לחו"ל? אם אתם נאלצים לרכוש אותו בבנק ומשלמים היטל 15% — אין יתרון לתשלום דמי השכירות בחו"ל (במקום לשלם היטל מט"ח — תשלמו היטל שירותים מיובאים). אבל אם יש לכם מטבע חוץ נטול־היטל (מפרצים אישיים, מהכלכלות או — פוי — מהשוק הפלילי, הרומני, הגרוזיני או העיבצי?) — יש יתרון ממשי לתשלום דמי השכירות בחו"ל. כלומר בלי לשלם כאן היטל שירותים מיובאים על דמי השכירות. יתרון זה שווה אצל באדג'ט 12% מעלות ההשכרה.

אצל אויס תזכו ליתרון מסוים רק אם תשלמו את התעריף הגבוה, ולכן באופן עקרוני באדג'ט בעלת התעריף האחיד (20% בלבד בארץ) כדאית יותר.

אחרי תיקונים שונים הגעתי למסקנה, שהתעריף לשבוע של באדג'ט זול יותר גם כשמתעלמים מבעיית ההיטל של 15%. אבל תעריפי אויס הולכים ויורדים (בחישוב ליום) ככל שמתארכת תקופת ההשכרה, ולתקופות ארוכות יותר, נניח 21 או 30 יום, יש ארצות שבהן תעריפי אויס נמוכים יותר. אבל הם לא נשארים בהכרח נמוכים יותר, כאשר מביאים בחשבון את הצורך לשלם באויס היטל שירותים מיובאים — תנאי לקבלת התעריף הנמוך. מסובך? אז כדאי גם לדעת, שהתמונה יכולה להשתנות כליל כאשר מביאים בחשבון את האפשרויות ו־תעריפי החזרה של רכב לתחנות שונות מאלה שממנה נלקח.

עכשיו אתם סחרחרים ומבולבלים לחלוטין, ולכן הגיעה זמנה של העצה הגואלת: שכחו את המודעות, שכחו כל מה שנכתב עד כאן, ואל תעזו לנסות ולערוך את החשבון בכוחות עצמכם על סמך מחירונים וטבלות השוואה. לכו לאויס, חביבי, ובקשו שיערכו לכם חשבון פרופורמה מלא ומדויק של עלות ההשכרה האופטימלית לפי צרכיכם — ארץ יעד, סוג מכונית, משך השכרה, מקום החזרה, משם שימו פעמיכם לבאדג'ט, ובקשו אותו דבר בדיוק. גם אז אין זה בטוח שתעשו את העיסקה הטובה ביותר (מה עם הרץ, יורופקאר והאחרים), אבל יש לפחות סיכוי שלא תתפסו בשערות הראש כאשר תשמעו בשובכם ארצה איזה "דיל" פנטאסטי עשו השכנים — בחברה המתחרה.

סידרת קומיקס ושמה איידס

מאת אסתר בלווה

מעצב גראפי וסטודנט לרפואה חברו יחד כדי להפיק סידרה חינוכית בת ששים שקופיות. שבה, בעזרת קריקטורות, הם מסבירים את מחלת האיידס לילדים

כיצד מסבירים את מחלת האיידס לילדים, מבלי לגרום להיסטריה? מה עושים כדי להבהיר להם מהי תסמונת כשל חיסוני נרכש? מהי אוכלוסיית סיכון של מחלה שהולכת ומקבלת מימדים של מגיפה?

נסים יחזקיהו הכין קריקטורות על נושא האיידס לתוכנית הסברה יחודית במינה, המועברת בימים אלה בשני בתי ספר יסודיים בירושלים. נסים, סטודנט לעיצוב גראפי באקדמיה לאמנות "בצלאל", חבר ליגון שנקר, סטודנט לרפואה חברתית של בית החולים הדסה והאוניברסיטה העברית, והתוצאה — סידרת ששים שקופיות, שהוצגה באחרונה בכינוס בינלאומי לרפואה במדריד וזכתה להתעניינות מרובה.

נסים יחזקיהו: קונגרס במדריד

"את כל המידע על האיידס תרגמנו לשפה שהיא יחודית, מעניינת ולא מאיימת: שפת הקריקטורות. הסגנון מזכיר קומיקס", אומר נסים יחזקיהו.

איור של נסים יחזקיהו המדגים הידבקות במחלת האיידס (צילום: רחמים ישראלי)

ה"רומן" של נסים עם הקריקטורות נמשך כבר 12 שנים. בגיל 14 התוודע אל הקריקטורות של "זאב" (יעקב פרקש) ומאז, לדבריו, הוא "נבעל" על הנושא. הוא שלח מכתב הערצה לזאב בצירוף ציור מפרי עטו והיה משוכנע שלא ייענה. כעבור ארבעה ימים קיבל מכתב מזאב שזימנו לפגישה.

"את הפגישה הגורלית אני זוכר כאילו אירעה אתמול", מספר נסים, "זאב הראה לי עבודות שלו וציין שקריקטוריסט צריך לא רק יד טובה אלא גם עין חדה, אוזן קולטת, מחשבה מהירה וידע נרחב. הוא בחן קריקטורות שלי, טפח לי על השכם ואמר: 'תמשיך בדרך הזאת ותצליח'. מבלי שידעתי, הוא דיבר בשבחי באוזני עורך שבועון 'מעריב לנוער' ומאז ועד גיוסי לצה"ל רשמתי קריקטורה שבועית קבועה בעיתון."

במסגרת השירות הצבאי עסק נסים יחזקיהו בעבודות גראפיות. באותה תקופה שימש קצין חינוך בשריון והיה רכז מערכת "במחנה" במשך שנה וחצי. עם תום השירות הצבאי, עלה להתגורר בירושלים והחל ללמוד עיצוב גראפי. לפני שלוש שנים החל להתערב בעולם הרפואה, בסידרת שקופיות שעשה בנושא רציני — תינוק מבוגר. פרופסור יוסף שנקר, מנהל המחלקה הגינקולוגית של בית החולים הדסה עין כרם הציע לו את הרעיון. הוא הכיר בצנעת נסים, על הנושא והפיק סידרה שזכתה לשבחים רבים בארץ ובעולם. עם רעננד כזה החל נסים לשתף פעולה עם יגון בסידרה אחרת, שנושאה הוא המערכת ההורמונית של האדם. כאשר הוחלה היסטריית האיידס הציע יגון לבנות סידרת חינוך שתהיה מיועדת לילדים ובני נוער. השניים ישבו יחד שעות רבות, ליקטו מידע בנושא, העלו רעיונות, והתלבטו לא מעט. הם חיפשו סמל למחלה ולבסוף החליטו על האות A האנגלית. אותה הפכו לסמל הוא הרע. לאות הוא חיבר פרצוף, לא מאיים ביותר. התוצאה דמות העומדת על שתי רגליים ומחזיקה בסכין. דמות זו מככבת בכל הסידרה. האות T מהאנגלית נבחרה לסמל בסידרה את הוא הטוב.

בימים אלה הסידרה מוצגת לניסיון. התלמידים מגלים רצון לדעת. הם שואלים שאלות מבלי להיות נבוכים. יגון ונסים מקווים שהסידרה תשולב במערכת השעות של כל בתי הספר. ועד למסע ההסברה הבא, נסים ממשיך ללמוד, לעבוד כעורך גראפי של עיתון הסטודנטים "פי האתון" ושל עיתון מינהל הסטודנטים "כאן". כמו כן, הוא מפרסם קריקטורות מדי שבוע בתחום המוניציפאלי במוסף הירושלמי של "ג'רוזלם פוסט" ובכתבת השבוע בעתון. הספק לא קטן לגבי צייר בן 26.

הקיטש של אתמול הוא האוונגרד של היום

מאת גילי מנדס

כורסה מרשת פח שחורה, בריק מבריק ועמוד יוני שתיק עם כותרת וכסים, שאפילו לדברי בעליה היא "שיא הקיטש", מהווה אחד מארבעה פריטים המרכיבים מערכת ישיבה בתוך מגורים חיפני. הכורסה הזו, שנועדה להדהים ולהפתיע, משתמשת בצורות ובתכנים מהעבר הרחוק ומשלבת אותם עם חומרים מההווה. אם בעבר הלא רחוק נדחו צורות כאלה על ידי התכנון הפונקציונאלי שגרס כי הצורה תלויה בפונקציה, הרי כיום פונים המעצבים, דווקא הצעירים שבהם, דוגמת מריהלן גרינפורד הפריסאית שעיצבה את הכורסה, אל המאות הקודמות להשראה.

את הפינה משלימים שלושה פריטים השונים לגמרי זה מזה. הם נועדו לערוך את רושמה של הכורסה: ספה מצופה בעור שחור, בקווים ישרים ורקים, ספסל צרפתי מעוץ, ושולחן מודרני מסיבית צבועה בשחור.

בריאות עכשיו

ממדף הספרים

אין פלא שבאחרונה אנו מוצפים בהרבה פרסומים על שיטות ריפוי שונות ומשונות, על מרפאים ורופאי פלא. יש בציבור (ולא רק בארץ) מודעות גדולה לבריאות, והוא מוכן לקנות כל שיטה חדשה שמתפרסמת. רבים מנצלים זאת לעשיית הון, בעוד הציבור מבולבל ונבוך, שהרי כל שיטה סותרת את האחרות.

על רקע כל הפרסומים המבלבלים, ספרו החדש של פרופסור עזרה זהר בריאות ללא אמונות תפלות (הוצאת זמורה ביתן) הוא כמשב רוח רענן. לקורא ששבע מכל ה"שיטות" למיניהן בא הספר להשיב סדר על כנו. ראשית מבהיר זהר כי אין בנמצא מונח הנקרא "רפואה קונבנציונאלית", שכן מי שמשתמש במונח זה מרמז על כך שיש רפואה לא קונבנציונאלית, שלאמיתו אינה קיימת כלל. ישנה רפואה המבוססת על מדע, ולעומתה ישנם מרפאים ורופאי פלא. האחרונים, אומר זהר, שייכים לעולם האמונות התפלות. הבעיה היא שהרפואה אינה מצליחה תמיד לפתור את כל הבעיות. המחבר אינו מתחמק מעימות עם הבעיה הזאת. הוא אינו מפרט את ההישגים העצומים של מדע הרפואה בכל הזמנים, כדי להוכיח את הצלחותיו האדירות. די לו אם יאמר כי "רופאים עדיין רחוקים מלדעת ולהבין הכל. יותר על כן, הם טועים ושוגים לפעמים. אך תמיד הם יודעים יותר טוב ממרפאים למיניהם ורופאי אליל במסווה מודרני, המכתיבים איסורים והיתרים שאין להם כל בסיס מדעי".

אפשר להבין כי הסיבה העיקרית לכך שאנשים נמשכים למרפאי הפלא, כפי שמסביר אותם זהר, היא העובדה שלרפואה המקובלת אין תשובה לכל הבעיות. לכך יש להוסיף את הסיפורים והשמועות העוברים מפה לאוזן על ההומיאופת או הרפלקסולוג שריפא את הדודה של השכנה. ההמונים ממהרים לרוץ אליהם. זהר מפקפק בתוצאות הטיפול של מרפאים אלה, וטוען כי קיימת אפשרות שהחולים מרגישים יותר טוב, אך לא נרפאו. עוד הוא מדגיש כי לסוגסטיה כוח רב בשיפור הרגשת החולה, ומכך בעיקר שואבים המרפאים את כוחם.

לדעת המחבר יש סיבה נוספת שבגללה נמשכים האנשים למרפאי הפלא. הם אינם מבינים מה הם הגורמים המביאים להופעתן ולהתפתחותן של המחלות הקשות, ואינם מבינים על מה מבוססת הרפואה המודרנית את המלצותיה. הסיבה לכך היא שרופאים עסוקים, ולא תמיד זמנם פנוי לתת הסברים הדרושים. לעומתם, מרפאי הפלא מוכנים להשיב על כל שאלה (גם אם תשובתם אינה מבוססת) וזה מה שהחולים מבקשים.

אחרי שהמחבר מסיים לבוא חשבון עם כל "המרפאים ורופאי האליל" למיניהם, הוא מתמקד במטרה העיקרית לשמה נכתב הספר — כיצד להיות בריא ללא דעות קדומות ואמונות תפלות. הוא מתייחס בפירוט ובלשון מובנת לבעיות המטרידות את הציבור הרחב, כגון מחלות לב, לחץ דם, סרטן, ספורט, עישון, אלכוהול, השמנה, דיאטות ועוד. המחבר מנפץ הרבה אמונות תפלות ומנסה לפשט את הדברים. צריך לעשות דיאטה? אמנם כן, אבל אין לספור קלוריות וגם אין צורך לשנות מנהגי אכילה. יש להתמקד בהגדרת כמויות השומן המתאימות

זהר: גם רופאים טועים

של המזון. כך לגבי המבקשים לעסוק בספורט. עליהם לדעת כי עיסוק בספורט מקדם בריאות טובה, אבל לא צריך להגזים בפעילות, ובעיקר יש להיזהר מהגזמה בגיל מבוגר. באשר לבעיית המתח — זו אינה תופעה שנולדה בתקופה המודרנית. גם בחברות פרימיטיביות היו אנשים שרויים במצבים של מתיחות. אמנם מסיבות שונות מאלה של היום. באשר לבעיית המלח — רצוי לא להרבות באכילתו, אבל אין סיבה להימנע מהתפריט. גם באשר לאכילת ביצים קיימת הגזמה. לא צריך להרבות באכילתן, אבל מי אמר שצריך להחרימן לגמרי? עישון יש לאסור, ובאשר למזון באופן כללי (הספר מתייחס בפירוט לסוגי מזון שונים) — פרופ' זהר ממליץ לאכול אוכל מגוון ככל האפשר, לא להגזים בכמויות, כי מיזור לא של שום, ולהימנע מהיצמדות לדיאטה המבוססת על מספר קטן של מצרכים.

לאה פורת

לאכול אותה בגדול

"...ההתפעלות מהכמות המדהימה מפנה את מקומה להתפעלות מהטעם. בשר עגל מצויין שסופק במקצועיות ורוכך כהלכה. "הדיישף" במקרר בטמפרטורה של כאפס מעלות, ושהה שם לפחות שבועיים...

בשר באיכות כזו ובכמות נדיבה שכזו לא פוגשים הרבה במסעדות ארצנו, ואולי בכלל לא...

מי שלבו וקיבתו שרויים לבשרים טובים על האש — המקום הזה ברחוב מגדלי — מומלץ".

מעריב, מרץ 87

נגיסה אחת תשכנע אותך

steak house WHITE HALL

רח' מגדלי 6 תל־אביב. טל. 03-249282

هكذا من الأصل

בדין ובצדק / צבי הראל

צו המצפון של סניגור

עו"ד דוד מקרין (51) הוא עורך־דין פלילי העוסק בייצוג נאשמים המואשמים בעבירות פליליות חמורות במיוחד: עבירות רצח, סמים, רכוש ובעבירות אחרות. בחודשים האחרונים היה מקרין שרוי במתח רב. הפעם עמדה יוקרתו למבחן לא בתיק שגרתי, אלא הופנו נגדו אישית והאשמות חמורות ביותר שיכול לקוח להאשים בהן סניגור. הלקוח טען, כי מקרין לחץ עליו לעשות עיסקת־טיעון עם התביעה, ולהודות באשמה בעוד הוא, הלקוח, טוען בעקביות לחפות מפשע. עוד טען הלקוח, כי מקרין הפעיל עליו לחצים בהסבירו לו, כי אם לא יסכים לעיסקת־הטיעון ולא יודה, הוא עלול לקבל 15 שנות מאסר בפועל.

מקרה מיוחד זה היה באחרונה לנושא שיחה בין פרקליטים במזנון בית המשפט בתל־אביב במיוחד בקרב עורכי הדין העוסקים בתחום הפלילי.

המדובר באשם שהאשם בכתב האישום המקורי ביבוא של יותר מ־13 ק"ג הרואין. לפי עיסקת־הטיעון, הוחלט למחוק את כמות ההרואין וכן את מספר טיסותיו לחו"ל שנועדו — לטענת התביעה — ליבוא הסם המסוכן. עוד נקבע בעיסקת־הטיעון, כי לאחר שהנאשם יודה בכתב האישום המתוקן (ללא ציון כמות הסם) תבקש התביעה מאסר בפועל של שש שנים. שופטת בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, ד"ר קטוריה אוסטרובסקי־כהן, לא אימצה את עיסקת־הטיעון וגזרה על הנאשם שבע וחצי שנות מאסר בפועל.

שיקוליו של מקרין להמליץ ללקוחו להודות ולהסכים לעיסקת־טיעון היו טיב הראיות נגד הנאשם. נגד הנאשם היו הודאות מוקלטות, סימנים לנסיעותיו התכופות לחו"ל, וסכום של 23 אלף דולר שנמצא אצלו ללא הסבר.

בערעור לבית־המשפט העליון החליף הנאשם את מקרין בעו"ד דוד יפתח. עו"ד יפתח ביקש להחזיר את המצב לקדמותו, לאמור: לבטל את ההרשעה והעונש ולהתחיל בבית־המשפט המחוזי מחדש, בפני שופט אחר, את משפטו של הנאשם. לחלופין ביקש יפתח להקל בעונש המאסר בפועל (שבע וחצי שנים) שנגזר על הנאשם. בית־המשפט העליון הודיע שבגלל חשיבות העניין יצרפו מקרין והתובעת, עו"ד שרה רוזן, תצהירים.

בתצהירו סתר מקרין לחלוטין את האשמותיו של לקוחו לשעבר. וכך כתב: "בכל נסיבות העניין ראיתי חובה לעצמי להמליץ בפניו (בפני הנאשם — צ"ה) לקבל את עיסקת־הטיעון, שאם לא כן הייתי מתעלם מחומר הראיות ומועל בתפקידי ובחובתי המקצועית. הברירה, די ההחלטה הסופית היו והשארו בידי המערער, ובידיו שלו בלבד. די המערער התבקש למסור בין היתר של ניהול המשפט (שמיעת הראיות, על הסיכון המגלוה לכך), לבין עיסקת־טיעון. ידוע היה לנאשם והבהרתי לו זאת שוב ושוב, כי אני מוכן לנהל המשפט, לשמוע הראיות ולהילחם על חפותו אם כך יורה לי. המערער שקל והכך בדעתו ובסופו של דבר בחר בדרך של עיסקת־טיעון".

בסיכומו של דבר קבע השופט גבריאל בך (לדעתו הצטרפו השופטים ד"ר משה בייסקי ואברהם חלימה), כי חומר הראיות נגד הנאשם היה מאוד משכנע, וניתן להבין בהחלט מדוע המליץ עו"ד מקרין שלא לדחות את עיסקת־הטיעון ואין לפקפק בכנות דבריו כפי שניתנו בתצהיר. השופט בך מצא מקום להוקיע למקרין שעשה בעבור הלקוח את הרע במיעוטו. כמו כן כתב השופט בך, כי הוא אינו רואה מקום להתערב בעונש שגזרה השופטת אוסטרובסקי־כהן שלא היה מוגזם לחומרה.

לכאורה נראה כי אין סיבה לבוא בטענות אל עו"ד יפתח. הוא ייצג לקוח שאמר מה שאמר, והרי מישהו היה צריך לייצגו בערעור לבית־המשפט העליון. מאידך גיסא נשמעה במסדרונות בית־המשפט ביקורת קולגיאלית על יפתח, במיוחד כאשר מדובר בשני עורכי־דין הנפגשים לעתים קרובות בבית־המשפט במסגרת עבודתם היום־יומית. האם סניגור, בשם לקוח, יכול להגיד הכל? האם לא נדרשת ראיה ממשית להעלות טענה חמורה כזאת?

בתגובה אמר יפתח, כי לא היה לו עניין לפגוע במקרין ובשעתו כאשר הדבר עלה על הפרק הוא פנה למקרין, שלא התנגד לנוסח הזה של הערעור ותגובתו נמסרה בתצהיר לבית־המשפט העליון. יפתח אמר עוד, כי לו היה במצבו של מקרין היה עושה כמוהו. כלומר: ממליץ ללקוח על עיסקת־טיעון. זאת בהתחשב בכך שהשופטת אוסטרובסקי־כהן היא, לדעתו, שופטת מחמירה.

יפתח מבקש להדגיש, כי בנוהג שהנאשם היה מורשע לאחר ניהול משפט הוכחות רגיל באשמה של הברחת 13 ק"ג הרואין, הרי גם העונש שנגזר עליו השופטת היה בשבילו בבחינת עיסקת־טיעון טובה. עוד אמר, כי מי שמותח עליו ביקורת מהחיבט הקולגיאלי צריך לזכור כי השיקול לנסות להוציא אדם זכאי גובר על השיקול החברי. באשר לטענה של ראיה ממשית שהניעה אותו להגיש את הערעור בנוסח שהוגש, משיב יפתח, כי להוציא את הודאתו של הנאשם, בשל עיסקת־הטיעון, הרי הוא אינו מודה באשמה עד עצם היום הזה.

הסגת גבול עיתונאית

לפני ימים מספר הרשיע בית־המשפט המחוזי בתל־אביב את העיתונאי יוסי היימן מ"חדשות" בעבירה של הסגת גבול. בכך קיבל בית־המשפט המחוזי את ערעור המדינה על זיכוי של היימן בבית משפט השלום (היימן, שיוצג על־ידי עו"ד מיבי מוזר, זכה בבית משפט השלום גם מעבירה נוספת של תקיפה המחוזי המתיר זיכוי זה).

האירועים המופיעים בכתב האישום קשורים לסדרת מעשי האנס שאירעו בשעתו בצפון תל־אביב. התביעה טענה נגד העיתונאי כי הוא טיפס על אדן חלון של אחת הנאנסות (שלא היתה בדירה) כדי לשחזר, בעזרת צלם, את אופן חדירתו של האנס. התובעת עו"ד נורית אחיטוב טענה עוד, כי העיתונאי פתח את התריס ואף החדיר ראשו לחלל שבין התריס לבין זגוגית החלון. היימן לא יכול היה לראות את הנעשה בתוך הדירה, כי הזגוגית לא היתה שקופה. התובעת טענה, כי התריס נפתח שלא ברשותה של המתלוננת, שהעידה שאם היו מבקשים ממנה לעשות זאת לא היתה מסכימה. לטענתה, היא גם עזבה באותו זמן את דירתה כדי לנתק כל קשר עם עיתונאים, שמיהרו לכל מקום שבו נודע להם כי האנס האלמוני (שלימים הורשע) ביקר בו.

יוסי היימן: "המסורה הקדושה"

שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב ישראל גלעדי, שלדעתו הצטרפו השופטים צבי הכהן ובלאנס קיי, כתב את הדברים הבאים: "כל אדם סביר יכול היה להבין כי בכניסה כזו היתה לפתות עלולה לגרום 'אינוחות' למתלוננת, שנאנסה לילה לפני כן ורגישותה באותה עת היתה רבה. ללא ספק גם המשיב (הנאשם) בהכרתו פנימה הבין זאת. ברם 'המסורה הקדושה' שהציב לעצמו לפרסם כתבה מצולמת וסנסציונית העבירה אותו כנראה על דעתו".

מלת הכבוד של גינדי ז"ל

אחת התגובות של ציבור עורכי־הדין על פרשת עו"ד שמואל ברזל (55) היא, כי כתב האישום הוגש במפתיע. "כמים התפתעה", המתניין של ברזל, היו בין הסיבות לכך שהידיעה על כתב האישום התקבלה בתדהמה. רבה בקרב עורכי־הדין. ברזל, ששימש היועץ המשפטי של בנק צפון אמריקה, הואשם בעבירות גניבה ומירמה בהיקף כולל של 18 מיליון דולר.

מתברר שהמשטרה והפרקליטות הצליחו להטיל איפול על פרשה זו עד להגשת כתב האישום. עוד מתברר, כי בעת חקירתו של ברזל במשטרה הוא לא הובא לפני שופט שלום (ואז הציבור היה יודע על דבר החקירה), אלא הפקיד את דרכונו במשטרה כדי להבטיח את התייצבותו בכל פעם שיידרש במסגרת החקירה בפרשת בנק צפון אמריקה. המשטרה והפרקליטות החליטו שלא להביאו בשעתו לפני שופט שלום ולשחררו בערבות, משתי סיבות: האחת, החקירה היתה בשלב ראשוני. הסיבה השניה: פרסום שמו כחשוד עלול לפגוע בו כאשר מדובר בשלב חקירתי (הטיעון האחרון מעורר בוודאי מחשבות אצל חשודים מן השורה).

ברזל, שותפו של עו"ד חיים צדוק, הוא עורך־דין שמטפל בלקוחות "כבדים": קונצרנים, הח"כ אברהם שפירא, השבועון "טיים" (בתביעה בישראל שהגיש נגד אריאל שרון), ודומים להם, לקוחות שבעזרתם אפשר להחזיק את אחד ממשרדי עורכי־הדין הגדולים בישראל. סניגורו של ברזל עו"ד רם כספי חשב, כנראה, שברזל שווה יותר: ביום שישי האחרון, במסגרת הדיון בתנאי הערבות של הנאשם, ביקש משופט בית־המשפט המחוזי בירושלים עזרא הדיה שלא לקבוע תנאי שחרור בערבות כלפי ברזל, אלא להסתפק במלת כבוד של מרשו כי יתייצב לדיונים במשפטו. על עקרון השוויוניות והצדק עמד השופט הדיה, שהגיב כי מלת כבוד אפשר היה גם לקחת מאברהם גינדי ז"ל ומאבי צור.

הטור שלי / נתן דונביץ

מנהג כטבע שני

בכל פעם שסכסוך־עבודה גורם להשבתת העבודה בטלוויזיה אנו עדים לשטף־הצהרות על כך שבני־אדם החלו מייד לקרוא ספרים. כלומר, הברירה הטבעית היא: או טלוויזיה או ספרים.

הרשו נא לי להתייחס בספקנות לאמיתותן של מקצת ההצהרות. זה פשוט נשמע מכובד וחשוב להצהיר שאתה קורא ספרים. כמו אותם ישראלים שהתבקשו להשתתף בתכניות "על אי בודד". בתכניות אלה אמור האורח להצהיר על יצירות מוסיקליות וספרותיות שאין הוא מוכן לוותר עליהן, ואותן, רק אותן, יקח אתו אל האי הבודד.

לא אתפלא אידע שמזכירתו של איש־עסקים או פרקליט היתה מצלצלת אל אנשים שעיסקם ספרים או תקליטים ושואלת, בשם הבוס, אילו יצירות ייחשבו חשובות. שלא יבייש אותו.

כך, כמו אורחים שבאמת מבינים ואוהבים יצירות מעניינות, דיברו גם כאלה שמזכירה הכינה להם את הרשימה, וגם את דברי־ההסבר, כפי שרשמה מפי המומחים. באך, יוהן סבסטיאן, היה הפייבוריט וגם התנ"ך, אף כי, לטעמו של המרואיין, לטעמו האמיתי, היה עדיף משהו הרבה יותר קליל. בכלל, אם לא היה צריך להצהיר על כך, היה לוקח אל האי הבודד את המזכירה־המטלפנת. הוא כבר עשה זאת בהזדמנויות קודמות, בלי להצהיר על כך בפומבי.

עכשיו, כאשר פורצת שביתה בטלוויזיה, מתחיל עם ישראל כולו לקרוא. כלומר, אלה שמעולם לא היה להם פנאי לכך.

זה נראה לי קצת תמוה והסיבה לתמיהה היא ששכונות רבות מנויות כיום על טלוויזיה בכבלים. ושם, הסרטים מוקרנים ללא הפרעה. המבור הרגיל. ברבבות בתים, ברבבות רבות, יש מכשירי וידיאו, ומקצת בעלי המכשירים מנויים בספריות־וידיאו. ואם בתי הקולנוע נתמלאו לפתע, עד אפס מקום, סימן שגם הם קלטו המנוים. כך שזה הצהרות על הקריאה־המהירה הן קצת מוגזמות.

אילמלא היה הדבר קשור בסכסוכי עבודה, לא הייתי מתנגד להפסקה של שבוע־שבועיים בשנה בתקשורת האלקטרונית. בני־אדם עושים להם את הצפייה ואת האזנה לאמצעי־התקשורת אלה מנהג קבוע, ומנהג הופך לטבע שני. הפסקה זמנית יוצרת, ביום הראשון, אולי גם בשני, תחושה של ריקנות. לא תמדיה כמו "קריזה" של מתמכר־סמים שנמנע ממנו הסם.

אבל, לפתע חסר לך משהו שאתה רגיל לקבל. לאחר ההפסקה אתה חוזר אל הצפייה ואל האזנה כצרכן ביקורתי יותר. אינך מאזין מתוך אינרציה. היה לך זמן להרהר מה באמת נותן לך השידור. מה גם שישראל מוקפת תחנות שידור אחרות, ומי שאינו צופה בטלוויזיות של ירדן ולבנון קולט באמצעות הצלחת שעל גגו שידורים ממוסקבה, מלוכסמבורג ומתחנות אחרות.

בניגוד להקבלות שנעשו בין ההשבתה ברשות השידור ובין ההשבתה ב"אגד", אין דמיון בין השירותים. אפשר להיות בלי שידורי טלוויזיה, גם אם זה קשה. אך מה יעשה אדם שסיים עבודתו בערב והוא מבקש לנסוע לביתו, מחוץ לעיר? לא לכל אחד יש כסף למוניות, ובערבים כאלה, קשה עוד יותר להשיג מונית. "אגד" הוא סיפור אחר. סיפור התלות במונופולים. שהוא אחד המאפיינים של החיים בארץ, כמעט בכל התחומים. הם קובעים איכויות ומחירים כל ימות השנה. לא רק בשביתות.

מטיסים אחיות

קיים מחסור עולמי חמור באחיות. גם מדינות עשירות מתקשות להפעיל בתי־חולים, כי מקצוע האחות כמו מקצועות־שירותיים אחרים, נעשה פחות ופחות אטרקטיווי.

ואז, משום שאין מספיק אחיות כדי למלא את כל התקנים, בכל בתי החולים, יתקיים מוסדות וערים עשירים אחיות ממקומות פחות אמידים. כבר לפני עשרים שנה גייסה ארצות־הברית אחיות פיליפיניות לשירות בבתי החולים שלה. אבל המאגר הזה אינו מספיק.

עתה, כותב ה"אובזרבר" הלונדוני, מגיעים לבריטניה נציגים משובים, ממערכת הבריאות בארצות־הברית, כדי לגייס שם אחיות. נציגים של 25 בתי־חולים באמריקה באים לגייס לפחות 1000 אחיות. הבריטים זועמים. לא רק שבבריטניה עצמה יש מחסור, הוא יחמיר עוד יותר כאשר ייצאו לאמריקה את 1000 האחיות. אלא — טוענים הבריטים — אנחנו הכשרנו אותן, על חשבוננו. עתה באים האמריקאים וקוטפים את פירות המאמץ (גם הפיננסי) שלנו, הבריטים. זה מזכיר לי, כמובן, את הטיעון שמעלים לאחרונה בארץ: מוסדות ההשכלה הגבוהה מכשירים, במחיר כספי גבוה, רופאים חדשים, ומוציאתם יורדים, כמעט מייד בתום הלימודים, לארצות־הברית.

בבריטניה, עוד לפני הגיוס שייערך החודש, נסגרו מחלקות בבתי־החולים ואלפי מיטות עומדות שוממות, בהעדר כוח־אדם סיעודי. 30,000 אחיות עזבו את המקצוע בשנה שעברה לבדה: רבע מכלל התקנים בלונדון אינם מאוישים.

האמריקאים באים, עם מומחים, למלון גדול, "נובוטל", בהמרסמית. 1,800 אחיות נרשמו לראיון. מתוכן יבחרו את ה־1000. זה אמור להיות יריד במלוא מובן המלה.

מה הריץ את האחיות הבריטיות להרשם? קודם כל — תנאי השכר. בארצות הברית ישתכרו פי שלושה. אבל לא רק השכר מושך. אחות מוסמכת, שעזבה את עבודתה בבית החולים הגדול "סיינט מרי" בלונדון, עברה לבית־החולים בפילדלפיה. אמרה שבלונדון התקשתה להתפקד. מדוע? משום שהמחסור באחיות הביא ללונדון הרבה כאר אחיות לא־אנגליות. ששרבות שהן אינן יודעות אנגלית. כאהראיה על שהלקה, היא ביזבזה זמן רב על הסברה. לא תמיד יעילה. לאחיות שלא הבינו את החולים ואת הרופאים. העבודה נעשתה קשה גם משום שהמחסור עובדים בשירותי העזר. כביכה להחדי הניתוחים הגיעה באיחור הניתוחים בוטלו. קלקולים בציוד הכתינו לטכנאים ולא היה אפשר להפעילה. אפילו תוצאות של בדיקות הוזכות איחרו להגיע בשל המחסור בשליחים. בפילדלפיה, היא אומרת, הכל שונה. הרבה יותר יעיל.

את המחסור העולמי באחיות גרמו סיבות אחדות:

א. לנשים יש כיום הזדמנויות לעסוק בעיסוקים רבים שלא היו פתוחים לפניהן בעבר.

ב. יש הרבה יותר אפשרויות לעבוד עבודה פרטית, בסיעוד לזקנים ולחולי נפש.

ג. יותר אחיות פונות ללימודי סיעוד, במוסדות להשכלה גבוהה, וחסרון מדרגנ בהחלקות.

אבל, ביודהדרכיביות שיתזו האמריקאים כצפה להם הפתעה. נציגים מסעודיה והמדינות עשירות אחרות במזרח התיכון כתבותם לאחר ים לאחיות ולהציע להן יותר ככה שמציעים האמריקאים. יריד דומה נערך בלונדון בסתיו שעבר. נציגי שלטונות הבריאות באוסטרליה באו אז כדי לקחת אתם 500 אחיות. קדם לכך מסע־פרסום נרחב. לראיונות באו כ־3,500 אחיות.

לא אתפלא אם נהיה עדים ליריד מתו־גיוס כאלה גם בארץ, בקרוב. וזאת על רקע המחסור באחיות ומיעוט ההרשמות ללימוד המקצוע בשנים הקרובות.

מיציע הכנסת / עמוס בן־דוד

דיון מבוזבז בענייני חינוך

מערכת החינוך נדונה בכנסת בשבוע שעבר במסגרת סקירות השרים על פעולות משרדיהם. היה זה ויכוח בעל חשיבות עליונה למדינה, להורים, לילדים, לכלל התושבים.

לא בכדי יש אנשי ציבור מובהקים כמו הרמטכ"ל לשעבר רפאל איתן, האומר שהחינוך עולה בחשיבותו למדינה אף על הביטחון. בדיון הועלו אכן כמעט כל השאלות המעסיקות את המחנכים, הצריכות להעסיק גם את אנשי התקציבים, את ראשי הרשויות המקומיות, את ועדי ההורים, ואת כלל האוכלוסיה. דיברו על אפליית החינוך הערבי. דיברו על אפליית החינוך הממלכתי־דתי, דיברו על ירידת איכות ההשכלה הגבוהה.

דובר על כך שהפליית בני עדות המזרח מסתיימת והולכת, ושיעורם בחינוך העל־יסודי קרוב עתה מאוד לשיעורם בכלל האוכלוסיה — דבר שלא היה לפני 12 שנה כאשר נערך סקר ממצה בעניין זה. דיברו על סדר העדיפויות הלאומי, על חינוך תורני לעומת חינוך כללי, על חינוך לערבים לעומת חינוך בישראלי כביכול, על שכר לימוד מודרג לעומת חינוך חינם.

צוין, כי חינוך חינם נהפך לפיקציה, וכיום שב זכה לחינוך טוב יותר מי שיכול ומוכן לשלם. בקצרה, דובר על העתיד, אותו עתיד התלוי במעשים ובהקצבות המשאבים של היום.

אלא שהמתכונת שנקבעה לדיון זה הביאה לכך שהוא לא הרשים כמעט איש. מי שהתווכחו ביניהם היו מי שבלאו הכי עוסקים בחינוך או שהעניין קרוב ללבם. מכוונת הקביעה היבשה הקצובה לדיון שעה אחת. כפי שהעיד לי בעבר היועץ המשפטי של הכנסת צבי ענבר, שעה אחת פירושה חלקי שעה לסיעות הגדולות, אך עשר דקות לפחות לכל סיעה קטנה, כך שמלכתחילה שעה של הכנסת היא 120 דקות או יותר.

נוסף לכך נקבע הדיון במתכונת של שאלות־תשובות. זו מתכונת שהונהגה באורח נסיוני בכנסת הקודמת. הכוונה היתה להחיות את הדיונים כך שלא תהיה נאמת, אלא שאלות או הערות לשר, שהוא ישיב עליהן מייד.

כבר אז לא עלה הדבר יפה. במקום לשאול בכדר שתיים שלוש דקות, ותשובת השר תבוא מייד כאשר השאלה עדיין טרייה באוזניים, היו רבים שדיברו עשר דקות, והשר השיב על פני עשרים דקות. הכנסת הקודמת, התפזרה, במקום אפשר היה לקבוע מועד. אם הכלוות של הגוף, ורוב של הכנסת. הנוכחית כבר קיבל את ההסדר בתור ירושה, והוא נמשך בלי שנבדקה מחדש יעילותו.

בדיון על החינוך הוכיח המספר הקטן של הנוכחים, וההתפזרות על פני הבעיות כולן, שזה אינו אופן מוצלח להעביר בו עניין במליאה. ממן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון הראה, על אף נימת כריזות כיס המורה שעבר לא מכבר, שכשר דיבורו עומד לו. יחד עם השאלות, שגם הן התפשטו על פני עשר דקות ויותר, תפס הדיון במקום שעה אחת — ארבע שעות. ועדיין לא הגיע לסיומו. עדיין נשארו שאלות פתוחות שהשר לא השיב עליהן. פירוט השאלות הגיע עד למספר התלמידים בבית ספר קטן במושב פלוני, ומדוע סוגרים פה ולא סוגרים שם. ומה מספר השקלים שהושקעו בפיתוחו של כרוכך ביתות. והשר משיב, מקבל פתקים מן היועצים היושבים על ספסלי המומחים בפאתי אולם המליאה, ומשיב עוד ועוד.

וזוהי מתכונת שאינה מתאימה למליאה. כך צריך לנהל דיון בוועדה. במליאה צריכות להיות שאלות חדות, על עניין אחד, או הערות על עניין, והתייחסות מהירה של השר.

במליאה יש מקום להעלאת בעיות עקרוניות. צריך שתבואם ידיר על מה הוא מדבר. במליאה אין מקום לערוך דיון מפורט על הפכים הקטנים של החינוך. אם בכל זאת עושים את זה פעם, צריכים פרסים אלה לשקף כלל. הפיכת המליאה לוועדה, הפכה אותה למעשה לוועדה גם מבחינה מספרית וגם מבחינת הנוכחות. כאמור רוב הנוכחים היו אלה היושבים גם בוועדת החינוך והתרבות. ושם מתווכחים ביניהם באותם נושאים הידועים.

ובכלל, סקירות השרים על פעולות משרדיהם היא דבר תלוש מנסיבות לידתן. בשעתו סקרו השרים את משרדיהם במסגרת הקריאה הראשונה של תקציב המדינה. כל שר הסביר למליאה בשביל מה דרוש לו הכסף ואלו פעולות נעשו בשנה החולפת. בינתיים נהפכה הקריאה הראשונה למשהו הנמשך בערך יום אחד. ובתוך שעות ספורות מכסים את המיליארדים שמוציאה המדינה בכל התחומים. הסקירות נמסרות במשך השנה. לעת מצוא. כאשר השר מוכן או כאשר סדר היום של הכנסת ריק. השאלה עולה לא רק לגבי מתכונת הדיון אלא לגבי עצם נחיצותו.

441 הצעות חוק פרטיות

הצעת חוק המרת הדת, הטוענה חומר־נפץ פוליטי תוכל לעלות לדיון עוד לפני פגרת הקיץ של הכנסת, על פי תיקון שקיבלה מליאת הכנסת לפני ימים ספורים.

התיקון אומר שהממשלה לא תהיה עוד רשאית לעכב הצעת חוק פרטית (ובתור כזאת הוגשה אותה הצעה) 60 יום, וימי הפגרה בתוך למניין הימים. מעתה רשאית הממשלה לעכב הצעת חוק פרטית לצורך קביעת עמדתה 30 יום בלבד, וימי הפגרה בתוך מניין הימים. ח"כ מרדכי וירשובסקי מסיעת שינוי שיזם את התיקון בוודאי לא העלה על דעתו שזו תהיה ההצעה הראשונה שלמענה ינוצלו המועדים המקוצרים החדשים.

לאמיתו של דבר לא רבים הולכים־ההוגים את הצעותיהם בארץ. הם מחכים שתהיה קואליציה מתאימה, שתאשר את ההצעה הפרטית, ורק אז מביאים אותה למליאה. אלה המספרים שהיו בפי יו"ר ועדת הכנסת ח"כ מיכה רייסר בסיעת חרות: מתחילתה של כנסת זו הוגשו 441 הצעות חוק פרטיות, המונחות כבר חודשים או יותר על שולחן הכנסת. רק 120 מהן אכבם הועלו במליאה על ידי המציעים, כלומר פחות משליש, יותר קרוב לרבע. 9 מהן הועלו לדיון בתוך החודשיים מהגשתן. בתוך 111 הנותרות הובאו לדיון 20 בתקופה שבין חודשיים לשלושה חודשים, 48 תוך שלושה עד 6 חודשים, 28 בתוך שישה חודשים עד שנה, ו־15 בעבור יותר משנה.

שר התחבורה חיים קורפו. שביקש בכתב לא לקבל את התיקון, בתוקף תפקידו כשר הקישור בין הממשלה לבין הכנסת, לא הגיע למליאה כדי לנמק את עמדתו. התיקון נתקבל פה אחד.

קיבוץ 87 / אלי אלעד

בעיות באי־שוויון: מדיח, וידאו ומחשב

הבעיה המחריפה של אי־השוויון, ברכוש פרטי ובאמצעים, שבידי חברים, אינה יורדת מסדר היום של קיבוצים רבים בכל רחבי הארץ, ומכל הזרמים. בעיה זו אף החריפה בשנתיים־שלוש האחרונות ואת בעקבות המצב הכלכלי הקשה שבו נתונה התנועה הקיבוצית. ותקציבים במשאים, בעלי משכנתא, קיצוצים שנפגעו, חברים שלרשותם עומדים מה שכונה בעגה הקיבוצית "מקורות חוץ".

מידת אי השוויון שונה מקיבוץ לקיבוץ. לרוב הקיבוצים החזקים מבוסס חברתית הם חזקים גם מבחינה כלכלית. שני הדברים עולים בקנה אחד. קיבוצים אלה הם שהבליטו למוטר את הפערים בכיתם. אולם לא רק התוסן החברתי מאפשר ברירך כלל לקיבוצים לא מעטים להתמודד בהצלחה עם הבעייה.

בעלון קיבוץ העוגן, מהגדולים במשקי הקיבוץ הארצי, מצאנו שיחה מעניינת עם אחד מאישי המשק, נתן מילה, על השוויון בקיבוץ — 1987. את מצב השוויון בקיבוץ העוגן אין מילר רואה כשונה מבכל קיבוץ אחר. "זה לא אותו השוויון שהיה קיים לפני 30 שנה ואסור לגרוד אותו באותו קנה מידה. המנים השתנו ולכן אי אפשר להגיע היום לשוויון כמעט מלא כפי שהיה פעם (אגב, זו אידאליזציה של העבר כאשר קובעים שפעם שרר שוויון מלא. גם אז לא היה). יש לתחום את אי־השוויון בגבולות מסוימים ולהיאבק שלא יפרוץ מהם. אם נשאף לשוויון מלא, רק נאכל את עצמנו כי זו היא מטרה בלתי ניתנת להשגה הגורמת לתסכול של החברים.

"כדי להגיע לשוויוניות־יותר בדיור נדרשת התארגנות מחדש, בעקבות ההחלטה על הלינה המשפחתית. חייבת להתקבל החלטה האומרת שבשלב הראשון, בשנים הקרובות, תבנינה רק משפחות עם ילדים לדירות בנות שלושה חדרים. אין לגשת להשוואת רמת הדיור כל עוד המצב הכלכלי לא מאפשר זאת. אסור לגרום חרס בשטחים אחרים בשם השאיפה לשוויון. זאת אומרת: שום הישג בתחום השוויון בדיור לא יצדיק, לעולם, התמוטטות כלכלית. חייבים לתחום את ההשקעות הפרטיות בדירה. יש לקבוע סכום גג שחבר יוכל להוסיף לדירה. לדוגמה, החלטה שמותר להוסיף לממכנתו 25% מהסכום שהקיבוץ מקציב לכך. כך לגבי שאר מרכיבי הדירה ובכלל זה הסכבות".

לשאלה מה ניתן לעשות כדי להגיע לשוויוניות־יותר בפריטים כמו מחשב, וידאו, מדיחי־כלים ועוד, אומר מילה: "ממשכירותם ניתן להתעלם. אי אפשר להגיע לשוויון מלא. תקופת הקומקום עברה מן העולם. ניתן רק לסבסד או לתמוך בצורה כלשהי בתקציבי הקיבוץ המיועדים לפריטים אלה. גם כאן יש איזה שהן נורמות המקובלות עד היום. לדוגמה: לא יעלה על הדעת שמישהו יחזיק מכונית.

"האם השלמה של הקיבוץ עם רכישת טלוויזיות צבעוניות ומזגנים (מתחת לגיל 60) נראית לך", שאל רזן וודדי את מילה. התשובה: "אינני מאושר מהשיטה. קיימות רק שתי אפשרויות, או שהקיבוץ משלים עם זה וממסד את זה כמו כאשר לטלוויזיות, או שהוא לא משלים — וקיבוצים לא מעטים נהגו כך. האפשרות השלישית, שהקיבוץ ישלים את הפריטים לכל החברים שעוד אין להם, לא נראית כניתנת לביצוע, משום שכל פעם יופיע משהו חדש. לפני שהקיבוץ החליט לרכוש טלוויזיות צבעוניות היו בקיבוץ (ממתנות, קליטות, עבודות מהתקציב האישי) — כ־30 מכשירים. לפי החלטת הקיבוץ נרכשו עוד 50 טלוויזיות פחות. לרוב החברים. האלה יש היום מכשירים מוגנים יותר מחודשים מאשר הדגמים שרכש הקיבוץ. זה הוא מקרה ראשון והבודד שבו התהליך היה מסודר. ושום טלוויזיה לא "בעלמה" עדב הוולקה, מה שקורה לא פעם בפריטים אחרים, למשל מקררים.

"בנושא הפיצויים והירושות המצב, לדעתי, בקיבוץ העוגן נראה משביע רצון. באשר לעתיד קיימת דאגה משום שהדבר הזה אינו מובן מאליו לשכבה הצעירה". הוא מציין שמדובר רק בדברים גלויים: בתים ורכוש אחר המתקבל מכוח צו ירושה. כמובן יש סכומים לא מבוטלים שאינם כלולים בתחום הזה ושעליהם הקיבוץ מוותר מראש משום שאי אפשר להגיע במרכוש.

"יש לעשות פעולות הסברה כדי לשכנע את כל החברים החיים פה שזה הוא יסוד חשוב בחיינו ואם לא נעמוד בזה לא תהיה לנו שום סמכות או כוח לבקש פיצויים למיניהם משאר האוכלוסיה. הקיבוץ אינו מוסד במתנות, בכספי מתנות וגם בירושות של פריטים. שנים ששרכם לעיתים לא קטן, משום שקשה לתחום את הרכוש.

"התקנון הרכוש של התקלסים אינו מציאותי. יש הצעות לשינויים שכוללים עשויות להתקבל כהצעות תנועתיות. התקנון הנוכחי מרתיע כנראה בעלי רכוש מלהצטרף לקיבוץ. יש לציין שהמצב בנושא העברת רכוש — כגון ריהוט והוצי — משביע רצון, בנושא נסיעות חברים לחו"ל יש להכין תקנון פחות נדיב. המקובל בקיבוצים אחרים, ולהפעילו כאשר יתאפשר הדבר. חשוב להגיע למצב שבו מפירי השוויון לא יהנו מתמורה כלומר לא יקבלו ניקוד לנסיעות עתידיות. בנושא הנסיעות לביקורי הורים ובנים אנו מתקשים מאד להגיע לאיזושהו הסדר שוויוני".

נגבה: בעיית המזגנים הפרטיים

בעקבות הכנסתם של ארבעה מזגנים לחדרי חברים בקיבוץ נגבה, ללא אישור, קיימה מזכירות המשק דיון בנושא. הנקודות העיקריות שעלו: השלכות שיש לפריצת גדר" מסוג זה על תחומי חיים נוספים בקיבוץ, היכולת של החברה להמשיך ולשמור על נורמות חיים כפי שקבעה לעצמה, הפערים החומריים הנוצרים בין אלה שיש להם מקורות חוץ ובין אלה שאין להם. בעיקר בתקופה של שפל כלכלי. כש־"רמת החיים" הקיבוצית מוקפאת.

סוכם כי יש להכין דיון לשיחת הקיבוץ ולפנות אל אותם חברים שהכניסו מזגנים ללא אישור — שיוציאו את המזגנים.

גבעת ברנר: טענות על "חוסר רגישות"

בגבעת ברנר אישרו הוצאה של 15 אלף דולר על ביצוע עבודות טיח באולם ההנצחה של הקיבוץ. מטעמי "חיסכון" הוחלט גם למסור את העבודה לערבים מרצועת עזה. הדבר עורר את התנגדותו של חבר המשק, דוד קסטן.

קסטן מזכיר כי בשנות השלושים העמידו חברי גבעת ברנר משמרות שביתה ומחאה, בקרבת הפרדסים בסביבה, נגד העסקה לא מאורגנת של פועלים ערבים ובדואים. במשך הזמן נשבה הרעיון הזה וכעת, העסקתם של פועלים ערבים, ולאו דווקא "ישראלים", מקובלת גם על התנועה הקיבוצית. נכונה היא הטענה שקיבוצים רבים, כולל סולל בונה, מעסיקים גם הם פועלים ערבים, אך את ההתקשרות וההתחשבנות עושים רק הקבלנים היהודים ולפי מודים מקובלים ומוסדרים של ארגונים מקצועיים.

קסטן מציין בעלון המשק: "לא יתכן שמטעמי חיסכון כלכלי נמסור ישירות עבודות טיח לערבים מעזה, ולא לקבלן יהודי. סוף סוף הוקם אולם ההנצחה בתור מפעל לזכרם של חברינו ובנינו שנפלו במערכות ישראל ולא מצפוני הוא למסור את העבודה לערביי עזה". החלטה זו מראה, לדעתו על "חוסר רגישות משליבה".

מה קרה מול שער בראנדנבורג

האירועים האלימים ליד חומת ברלין תוארו תחילה להד"ם, ואחר כך הוטלה האשמה על שכם הכתבים המערביים, ש"עשו שימוש לרע בהתעניינותם של צעירים במוסיקת רוק למטרות פוליטיות מפוקפקות"

מאת פטר מרוברג

DIE ZEIT

מיוחד ל"הארץ"

מערב ברלין

מי שהאזין לחדשות הלילה במזרח־גרמניה על מהומות חג השבועות בשדרת אונטר דן לינדן מול שער בראנדנבורג — שם נכחו עדי ראיה וכתבי עיתונות — שפשף ב־9 ביוני בתימהון את עיניו. אלינבן רק חלם שבני נוער השמיעו בערב הקודם קריאות לבעד הריסת החומה ופוזרו על־ידי המשטרה באלות. הודעות על התנגשויות בין חסידי רוק צעירים למשטרה, כך מסרה סוכנות הידיעות הממלכתית המזרח־גרמנית, אינן אלא זקותות סנסציות ופרי דמיונם של כמה כתבים מערביים.

על־פי הסיסמה שלא הרוצח אלא הנרצח הוא האשם, פרסמה לפונרת הבוקר, ופרי הדמיון של יום אתמול היה לפתע למציאות. אם גם מציאות שאותה הולידו הכתבים המרושעים עצמם: "כמה עיתונאים מערביים המוצבים ברפובליקה הדמוקרטית של גרמניה", הודיע ולפגנג מייאר, דובר משרד החוץ של מזרח־גרמניה המחזיק בדרגת שגריר, "עשו שימוש לרע בהתעניינותם של צעירים במוסיקת רוק למטרות פוליטיות מפוקפקות. ובעיקר ניסו לביים סצנות פרובוקציה לצרכי הטלוויזיה המערב־גרמנית".

מה באמת קרה? אנשי ה"פולקס־פוליצי" (המשטרה העממית), אף מעל לכל לובשי מעילי העור האזרחיים של משטרת הביטחון (המכונים "סטאסי"), מנעו מכתבים מערביים לבצע את עבודתם בליל שבועות בין 8 ו־9 ביוני. ביקרו פנים, בתלשו מידיהם ורכסקלים מגרם, כתב רדיו הוסלך מוחלה על הארץ. לאחר מכן הוסע מהמקום ונעצר. הצלם בצוות הטלוויזיה שלנו אהארודה הוכה והופל לארץ על־ידי הסטאסי, נגרר לתוך מכונית, הוסע מהמקום וקיבל טיפול ברוטלי ביותר. רק כאשר מזכיר המדינה ברויטאם, נציגה הקבוע של בון במזרח־ברלין, מסר מחאה חריפה ביותר, וכאשר התנפלויות על עיתונאים מערב־גרמניים נעשו סלע מחלוקת בין מדינות גרמניה, לא יכלה מזרח־גרמניה להימנע מנקיטת עמדה רשמית. רק משום כך נודע לאוזרחי ארץ זו, דרך אמצעי התקשורת שלהם, מה שכבר היה ידוע להם והוכח זה מכבר בצילומי טלוויזיה במערב: דהיינו שדיווחים מערביים על עימותים בין שוטרים לצעירים באונטר דן לינדן לא היו לקוחים מהאוויר.

"צריך להרוס את החומה"

אפשר היה בהחלט למנוע את התעודות הדרמטית הזאת אילו ל"גופי הביטחון" של מזרח־גרמניה היה רק מבדיר קטן מאותה רינבנות שהעקר נבמה להכרוזה כל הזמן. שכן הצעירים שהתאספו מול שער בראנדנבורג רצו רק להאזין לצלילים ולקטעי מוסיקה שנישאו מן העבר האחר. ואכן, מהעבר השני של הרייכסטאג, הוקמה סוללה שלמה של רמקולים בכיוון מזרחה. דיוויד באואי, מכוכבי הרוק, היה הראשון ב"קונצרט לברלין". לא עייף בלפנות בביקורן למעריציו בכוחה העיד הבריד הועצמו בשידור זה. כך איפוא צעירים מזרח־ברלינאים לא מעטים שעמדו באונטר דן לינדן ובידיהם מקלטי־רדיו ניידים יכלו לשמוע את האשליה שהם כמעט נמצאים במקום הקונצרט עצמו.

ההתכתשויות הראשונות בין כמה מאות חסידי רוק לבין המשטרה אירעו בלילה שבין ה־6 וה־7 ביוני. כתב סוכנות ידיעות מערבית סיפר על כמה בקבוקים וקופסאות שהושלכו על שוטרים, ועל מעצרים. בלילה שלמחרת כבר התאספו 2000 צעירים באונטר דן לינדן וצפו להופעת "יוריתמיקס". שוטרים הקיפו את שער בראנדנבורג ואת הרחובות הצדדיים. בתחילה הם עמדו בצורה ניטרלית, והעבים כרבעים ולא קשוחות, ללא הציוד הרגיל לפיזור הפגנות. אך ככל שגדל מספרם של חסידי רוק שבאו בכוונות תמימות לגמרי, כך גדל מספר השוטרים, והרוחות שלהבו.

כאשר חוליות כבין משטרת ביטחון־המדינה החלו לתקוף כמה צעירים בהמון ולעצרם, צץ לפתע הרצון לגלות התנגדות. פעילודי תיום של הסטאסי ושל השוטרים לוו כעת בשריקות ובקריאות בוז. זמן קצר לפני חצות בוקעו הקריאות הקבוצות הראשונות להריסת החומה.

לדידן של כצלמות הטלוויזיה שלנו. לא היה אפשר לביים סצנות אלה גרוע יותר. רק רבת אהארודה צילמה באותו יום ראשון במקום — פעמיים במשך 15 דקות בכל פעם. כאשר הגיעו הדברים להתכתשויות של ממש, כבר לא היינו במקום, בגלל תנאי התאורה הגרועים. עמיתים כתבי רדיו נשארו והם היו עדים למתרחש.

ביום הבא והאחרון של מהומות שבועות, הקרינה אהארודה בראשונה את צילומי היום הקודם בתכנית אירועי היום בשעה שבתנה בערב. אבל עד אז כבר זרמו לאונטר דן לינדן 3000 צעירים. הצעירים ידעו על התקפות מכוסה ביום ראשון. יצרו מלכתחילה אווירה מתוחה. בסביבות 10 בלילה — בבהה הזמני של החומה, ליד הרייכסטאג — הגיע הקונצרט לנקודת השיא שלו.

עם הופעת להקת "גנאסיס" נשר כעין הקריאות הקבוצות הראשונות "חירות" צעקו הצעירים באשר השוטרים שוב תפסו איש בין ההמון, חלקם שרו את "האינטרנציונל". מול בניין השגרירות הסובייטית בגנון הסטאליניסטי עלו הקריאות "גורבצ'וב, גורבצ'וב" לעתים קרובות יותר ויותר. ובמצב גדל והלך במבעה קריאה "את החומה צריך להרוס". כאשר המצב היה קרוב לנקודת רתיחה החלו השוטרים לתקוף כתבים מערביים.

התנבאות ציונית

הרופא שבדק את הצלם שלנו מצא חבורות גדולות בראש. שלוש חבורות כלולות בכספי דם נראבים בגודל 12 על 13 ס"מ בירך השמאלית וחבורה דומה בירך השמאלית. כן נמצאו בגופו סימני חבורות הפרחות דגיגיות בקוטר ארבעה ס"מ ליד הכליות. היה זה אירוע לפה שאכן קרה כאשר הנגפלו על הצוות שלנו הוא ספג מהלומה בראשו. הוהלך לקרקע ונגרר לתוך מכונית. שם הכו את ראשו בין ברכיו של סטאסי. בכבו את הוויידנה שלו כלפי כעלה. ההיו את בבבטנ והיום אותו באזור הכליות.

בגרמנית פירוט הדבר הוא "עיתונאים הצלמים המצולמים בה שלהעה הגיינון הרשמי של מזרח־גרמניה אינו יכול לקרות, בכיוון שאסור לו לקרות. בעיקר כאשר הם עוד בראש את התנגדות בטלוויזיה". זהו הבעבאות ציונית במקום ההתנצלות שבקרב אנשים כן הרישוב היתה היימת לבוא זה כבר.

קופת חולים הכללית חונכת את מרכז הבריאות

קצרין

קופת חולים הכללית והמועצה המקומית קצרין חונכים את מרכז הבריאות בקצרין שברמת הגולן.

במרכז הבריאות רפואת משפחה, רפואת ילדים, רופא נשים, שירות אורטופדי, יועצים פנימיים, מעבדה, שירות מעקב להתפתחות הילד, מרפאת שיניים, בית מרקחת ומשרד.

מרכז הבריאות בקצרין נבנה ללא כל סיוע של מפעל הפיס אשר לא הסכים לסייע למועצה המקומית בבניה המשותפת עם קופת חולים הכללית.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

על הכוונת

עקרון הסינדול ביישום דינמי

כי לא התנגשה בחוויה הישר־אלית הגלבנת, בעיקר בכבישים בין־עירוניים, כאשר נתיב שמאל, שהוא הנתיב שמותר בו לעקוף רכב אטי, חסום ברכב הנוסע בשלווה סטואית? על־פי החוק, אסור לעקוף מימין. אבל מה קורה כאשר זה שמשמאלך נוסע לו, בכביש מהיר, במהירות של 70 קמ"ש, ואתה יכול לנסוע בנתיב הימני הפנוי־ומשפי ב־90 קמ"ש? האם זו עקיפה מימין? כן, אלא אם כן אתה נוסע בשיירה — אז זו אינה עקיפה. ומהי שיירה? ומתי סתם קבוצת מכוניות מוגדרת שיירה, או חדלה להיות כזאת?

החוק אינו נותן על כך תשובה שאפשר ליישמה, חד־משמעית בכבישים. לטעמה, השאלות הלו היו נותרות אקדמיות, אלמלא היתה אי השמירה על הימין הסיבה ל־2,212 תאונות עם נפגעים, בשנת 1986, שהן קרוב ל־15% בכלל התאונות עם נפגעים.

משטרת ישראל אמנם אוכפת את השמירה על נסיעה בנתיב הימני, כמיטב יכולתה. יכולת זו התבטאה בשנה האחרונה ב־27,284 דו"חות רק על עבירה זו. ובכל זאת, ההתנהלות על הימין בכבישים היא תופעה כרונית אצלנו.

המצב מעורר הרהורים. אחד מהם מנותב — אסוציאטיבית — לכיוון החניה האסורה. כי מה משמעה של נסיעה אטית בנתיב עוקף? המשמעות היא הפרעה לתנועה הזורמת בנתיב האחר. גם חניה במקום אסור, במרבית המקרים, הוגדרה "אסורה" משום שהיא מפריעה לזרימת התנועה. והנה, יצאה עיריית תל־אביב לא מכבר עם תרופת־פלא לחניה פראית: זו סינדול. ומה עושה הסינדול? לכאורה, ההיפך מן הדרוש. לא זו בלבד שאינו משחרר את הרחוב מן הרכב המפריע, אלא שהוא אף מונע מבעל הרכב לקחתו, כשזה כבר מעוניין לנסוע. במלים אחרות: עונש ברמה של עין תחת עין.

חסמת מבלי להתחשב באחרים? באה הרשות וחוסמת אותך. לא מוצא חן בעיניך? אל תחסום יותר!

כולנו יודעים כי המסר עבר להפליא. אפילו במקרים הוכיחו, כי שפת העין תחת עין בכבישים מובנת היטב. הלקח נלמד. פחות ופחות פאראזיטים חונים כיום בתל־אביב את כלי רכבם במקומות אסורים, וערים נוספות הול־כות ומאמצות את השיטה התוק־פנית הזאת, בלית ברירה.

כאן צצה השאלה. מדוע מוצ־אים לנכון לבצע סינדול כאשר הרכב המפריע הוא במצב סטטי — כלומר, חונה — ולא גם כאשר הוא במצב דינמי — כלומר, נוסע? וכיצד מסנדלים רכב נוסע? הרעיון איננו סינדול בפועל, אלא סינדול כעיקרון — ביישום דינמי. ראיתי במו עיני כיצד זה מתבצע, ומתברר כי היעילות מיידית.

כדי להדגים נשוב לרגע לתמונת המצב הראשונה שבה הנתיב השמאלי, שבו מותר לעקוף, חסום במכונית הנוסעת ב־70 קמ"ש, בעוד אתה רוצה לנסוע 90 קמ"ש. כמותר. ובכן? סע ב־90 קמ"ש בנתיב הימני שלך, הפנוי. עליך לעשות זאת בתוך אמונה פנימית עמוקה שאתה כצד בשיירה. אחרת יי־חשב לך הדבר לעבירה. תימוכין לאמונה זו אתה עשוי לקבל משפע המכוניות בישראל, שלא יותירו אותך בבדידותך לאורך זמן. ואז, כאשר אתה נמצא לפני הנהג בעל המנטליות־של־צב, אתה עובר לנתיב השמאלי — וכאמור. הוא נוסע 70 קמ"ש — סע אתה 50 קמ"ש. יפה? — לא! חוקי? — לא רבתי. אבל יעיל לעילא ולעילא. כמו סנדלי רגוור!

הניסיון מלמד כי בתוך מחצית הדקה לומד השמאלי־המתמכר פרק בנתיב הימני. לא מתוך רצון טוב, חלילה. הוא פשוט ינסה לעקוף אותך מימין, כדי שלא לסנדל בתוך כך גם את עצמך ואת יתר הנהגים המבקשים לנסוע במהירות הסבירה המות־רת. בצע את הנסיעה האטית־להדגמה בהילוך נמוך. כאשר בעל נשמת־הצב מגהה לעקוף מימין, זנק והראה לו שכל כוונותיך היו חינוכיות בלבד. שזה היה סינ־דול־לרגע. בהמשך הנסיעה, כך מלמד הניסיון, צפוי כי תקבל סי־מני עידוד גלבבים מאחרים שסבלו מאותו טיפוס.

אין זו המלצה לביצוע, חלילה. זו היתה רק הדגמה, מתוך מה שראיתי במו עיני בכבישי ישר־אל.

למשטרת ישראל אין מה לומר על הסינדול הסטטי. לשלטון המקומי יש זכות בחוק לחוקק חוקי־עזר שיהפכו את האקט התוקפני הזה ללגיטימי. לפרט אין זכויות כאלה. מי שינהג כך, יעבור על החוק. גם אם לא יבצע עקיפה מימין, בתירוץ של "שיי־רה". הרי יש כאן נסיעה אטית בנתיב עוקף וגם הפרעה לתנועה. אלא מה? הכל יימדד בשניות, דקה לכל היותר.

שופטי ישראל בוודאי יראו בכך עבירה. דין פרוטה כדין מאה. אבל אם נבחן את הדברים ברמה קצת יותר פילוסופית ונשאל כיצד התפתחו תרבויות, ותרבויות־נהיגה בכלל זה, הרי שאין מנוס מלהודות כי ציבור העומד על קיום חוקיו, בדרכים שונות — ובלבד שהללו לא יפגעו פגיעה של ממש בגוף או ברכוש, במובן הרחב של המלה — הוא הכלי היעיל ביותר לעיגון החוק בנורמות ההתנהגות. במלים אחרות, "סינדול" זעום של נתיב עוקף, הנמדד בשניות ספורות, כל היותו כיום עבירה על החוק יש בו כדי לתרום רבות לשמירתו.

אם ימצאו הרשויות דרך לאפשר סנקציות קצרצרות כאלה, מבלי שהללו יהוו עבירה, יתנו בכך תמיכה כפולה למשט־רת ישראל קצובת־התקנים: הן בביצוע מלאכה בצדם של אנשי המשטרה, והן בעיגון הנורמות הרצויות בכבישים. אשר בעתיד יחסכו נפגעי תאונות.

המכונית במימד הזרימה (א')

טיפה על גלגלים

יותר ויותר מכוניות יוצאות ממנהרת־הרוח: מהן המגמות לעתיד? כיצד מפתחים החוקרים והמעצבים כלים אלה? אילו בעיות חדשות מעוררת השאיפה לזרימת רוח רציפה מסביב למכונית? מה מקומו של המחשב במגמה זו?

מאת פרופ' פטר וולצר

הכותב הוא חוקר בכיר בצוות מנהרת־הרוח של פולקסווגן.

שאיפתו העיקרית של המחקר האירודינמי בתחום הרכב היא להגיע למרכב בעל התנגדות נמוכה ביותר לרוח, תוך מילוי אחר כל שאר הדרישות המוטלות למכונית כדי שזו תתפקד ככלי־רכב ולא כגוף אירודינמי לשמו. במלים אחרות, אופטימליות אירודינמית, בעוד כל הפשרות הנובעות מצרכי השימושיות, נעשות תוך שמירה מתמדת על ערך האירודינמיות. כאשר מביאים הנחה זו בחשבון, נקשרים אלה באלה הליכי פיתוח רכב, שנועד ללמידה ולמחקר, עם עיצוב ומבנה, העושים את הרכב לכלי שימושי בחיי היומיום.

מחקרים אלה משלבים את ההישגים האחרונים של המחקר האירו־דינמי תוך שהם מציגים רעיונות שונים ומצביעים על מיגוון פשרות אפשריות. בזכות שיטות־פעולה אלה עומדות לרשות העיצוב מסקנות בסיסיות ביותר, אשר משפיעות על עיצוב אותם דגמים הנמצאים בתה־ליך פיתוח ממשי.

מלבד הצורך לדבוק בערך האירו־דינמי בתהליך פיתוח רכב, מוטלת על אנשי "הרוח" המשימה לחפש בהתמדה פתרונות חדשים ומשופרים יותר, הנשענים על אמצעים אירו־דינמיים, כדי לספק גם דרישות אחרות: התנהגות בכביש, אוורור, הפחתת הלכלוך על גוף הרכב, נו־חות ורווחה לנוסעים. אם משגים שיפורים אלה — ומובן שלא כל מחקר יכול להצליח בכל ההיבטים — הם מוצאים את דרכם לפיתוח רכב, המיועד להגיע אל הכביש. תוצאת מגזר זה במחקר היא מתן פתרונות אירודינמיים לבעיות, שאין להן ממבט ראשון כל קשר לתחום.

סיפורם של ארבעה פרויקטים בתחום המחקר האירודינמי, אשר בוצעו על־ידי צוות מנהרת־הרוח של חברת פולקסווגן, מדגימים זאת היטב.

דגם המחקר אורביט הוא דוגמה לניסוי, שנועד לשלב אירודינמיות אופטימלית עם אי ויתור על צורה אסתטית משביעת־רצון. ממדי רכב המחקר נקבעו מראש כממדי רכב נוסעים משפחתי מקובל. זאת במ־

שלבי ההתפתחות של רכב אירודינמי במנהרת־הרוח: 1) גוף אירודינמי בסיסי בעל מקדם־גרר נמוך ביותר; 2) צורה בסיסית בעלת מאפיינים ראשוניים של מכונית נוסעים; 3) דגם אירודינמי בסיסי, הנוסע על גלגלים — אחרי הגורמים המקטינים את יעילותה האירודינמית של המכונית; 4) דגם עיצוב סופי, שממנו תמונת המכונית. הרכב המוצג, הוא מכונית המחקר פולקסווגן 2000.

יעילותה האירודינמית של צורת המרכב, העומד על CD 0.16.

התנגדות כה נמוכה לרוח, המר־שגת בדגם מחקר, היא תוצאה יוצאת מן הכלל, ובעיקר אם נזכור שהערך הטוב ביותר שניתן להשיג לגוף הנמצא במגע קרוב עם הקרקע, הוא בסביבות CD 0.09. צורתו של גוף זה היא כצורת טיפה חלקה, שחלק אחד מפניה שטוח ומ־תאים לתנועה על הקרקע. שלא כטיפה ובניגוד לה, כולל האורביט מטרה להקשות על צוות הפיתוח, מצד אחד, ולקרב את התוצאות לרכב מקובל ולא נדיר, מצד שני. התוצאה האירודינמית שהושגה ע־תה על הציפיות, ואף למעלה מהן, כאשר ערך מקדם־הגרר, המבטא את פריטים נוספים, כמו גלגלים ופ־גושים, הדרושים לו כדי להיות מכונית נוסעת, ואלה מגדילים את התנגדותו לרוח. בל נשכח גם כי האורביט, כמו כל מכונית, חייב לענות על דרישות נוספות כמו ראות מספקת לנוסעים או ויתור על זנב ארוך ובלתי שימושי, המשפר את האירודינמיות של הטיפה במגע עם מערבולות אוויר בירכתיה. המחקר חייב למצוא תחליף שימושי לאידאל הטיפתי.

ככל שנקרב את האורביט אל הדגם לייצור, הוא ישלב בתוכו פרי־טים רבים יותר, ויאלץ להתפשר עם רכיבים רבים יותר. מפתחיו גם יצטרכו לענות על דרישותיהם של אנשי הייצור והשיווק: הראשונים ידרשו שעלות ייצורו תהיה נמוכה ככל האפשר, האחרונים — שמחירו הכולל יהיה נוח לכיסים רבים. אם ייאלץ האורביט להגדיל את מידות הגחון שלו (גובה רצפת הרכב מן הקרקע) כדי שיהיה בעל עבירות סבירה, ולהרחיב את צמיגיו, יעלה מקדם־הגרר שלו ל־CD 0.20. עדיין מקדם־גרר נמוך ביותר. זרם האוויר שיעבור דרך המצנן (רדיאטור), מבנה אמיתי של רצפת הרכב, חיווקים שונים של גופו וחיבורים שונים על מבנה הרכב והשלדה יעלו גם הם את מקדם־הגרר שלו. אפשר להעריך, כי אורביט מוכן לנסיעה יגיע, בסופו של תהליך הפשרות, למקדם־גרר של CD 0.25. גודל ההישג יוערך נכונה אם נשווה ערך זה למקדם־הגרר של מכונית הסלון האירודינמית ביותר, המיוצרת כיום בייצור סדרתי: אודי 80 החדשה שהוצגה באחרונה באירופה — 0.29 CD.

השגת ערכים אירודינמיים כה טובים, אפשרית רק אם נקודת המוצא היא צורה בסיסית בעלת יעי־לות אירודינמית גבוהה. תצלומי זרימת האוויר מאפשרים לראות בעין, כי זרימת האוויר סביב גוף האורביט היא חלקה ביותר ונטולת מערבולות, שהן מן הגורמים המר־כזיים להקטנת אירודינמיות של גוף נע. בולטת במיוחד זרימת האוויר באזורים קריטיים, כמעבר האוויר מן השמשה הקדמית אל הגג ואל החלונות הצדדיים. בפיתוח האורביט טופלו בקפידה רבה אזורים המוכרים היטב לחוקרים כ"עושי רוח", במט־רה להשוות ככל האפשר את לחץ האוויר על כל חלקי הרכב. תוצאת הטיפול הביאה לכך, שהאוויר הנוטש את ירכתי האורביט הוא בעל אנרגיה נמוכה ביותר. משמע, נסיעת הרכב תהיה בלא מעצורי רוח.

שיטת העבודה בפיתוח האורביט מהווה דוגמה לאותו שיתוף פעולה בין אירודינמיסטים למעצבים. שי־תוף שהוא חיוני לפיתוח רכב מוכן לנסיעה, המשיג ערכים אירודינמיים טובים:

— על־פי תסריטי שיווק וטכנולוגיה עתידיים, נקבעו מידותיו הבסיסיות של הרכב.

— חקירת הפרמטרים העיקריים של צורת הגוף, כמו: זוויות החלונות וגובה הגב, ומידת השפעתם על הערכים האירודינמיים. הפעילות בוצעה במנהרת־הרוח בעזרת דגמים מוקטנים בקנה־מידה של 1:2.5.

— אופטימיזציה אירודינמית במנ־הרת־הרוח בדגם ותמר בגודל מלא. כדי להעניק למעצבים חופש פעולה ויצירה מרביים, ציינו לפניהם אנשי מנהרת־הרוח נקודות שונות, אשר שינוין לא ישפיע השפעה דרמטית על היעילות האירודינמית. וכן — אילו שינויים יוכלו להתקבל באמ־צעות פעולות פיצוי. בכל מקרה שהיה ברור שיש לאמץ גישות עיצוב חדשות, הן הותוו תוך קשר עם המעצבים.

— לבסוף הוכן הדגם במרכז העיצוב.

רמזורים עצמאיים

מחלקת התנועה של משטרת ישראל תפסיק, ב־1 בספטמבר השנה, להציב שוטרים בצמתים מרומזרים, להזרמת התנועה ב־שעות העומס הקשות. עד כה נהגה משטרת ישראל להציב שוטרים למשימות אלה, בכבה עשרות צמתים בארץ, כשיגרה יומית. וההחלטה על הפסקת ההפעלה הידנית של הרמזורים בצמתים הקשים הללו נובעת מההכרה, שעדיף לנצל את כו־חות המשטרה הללו, המונים כ־50 שוטרים מדי יום, למשי־מות של אכיפת החוק בדרכים.

הפסקת השירות הידני לצמ־תים תיעשה בהדרגה. הודעה על הפסקת השירות נשלחה כבר לרשויות המקומיות ולמע"צ. בהודעה הודגש, כי המשטרה תמשיך להעביד את שוטריה להסדרת התנועה בצמתים אלה במקרים של תקלות ברמזורים או במקרים מיוחדים, אך לא כדרך שיגרה.

דיזל טורבו אליסון

מנוע דיזל חדש מתוצרת דטרויט דיזל אליסון, המכונה "מנוע סדרה 60", יוצא עתה לשוק העולמי. המנוע מיוצר להספקים של 250־400 כ"ס, בתחומי סיבובי מנוע של 1800־2100 סל"ד.

מנוע הדיזל החדש הוא מנוע ארבע פעימות ומצויד במערכת הזרקת דלק הנשלטת באמצעות מערכת אלקטרונית.

למנוע שישה צילינדרים בטור. והוא משווק בנפחים של 11.1 ליטר ו־12.7 ליטר.

מנוע "סדרה 60" מורכב כיום בייצור סדרתי אצל היצרנים הבאים:
1. VOLVO WHITE — דגמים WC, WI, WH.
2. GNC — דגמים GENERAL BRIGADIER.
3. KENWORTH דגמים T-600, T-800, W-900B, K-180.

הוא יותקן בקרוב גם במשאיות מתוצרת PERLINNI, איטליה. חב־רת דיזל הנדסה תציג בקרוב את המנוע בארץ.

FIAT CROMA 2000 i.e

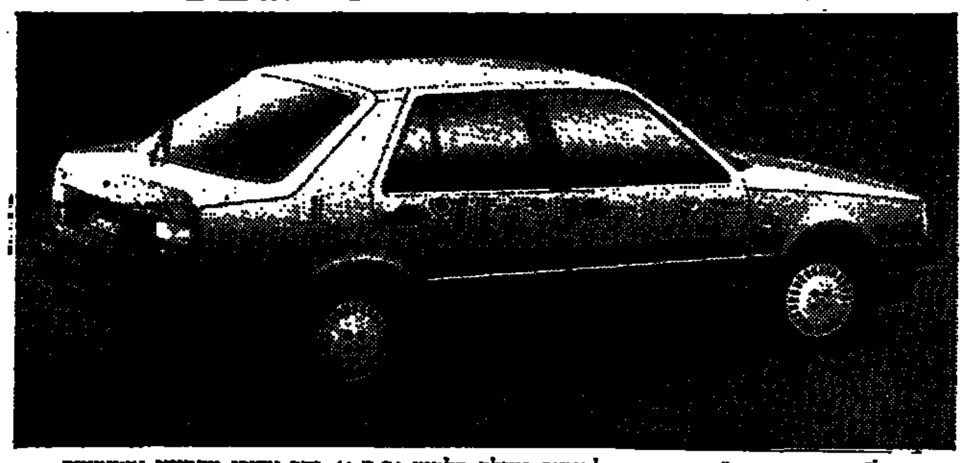

ל"כרומה 2000 i.e" יש מערכת למניעת נעילת בלמים (A.B.S.), ציר אחורי מתכוונן אוטומטית, מיתקן חימום אוטומטי, גג נפתח, מושבים קדמיים עם מנגנון כיוונון חשמלי, חימום במושב הנהג ועוד.

פיאט "כרומה 2000 i.e" אוטומטית מוצעת בשוק הישראלי במחיר 55,500 ש"ח ללא מע"מ וללא הפקדה — לפי מחירון החברה מס' 17/87 מחודש מאי 1987.

"אגד" לעין־יהב

בהמשך לכתבה "מסתורי התור האחורי" ("הארץ" 15.4.87) המאזכרת חריגה מנהלים בנושא חניית הביניים של האוטובוסים של "אגד" בערבה, בדרך לאילת — הנני להביא לידיעת הציבור, כי מחלקת ביקורת בדרכים של "אגד" קיימה מעקב אחר התנהגות הנהגים בקווי אילת ומצאה, כי אכן נהגים ערכו גם את חניית הביניים בדרך דרומה בחצבה (במקום בעין־יהב, כפי שנקבע במדריך לנהג של קווי אילת).

בעקבות ממצאי הביקורת הוגשו למורשה האגודה (תובענה על־משמעת) תלונות נגד אותם נהגים. [illegible] לתקנן.

יתר על כן, עצם עריכת הביקורות מהווה גורם מרתיע לכל הנהגים בקווי אילת, היינו להבין כי להבא יימנעו מלחרוג מן ההוראות ויערכו את חניית הביניים שלהם בערבה, בדרך לאילת, בעין־יהב ובדרך מאילת בחצבה.

ברקן מלמד
דובר "אגד"

מערכת התראה בדיבור

מאת מכבי קרסו

מערכת אלקטרונית להתראה על תקלות ושכחות, היא התשובה ביותר שפותחה בשנים האחרונות לעזרת הנהג. המערכת מתריאה באמצעות דיבור סינטטי.

המערכת מורכבת למוד מבוזנה אלקטרונית. היא בנויה מכמות גדולה של חיישנים הממוקמים בנקודות טכניות ורגישות ברכב, ומתריאה בדיבור סינטטי בעת איתור תקלה.

מערכת התראה בדיבור כוללת:
1. תקלות טכניות חמורות:
א. חוסר לחץ שמן.
ב. רתיחת מנוע.
ג. אי תפקוד מערכת בלמים.
ד. תקלה במערכת טעינה.
2. תקלות טכניות קלות:
א. חוסר נוזל קירור.
ב. חוסר דלק.
ג. מנורה ראשית או מנורה אחורית או מנורת בילום שרופה.
ד. שחיקה ברפידות בילום.
3. תזכורות לנהג:
א. בלם יד לא משוחרר.
ב. דלת פתוחה.
ג. מכסה מנוע לא סגור.
ד. מכסה תא מטען לא סגור.
ה. אורות דולקים.

כשמתגלה תקלה על־ידי המער־כת, משודרת הודעה בקול רם וברור על התקלה ועל הפעולות שעל הנהג לנקוט, ואף על בידת יהד־שתן. השידור מתבצע על־ידי רמקול הממוקם לצד הנהג. המערכת עוקבת אחר תפקודם של המנוע ושאר מערכות הרכב. ובכך היא משחררת את הנהג מהצורך לעקוב בעצמו, והוא יכול להתרכז במתרחש על הכביש.

הצדק מאחורי המשפט

תמרורים תקפים גם בלילה

בשעה אחת־עשרה בלילה, ביצי־אה מהכביש הפנימי של "מכתשים" לדרך חברון, היה נראה ליהושע מרגולין שהעולם כולו ישן — ורק הוא לבדו נע בדרכים, ובכלל, להתעלם מהעולם, כאילו אינו קיים. זו פריווילגיה של "בוס" בלבד. רק אחד כזה, גדול ועצום כוח, יכול להרשות זאת לעצמו. נו, ומי שמרשה זאת לעצמו — משמע שהוא גדול ועצום. ככזה, הוא יכול בהחלט להרשות לעצמו להתעלם מזוטות כגון תמרור עצור, גם כאשר בכביש הראשי נוסע רכב אחר המתקרב במ־הירות אל הצומת שבו מוצב התמרור. שופט בית משפט השלום לתעבורה בבאר־שבע יוסף אליעז לא ניאות לראות כך את העולם, גם כאשר מדובר בשעה עטופת עלטה קרוב לחצות.

סיפור המשפט מובא בחוברת "פסקי־דין — תעבורה" בעריכת עו"ד עמיקם לזיתן ובהוצאת לשכת עורכי הדין.

המשפט נערך באפריל 1985, אבל האירוע התרחש כמעט שנה לפני כן, ביולי 1984. הסיפור עצמו, כפי שנגולל בבית המשפט, הוא כמעט שגרתי: מרגולין לא עצר בצומת, שבו היה מוצב תמרור עצור. יעקב ברקן, שנסע עם משפחתו ויל־דיו בכביש הראשי, כמעט והתנגש ברכבו של מרגולין. הוא אף קרא לעברו "אתה רוצח!" ולאדם אחר שהיה ברכבו של מרגולין אמר כי כמעט נהרג. מרגולין העיד כי כאשר המשיך לנסוע הפנה ראשו לאחור, והבחין כי הרכב החוצה נעצר ונוסע לאחור. אז לא ידע כי הנהג ברכב ההוא היה מפקד משטרת עוד, מפקח יעקב ברקן, שנסע ברכבו הפרטי עם אשתו וילדיו.

אי ידיעה זו, או אי ידיעה אחרת, גרמה למרגולין להסתבך יותר ויותר. לבית המשפט אמר כי אמנם הבחין ברכב החוצה אלא שזה, מחמת מהירותו הרבה, הגיע אל הצומת כעוזר שם. על זה העיד השופט אליעז כי מרגולין התרשל כאן בעניין נוסף: הערכת מרחק הרכב החוצה על פי אורות הפנסים, "הערכה מסוכנת ואסורה בדרכים, אם כי לא כה רלבנטית לעצם האישום".

ומהו האישום? אי עצירה בתמרור עצור. וכאן הסתבך מרגולין בשנית: הוא העלה את הטענה שהתמרור היה פגום. "אם עצרת, מה לך ול־מצבו של התמרור? אלא שכנראה לא עצרת, ואז אתה מעלה טענות בוקי סרוקי נגד התמרור" כותב השופט בהכרעת הדין. השופט אליעז מדגיש כי טענת התמרור הפגום יכולה לעלות כאשר הנהג מעיד שלא ראה את התמרור ולא היה יכול לראותו. אלא שמרגולין העיד כי הכביש הפנימי מוכר לו, בהיותו מוביל פועלים ל"מכתשים", וכי ראה באותו יום את התמרור. "תמרור פגוע, המורה 'עצור' אינו חדל להיות תמרור רק משום שנפגע, ואם נהג יודע על קיומו, הבחין בו באותו יום, שומה עליו לציית להוראתו", פסק השופט.

העבירה עלתה למרגולין בקנס של 25,000 שקל (לפי ערך הכסף ביום 29.4.85, שהוא יום מתן גזר הדין), פסילה בפועל של 3 חודשים ופסילה על תנאי לשנתיים. המג־בלת לרכב פרטי ומונית.

סלאמס בחסות העירייה

בתל־אביב אסור לחנות על מדרכות. אפילו מסבירים את העבריינים הללו. אלא אם כן — עיריית תל־אביב נתנה להם רשות. בבנין שברחוב ארלוזורוב 145 בתל־אביב חונות כדי יום מכוניות רבות בחזית. בבניינים הסמוכים מיועדת כל חזית הבית לגינה. בבניין הזה מוקצית החזית לחנייה. התוצאה: רצפת מדרכה ספוגת שמנים ולכלוך.

אלא שבכך אין די: כדי לחנות, על המכוניות להגיע לשם. המדרכה במקום איננה מונמכת. יתר על כן, בחזית יש רמזור. קטע זה נמצא בתוך רצף הרחוב, העמוס תנועה בכל שלושת נתיביו. מכונית שרוצה לחנות שם, צריכה לעלות על המדרכה, לעכב את התנועה בכביש, להפריע להולכי הרגל, שהם לעתים קרובות קשישים, ילדים ואמהות עם עגלות־תינוקות. הנהגים המחנים מפריעים לכל אלה במכה נוראה: יש להם זכויות, הם מקבלים. [illegible] ל"חנות" המשמשת כמוסכות של כמה מפעלים. מאחר שאלה נהגים מקצועיים, [illegible] החנייה ומסבה תוספת כל שעות היום, תוך יצירת סלאמס של ממש בלב אחד מבחירי [illegible].

מלשכת דובר עיריית תל־אביב נמסר בתגובה, כי העירייה נתנה [illegible] בחצר בתנאי שהתשובה מיועדת לשתי מכוניות, ובתנאי ששפת המדרכה [illegible] בהתאם. ומה על הפרעה קשה לתנועה, או מיבון ההולכי הרגל? על כך לא התקבלה תשובה מלשכת הדובר. אף לא ניתנה תשובה, אם לבעל החנות המסויכת, שלא המשיך את שפת המדרכה, יש — או אין — רשיון. הפנייה ללשכת דובר עיריית תל־אביב נעשתה לפני חודשים רבים. העיכובות יותר מפעם אחת. נראה כי לבעל "החנות" הזאת יש זכויות שאין לאחרים בעיר זה, שזכו ומכוניותיהם החונות על המדרכה [illegible]. (צילום: [illegible])

חגורת בטיחות אוטומטית

תעשיית המכוניות ביפן הוציאה לשוק חגורת בטיחות "המתלבשת" על הנהג ברגע שהוא סוגר את דלת המכונית ומשתחררת אותו עם פתיחתה. על כך שמעו נציגי המועצה הלאומית למניעת תאונות בכינוס האיגוד הבינ"ל של המועצות הלאו־מיות למניעת תאונות, שהתקיים בפולין.

מנכ"ל המועצה הלאומית למניעת תאונות, שמואל בוגלר, מסר כי במרבית המדינות באירופה חוגרים חגורות בטיחות כדבר המובן מאליו גם בזמן נסיעה בתוך העיר, ומבדיקות שנעשו עולה, כי אחוז הנפגעים ברכב בזמן תאונה קטן ובעיקר חלה ירידה משמעותית בחומרת הפגיעה.

שמואל בוגלר הדגיש כי המועצה הלאומית למניעת תאונות תחדש את הדרישה לחייב עפ"י חוק לחגור חגורות בטיחות גם בתוך הערים.

קיבוצי התנועה הקיבוצית המאוחדת — חברה להנפקות בע"מ

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 25 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח־1968 התפרסם היום תשקיף בדבר

הנפקה של

סדרה של אגרות־חוב, רשומות על־שם, 1994־2003 (סדרה 1), בערך נקוב כולל של 30,000,000 שקל חדש נושאות ריבית בשיעור של 8.5% לשנה וצמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן לחודש מאי 1987.

רקים כספים בע"מ, חברה הנשלטת בעקיפין על ידי בעלי המניות בחברה, התחייבה לרכוש מאת החברה אגרות חוב בערך נקוב של 450,000 ש"ח במחיר המזערי כמוגדרתו בסעיף 3.3 בתשקיף, ולהעמידן לרשות בנק הפועלים בע"מ על מנת שיפעל להבטחת מסחר סדיר, כמפורט בסעיף 3.9 בתשקיף, ולפיכך מוצעות לציבור אגרות חוב בערך נקוב כולל של 29,550,000 ש"ח מתוך סדרה זו.

אגרות החוב מוצעות לציבור בדרך של מכרז בשתי קבוצות שהראשונה בהן תוצע לציבור ב־29/6/1987 והשניה — ב־7/7/1987.

במכרז שביום 29/6/1987 יוצעו לציבור אגרות חוב בערך נקוב כולל של 20 מליון שקל. במכרז שביום 7/7/1987 יוצעו לציבור אגרות חוב שלא הוצעו לציבור או שלא נתקבלו בקשות מאושרות לרכישתן במכרז הקודם.

המחיר המינימלי בו ניתן להגיש בקשה במכרז שביום 29/6/87 הוא 99% מן הערך הנקוב. המחיר המינימלי בו ניתן להגיש בקשה במכרז שביום 7/7/87 הוא 99.5% מהערך הנקוב. כל מציע יוכל להגיש הצעות במחיר הגבוה מהמחיר המינימלי, ובלבד שהמחיר המוצע לא יפחת ממכפלות האחוז.

אגרות החוב שלא תוקצינה בדרך של מכרז, אם וכאשר תהיינה כאלה, תוצענה מיום 8 ביולי 1987 ועד ליום 31 באוגוסט 1987 במחיר השווה ל־99.5% מערך הנקוב, בתוספת ריבית והפרשי הצמדה שיצטברו עד ליום התשלום בגין אגרות החוב, כמפורט בסעיף 3.4.1 לתשקיף.

בקשות להשתתף במכרזים וכן בקשות לרכישת אגרות חוב אשר לא תוקצינה בדרך של מכרז תוגשנה לבנק הפועלים בע"מ באמצעות סניפיו, ובאמצעות כל הבנקים והחברים האחרים בבורסה.

תמורת ההנפקה מיועדת למתן הלוואות לזמן ארוך לחברי התנועה הקיבוצית המאוחדת שהינם בעלי המניות בחברה, לשימוש בענפי התעשיה, החקלאות והתיירות, ולהמרת הלוואות לזמן ארוך.

לחברה הון עצמי מתואם לפי גילוי דעת 36 של מועצת רואי־החשבון בישראל לתאריך התשקיף בסך 8,173,002 שקלים חדשים (סעיף 2.2 ופרק 10 לתשקיף). היחס בין ההון העצמי לבין אגרות החוב המונפקות על פי התשקיף הוא 1:3.67 (סעיף 12.6 לתשקיף).

הבטוחות לפירעון אגרות החוב הינן כדלקמן:
1. שיעבוד צף ראשון בדרגה, לטובת הנאמן, על כל נכסיה של החברה כפי שיהיו מעת לעת.
2. שעבוד קבוע לטובת הנאמן על נכס מקרקעין שבבעלות נאות תל־אביב "דלת" בע"מ, חברה הנשלטת בעקיפין על ידי בעלי המניות בחברה ועל זכויות הבניה בגינו. הנכס הנמצא ברחוב סוטין 27 בת"א כולל בנין בן 5 קומות בשטח של 5,620 מ"ר ומרתף חניה. הנכס מושכר לתקופות שכירות שאינן עולות על שנה ושוויו, בניכוי המס המתחייב בגין מכירתו, הוערך בסכום של 7,720,000 ש"ח. (סעיף 12.2 לתשקיף).
בבנין לא מצויים דיירים מוגנים ולנאות תל־אביב "דלת" בע"מ לא יהיה מעצור של דייר מוגן במקרה של מימוש השעבוד על ידי הנאמן.
3. שיעבוד קבוע לטובת הנאמן של פקדון בנקאי של החברה בסכום אשר לא יפחת מ־10% מערך החוב של החברה לבעלי אגרות החוב מהנפקה זו שיהיה במחזור בכל עת. בנק הפועלים בע"מ שבו הופקד הפקדון רשאי להשתמש בכספי הפקדון לאותן מטרות שלהן הוא משתמש בכספי פקדונות אחרים בבנק. הפקדון צמוד למדד המחירים לצרכן ונושא ריבית בשיעור שנתי אשר לא יפחת מ־6%. הפקדון יחדל לשאת ריבית הצמדה ביום 1 ביולי 2005.
4. שטרי חוב לטובת הנאמן מאת מקבלי ההלוואות מן החברה להם מיועדים כספי ההנפקה על פי תשקיף זה, בסכומים שווים לסכומי ההלוואות שיקבלו מן החברה מתמורת הנפקה זו. הסכומים המובטחים צמודים למדד המחירים לצרכן. השטרות יעמדו בתוקפם עד לפירעון כל אגרות החוב נשוא תשקיף זה גם אם ההלוואות שבגינן ניתנו נפרעו על ידי הלווים והנאמן יהיה רשאי לממש שטרות אלה גם אם הלווים עושי שטרי החוב פרעו לחברה את ההלוואות בגינן ניתנו. שטרות אלה נוספים על התחייבויות הלווים לחברה על פי חוזי ההלוואות שבין הלווים לחברה. שטרי החוב אינם מובטחים בערבות או שעבוד כלשהם.
5. כתבי התחייבות לטובת הנאמן מאת 173 בעלי המניות בחברה בסכום כולל של 16 מליון ש"ח. הסכום המובטח צמוד למדד המחירים לצרכן. כל אחד מנותני כתבי ההתחייבות אחראי ל־92,486 ש"ח מתוך כלל הסכום המובטח. כתבי התחייבות אלה נוספים על השטרות האמורים בסעיף 4 לעיל. כתבי ההתחייבות נשוא סעיף זה ישמשו במידה שווה (פרי פסו) כבטוחה לאגרות חוב נוספות שתנפיק החברה. כתבי ההתחייבות יעמדו בתוקפם כל עוד יהיו במחזור אגרות חוב של החברה. כתבי ההתחייבות אינם מובטחים בערבות או שעבוד כלשהם.
כתבי ההתחייבות הינם עבירים, אך אינם מסמכים סחירים. לא תותבן בהם אחיזה כשורה, ולחייב יעמדו כלפי הנעבר כל הטענות שעמדו לו כלפי המעביר בעת שנודע לו על ההעברה. לפיכך, [illegible] יכולת מימושם על ידי הנעבר. [illegible] כתבי התחייבות [illegible] שטרי חוב.
הנאמן רשאי לממש את הבטוחות האמורות בסעיפים 4 ו־5 לעיל בכל מקרה שהחברה תימנע מלשלם במועד את הסכומים המגיעים ממנה לבעלי אגרות החוב — כולם או חלקם. במקרה של אי פרעון במועד יהיה הנאמן רשאי לפנות לכל אחד מנותני המסמכים, על פי שיקול דעתו, ולגבות ממנו כל סכום עד למלוא הסכום המובטח על ידיו, ללא צורך בפניה מוקדמת לחברה.

אגרות החוב מובטחות בשיעבודים הקבועים האמורים בסעיף 2 ו־3 לעיל בשיעור של 35.7% 64.3% הנותרים מובטחים בבטוחות שאינן שיעבודים קבועים ופרעונם מותנה ביכולת הפרעון של נותני המסמכים בסעיף 4 ו־5 לעיל, ושל החברה.
בתשקיף לא הובאו דו"חות כספיים של בעלי המניות בחברה העתידים לקבל מן החברה הלוואות. בעלי מניותיה של החברה אינם עורכים את דו"חותיהם הכספיים לפי גילוי דעת 36 של לשכת רואי החשבון בישראל, שאינו חל עליהם. בתאריך התשקיף לא מצויים דו"חות כספיים ערוכים ל־31 בדצמבר 1986 של כל בעלי המניות בחברה.

החברה רשאית לשעבד את נכסיה להבטחת אגרות חוב נוספות שיונפקו על ידיה, בשיעבוד שווה דרגה (פרי פסו) לאגרות החוב המונפקות לפי תשקיף זה. נאות תל־אביב "דלת" בע"מ רשאית לשעבד את נכס המקרקעין לטובת אחרים בשיעבודים אשר יהיו נחותים בדרגה מהשיעבוד להבטחת אגרות החוב.

החברה הינה תאגיד בנקאי הפועל על פי רשיון בנק ישראל כמפורט בפרק 7 לתשקיף. והמפקחת על הבנקים הודיעה לחברה כי מדיניות נגיד בנק ישראל היא שקבלת [illegible] על פי סעיף 8 יא' לפקודת הבנקאות, 1941 אינה מהווה דבר שבשגרה, וכי בדרך כלל אין מקום לעודד התחייבויות מוסד כספי אשר מקורותיו הם גיוס כספים באמצעות אגרות חוב שהונפקו בהנפקה לציבור. [illegible] בנק ישראל רואה את החברה [illegible] זו.

סך כל עמלות החתום, הניהול וההפצה שתשלם החברה בהנפקה זו לא יעלה על 5.8% מתמורת ההנפקה.

הרישום של אגרות החוב למסחר בבורסה מותנה בפיזור נאות שלהן במכרז. אם פיזור אגרות החוב לא יהיה פיזור נאות על פי כללי הבורסה לענין זה, והבורסה תחליט שלא לרשום למסחר את אגרות החוב המוצעות, תבוטל ההנפקה והתמורה תוחזר למזמינים באמצעות בנק הפועלים בע"מ תוך 48 שעות ממועד הודעת הבורסה על אי רישום ניירות הערך למסחר. לסכום ההחזר תיווסף ריבית [illegible] בשיעור שיהיה נהוג בבנק הפועלים בע"מ לגבי תעודות פקדון סחירות (תפ"ס) בסכומים השוים לסכום ההחזר לו יהיה זכאי כל מזמין לתקופה זהה, מסכומי הריבית ינוכה מס הכנסה במקור כפי שיהיה במועד התשלום.

הנפקה זו הינה הצעה ראשונה לציבור של ניירות הערך של החברה.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותק מהתשקיף ניתן להשיג בסניפי בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, ואצל בנקים חברי בורסה אחרים.

הנאמן: חברת נאמנות של בנק הפועלים בע"מ

מנהלי קונסורציום החתמים:
בנק הפועלים בע"מ
בנק לאומי לישראל בע"מ
בנק דיסקונט לישראל בע"מ

תאריך התשקיף 24 ביוני 1987

חרפה לישראל

שר עושה הסכם עם שונאי ציון

מאת משה קול

שר המסחר והתעשייה, אריאל שרון, עשה הסכם עם בד"צ (בית הדין של נטורי קרתא) בעניין מכירת החיטה הגדלה במדינת היהודים, לגויים בחו"ל, וקניית חיטה מחו"ל בשביל אזרחי ישראל, כדי לקיים את מצוות שנת השמיטה — לפי הוראות הגורמים הקיצוניים. האם חלם מישהו אי־פעם כי כך תנהג ממשלה של מדינה יהודית שהקימו הציונים? הרי החרדים לחמו נגד הציונות ונגד הקמת המדינה, וחלק ניכר מהם אינם מכירים עד היום במדינה.

טענת השר כי הוא מכבד את הרבנים אינה משכנעת. אם הוא מכבד כליבך את הרבנים, מדוע לא פנה אל הרבנות הראשית המוכרת על־ידי המדינה? מדוע פנה אל הבד"צ האנטי־ציוני? הרי הרבנות הראשית המשיכה במסורת מייסדה, הרב קוק ז"ל, ומצאה דרך להתיר את החיטה שלנו בשנת השמיטה. והשנה היו לנו יבולים שלא הייתה דוגמתם זה שנים רבות!

מי פתי יאמין שעסקת השר שרון הייתה נקייה משיקולים מפלגתיים? מי יאמין שלא עשה זאת רק כדי לקנות את לבן של ש"ס ואגודת ישראל האנטי ציוניות? והאומנם הכל הפקר בישראל? למרבה המזל, נזדקקה המפד"ל להגן על כבודה ומסמכותה של הרבנות הראשית. השר יוסף שפירא אף איים להתפטר מהממשלה אם ימשך ולוולו של שרון ברבנות הראשית. לא הייתה ברירה לשר המסחר אלא ללכת להיפגש עם הרבנים הראשיים ולחפש פשרה בין העסקה שלו עם הבד"צ ובין תביעת הרבנות הראשית.

אגב, חידוש זה שחידשו השר שרון והבד"צ התרחש לראשונה בישראל מאז הקמת המדינה ואף מלפני הקמתה. הרב קוק ז"ל, מייסד הרבנות הראשית, חיפש פתרון הלכתי להבטיח קיום לחקלאים היהודים. אך מה זה מעניין את שוחר הבצעות הידוע, שרון, המדקדק בקלה כבחמורה? עתה הרי קונים ומוכרים לא רק חיטה אלא גם חברי כנסת. הכל כשר למען האינטרסים האנוכיים של המפלגות. מי עוד יכול לכבד את הממשלה הזאת, שלא הספיקה לה ישיבה אחת לסיים את הדיון בעניין החיטה והחזתה את המשך הדיון לישיבה שנייה. השרים צריכים כנראה ללמוד את פרשיות השולחן־ערוך, כדי שיוכלו לפסוק הלכה בעניין זה. בושה היא שדברים כאלה מתרחשים במדינת היהודים!

החלטת המפד"ל בעניין גיוס בחורים יהודים לצה"ל

אחרי שנים רבות החליטה ועידת המפד"ל הציונית כי כל צעיר יהודי חייב לשרת בצה"ל. היא המליצה על שירות בישיבות־הסדר, המכוונות ללימוד תורה ושירות צבאי. היא גינתה את ההשתמטות מהשירות בצה"ל. אני מוחה להוראותיו של שר הביטחון, יצחק רבין, אחרי שהמפלגה הציונית הדתית חייבה את השירות בצה"ל. אולי כבר הגיע הזמן להפסיק את ההשתמטות של אלפי בחורים משירות צבאי.

נאבקתי שנים בממשלות ישראל נגד ההשתמטות הזאת. אז התנגדה המפד"ל לדעתי. ישיבות־ההסדר הן פתרון נפלא לבחורים יהודים הרוצים ללמוד תורה וגם לשרת בצבא. השאלה מופנית עתה אל ראש הממשלה: האם תכריע עמדת המפד"ל או העמדה של ש"ס ואגודת ישראל? האם שר הבטחון הציוני בעל העמדה המבוררת בעם, יכנע כרעת המפד"ל או ימשיך להיכנע לאנטי־ציונים? המפד"ל ראויה לברכה על התפנית הציונית בהנהגתה. יש לעודדה לחוקה, כדי שיהודים דתיים ידעו שהיא עדיפה מבחינה ממלכתית על האנטי־ציונים השונאים את המדינה.

גילוי־הדעת של קצינים וחיילים ששירתו בחברון

שלושים ושבעה קצינים וחיילים שסיימו את שירותם כחיילי מילואים בחברון, שלחו גילוי־דעת אל שר הביטחון ובו הם מתארים את ההתרחשויות הקשות שאירעו בעת שירותם בחברון: אין זו הפעם הראשונה שאני שומע מפי חיילי מילואים כי אינם רוצים להיות חיילי הרב לוינגר, שאין ברצונם לתת חיפוי צה"לי למעשי המתנחלים היהודים, האוחזים בנשק לצרכים שאין להם שום קשר לשירותם בצה"ל.

כותבים חיילי המילואים כי "בקרית ארבע פועלת מיליציה של המתנחלים המנסה לסבך את כוחות הביטחון עם הערבים". חיילי המילואים תובעים: "להורות לצבא לנקוט יד קשה כלפי כל מפר סדר, יהודי כערבי, ולעצור כל אדם המעורב בפעולות בלתי־חוקיות. להגביל באופן נמרץ את כמויות הנשק האוטומטי הצה"לי שבידי המתיישבים. לתת למפקדי הצבא ולחיילים הוראות ברורות ומפורשות, איך לפעול באירועים שבהם מעורבים מתנחלים, בכל הקשור לנוהל פתיחה באש, מעצר חשוד, וטיפול בהפרות סדר".

שוב אין ספק כי פעילים של "כך" ואולי גם אחרים מבין המתנחלים רוצים להביא לידי התנגשויות בין יהודים וערבים, ולערב את צה"ל בתגריות וקטטות. הגיע הזמן שיד תקיפה של צה"ל תפסיק התרחשויות אלו. מוזר הדבר שהמתנחלים אינם מבינים כי הדוחפים אותם להתנגחויות אלו שומטים את הבסיס להמשך חייהם השקטים בסביבה שרובה באוכלוסיה ערבית. עתה כבר ברור גם כי ההתרחשויות בחברון לא היו תקרית בלבד, אלא זו מדיניות מחושבת של הלאומנים הקיצונים הרוצים להרוס את הדו־קיום בין יהודים וערבים. השביתה והמשמרות ליד בתי־המשפט של המתפרעים בהריסה הקרובים להם הן הוכחה כי פועל כאן גוף מאורגן ומסוכן.

חיילי המילואים אינם רוצים להיות מכשירים בידי הלאומנים האלה. גם חיילי צה"ל הסדירים בחולים באמצעים שעליהם להשתמש בהם לארפעם. מציאות זו משחיתה את העם, ובעיקר את הדור הצעיר. עד מתי ניתן להמשיך בתעלולים אלה?

עתה החלו להתעורר גם מנהיגים דתיים אחראים, וקמו למחות נגד מעשים כאלה. הם רואים לאן זה מוביל. עדיין אנו מחכים להחלטות נחושות של כוחות הביטחון.

רבותי השרים, אל תתנו לאש הזאת להתפשט, כי בנפשנו הדבר!

איקרית ובירעם:

לחסל את העוולה

מאת צבי אל־פלג

הכותב הוא מחזאי. היה מושל צבאי בעזה.

למקרא מאמרו של יואל מרקוס על עקורי איקרית ובירעם (הארץ 16.6.87), נזכרתי במעשה שהיה לפני כ־30 שנה. כמושלה הצבאי של עזה לאחר כיבושה במלחמת סיני, היה עלי למנות קציני מטה במנשל הישראלי. כשהגיע תור קצין מטה לנכסי נפקדים, הוחלט לעשות מחווה לערבים ולמנות אחד מהם. התפקיד נמסר לאדם קשיש, נשוא פנים וידוע ביושרו. אלא שלמחרת באה למשרדי משלחת בראשות ראש עיריית עזה כדי למחות על המינוי. כאשר הבעתי את פליאתי, הסבירו שהאיש אינו עזתי אלא ירושלמי. וכאשר שאלתי כמה זמן הוא מתגורר בעזה, השיבו שזה לו כ־50 שנה שהוא חי שם...

דומה שכאן הנקודה שנעלמה מעין־הקורא בדרך־כלל של יואל מרקוס. אילו חיפש תשובה לשאלה מדוע נאבקים בני אדם לחזור אחרי 40 שנה לבעט אדמת טרשים שנותרה מכפריהם, היה אולי מוצא עצמו מופתע מהתוצאות. הוא היה נוכח עד כמה חזק אלמנט הזיקה אליום כמוכרה הערבית, עד מה קשה ההיקלטות לאדם בבהוץ ובאיזו מידה מהווה המושג "לאגי" (פליט) — שם נרדף לכל דבר בזוי ותקלה.

דחוי, לא שייך

היכרתי חלק מעקורי איקרית ואת המוכתר שלהם אברהמא — שבת לפני שנים. הרשויות מנעו את מילוי בקשתו להיקבר באיקרית והוא נקבר בכפר ראמה שם חי כפליט. בראמה ראיתי אותם במעמדם הנחות ואת היחס הדוחה אליהם מצד התושבים המקוריים. פעם הוביל אותי ידיד מאיקרית לבית־הספר בראמה. היתה הפסקה והוא הראה לי כיצד ילדי הפליטים מבודדים בנפרד משום שהאחרים מסתייגים מהם.

זה כלל לא חשוב אם כפליט עשית חיל בעסקים או שרכשת מעמד בזכות השכלתך. את הסטטוס "פליט" לא תוכל להשיל מעל עצמך. לפחות לא בדור ראשון ושני. אתה זר, אתה פליט לכן אתה לא שייך. לכן שנוא, לכן נרדה. אגב, מבחינה זו מהווה מצבם של עקורי איקרית ובירעם מעין מודל מוקטן של בעיית הפליטים הגדולה בעולם הערבי. כמו כאן גם שם הבעיקרי לרצון השיבה אינו המסיבה אלא הדחיה.

עד כאן הסבר מוצע לרצון העקורים לחזור לכפריהם. ועתה לדבר ,יואל מרקוס הקובע "לא להחזירם": מרקוס טוען ראשית, שעל־ידי החזרתם ייפתח פתח לתביעותיהם להשיב להם גם את האדמות, שבמעקבה זה "נמצא עצמנו מודים שחטאנו ופשענו. ואי החזרת שורותיהם ייראה כמוד לאור היום" על כך צריך להשיב שחלק גדול מן העקורים כבר הגיעו להסדר וקיבלו את מלוא הפיצוי עבור האדמות, ולאחרים המבקשים לשוב, ברור שיהיה עליהם קודם לכן לסגור את בעיית האדמות ולקבל את תמורתה.

ובאשר להודאה שחטאנו — אכן חטאנו. היה עלינו להסתפק בדרכם אלה שעזבו ולא ליטול את החלקות של אלה שנותרו וקשרו את גורלם עמנו. בני איקרית ובירעם לא רק שלא חצו את הגבול, אלא שעל אף יחסינו אליהם, הם שלהם ושולחים את בניהם לשרת בכוחות הביטחון של המדינה.

אבן הבוחן

בבית. מרקוס גוזר גזירה שווה בין ערבים שהפכו לאזרחי ישראל, לבין "בורחי ובגורשי רמלה ולוד". הדעתי קריית המבחנה ברורה בין מי שנותרו כאן לבין אלה שיצאו ואגב, בעיקר יצאו בעקבות מנהיגיהם ולא גורשו. כפי שמשתעים כמה פרשנים יהודיים, הבחנה כזאת היא לגיטימית בהחלט. מה שמפריע זו ההתחכמות התחיקתית שיצרה את המושג "נפקדים נוכחים" כדי לשלול מערבים ישראלים את אדמותיהם.

נכון שמקרה איקרית ובירעם אינו יחיד ושבעקבות החזרת עקוריהם תתעוררנה בעיות נוספות. אלא שהמסקנה צריכה להיות שלאחר 40 שנה הגיעה העת ליישב את כל הבעיות הכרוכות שבין המדינה לאזרחיה הערבים. ישנם עקורים נוספים: קריית בעיית נכסי הוואקף המוסלמי שנטלנו לעצמנו שלא כדין ובלי שתהיה בכך תועלת; ישנה בעיית המחיר שמציעים לפלאחים עבור אדמות שהפקעו: מדוע לא לנסות לגבור עם כל אלה אחת ולתמיד? למה להמשיך ולהבאיד את הפצעים האלה פתוחים?

מרקוס חושש שהחזרת תושבי איקרית ובירעם תהיה "תקדים בסוכר", לא מקובל. זה יהיה תקדים מבורך. זה יהיה צעד ראשון לקראת הסדר סופי של הבעיות התלויות ועומדות בין האזרחים הערבים למדינה — חיסול חובת האיבה הנישבת בינם לבינינו.

בצדק תולה מרקוס את הקולר בצוואר "המנהיגות הערבית שאסרה עלינו מלחמה". מלחמה זו היא שיצרה את בעיית הפליטים הערקורים; ומדינות ערב התנערו מאחריות ולא יישבו את הפליטים. הן הפכו אותם לנשק פוליטי נגד ישראל. כל זה נכון. ואולי גם נכון שאילמלא המלחמה שאסרו עלינו היו נותרים כל הכפריים במקומותיהם. אבל האם בשום כך עלינו להעניש אזרחים שלנו שגם גילו נאמנות למדינה? למי זה טוב? ומי יפיק בכך תועלת?

בעיית העקורים מאיקרית ובירעם היתה אולי בעבר בעיה בעלת אופי מוסרי בלבד. בתנאים האחרונים נוסף לבעיה זו ההיבט של האינטרס הלאומי: ארגוני הבדור עושים מאמצים רבים כדי לצרף את "ערביי 1948" למאבק נגד מדינת ישראל. עלינו מוטל לעשות מאמץ נגדי כדי להוסיף ולקבל את האזרחים הערבים בכל ההווי היינו. אחד האמצעים לכך הוא חיסול העוולות שעשתה המדינה גרבה בראשית דרכה לחלק באזרחיה הערבים.

מי יגן על התלמידים

מבדקי־תלמידים, המשרתים מטרות הנוגדות את מטרות החינוך ותוצאותיהם, עלולים להדביק סטיגמה לנבחנים לכל ימי חייהם

מאת ח"כ מתי פלד

ב־26 במאי פירסמה נילי מנדלר ידיעה ב"הארץ" על מחקר שעורכת פקידה במשרד החינוך, בניגוד לרוח ההחלטה האוסרת זאת, שהתקבלה במשרד לפני שנתיים. זו תופעה חמורה שעל הציבור להבינה לאשורה.

בתחילת חופשת הפסח האחרונה (3 באפריל) קיבלו הורי התלמידים בכיתות ד'־ו' בבתי־הספר בירושלים, חוזר של האוניברסיטה העברית, חתום על־ידי הד"ר סורל קאהן, מרצה בבית הספר לחינוך, והגב' נורה כהן, תלמידת מחקר בו ופקידה במשרד החינוך. החוזר הודיע להם על עריכת מחקר בדבר "השפעתם היחסית של גיל כרונולוגי וניסיון בית־ספרי על הציונים במבחני משכל". בחלק מבתי־הספר הופץ החוזר רק במשך חודש מאי ובחלק הוא לא הופץ עד היום. אף הורים המתנגדים לשיתוף בנם או בתם במחקר התבקשו בו להודיע על התנגדותם עד 24 אפריל, תוך ציון שם הילד, כיתתו ושם בית ספרו — כלומר, תוך חשיפת הילד ללחצים ותגובות.

פרט זה חשוב במיוחד מאחר שעל־פי חוק ולפי הוראות ההסתדרות הפסיכולוגית הישראלית, אין לערוך מחקר על בני־אדם בלא לקבל מבעוד מועד הסכמה ברורה ומפורשת של המועמד להיחקר. במקרה שלפנינו, היתה דרושה הסכמת ההורים, אך ברור כי החוקרים לא התכוונו למלא תנאי זה. החוזר יצא באיחור ולרוב ההורים אף לא ניתנה אפילו להודיע על התנגדותם במועד, שלא לדבר על הסכמה מפורשת כנדרש בחוק.

ממצאים ספקולטיביים

התחכמות זו של החוקרים אינה מפליאה, שכן ידועה להם היטב הוראת מנכ"ל משרד החינוך מדצמבר 1985 האוסרת לערוך מבחני כושר קבוצתיים בכיתות א־ו, וכל מבחן אחר שאינו חלק אינטגראלי מתהליך ההוראה. חוזר מנכ"ל מנובמבר 1985 קובע כי המבקש לערוך מבחנים כאלה לצורכי מחקר, חייב לקבל אישור בדרך הקבועה בחוזר.

לאמיתו של דבר, הגב' נורה כהן היא החתומה על ההוראה האוסרת, בשם המנכ"ל, לערוך מבחני כושר קבוצתיים. אמנם מחקרים הנעשים בשביל משרד החינוך פטורים מן הנוהל הזה, אך המחקר הנידון לא נעשה בשביל משרד החינוך אלא "באישורו", כפי שנאמר בחוזר האוניברסיטה העברית. אישור זה ניתן, שלא במקרה, על־ידי נורה כהן שהיא, כאמור, פקידת משרד החינוך המעוניינת בדוקטוראט שלה.

הוראת המנכ"ל האוסרת על עריכת מבחנים כאלה באה בעקבות עירעור של הורים שהביאו את התנגדותם עד לבג"ץ, בשנת 1985. באותו תיק (בג"ץ 27/85) ישנה חוות דעתו של מומחה שהצהיר לפני הבג"ץ בתצהיר זהו כי "... אם כוונת הדברים היא למדידת רמת המשכל, הרי ניתן לקבוע ראשית דבר, כי בין המדענים העוסקים בנושא לא קיימת אחידות דעות או הגדרה מוסכמת לגבי המושג 'משכל' (או אינטליגנציה) ומכאן לא ניתן לאמוד את טיבו (תוקפו) של מבחן מלתא כמודד של המשכל. גם בחוברת העזר לבוחן של מלתא לא ניתן למצוא כל הגדרה של המושג 'משכל' או 'רמת כישורים'. כמו כן החוברת אינה כוללת כל הוכחה שמבחן המלתא אכן מודד משכל..."

והנה, למרות חוות דעת זו, המבחן הנערך הפעם אינו אלא מבחן מלתא והאחראי לעריכתו אינו אלא אותו מומחה שפסל בתצהירו לבג"ץ את ערכו. הלא הוא מידענו הד"ר סורל קאהן. הד"ר קאהן יודע היטב עד כמה ספקולטיביים הם הממצאים המתבססים על נתונים סטטיסטיים שסוקר כזה עושה. הוא הסביר פעם, בראיון ל"ידיעות אחרונות" כי "אילו מישהו היה מצליח לפתח נוסחה שתתייחס למספר הנעלים של הנבחן, כפול רוחב זווה, חלקי היקף המותניים ולהוכיח שהיא מסוגלת לנבא בהצלחה את סיכויי הנבחן בלימודיו האקדמיים, היא הייתה טובה לא פחות מהבחינה הפסיכוטכנית".

כיצד אפשר להסביר, אם כן, את תמיכתו בחידוש מבחני מלתא? האמנם עדים אנו לכך שקורי חוסר יושר מקצועי מצד מומחים, המתירים לעצמם את אשר הם פוסלים באחרים? אך מעבר לשאלה זו, חשוב להבין כי אותה ועדה שפסלה את המבחנים, נהגה כך מפני שלדעתה המבדקים הללו גורמים נזק, משרתים מטרות הנוגדות את מטרות החינוך ותוצאותיהם עלולות להדביק סטיגמה לנבחנים לכל ימי חייהם.

פגיעה בצנעת הפרט

בתקופה זו עומדת מערכת החינוך כולה לנוכח קיצוצים מרחיקי לכת בשעות ההוראה וכבר ידוע כי בשנה הבאה ייפסקו הלימודים בשעה 11 בבוקר. אך לצורך המבדקים המדוקים, שכבר הוחל בביצועם במספר בתי־ספר, כ־15,000 ילדים יפסידו בשלוש שעות לימוד כל אחד. עוד שעה לפחות נגזלת על־ידי הבוחנים להסברת הבחינה, וכך יגזלו מהתלמידים כ־60,000 שעות לימוד. וכמו במבחני מלתא בעבר, גם הפעם יאספו במשך המבחן נתונים על התלמידים ומשפחותיהם ללא ידיעת ההורים וללא הסכמתם. החומר יועבר כולו לגורמים רבים, כמו הפסיכולוג המחוזי, לשכת המדען הראשי, האוניברסיטה העברית. חומר זה יוכל לעמוד לרשותם של חוקרים שונים, עובדי מערכת החינוך ואחרים, ויש להניח כי במקרים רבים אמנם תיחשף באופן זה צנעת הפרט בלא הסכמתו ולמטרות מפוקפקות לחלוטין.

על כל גבעה רמה

מאת יואל בן פורת

הכותב הוא תת־אלוף במילואים, שירת 35 שנה בחיל המודיעין והיה דובר צה"ל

ישראל על סף העשור החמישי לקיומה, זקוקה עליה שסדרי השלטון בה יראו שיפור משמעותי. תחת זאת אנו עדים להתפוררות עקבית בנורמת ההתנהגות, גם של הממשל וגם של בית הנבחרים. למזלנו, נותרה בריאה המערכת המשפטית — אור גדול לישראל. אך מי יודע לכמה זמן, כי גם עליה קמים חורשים לבקרים לפגוע בעצמאותה ובעוצמתה.

החידוש הלא מלבב של החודשים האחרונים הוא המכירה הפומבית של הרשימות הקטנות והסיעות־הסיסים, אשר כוחם כוכב הזן מתגרות בשוק כאילו היו פילים. אלה רוצים להקדים את הבחירות ואלה רוצים לאחרן, כלומר — לקיימן במועד. כל צד מנסה להצטייד בקולות שבהם למנוע הקיקה בכנסת להקדמת המועד, ולפי כללי ההיצע והביקוש, כל שהביקוש גואה, מחירם של אלה "הנותנים עצמם" מרקיע שחקים.

כדאי אולי שהקונים והמוכרים יפנו לגלריית סותבי, אשר לה כבר סניף בירושלים והוא מתמחה במכירת יודאיקה. שיערכו הם באופן מקצועי את המכירה הפומבית של היודאיקה הגולה של תשעמות המבוחות.

ישקם הבוחר ויסייע: יש לנו למכירה ח"כ, שר לשעבר בן למשפחת רבנים רבת יוחסין, בוגר כלא מעשיהו בעוון פלילים. המחיר: מקום משוריין בין מספר 6 ל־10 ברשימה המלוכדת. אך בתנאי שיהיה שר משפטים. יש לנו עוד ח"כ, שר ידוע לשעבר בהגינותו ובביכיונתו. הרוצה להוריד את כולם מהגג וגם את מפלגת העבודה מהשלטון. המחיר: מספר 4 ברשימה הנ"ל ושר לכלכלה צבועה והגונה. יש לנו, לשם שינוי, עוד ח"כ מהר הכרמל. הוא יכול להביא קולות מבית ג'אן ועד בית שאן. מסתפק במקום העשירי עד 15 ברשימה המלוכדת. המחיר רוצה להיות שר לדתות.

וכך יעמדו בעת המכירה המתווכים, מבוישים ומיואשים על שאין להם מה להציע זולת הקדמת הבחירות, ויראו את סוסיהם שעמדו למכירה פורחים להם מן האורוות. מובן שינסו למכור גם את ראש רשימת "יהיר המהנוכה", רב בישראל. אך זה, המבורך המבטער ביותר, כבר נמכר, והתהיר את הבית נקי ותרחי משבע, ברוך השם.

יעמדו מוצר נבחרי הרשימה המלוכדת, שמקומותיהם המשוריינים נמכרו בנזיד עדשים והם נדחו לתחתית הרשימה. כי הלא יש גם לתת מס ליברלי בשיעור של 13־15 מנדטים משוריינים לפני שמשקלם בקלפי אינו עולה על שניים־שלושה. ולא נפסיד דבר. כי בבחירות הבאות, יהיו באשר יהיו ואם יהיו בעוד שנה וחצי מוטב, יפסידו המלוכדים בין ארבעה לשישה מנדטים.

היישוב הזכם הזה מגיע באסונות. כפי שהמעמד לא שילם בבחירות של דצמבר 1973 על המחדל, כי העם טרם הספיק לעכל את ממדי זוועות הקטסטרופה, כך גם בבוא היום כאשר יכנסו הישראלים לקלפי. ובכלל זה הצעירים הרבים אשר זו הצבעתם הראשונה — יחשבו היטב הרבים על מלחמת של"ג המיותרת, אשר כמעט לא הביאה כל תועלת במחיר דמים רב. תרתי משמע, הם יזכרו גם את 480 אחוזי האינפלציה. אף שלפרס בישראל היה אז טוב יותר. האם הבחירות יהיו כעוד שנה וחצי. יש לקוות שהמשק יראה התאוששות נוספת ואולי אף צמיחה. ובינתיים גם בעיית הלביא תיפתר, התעשייה האווירית לא תוכל לאיים על הפוליטיקאים בעניין של קלפי. אך אם תישאר התמונה בבחירות הבאות כפי שהיא כיום. את זהו שלא ייכתב יש לנו אלא "פור פולה", ואין תקווה.

מה שנפסיד אם לא יוקדמו הבחירות, הוא ההוכחה המיידית למערך, שאין הסדר אפשרי עם חוסיין והכל ברצה, ועל כן גם אין צורך בוועידה בינלאומית. מי שאינו מאמין כיום כי חוסיין משמה בכולם ורוצה להרוויח זמן ויוקרה, ייווכח אז. אין באמתחתו סחורה־הסדר ואין לו מה לספק. ההסדר הוא בידי אלה שבידם הכוח — הפלסתינאים, גם בכוח וגם בידרך. ולא בידי המשפחה ההאשמית. יבוא יום וזה יתחוור לכולם, אפילו למערך.

ואם ייערכו הבחירות במועדן, תהי בית בינתיים ממשלת השיתוק הלאומי־ שאף אינה יודעת לטפל בבריונים של קריית־ארבע ומשוחררי־המחתרת. עוד יזכו מעשי נבלה בישראל, עד כדי פילגש בגבעה יזעק. השאלה אם תצמח מכך תועלת לשפיים בקלפי: מי יודע.

יקירתנו

אסתר מרדר

איננה

הלוויה תצא היום יום רביעי כ"ז סיון תשמ"ז 24.6.87 בשעה 11.30 מבית הלוויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בנחלת יצחק

אוטובוס יצא בשעה 11.15 מבית המנוחה רחוב סירקין 9 תל אביב

האבלים: בעלה — מרדכי מרדר
בתה וחתנה — דרורה ואורי שפירא
בנה וכלתה — יוני ושירלי מרדר
נכדיה — גליה, דפנה, מיכל, ליאן, גל, דניאל
וכל בני המשפחה בארץ ובחו"ל

מודיעים בכאב עמוק על פטירתו הפתאומית של יקירנו

אילן מיקולינסקי

הלויה תערך היום יום רביעי כ"ז בסיון תשמ"ז 24.6.87
בשעה 13.00 בבית העלמין קרית שאול

המתאבלים:
אשתו: מרגלית מיקולינסקי
ילדיו: רומי, עלמה ושי
הוריו: ביאנקה ולובה מיקולינסקי
אחותו וגיסו: ורדה וברוך פיינר
אחותו וגיסו: ענת ואבידור המאירי

יושבים שבעה בבית המנוח: שפיה 16, אפקה

למרדכי מרדר והמשפחה
יו"ר חברת 66 קבלנים ת"א בע"מ

אנו משתתפים בצערכם בפטירת רעיתך־האם

אסתר ז"ל

בבנין הארץ ועיסוק בצרכי צבור באמונה תנוחם

הנהלת חברת 66 קבלנים ת"א בע"מ

שופר־סל

הודעה לבעלי המניות

ניתנת בזאת הודעה כי

האסיפה השנתית הרגילה של בעלי המניות של חברת שופרסל בע"מ

תתקיים במשרדי החברה ברחוב רוטשילד 79, פתח־תקוה, ביום 8 ביולי 1987, בשעה 09.00.

על סדר היום:

1. דיון במאזן, בדו"ח רווח והפסד ובדו"ח רואי החשבון לתקופה 1.11.85־31.10.86 וקבלתם, אם ימצאו לנכון.
2. בחירת מנהלים.
3. מינוי רואי חשבון.
4. דיון בכל נושא בו ניתן לדון באסיפה מעין זאת, ובכל אסיפה נדחית.

בפקודת מועצת המנהלים
ב. פולסקי־ליטבק, עו"ד
מזכירת החברה

פתח־תקוה, 24.6.87

בעלי המניות של החברה רשאים להשתתף ולהצביע באסיפה בעצמם או על־ידי בא־כח, ובמקרה של תאגיד על־ידי נציג שהוכשר לכך בדין. בהתאם לתקנות 65־72 לתקנות ההתאגדות של החברה ייחתם המסמך הממנה בא־כח או נציג על־ידי בעל המניות הממנה או על־ידי תאגיד לפי העניין, יצויין את מספר וסוג המניות אליו הוא מתייחס ויופקד במשרדה הרשום של החברה לא פחות מ־48 שעות לפני מועד האסיפה.
בא־כח או נציג אינו חייב להיות בעל מניות בחברה.

לא מכרת
לא שילמת
"לוח העיר"
"פרסום און"
885־885

למיכה גוטשלק
משתתפים באבלך הכבד
במות
אביך ז"ל
חבריך לעבודה

במלאת שלושים למותו של בעלי אבינו וסבנו היקר

ירוחם צייזל ז"ל

ראש עיריית חיפה לשעבר

יתקיים טכס אזכרה וגילוי מצבה ביום חמישי כ"ח סיון תשמ"ז 25.6.87 בשעה 16.30 בבית העלמין בכפר־סמיר
אוטובוס יצא בשעה 15.30 מבית המנוח
ש"ד קק"ל 4 קרית־חיים ומרחבת עירית חיפה בשעה 16.00
אנו מודים לכל מנחמינו

המשפחה

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
לדני עזרא והמשפחה
על מות **האב** ז"ל

מודעה פומבית לכל התלמידים שלמדו באוניברסיטת ת"א בשנות הלימוד האקדמיות תשמ"ו־תשמ"ז

1. בתאריך 18.6.87 הרשה בית המשפט המחוזי בת"א (כב' השופט ש. אלוני) לאיל יפה ואחרים לייצג את כלל התלמידים שלמדו באוניברסיטת ת"א בשנים תשמ"ו־תשמ"ז בתובענה נגד האוניברסיטה ומדינת ישראל בתיק ה.פ. 57/86 בעניין גביית יתר של אגרת לימוד ושכר לימוד בשנים תשמ"ו־תשמ"ז.
2. כתב התביעה נמצא לעיון במשרדי אגודת הסטודנטים הוותיקה באונ' ת"א.
3. תלמיד המבקש להופיע כבעל דין בתובענה שלא באמצעות המבקשים רשאי להגיש בקשה לבית המשפט לא יאוחר מיום 14.7.87 יום בו תדון התובענה

צבי כהנא, עו"ד
מלצר ושות' עורכי דין
באי־כוח המבקשים

קואופרטיב דן
אבל על מות חברו הגימלאי
אברמוביץ שמואל (מולה) ז"ל
ומשתתף בצער המשפחה

למשפחת לנדסמן
וחברת ארוביט

אתכם בצערכם על מותו ללא עת של

יוסי לנדסמן ז"ל

שנקר, ביה"ס הגבוה למדעי הטקסטיל ולאופנה
ההנהלה וצוות פרויקט אוטומציה

מרפאת שיניים "מגדה" עזרה ראשונה
מ־8 בבוקר עד 12 בלילה
כולל שבתות וחגים מ־18־24
ת"א רח' אלנבי 66 טל: 660391, 660048

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב מטה יהודה

הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה — 1965
(להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי "מבואות בית"ר" מושב שיתופי חקלאי בע"מ הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב מטה יהודה (להלן הועדה) בקשה למתן שימוש חורג לשנה אחת למגלשה בשטח פרטי פתוח במבוא בית"ר.
את ההתנגדויות למתן ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית ברח' אהליאב 29 רוממה, ירושלים, ולמועצה האזורית מטה יהודה.
ניתן לעיין בתוכנית המוצעת במשרדי הועדה והמועצה בכל יום שני ושישי בשעות הרגילות.

דוד דוד
יו"ר הועדה

חברה ישראלית לקפסאות פח בע"מ

הודעה בדבר
אסיפה כללית שלא מן המניין

ניתנת בזה הודעה כי אסיפה כללית שלא מן המניין של בעלי המניות בחברה תתקיים ביום שלישי, 21 ביולי 1987, בשעה 14.00, במשרדה הרשום של החברה בפתח־תקוה.

על סדר היום תעמוד ההחלטה הבאה שתוצע כהחלטה מיוחדת:

לארגן מחדש את הון המניות של החברה על ידי איחוד המניות וחלוקתן מחדש למניות הנקובות בשקלים שלמים באופן המפורט להלן:

א. להפוך את הון המניות הרשום של החברה המורכב מ־1,400,000,000 מניות בנות 0.001 ש"ח כ"א ומ־60,000,000 מניות בנות 0.005 ש"ח כ"א ל־1,400,000 מניות בנות 1 ש"ח כ"א ול־60,000 מניות בנות 5 ש"ח כ"א

ב. להפוך את ההון המונפק והנפרע של החברה למניות הנקובות בשקלים שלמים ולהסמיך המנהלים, באותם מקרים בהם יווצרו שברי מניות, לעגל המניות כלפי מעלה למניות שלמות תוך קיזוז העודף המוצר ממספר המניות של בעלי העניין העקריים בחברה.

בפקודת הדירקטוריון
נתן ברנר,
מזכיר החברה

לד"ר **שמואל ירושלמי**
משתתפים באבלך הכבד על מות
האם
אל.אי. אופטרוניקה בע"מ
ההנהלה והעובדים

לנעים חיים היקר
משתתפים בצערך ובצער המשפחה
על מות אחיך היקר
יוסף ז"ל
שרה ומשה מאיר

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

אל תגעו בשמורה

כשייעדו את הר מרון להיות גן לאומי או שמורת טבע בשנות החמישים, וגם כאשר הכריזו עליו כשמורת טבע בשנות השישים, היה עדיין בית־ג'אן יישוב לא גדול. במשך עשרים השנים האחרונות גדל בית־ג'אן בקצב מהיר מאוד. תושביו ניסו לפרוץ מעבר לגבולות שהוקצבו להם לבנייה באופן חוקי ולא חוקי. מוסדות התכנון ורשות שמורות טבע לא התכחשו לצורך בהרחבת היישוב, אבל דרשו שהבעיה תבוא את פתרונה באופן כולל על בסיס תוכנית המיתאר, כדי להגן על אוצרי הנוף והטבע החשובים. ייתכן שזמן ההמתנה הארוך לתוכנית המיתאר הוא שגרם שפקעה סבלנותם של תושבי בית־ג'אן, והם ניסו לפרוץ את ההגבלות בכוח דרך שביתה, הפגנות ופגיעה בערכי טבע.

תוכנית המיתאר החדשה מגדילה את השטח הפוטנציאלי הנועד לבינוי כמעט פי שלושה, ועונה לרוב הצרכים של היישוב היום ובעתיד. אבל תושבי בית־ג'אן ומועצתו דורשים הרבה יותר: הם דורשים להוציא את כל השטחים החקלאיים השייכים לבית־ג'אן מתחומה של שמורת הטבע. אדמות אלה תופסות חלק ניכר מלב השמורה, ומעורבים בשטחי חורש ויער טבעיים בעלי ערך נופי רב.

רשות שמורות טבע אינה מונעת את עיבוד האדמות ורק מקיימת פיקוח מסוים על אופי העיבוד והפרוּתה. פיקוח כזה, המלווה בהגבלות אחרות, מקובל בכל האזורים שיש להם מעמד של גן־לאומי, שמורת נוף או שמורת טבע במדינות אירופה.

הוצאת האדמות החקלאיות של בית־ג'אן מתחום השמורה תביא לחיסול השמורה כולה כאזור טבעי גדול ושקט בעל ערכים נדירים ורבים. בעשרות השנים האחרונות כירסמו בשטח השמורה והכניסו לתוכה דינמיקה של פיתוח הדרכים למכוניות, ולא רק תושבי בית־ג'אן אלא גורמים צבאיים ו"מפתחים" יהיים.

אם הגורמים המוסמכים — שר הפנים, ועדת הפנים של הכנסת ומוסדות התכנון — יוותרו בעניין זה לדרישות מועצת בית־ג'אן ולפוליטיקאים קצרי־ראייה שמסיבות אלקטורליות מוכנים לתמוך בדרישות הכוחניות, יביאו להרס שמורת הר מרון כאזור היחיד במדינת ישראל המהווה עוד אי טבעי מקורי ושקט שאין לו תחליף.

גם אם יש לתושבי בית־ג'אן תביעות צודקות, אין לפתור את הקונפליקט הקשה בפליצות כגון "אנשים חשובים מעצים", אלא בפשרה סבירה שאינה גוזרת אחרית הרס הערכים מן הגדולים שיש במדינת ישראל.

אליעזר בריצקים
ירושלים

יש גבול לנדיבותו של הדוד

יוזמי ה"לביא" לא התכוונו למדיני היום. ייתכן שרצו במודע או בתת־מודע למשוך גורמים אמריקאים או אירופים לשתף פעולה אתנו בפיתוח התעשייה האווירית הישראלית, אבל בינתיים הדברים התפתחו לכיוון בלתי אפשרי. האחראים שותקים ורק חקירות יפתרו את העניין מבחינה שלטונית.

לפני שנים מספר נדחו הצעות לייצור האף־16 בארץ, ובאחרונה נדחו הצעות אמריקאיות לחלופות ה"לביא".

לדעתי אנו מגזימים בניצול טוב לבו וסבלנותו של ה"דוד".

עולה מהעיתונות כי האחראים מנסים לשוות ל"לביא" ערך של פרויקט לאומי דוגמת הכור בדימונה. פרט לעובדה שבשני המקרים ההחלטות נתקבלו בחדרי חדרים — אין כל מקום להשוואה: לכור יש ערך הרתעתי שלא יסולא בפז. לעומת זה הטכניקות האווירונאוטיות משתנות בקצב מסחרר.

התנדבותו של השר דוד לוי לשכנע שוכנין או מליץ יושר ל"לביא" רק מוסיפה גיחוך למצב האומלל וחומר רקע לקריקטורה מוצלחת. כמותו גם הצעותיה הנדיבות של שרת הבריאות.

לא אשכח נאום בחירות של בגין, שתוך התעלות לפסגות היכולת הדמגוגית שלו, שאל: "מה עשיתם במיליארדים שזרמו ארצה?" כאשר מישהו יחקור בעוד שנים מספר מה נעשה במקורות שזרמו ארצה עד 1977 ומאז — המסקנות תהיינה עצובות למדי.

מרדכי גורן
עוד

מ.ד. קאסוטו לא היה מתבולל

במאמרה של נילי מנדלר "הורים נגד הקצנה" בצטט את דברי אחי, דוד קאסוטו, ואני מסכימה אתם. גם אני חרדה מפני התנועה המקצינה בזרם הדתי ציוני, וטוב להשמיע את הדברים בציבור.

חבל שנפלו כמה שיבושים בדבר ודווקא במישור האישי:

"אביו חזר בתשובה ממושגים של אח", כותבת מנדלר. הכוונה כמובן לא לאבי־אביו של דוד קאסוטו, אלא לאביו של מ.ד. קאסוטו — אבי סבו. כן הובאו יוצא כאילו סבא, הפרופ' מ.ד. קאסוטו, לא היה יהודי שומר מצוות, וזה בהחלט אינו נכון. סבא (...) היה נציג אופייני של יהדות איטליה שהיתה (...) מאוד מתבוללת" — טוב, מתוך הדברים יוצא כאילו סבא היה מתבולל בעצמו. ולא היא. הוא היה נציג אופייני של יהדות איטליה רחבת האופקים, אבל בוודאי לא בצד המתבולל שלה.

שושנה קאסוטו עברון
קב' סעד

מדיטציה לפיסיקה

בעזרת מדיטציה, כתוב ב"הארץ" (14.6), הצליח מיטה לשבת באוויר במשך 18 שניות ויש סיכוי שבשלב הבא יתמרן באוויר כמו הליקופטר.

לידיעה מצורפת תמונה של אדם היושב באוויר כהוכחה לעובדות אלה.

אני סבור שהפרסום הזה הוא עלבון לאינטליגנציה של הקורא. נדרשת בורות בפיסיקה יסודית בשביל לקבל את העובדות האלה.

ולדימיר בילוב
תל אביב

תקליטים קלים / רפי קינן

גם השני של אלאל מוצלח

אלאל: עמדה במבחן

"פירות אסורים" — קורין אלאל. עיבודים: קורין אלאל והרוך פיקר. הפקה מוסיקלית: הרוך פיקר. לחנים (מלבד "אמסטרדאם" של ז'אק בריל): קורין אלאל. מנגנים: הרוך פיקר — קלידים, מיקי גל — גיטארה באס, בני שדה — גיטארות, מישל עטר — תופים; הוקלט באולפני טיטנורה; תקליט סי־בי־אס 450595-1.

לעיתים קשה יותר לשמור על רמה מאשר להגיע אליה, וכאשר התקליט הראשון הוא מוצלח הוא מציב לא מעט בעיות לשני. קורין אלאל עמדה במבחן הזה: תקליטה הראשון היה מצוין ותקליטה השני, "פירות אסורים", שיצא בימים אלה, טוב לא פחות.

המרכיב המובהק ביותר אצל אלאל היא השירה שלה: אי אפשר לטעות בה כששומעים אותה ברדיו. זו שירה שמשולבים בה לבלי הפרד כאב, דרמטיות, כוח ותום ילדותי. יש לה היכולת הנדירה לשחק בקולה את השיר ולהעביר אווירה, חיוך ויצירת מתח. עניין המתח קשור בצורה שבה היא דוחפת הברות, לוחצת אותן פתאום בדרך ייחודית לה. הסכנה בכך היא שזה יהפוך לגימיק. לרוב היא מצליחה להימנע ממכשול זה, לפעמים מהלכת על הסף, בכמה פעמים היא מועדת. מעידות קלות.

קורין אלאל המלחינה מוצלחת במיוחד כשהיא כותבת, בשילוב של אקורדים מינוריים ומז'וריים, לחנים מלודיים פשוטים. כאלה הם לחני השירים שבצד הראשון, לדעתי הצד המוצלח יותר של התקליט. במיוחד אהבתי בצד הזה את השירים "מלחמה" ו"כבשים". גם המלים בצד הזה מוצלחות יותר.

מירי פייגנבאום היא אולי היחידה בכותבי המלים שצצו בשנים האחרונות שיודעת לצקת תוכן וצורה לשירים שהיא כותבת. גם אם לפעמים הביקורת העצמית שלה אינה קפדנית דיה. גם המלים של רותי ערן בשיר "כבשים" מוצלחות מאוד.

הצד השני נפתח בשני שירים שאפשר לסווג כ"שירי תשוקה": "פירות אסורים" ו"זר בגופך". שניהם אינם מצליחים להעביר את הסערה, הכאב, הגעגועים, הטמונים בתשוקה — במידה רבה משום שהמלים הד משפטים חסרים את המטען הדרוש. גם השיר החותם את הצד הזה — "אמסטרדאם", של ז'אק בריל, אינו מעביר את העוצמה והכאב הטמונים בו, בשל העיבוד הלא מוצלח והשירה הנכרכת אחרית.

השיר דורש את התאוצה שנתן לו בריל בביצוע שלו. תאוצה שזוני לי־טני הצליח להעביר בגרסה העברית הראשונה. אצל אלאל הוא נמתח כמו מסטיק ומצליח לשעמם. שני השירים הנותרים, "שש בלילה" (מלים של שמואל קלוסקי) ו"כבר הרבה מאוד מלים" (מלים של חני לבנה) שייכים, באיכותם ובסגנונם, לצד הראשון; האחד מבחינת הביצוע הדרמטי והאחר ברוח הפיוטית השורה עליו.

להקת "גן עדן" מנגנת היטב את העיבודים של אלאל, שהם מוצלחים בדרך כלל, עם כמה מקרים של אי־התאמה (סגנון הפאנקי אינו מתאים ל"מלחמה", למשל, והעיבוד של "אמסטרדאם", כאמור, מחטיא את השירה). בסך הכל תקליט מוצלח, "רך" יותר מקודמו. מומלץ.

קרקס מוסיקאלי בכפה שלו

"המצאות ספונטאניות" — בובי מקפרין; תקליט "בלו נוט" BT 85110 ב־; מיוצר ומופץ בארץ על־ידי סי־בי־אס.

כמעט כל אחד מצא עצמו מדי פעם ממלא את תפקיד התזמורת, או אחד הכלים בה, כשהוא שומע שיר או אחר כך. הנטייה הזאת הינה כנראה חזקה במיוחד אצל בובי מקפרין, והוא פיתח אותה לדרגת אמנות ומיומנות שהקנו לו שם ברחבי העולם. האמנה לתקליטו "המצאות ספונטאניות" מבהירה זאת.

רבים מהקטעים בתקליט הוקלטו בהופעות לפני קהל. הוא מופיע לבוש בג'ינס, יחף, וחצי גופו עירום. גופו העירום משמש אותו בכלי הקשה, בגבהי טונים ובצלילים שונים, וכן גם פניו. יש לו מגוון מעורר השתאות — מבאס ועד סופראן — והוא שולט בו שליטה מדהימה, הן בצבעים שהוא מפיק הן ביכולתו לעבור ברגיסטר, באותו משפט מוסיקאלי ובלי להזיז את הכון אף כמות השערה.

כשאין לו ברירה והוא חייב לנשום — משמשת אותו הנשימה לצרכי אפקטים של כלי הקשה ולצורך הרגשת פעמת בקצב. את כל זאת הוא עושה — ברבים מקטעי התקליט — בהופעה חיה, והקהל מתמוגג. הקטע "אני שומע מוסיקה", שבו הקהל משתף אתו פעולה, מוצלח במיוחד מבחינה זאת.

בארבעה קטעים בתקליט משתף מקפרין פעולה עם מוסיקאים אחרים (בחלק מהם הוא עושה שימוש ב"דאבינג" להקלטה על גבי הקלטה), כדי להשלים את כל תפקידי הכלים המוסיקאליים. המוסיקאים הם הרבי הנקוק, "מנהאטן טראנספר" וג'ון הנדריקס, וויין שורטר, רובין ויליאמס. מאלה, המוצלח ביותר לטעמי הוא הדואט שלו עם הסקסופון של שורטר.

בשבעה מ־11 קטעי התקליט שר מקפרין לבדו. בעזרו בתופף על גופו הוא שר את תפקיד הבאס ותפקידים של כלי נשיפה שונים, הודות למוסיקאליות ולחוש קצב יוצאים מן הכלל — עובר מאחד לשני בדיוק במקום הנכון ובדיוק מוסיקאלי מרבי, בלי שלמאזין תהיה תחושה שהנשימה נקטעת. הוא לא יכול היה לעשות את זה בלי טכניקת נשימה ללא דופי (וריאות בריאות במיוחד), היות ששום דבר אינו מבוזבז אצלו.

מוצלח מאוד הוא גם "לילה אחר בתוניסיה", שבו מקפרין יחד עם "מנהאטן טראנספר" וג'ון הנדריקס שרים בהצלחה רבה תפקידים של תזמורת שלמה. בקטע זה גם מזכיר לנו ג'ון הנדריקס הוותיק, באלתור מבריק בשירת ג'אז, כי מקפרין, מרהיב ככל שיהיה ביכולת הביצוע שלו, איננו זמר ג'אז. הוא אקרובאט קולי, משעשע מאוד, מפתיע ומרשים. אבל כל זה גם מגביל מבחינה מוסיקאלית, ביחוד בכל הקשור לאלתור.

הארץ ממליץ

נרדפי החוק (ת"א) — סרטו המקסים של ג'ים ג'ארמוש על שלישייה תמהונית בשולי החיים באמריקה, הבורחת מבית הסוהר ומנסה לחיות את חייה בדרך הפשוטה ביותר, הנוחה ביותר האפשרית. קומדיה דרומית.

ימי רדיו (ת"א, חיפה) — נוסטלגית של וודי אלן, על משפחה יהודיה בברוקלין של 1940.

חנות מעבר לפינה (ת"א) — קומדיה רומנטית מ־1940, על זוג חבית בחנות סידקית בבודפשט בבימויו של ארנסט לוביטש ("להיות או לא להיות").

יומן חוף ברייטון (ת"א) — מחזה של ניל סיימון על התבגרותו של צעיר יהודי בברוקלין של שנות השלושים, בצלה הכבד של אימו הדומיננטית, זוכה לעיבוד קולנועי לא מרוחק מהמקור. מי שאהב את המחזה יאהב את הסרט.

אנשי הפח (ת"א) — סיפור שנות השישים באמריקה בעיניים של האחרונים המבוגרים יותר, המנסים בכל כוחם להשיג עוד דולר אחד לפרנסה טובה יותר. קומדיה של מצבים עם הרבה מירוזח של בארי לוינסון.

סיפורים שסיפרתי לאמא (ת"א) — קטע בחייו של ילד, בשוודיה של שנות החמישים.

שם הוורד — (ת"א, ירושלים, חיפה) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של הסמיוטיקן אומברטו אקו.

שתי אצבעות מצידון (ת"א) — סרטו של אלי כהן על מלחמת לבנון דרך עיני החייל הפשוט.

פלאטון (ת"א, ירושלים, חיפה) — סרט מלחמה אמריקאי על חוסר הטעם שבמלחמת וייטנאם. נכתב ובוים ע"י אוליבר סטון, שלחם בוייטנאם ואף זכה בעיטור גבורה.

פרטי בידור

חנות קטנה ומטורפת (ת"א) — בחור עני ויתום, בלונדינית טובת לב, וצמח אוכל אדם, מככבים בסרטו המטורף של פרנק עוז (ממתכנני "החבובות"), שהינו סרט אימים־מחזמר־קומדיה.

קרוקודיל דנדי (ת"א, ירושלים, חיפה) — קומדיה קופתית לכל המשפחה, על צייד תנינים קשוח המאיר עתהאת אמריקאית בערבה האוסטרלית, ובתמורה זוכה בביקור ב"ג'ונגל" הניו־יורקי, ובאהבתו.

ג'ושוע אז ועכשיו (ת"א) — סיפור חייו של בחור יהודי טוב, שאביו בגבסמר ואמו עורכת סטריפטיז במסיבת הבר־מצווה שלו. סרט קנדי.

בקצב השעון (ת"א) — קומדיה בריטית על מנהל תיכון נפוח חשיבות, התועה בדרכו להועידה חשובה. בכיכובו של ג'ון קליז מחבורת "מונטי פייתון".

חליפת ערב (ת"א, ירושלים, חיפה) — סאטירה הנעשית למלודרמה, על משחקי כוח המשנים את הגדרת הזהות המינית. סרט צרפתי.

פרטים מיוחדים

מלו (ת"א, ירושלים) — משולש רומנטי, בקולנוע קרוב לשלמות של אלאן רנה, לפי מחזה תיאטרון מסוף שנות העשרים.

שיחות מלוכלכות (ת"א, חיפה) — מאסיה קנדית סטונה, שכולה שיחות, על אינטלקטואלים, מין, התפוררות התרבות המערבית, הפער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

דקה לחצות (ת"א, חיפה) — אהבתם של הצרפתים לתרבות האמריקאית ולג'ז בפרט, מתגלמת בסרטו האמריקאי של טברניה הצרפתי, המספר על טיפולו המסור של צעיר פריזאי בנגן סקסופון אמריקאי המכור לטיפה המרה. (נגן הסקסופון דקסטר גורדון, המתגלה כאן כשחקן מעולה). לאוהבי ג'ז.

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 24.6

התיאטרון הבימה:
ברוך לבריחה: 20.30
הזוג ונוח: 20.30
הקונסרבה: בימרתף: 20.30
מירלה אפרת: בת חיפה 20.30
התיאטרון הקאמרי:
אהבה מאוחרת — בקאמרי
עולה — בצוותא
התיאטרון העירוני חיפה:
... בת חיפה 20.30
... ת"א
... 20.30
הקיץ של אביה — ...

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הוצאת רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבקר באמצעות מד"א טל' 101.
כמו כן דרך אלה:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 825333
רחובות 08-451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 8.00—20.00; בימי ו' — 8.00—15.00; טלפונים: 03-433300.

שר"ן — שירות רפואי נייד: 24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום 660585, 669531; מוקד לילה, שבת וחג 226191; מגן מד"א 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן; תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898; מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן במגן ב"ד.
שקמ"ר — שירות רפואי לקמ"ר.
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19—24: טל' 03-7549111 "שקמ"ר" קוד מנוי 222.
עזרה ראשונה שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב: דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעברה) טלפון: 294869, 03-285822.

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתיאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03-284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00. שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00.

קסם לבית — שרות ביקורים לתחזוקה, קיקום וסיעוד בבית.

מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575.

איתורית 1500 7549111.

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053-35316
באר־שבע 057-418111

מרכז רפואי באר־יעקב 08-223958.

מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה): תל־אביב טל' 234819; ירושלים טל' 02-245554; חיפה טל' 04-382611.

מרכז סיוע לנפגעי ... בסגנון "מעגלים": א־ה 13.00—11.00; ב־ו 18.00—16.00; טל' 220051. רוח מאוש 15 תל־אביב.

יד ביד — ארגון תמיכה לילד ולהורים תל־אביב: "לילך" 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00. 222732.
ירושלים 245358.
חיפה ונהריה 229488 מ־11.00—20.00.
הגליל המערבי 04-922222.

קו אליי — האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים א'־ה' 261070 16.00—20.00.

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — וילדים: כירורגיה, פנימית
ירושלים הדסה ע"כ — (פנימית, נשים, כירורגיה, עיניים, א.א.ג)
הדסה הר הצופים — (אורתופדיה)
ביקור חולים — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב ארלוזורוב ארלוזורוב 76 230746
הרצליה קופ"ח מכבי הרצליה 463371
ירושלים קרית משה קרית משה 1 526135
חיפה הנשיא שד' הנשיא 33 333312
חולון אברון הסתדרות 52 889153
בת ים מאור תבינה ... רייך 20 583360
נתניה תרופה הרצל 2 28656
רמת גן קופ"ח כללית הנוטר 25 782527
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות ניב הקריות שד' בן גוריון 73 ק. מוצקין 737477
רחובות הנגב הרצל 196 473956
חדרה כללית רוטשילד 335884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, בהצעות, ... — אבהבה בגיוס. ימים ב' ג' ד' — 16.00—19.00. רמב"ם 9 2/5101511. ימים א' וד' 16.00—19.00 ... 14 טל' 381520.

מרכזי מידע — אגד

03-432777
04-549121
02-304504

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט
08.03 שעת כושר
08.15 ארץ מולדת
08.40 אנגלית ו'
09.20 אנגלית ד'
10.00 שעת כושר
10.10 מדעי הטבע ה־ו'
10.30 פרפר נחמד
11.00 חשבון ו'
11.30 קשת וענן
12.00 אנגלית ח'
14.00 טלטקסט
14.05 קפטן ונקובר — סרט
15.00 רכבת ההפתעות
15.20 סודות הים
15.35 שעת כושר
15.50 פרפר נחמד
16.30 פיצוחים
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 שמיניות באויר
18.00 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) חקלאות היום
19.00 (ע)בקר הבריאות
19.30 (ע)חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 משחק מהסרטים
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שרות
21.35 מוקד
22.05 סרט קולנוע — נערת הכפר
23.45 פסוקו של יום חדשות

ישראל ערוץ 2

19.00 שיבאר ביתנו
19.30 ערוץ 2
20.00 פליקר בסתרנה
21.00 פפ 2

ירדן ערוץ 6

18.00 שעת האשליות
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן כיום
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 שלושה זה צפוף (קומי)
21.10 האפרטהייד
22.00 חדשות באנגלית
22.20 רב־מכר

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט: 12 מיל מתחת לשונית
16.30 ילדי החובבות
17.00 סופרבוק (מצוירת)
17.30 היצורים הסלעיים (לילדים)
18.00 פאנקי ברוסטר
18.30 משפחת קבבל (סדרה)
20.00 סיימון את סיימון (בלש)
21.30 נידהארט
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 אמנים באולפן
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה ויוה
16.00 קונצרט התזמורת הסימפונית ...
18.00 שעה עם ...
19.00 מוסיקה ...
20.05 אינטרלוד — רגע מוסיקאלי
20.27 פינת השיר
20.30 אופרה "שתי האלמנות"
23.00 מוזמרי יצירות

רשת א'

13.05 שירים עבריים
14.06 בראש צעיר
15.27 ההשכלה ודעת לכל
19.05 שואל כעניין
19.30 שידורים לעולים
22.05 חוזר כאותו מכבב

רשת ב'

14.30 בת צחוק — הוי ההומור
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים ושיעורים
17.05 יומן כלכלה
17.30 על בספרים ואנשים
18.06 יש שאלות
19.05 חיים זה
19.35 שירים עבריים
20.05 מבט לשלקלוט לאור
21.05 ההסכמה פתוחה
22.05 מחפשים את המטמון
00.05 יומן חדשות
00.15 בינה ומסך

רשת ג'

16.05 הצגה יומית
18.06 הצעקה האחרונה
20.05 לי ולך שיר והרבה
21.05 צליל מכוון
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 יער כשחור — ענייני צבא וביטחון
18.45 כשאלו — עיבות יומי
19.05 שירים מכאן
20.05 יושב על הגדר על אבי פרדו
21.00 מבט לחדשות
21.30 אקטואליה מקצועית
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים הארבע היום שהיה
23.55 שיחות חצות עם ד"ר אבנר כהן
00.05 ציפורי לילה קלאסיות
02.05 לא רוצים לישון
05.05 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קול — עברית קלה
08.05 חוגה
08.30 מבט דאבינזק — שידור חי
14.06 בראש צעיר — מגאנוק לילדים
15.30 ההשכלה ודעת לכל
16.05 מבט דאבינזק — שידור חי

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עוקים עכיו
09.05 בראש צעיר — לילדים בחופשה
10.10 כל צבעי הקשת ...
11.30 ספר לשלום
12.10 אלף־ראלף
13.00 בוקר ...
14.06 לראות לא לא ...
14.30 בת צחוק — הוי ההומור
15.05 רגעי קסם
16.05 תוצרת הארץ — שירים עבריים
16.55 קראוני ספר — קוראים מלצים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על בספרים ואנשים

רשת ג'

06.05 בחזרה לאושר
07.05 ...
09.05 כה, כבר תקוע
10.05 שבעים כי ירוק
11.05 כדור פורח
12.05 רק מוסיקה
13.05 חג לאהון
14.05 ...
15.05 הי'ה, חיים ומשהו
16.05 הצגה יומית

גלי צה"ל

06.05 אנוברכיסה כהווה
06.30 ...
07.07 שבע אפס שבע
08.05 מקרסום ישראל — אקטואליה
09.05 אלה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 נכון לעכשיו
13.05 אחד אחד מומנים ישראליים
14.05 דרדה־יומי
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחר הצהריים — שירים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 סאבאבה ...
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30
אסתר — בורח לנהוס 5.00, 7.30, 9.45
בן יהודה — זכרונות משדה הקרב 5.00, 7.15, 9.30
גורדון — נשיקה של בריה מראון 5.00, 7.30, 9.40
גת — סיפור מעודים 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 1 — פרעע מכמל וילדה קטנה 11.00, 13.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 — כרוזים איפריים 11.00, 13.50, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 — שיחות מלוכלכות 11.00, 13.30, 5.00, 7.30, 9.50
הוד — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
הייכל אין — קזו סולסן 8.00, 10.00, 12.00
הוד — קזו סולסן 5.00, 7.15, 9.30
הלנג — בית צרוי אמריקה — באריקה ארוטה 4.30, 7.30, 9.30
חן 1 — ב"ס למבוגר אחחר 5.30, 7.55, 9.55
חן 2 — תנות קטנה ומטורפה 5.30, 7.45, 9.50
חן 3 — אני והזמנה 5.40, 7.50, 9.50
חן 4 — אנשי הפח 11.00, 2.00, 5.15, 7.15, 9.40
חן 5 — אל תקרא לי לבן 11.00, 2.00, 5.40, 7.45, 9.55
לימור — פלאגמן 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — נרדפי החוק 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
לב 2 — בקצב השעון 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
לב 3 — מלו 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
לב 4 — חליפת ערב 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
מוזיאון ת"א — ... 4.30, 7.00, 9.30
סינמה 1 — כעסר לשיא 5.00, 7.15, 9.30
סינמה 2 — זכרונות אהבה מעירבה 5.00, 7.15, 9.30
פאר — יומן של תהילה 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי — היראם 10—11, 7.00
פריז — כוכח פראי 5.00, 7.30, 9.40
פרנקו־בריין הצעיר 12.00 חצות
פרייר — גבי בלו 11.45, 2.00, 4.00, 7.00, 9.30
עדן — מנ'זים 11.30 בלילה
צפון — בעל ... 4.30, 7.00, 9.45
שחף — שי הדרך 5.00, 7.15, 9.30
תכלת — רוח 7.00, 9.40, עשמאל 12.15
תכלת — תוגות מעבר לפינה 5.30, 7.40, 9.50
תל־אביב — המפריע 5.00, 7.15, 9.30

חולון

בבל — בית ספר למבוגר אחחר 7.30, 9.45
ארמון — הבוקר שאחרי 7.30, 9.30
כבל — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30
ריצה — קומיקון 5.00, 7.10, 9.30

ירושלים

אריבון — מעבר לשיא 4.30, 7.30, 9.30
אדיסון — הזמן הלל באוקספורד 5.00, 7.15, 9.15
אור 1 — ריגון ז' 4.30, 7.15, 9.15
אור 2 — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.15, 9.15
ביה"ס לעבירות תגובה 11.15 בלילה
אור 4 — מבר בלו 4.30, 7.00, 9.15, סיס סמ על הסם 11.15
אור 5 ללא רחמים 4.30, 7.15, 9.15
אורגע — ב"ס למבוגר אחחר 4.30, 7.15
בית אגרון — כל מה שרצית לדעת על המין 6.00, 7.45, 9.45 העוקץ
אמבוה בלוו 12.00
סינמטק 1 — ריקמה 19.00, 21.30
סינמטק 2 — 400 המלקות 19.00, שבת חיים קשה ביותר 21.00
ביכסל — ילדים הורגים לאלוהים 7.15, 9.30
סמדר — קריאת הערב 7.30, 9.15
עדן — שמגי בת לכורה 4.30, 7.30, 9.30
רון — נערת הפלטון הכולם 4.30, 7.30, 9.30
תיאטרון ירושלים — מלו 6.45, 9.15
כפיר — עם הורד 4.30, 7.00, 9.30
הבירה — מטורים שספרתי לאמא 7.30, 9.30

רמת גן

אהוזים — בכו 7.30, 9.45
אורדע — יומן חוף ברייטון 7.15, 9.30
ארמון — ב"ס למבוגר אחחר 5.00, 7.45, 9.45
הוד — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30
רב גן 1 — קרוקודיל דנדי 5.00, 7.30, 9.45
רב גן 2 — בהם פראי 5.00, 7.30, 9.45
רב גן 3 — אני והזמנה 5.00, 7.30, 9.45
רב גן 4 — חנות קטנה ומטורפה 5.00, 7.30, 9.45
לילי — שבנע עדין 7.30, 9.30
שבים — ללא רחמים 7.30, 9.30

רחובות

בית העם — שיחות מלוכלכות 8.30
הדר — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.15
חן — הקלה מופלאה 5.00, אהבה במדרות 7.15, 9.15

בת־ים

אורנים — ללא רחמים 7.30, 9.30
... — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30

טבריה

גי טבריה — כעסר לשיא 7.30, 9.30

רמת השרון

כוכב — אמער האהב 7.00, בנמין מופקט 9.30

עכו

אריסטוקרטים — ... 7.30, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — פרעע מכמל וילדה קטנה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — שם הורד 7.00, 9.30
אטמוספרון — סוד הנסי 4.30, 7.00, 9.15
חן — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.15
סינמטק — הבכור הציל הכשפחה 5.00, תם כריסטיאן אנדרסון 7.00, ללא הרופה 9.30
עממקין 1 — ימי הרדיו 4.30, 7.00, 9.15
עממקין 2 — ילדים הורגים לאלוהים 4.15, 6.45, 9.10
עממקין 3 — מעבר לשיא 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור המטפים — נערת ליזור 4.30, 7.00, 9.15
פאר — ב"ס למבוגר אחחר 4.30, 7.00, 9.15
רון — קומיקון 4.30, 7.15, 9.30
שבים — סיפורים שספרתי לאמא 7.00, 9.00
רב גת 1 — חנות קטנה ומטורפה 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — אנשי הפח 4.30, 7.00, 9.15
אורות — כעסר לשיא 5.15, קימות מלוכלכות 7.15, 9.30
בית העם — פלטון 9.30
חורב — כעסר לשיא 5.15 קאמרים מבפרים 7.15, 9.30
שביט — ב"ס למבוגר אחחר 7.00, 9.15
כסיף — הכבוב 7.15, 9.30
ציון — כעסר לשיא 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — קטמים מפלה 5.00, 7.15, 9.30
תפארת — קרוקודיל דנדי 5.00, 7.15, 9.30
הבמה הדאהל — חמולות 7.15, 9.30
תפארה — קרוקודיל דנדי 7.30, 9.30
חן אבוזיה — נשר הגדול 5.00, צבע הכסף 7.00, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — ימי הרדיו 4.30, 7.15, 9.10
היכל 2 — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.15
היכל 3 — קומיקון 4.30, 7.15, 9.30

כפר סבא

תן — שמגי בת לכורה 7.15, 9.30
בית גיל — המשטיסל הדרמי 5.00, 10.00
עתיד — מעבר לשיא 7.15, 9.30

נתניה

מבדרין — סלם בבלי על בראב 4.00, 5.00, 10.00
שביד — ב"ס למבוגר אחחר 4.30, 6.00, 10.00

בית שאן

כתנום — מראבון 6.15

חדרה

חדרה — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
הדר — גאבון אהבת היש 6.00, 9.15

הקאמרי

הצגות אחרונות לעונה זו
אל תחמיצו!!!

אהבה מאוחרת
"ניצחון של משחק ...
איכויות בימתיות נדירות" (מעריב)
הערב 24.6

רכוש נטוש בצוותא
"קונצרט לשלוש שחקניות שעשועות צדק עם הטכסט של שולמית לפיד" (הארץ)
יום ה' 25.6 ★ יום ג' 7.7 - 16.30, 20.30 ★
יום ג' 21.7 ★ יום ד' 22.7 - 16.30, 20.30 ★
יום ה' 23.7 ★ יום ג' 28.7 ★
יום ד' 29.7 - 16.30, 20.30 ★ יום ה' 30.7

אני לא רפפורט
"בימוי מעולה ... משחק מצוין" (ידיעות אחרונות)
יום א' 26.6 ★ יום ה' 2.7

קידוש בצוותא
"הצגה מבריקה עם שלושה שחקנים מעולים"
(על המשמר)
מוצ"ש 27.6-21.00 ★ יום א' 28.6 ★

המסע של אמא טאבורי
"הצגה מרתקת" (על המשמר) בצוותא
הצגה אחרונה בהחלט! יום ב' 29.6

כרטיסים בקופת התיאטרון הקאמרי, דיזנגוף 101 ת"א, טל. 233335
לצוותא, בקופת צוותא, טל. 250156/7

הולכים לתיאטרון טוב. הקאמרי.

שירה, מאיר & שקולניק

מלון "מטרופול גרנד" נתניה
רח' גד מכנס 17, טלפון 053-338038
**** ארבעה כוכבים
על שפת הים של נתניה, ובמרכז העיר
★ בר וחדר אוכל מרווחים וממוזגים
★ החדרים צופים אל הים, מרווחים וממוזגים
★ בריכת שחיה
מבצע לחודש יולי 1987
חבילת נופש — חצי פנסיון
4 ימים, מיום א' עד יום ה' 208.- ש"ח (כולל מע"מ)
3 ימים מיום ה' עד יום א' 165.- ש"ח (כולל מע"מ)
המחירים לאדם בחדר זוגי

עיריית הרצליה
מכרז חוץ מס' 3/87
אגף מהנדס העיר
מנהל/ת מדור רשוי
תאור התפקיד: ניהול מדור הרשוי;
אחריות לכל הקשור בהיתרי בניה;
עריכת סדרי יום ופרוטוקולים של ועדת בנין ערים;
מגע עם אדריכלים בנושא תכנון;
מגע עם קהל בנושא רישוי בניה.
כשורים נדרשים: אדריכל רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים;
בעל נסיון מוכח של 5 שנים לפחות באדריכלות;
ידע ונסיון מוכח בחוק התכנון והבניה;
ידע מקצועי הבנה בהליכי הרישוי ותכנון העיר;
כשר ניהול מגע עם קהל בנושאי הבניה;
ידע ונסיון בניהול צוות עובדים.
הצעות בכתב יד יש להגיש לכח אדם רח' סוקולוב 11 הרצליה עד ליום 30.6.87.
בכבוד רב
אלי לנדאו ראש העיר

הפקה: ארטיס בע"מ
חגיגה
אונים במחול '87
שכונת התקוה
הצבע הישראלי של המחול העכשווי
15 יצירות בביצוע בכורה
מפגשים עם כוראוגרפים
סדנאות מקצועיות
עבודות תלמידים
אודיטוריום דוהל - בית דני
תאריכים:
יום ד' 24.6 משעה 18:00 עד 23:00
יום ה' 25.6 משעה 17:00 עד 23:00
יום ו' 26.6 משעה 10:00 עד 18:00
מוצ"ש ערב נעילה 27.6 בשעה 21:00
סדנאות לנקה
פרטי התכניות והכרטיסים:
תל-אביב "הרדר" אבן גבירול 90, טל: 223167
"קסטל" אבן גבירול 153, טל: 447678
קופת אודיטוריום דוהל -
שכונת בכיר, שכונת התקוה טל: 382580
ירושלים "בימות" רח' שמאי 8 טל: 02-234061
חיפה: "גרבר" 04-384777
מפעלות דיסקונט)) תרבות ואמנות
אמנות לעם, המועצה הציבורית לתרבות ואמנות – המדור למחול, עיריית תל אביב-יפו, קרן תל אביב לספרות ולאמנות, הסתדרות העובדים הכללית בארץ-ישראל, קרן התרבות אמריקה-ישראל.